OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Agenda AB-vergadering

27 juni 2019, 10.00 – 12.00 uur,
gemeente Valkenswaard, De Hofnar 15, Valkenswaard, raadzaal
Aan Leden Algemeen Bestuur gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

1. Opening en vaststelling agenda

2. Mededelingen en ingekomen stukken
   - *2.a. Ingekomen motie Provinciale Staten (bijlagen 2.a.1-2.a.4)*
   - *2.b. ODZOB on tour 16 t/m 20 september*

3. Verslag(en), actiepuntenlijst(en) en besluitenlijst(en)
   - *3.a. AB-vergadering 14 maart 2019, ter vaststelling*
     -Verslag concept d.d. 21 maart 2019, 17.00 uur (bijlage 3.a.1)
     -Actiepuntenlijst concept d.d. 19 maart 2019, 16.00 uur (bijlage 3.a.2)
     -Besluitenlijst concept d.d. 18 maart 2019, 15.00 uur (bijlage 3.a.3)
   - *3.b. Ambtelijke en bestuurlijke werkconferentie 14 maart 2019, ter vaststelling*
     -Richtinggevend kader concept 25 maart 8.30 uur (bijlage 3.b)
   - *3.c. DB-vergadering 21 februari 2019, ter informatie*
     -Verslag versie 25 februari 2019, 13.30 uur (bijlage 3.c.1)
     -Actiepuntenlijst versie 27 februari 2019, 12.30 uur (bijlage 3.c.2)
     -Besluitenlijst versie 27 februari 12.00 uur (bijlage 3.c.3)
   - *3.d. DB-vergadering 4 april 2019, ter informatie*
     -Verslag versie 8 april 2019, 9.30 uur (bijlage 3.d.1)
     -Actiepuntenlijst versie 8 april 2019, 9.30 uur (bijlage 3.d.2)
     -Besluitenlijst versie, 4 april 2019, 16.00 uur (bijlage 3.d.3)

4. Beleidsontwikkelingen
   - *4.a. Stand van zaken besluitvorming ROK Milieutoezicht (bijlage 4.a)*
   - *4.b. Meerjarenagenda AB ODZOB 2019-2022 (bijlagen 4.b.1 en 4.b.2)*
   - *4.c. Presentatie Regionaal operationeel kader vergunningverlening (ROK-VV) 2020-2023 door Natascha Jonkergouw, ODZOB (bijlagen 4.c.1-4.c.3)*
   - *4.d. Ontwikkelingen Brabantse Veehouderij en gevolgen voor de capaciteit VTH ODZOB (bijlage 4.d)*
   - *4.e. Herijking Collectief Programma (bijlagen 4.e.1-4.e2)*
   - *4.f. Benoeming DB-leden subregio Eindhoven/Helmond en de provincie Noord-Brabant (bijlage 4.f, nazending)*
   - *4.g. Presentatie ontwikkelingen bodem door Dave Rensman, ODZOB en Karin van Mil, provincie Noord-Brabant*

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

4.h. Presentatie Samen Sterk in Brabant door Maarten Peters en Ton Hermanussen, ODBN

5. Financiën
   5.a. Aanbieding jaarstukken 2018 ODZOB inclusief gerelateerde begrotingswijziging 2019 (bijlagen 5.a.1 – 5.a.5)
   5.b. Reactienota inclusief zienswijzen op ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 (bijlagen 5.b.1- 5.b.5)

6. Rondvraag

7. Sluiting AB-vergadering

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019

Agendapunt : 2.a

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Motie PS aanpassen stemverhoudingen

Beslispunten :

1. De motie van PS over het aanpassen van stemverhoudingen in de AB's van de omgevingsdiensten voor kennisgeving aan te nemen.
2. GS van de provincie Noord-Brabant met de bijgevoegde antwoordbrief van het DB te berichten dat de motie voor kennisgeving wordt aangenomen en dat het AB geen aanleiding ziet om een nader voorstel voor andere stemverhoudingen te agenderen.

Aanleiding

In de vergadering van 22 februari 2019 hebben de Provinciale Staten een motie aangenomen om zo snel mogelijk de stemverhouding te agenderen in de vergaderingen van het AB van iedere omgevingsdienst. Doel van de motie is dat er uiterlijk 1 januari 2020 een voorstel bij alle deelnemers ligt om de gemeenschappelijke regelingen van de drie omgevingsdiensten zo te wijzigen, dat de huidige stemverhouding wordt aangepast naar een verhouding die recht doet aan de financiële inbreng van elke deelnemer.

Toelichting

De motie van Provinciale Staten is ingegeven door de afgelopen bestuursperiode waarbij regelmatig is gesproken over de beperkte invloed die de provincie heeft op het beleid van de omgevingsdiensten. In de beleving van Provinciale Staten levert de bijdrage van de provincie aan elk van de drie omgevingsdiensten een andere stemverhouding op dan "one man one vote" zou rechtvaardigen.

De volgende overwegingen zijn van belang voor het beantwoorden van de vraag of een aanpassing van de stemverhouding en het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling wenselijk is.

<u>Overwegingen die pleiten vóór een aanpassing:</u>

- In de gemeenschappelijke regeling geldt het principe van "one man one vote" voor de besluitvorming in het AB, met uitzondering van de besluiten die een financiële impact hebben (begroting en jaarrekening) waarvoor een gewogen stemverhouding geldt op basis van gegeneerde omzet. Door af te stappen van het "one man one vote" principe en de gewogen stemverhouding

toe te passen op alle besluiten, krijgen deelnemers met meer financiële inbreng relatief meer invloed op het beleid van de omgevingsdienst.
- In andere provincies bestaan voorbeelden van gemeenschappelijke regelingen waarbij de gewogen stemverhouding voor alle besluiten in het AB is gerelateerd aan de financiële inbreng van de deelnemers. In de bijlage is een overzicht van stemverhoudingen opgenomen van alle omgevingsdiensten.

<u>Overwegingen die pleiten tegen een aanpassing:</u>
- In het AB worden relatief weinig besluiten genomen, anders dan de besluitvorming over de financiën. In de gemeenschappelijke regeling is al een gewogen stemverhouding opgenomen voor de financiële besluitvorming. Het is dus maar de vraag wat de beoogde wijziging op dit punt extra kan toevoegen.
- Voor een aanpassing van de stemverhouding is een wijziging van de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk waarvoor de instemming vereist is van alle deelnemers. Een wijziging is pas aan de orde wanneer alle colleges én raden/staten eensluidend besluiten. Betwijfeld kan worden of dit een begaanbare weg is. In dat kader hebben Gedeputeerde Staten de motie in een eerder stadium ontraden.
- In het AB van de ODBN heeft het bestuur de motie voor kennisgeving aangenomen. In een brief van het DB aan de provincie meldt het DB dat het AB geen aanleiding ziet om een nader voorstel voor andere stemverhoudingen te agenderen.

Argumenten en onderbouwing (corresponderen met nummering beslispunten)

1.1 Volstaan kan worden met een kennisgeving omdat er geen aanleiding is om de stemverhoudingen in het AB aan te passen.

De overwegingen die pleiten tegen een aanpassing van de stemverhoudingen wegen zwaarder dan de overwegingen die pleiten voor een aanpassing. Het is niet realistisch te veronderstellen dat álle deelnemers zullen instemmen met een aanpassing van de stemverhouding in het AB. Dit is een zwaarwegend punt voor de beantwoording van de vraag of een traject voor de aanpassing van de stemverhoudingen en het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling kans van slagen heeft.

2.1 Het DB bericht aan GS de uitkomst van de besluitvorming in het AB

Voorgesteld wordt om het DB een korte antwoordbrief aan GS te laten verzenden. De motie wordt ter kennisgeving aangenomen. Er is geen aanleiding aanwezig om de stemverhoudingen aan te passen.

Financiën / Personeel

Niet van toepassing.

Vervolg / Communicatie

Het DB meldt in een brief aan GS de uitkomst van de besluitvorming in het AB.

Bijlagen
- Brief provincie: stemverhouding in AB omgevingsdiensten en motie stemverhoudingen
- Stemverhoudingen overzicht
- Concept antwoordbrief DB

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

1. De motie van PS over het aanpassen van stemverhoudingen in de AB's van de omgevingsdiensten voor kennisgeving aan te nemen.
2. GS van de provincie Noord-Brabant met de bijgevoegde antwoordbrief van het DB te berichten dat de motie voor kennisgeving wordt aangenomen en dat het AB geen aanleiding ziet om een nader voorstel voor andere stemverhoudingen te agenderen.

Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019.

M.J. van Schuppen
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Provincie Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Dagelijks Bestuur
Postbus 8035
5601 KA EINDHOVEN

Onderwerp
Stemverhouding in algemeen bestuur omgevingsdiensten

Datum
4 april 2019
Ons kenmerk
C2243222/4504251
Uw kenmerk
-
Contactpersoon
L.P.N. (Louis) de Gier
Telefoon
(073) 680 81 55
Email
ldgier@brabant.nl
Bijlage(n)
1

Geacht bestuur,

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende.

In de vergadering van 22 februari 2019 hebben de Provinciale Staten een motie aangenomen om zo snel mogelijk de stemverhouding te agenderen in de vergaderingen van het Algemeen Bestuur van iedere Brabantse omgevingsdienst.
Uw directie is ambtelijk reeds van de motie op de hoogte. Wij geven gehoor aan de wens van de directie om het verzoek op schrift te stellen en aan uw bestuur te richten.

Doel is, zoals u kunt lezen, dat er uiterlijk 1 januari 2020 een voorstel bij alle deelnemers ligt om de Gemeenschappelijke Regelingen van de drie omgevingsdiensten zo te wijzigen, dat de huidige stemverhouding wordt aangepast naar een verhouding die recht doet aan de financiële inbreng van elke deelnemer.

Volledigheidshalve sluiten wij de motie M1 bij. Voor de overwegingen waarom valt veel te zeggen. Indien u het op prijs stelt, is er overigens ook een overzicht beschikbaar van de stemverhoudingen bij de omgevingsdiensten in het land. Gewogen stemverhoudingen worden veelvuldig toegepast.

Graag zouden wij van u vernemen wanneer het thema stemverhouding in het Algemeen Bestuur kan worden geagendeerd.

Provincie Noord-Brabant

Datum
4 april 2019
Ons kenmerk
C2243222/4504251

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

M.J. van den Dries,
programmamanager Omgevingsrecht (ORO), VTH en EV

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

M1

VVD BRABANT

MOTIE

Stemverhoudingen

Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 22 februari 2019

Overwegende dat:

- In de provincie Noord-Brabant bij alledrie de omgevingsdiensten op grond van de tekst van de geldende gemeenschappelijke regeling in het AB het principe geldt van "one man, one vote";
- In de afgelopen bestuursperiode door Provinciale Staten regelmatig is gesproken over de beperkte invloed die de provincie Noord-Brabant daardoor heeft op het beleid van de omgevingsdiensten;
- De provincie de grootste financiële bijdrage levert aan elk van de drie Brabantse omgevingsdiensten;
- In andere provincies voorbeelden bestaan van gemeenschappelijke regelingen waarbij de stemverhouding in het AB gerelateerd is aan de (financiële) bijdrage van de deelnemers;
- De bijdrage die de provincie Noord-Brabant aan elk van de drie omgevingsdiensten levert een andere stemverhouding dan "one man one vote" zou rechtvaardigen;
- Voor een wijziging van de stemverhouding een wijziging van de gemeenschappelijke regeling van elke afzonderlijke omgevingsdienst is vereist.

Vragen het college:

- Zich in te zetten om zo snel mogelijk de stemverhouding te agenderen in een vergadering van het Algemeen Bestuur van elke Brabantse omgevingsdienst, met als doel dat er uiterlijk 1 januari 2020 een voorstel bij alle deelnemers ligt om de Gemeenschappelijke Regeling van de drie omgevingsdiensten zo te wijzigen, dat de huidige stemverhouding wordt aangepast naar een verhouding die recht doet aan de financiele inbreng van elke afzonderlijke deelnemer.

En gaan over tot de orde van de dag.

Namens de VVD Statenfractie Noord-Brabant,
Wilma Dirken

Naam OD	Samenstelling AB	Stemverdeling AB
Haaglanden (10 deelnemers; 9 gemeenten en de provincie). GR van colleges	12 leden (GS 2, Den Haag 2, andere gemeenten 1 lid)	In totaal 200 stemmen; leden provincie 29; leden Den Haag 27; 1 gemeente 28; 2 gemeenten 16; 2 gemeenten 8; 3 gemeenten 4 stemmen. Stemverhouding wordt om de vier jaar bijgesteld op basis van financiële verplichtingen. Besluitvorming op basis van meerderheid van stemmen van minimaal 3 deelnemers.
DCMR (17 deelnemers; 16 gemeenten en de provincie). GR van raden/staten	20 leden (Provincie 3, Rotterdam 2, andere gemeenten 1 lid)	In totaal 240 stemmen; leden provincie 30; leden Rotterdam 45; 15 gemeenten 4 stemmen.
RUD Zuid-Limburg (19 deelnemers; 18 gemeenten en de provincie). GR van colleges	Elke deelnemer wijst één lid aan voor het algemeen bestuur.	Elk lid heeft 2 of meer stemmen, gerelateerd aan overgedragen taken en het financiële belang. Stemverdeling bij oprichting: in totaal 100 stemmen; provincie 30, 3 gemeenten 10, 5 gemeenten 4, 10 gemeenten 2. Besluitvorming op basis van meerderheid van tenminste 8 deelnemers.
RUD Zeeland (15 deelnemers; 13 gemeenten, provincie en waterschap). GR van colleges.	Elke deelnemer wijst één lid aan voor het algemeen bestuur.	Het lid van de provincie heeft 7 stemmen, de leden van de gemeenten en van het waterschap 1 stem. Besluitvorming op basis van meerderheid van stemmen.
RUD Utrecht (12 deelnemers; 11 gemeenten en de provincie). GR van colleges.	Elke deelnemer wijst één lid aan voor het algemeen bestuur.	Het lid van de provincie heeft 2 stemmen, de leden van de gemeenten 1 stem. Besluitvorming op basis van meerderheid van stemmen.
OD Achterhoek (11 deelnemers; 10 gemeenten en de provincie). Gr van colleges.	Elke deelnemer wijst één lid aan voor het algemeen bestuur.	Alle leden hebben één stem. Besluitvorming op basis van meerderheid van stemmen.
OD Zuid-Holland-Zuid (20 gemeenten en de provincie). GR van colleges.	Elke deelnemer wijst één lid aan voor het algemeen bestuur	Stemverhouding gebaseerd op jaaromzet. Stemverhouding wordt vastgesteld bij vaststellen jaarrekening
Friese Uitvoeringsdeinst FUMO (26 deelnemer; 24 gemeenten, de provincie en het waterschap). GR van colleges.	AB bestaat uit 27 leden. De provincie 2 leden en de andere deelnemers 1 lid.	Stemverhouding gebaseerd op financiele bijdrage. Stemverhouding wordt bij de begroting vastgelegd.
OD regio Arnhem (12 deelnemers, 11 gemeenten en de provincie). GR van colleges.	AB bestaat uit 12 leden. Elke deelnemer wijst één lid aan.	Stemverhouding. 100 stemmen: Provincie en Arnhem 21, 1 gemeente 12, 3 gemeenten 8, 5 gemeenten 4 en 1 gemeente 2.
OD Noordzeekanaalgebied (11 deelnemers, 10 gemeenten en de provincie). GR van colleges.	AB bestaat uit 11 leden. Elke deelnemer wijst één lid aan.	Stemverhouding. 100 stemmen. Provincie 20, Amsterdam 30, 1 gemeente 14, 1 gemeente 8 en 7 gemeenten 4 stemmen.

Naam OD	Samenstelling AB	Stemverdeling AB
OD De Vallei (6 deelnemers, 5 gemeenten en de provincie). GR van colleges.	AB bestaat uit 6 leden. Iedere deelnemer wijst één lid aan.	Eén gemeente 2 stemmen, de andere deelnemers 1 stem.
OD Noord-Veluwe (9 deelnemers, 8 gemeenten en de provincie). GR van colleges.	AB bestaat uit 9 leden. Elke deelnemer wijst één lid aan.	Elk lid heeft één stem
OD Rivierenland (11 deelnemers, 10 gemeenten en de provincie. GR van colleges.	AB bestaat ui 11 leden. Elke deelnemer wijst één lid aan.	De leden die zowel milieu- als bouw- en milieutaken hebben ingebracht hebben 2 stemmen, de anderen 1 stem.
OD regio Nijmegen (9 deelnemers, 8 gemeenten de provincie. GR van colleges.	AB bestaat ui 9 leden. Elke deelnemer wijst één lid aan.	Ieder lid heeft één stem. Besluiten moeten minimaal 3 voorstemmers hebben.
OD Midden Holland (11 deelnemers, 10 gemeenten en de provincie). GR van colleges.	AB bestaat uit 12 deelnemers, 2 leden van de provincie en iedere gemeente 1)	Stemverhouding wordt bepaald op basis van ingebrachte omzet. Iedere € 250.000,-- levert één stem op.
OD Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (17 deelnemers, 15 gemeenten en twee provincies). Gr van colleges.	AB bestaat uit 17 leden. Iedere deelnemer wijst één lid aan.	Stemverhouding wordt bepaald op basis van financiële bijdrage, met dien verstande dat een deelnemer niet meer dan 49% van de stemmen kan hebben. Stemverhouding wordt jaarlijks vastgesteld.
ODBN (19 deelnemers, 18 gemeenten en de provincie). GR van colleges.	AB bestaat uit 19 leden. Iedere deelnemer wijst één lid aan.	Ieder lid heeft één stem. Alleen bij begroting, begrotingswijzigingen en jaarrekening tevens meerderheid op basis van omzet
ODZOB (22 deelnemers, 21 gemeenten en de provincie). GR van colleges	AB bestaat uit 22 leden. Iedere deelnemer wijst één lid aan.	Ieder lid heeft één stem. Alleen bij begroting, begrotingswijzigingen en jaarrekening tevens meerderheid op basis van omzet
OMWB (28 deelnemers, 27 gemeenten en de provincie) GR van colleges.	AB bestaat uit 28 leden. Iedere deelnemers wijst één lid aan.	Ieder lid heeft één stem. Alleen bij begroting, begrotingswijzigingen en jaarrekening tevens meerderheid op basis van omzet

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Postbus 8035
5601 KA Eindhoven
T: 088 369 03 69
I: www.odzob.nl

College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Mevrouw M.J. van den Dries
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

uw kenmerk	**uw bericht van**	**ons kenmerk**	**datum**
C2243222/4504251	4 april 2019		<[korteverzenddatum]>

onderwerp
Stemverhouding AB

contactgegevens
e-mail : m.vanderven@odzob.nl
tel. : 088-3690280

Geacht college,

Op 4 april ontvingen wij uw verzoek om de motie van Provinciale Staten over het aanpassen van de stemverhouding te agenderen in het Algemeen Bestuur van de ODZOB.
Het doel van deze motie is om de gemeenschappelijke regelingen van de drie Brabantse omgevingsdiensten zo te wijzigen, dat de huidige stemverhouding wordt aangepast naar een verhouding die recht doet aan de financiële inbreng van elke deelnemer.

Wij hebben uw motie op 27 juni jl. in ons Algemeen Bestuur geagendeerd. Uw motie is ter kennisgeving aangenomen. Op basis van onze overwegingen zien wij geen aanleiding om een nader voorstel voor andere stemverhoudingen te agenderen.

Met vriendelijke groet,
Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant,

M.J. van Schuppen
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Concept 21 maart 2019, 17.00 uur

Verslag AB-vergadering

14 maart 2019, 9.00 tot 10.00 uur, gemeente Veldhoven, Meiveld 1, Veldhoven, raadzaal

aanwezig	de heer M.J. (Marc) van Schuppen, voorzitter	gemeente Best
	de heer Th. (Theo) Martens	gemeente Asten
	de heer A.P. (Fons) d'Haens	gemeente Bladel
	de heer S. (Stef) Luijten	gemeente Bergeijk
	de heer F.F.M. (Frits) van der Wiel	gemeente Cranendonck
	de heer H. (Helm) Verhees	gemeente Deurne
	de heer H.J.M. (Eric) Beex	gemeente Eersel
	de heer J. (Jan) van der Meer (vanaf punt 4.d)	gemeente Eindhoven
	de heer R. (Rob) van Otterdijk	gemeente Geldrop-Mierlo
	mevrouw A.A.H.C.M. (Anke) van Extel-van Katwijk (vanaf punt 4.b)	gemeente Gemert-Bakel
	de heer P. (Pieter) van der Stek	gemeente Heeze-Leende
	mevrouw G. (Gaby) van den Waardenburg	gemeente Helmond
	de heer A.J.L. (Tonny) Meulensteen	gemeente Laarbeek
	de heer J. (Joep) Pernot (vanaf punt 4.d)	gemeente Nuenen
	de heer J. (Jan) Heijman	gemeente Oirschot
	de heer P. (Peter) van de Noort	gemeente Reusel-De Mierden
	de heer A.C.W.A.M. (Alexander) van Holstein	gemeente Waalre
	de heer T.P.T.H. (Theo) Geldens (vanaf punt 4.a)	gemeente Valkenswaard
	de heer J. (Jeroen) Rooijakkers	gemeente Veldhoven
	mevrouw J.M.L. (Marloes) Tolsma	DB, secretaris ODZOB
verslag	mevrouw J.J.M. (Judith) le Pair-Sommers	ODZOB
afwezig	de heer J.F.M. (Hans) Gaillard	gemeente Son en Breugel
	de heer J.J.C. (Johan) van den Hout	provincie Noord-Brabant
	de heer A.A.H. (Louis) Swinkels	gemeente Someren

1. Opening en vaststelling agenda

De heer Van Schuppen opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.
De heer Rooijakkers vraagt waarom de ontwerpbegroting 2020, de concept-jaarcijfers 2018 en concernplan verstuurd zijn zonder dat deze in het AB zijn geweest. Voor de begroting en de concept-jaarcijfers is, zoals altijd, de procedure gevolgd conform de Wet gemeenschappelijke regelingen en het BBV. De ontwerpbegroting wordt in het DB geagendeerd en dan voor zienswijzen naar de raden gestuurd. De definitieve begroting en de definitieve jaarstukken zullen in juni door het AB worden behandeld. Het concernplan is reeds in het AB van november 2018 vastgesteld. De mail die is uitgegaan betrof de communicatie hieromtrent.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

2.a Vergaderschema DB/AB 2020
Het AB neemt hier kennis van.

3. Verslag(en), actiepuntenlijst(en) en besluitenlijst(en)

3.a AB-vergadering 22 november: verslag, actiepuntenlijst en besluitenlijst
Het verslag, de actiepuntenlijst en besluitenlijst worden onder dank aan de notulist vastgesteld.

3.b DB-vergadering 1 november 2018
Het AB neemt hier kennis van.

3.c DB-vergadering 6 december 2018
Het AB neemt hier kennis van.

4. Beleidsontwikkelingen

4.a Stand van zaken aanbevelingen Arena-onderzoek/bestuurlijk
Het AB neemt hier kennis van, en verzoekt focus te houden op wie wat uitvoert, in relatie tot de MRE. Hier is bestuurlijk en ambtelijk aandacht voor.

4.b Procesvoorstel herijking collectieve taken
Het AB neemt hier kennis van. Gevraagd wordt of het mogelijk is om het herzien van de verdeelsleutel in 2019 te realiseren. Het streven is hierop gericht, maar de herverdeling kan leiden tot onderlinge discussie tussen de deelnemers, dus het is afhankelijk van hoe vlot de besluitvorming hierover gaat.

4.c Actualisatie delegatiebesluit
Het AB gaat hiermee akkoord.

4.d Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht van de provincie Noord-Brabant, presentatie mevrouw Marijanne v.d. Dries, programmamanager Omgevingsrecht Provincie Noord-Brabant
Mevrouw V.d. Dries geeft een presentatie die wordt verspreid.

Voor vragen over specifieke bedrijven die niet op de goede plek zitten of niet naar een goede plek verplaatst kunnen worden vanwege strijdigheid met provinciale regelgeving, geeft mevrouw V.d. Dries aan dat hierover altijd bilateraal overleg met de provincie kan worden gevoerd. Dit soort situaties is niet altijd op te lossen via vergunningverlening of handhaving, maar vanuit ruimtelijke indeling.

Gevraagd wordt naar de relatie met ROK Milieutoezicht. De provincie kan niet per regio een kader vaststellen, omdat het gebied de hele provincie bestrijkt. Het provinciale kader moet zich verhouden tot de regionale uitvoeringskaders, gekeken wordt hoe deze op elkaar kunnen aansluiten. Het instrumenteel kader van de provincie heeft geen gevolgen voor het ROK Milieutoezicht.

De aanpak vraagt andere competenties, maar heeft ook gevolgen voor de in te zetten capaciteit. De komende 4 jaar zijn bedoeld om dit uit te kristalliseren. De 3 Brabantse Omgevingsdiensten hebben meegeschreven met het provinciale kader. De provincie stelt middelen ter beschikking om de aansluiting te realiseren bij de Omgevingsdiensten. Voordeel is dat alle 3 de Omgevingsdiensten op verschillende onderwerpen het voortouw nemen, zodat niet elke dienst zelf het wiel voor alle onderdelen hoeft uit te vinden.

Gewezen wordt op het feit dat er bestaande situaties zijn die vergund zijn, maar waarop toch stevig moet worden gehandhaafd. Als er iets geconstateerd wordt, wordt altijd gehandhaafd. Sommige situaties zijn zeer complex.

Het toezien op effectiviteit en efficiency van het plan, gebeurt door onderlinge afstemming tussen provincie en de directeuren van de 3 Brabantse Omgevingsdiensten. Ook vindt periodiek bilateraal overleg plaats op directieniveau tussen de ODZOB en provincie om de voortgang rondom het programma van de provincie te monitoren.

5. Financiën

5.a Planning en controlkalender 2019
Het AB stelt het voorstel vast.

5.b Aanpassing nota waarderen en afschrijven
Het AB stelt deze vast.

5.c Gezamenlijk aanbesteding van een procesapplicatie (VTH-systeem)
De heer Van Holstein is bereid om deel te nemen aan de bestuurlijke werkgroep in verband met zijn expertise over het onderwerp. Hij geeft aan dat de gemeente Waalre zelf op dit moment het zaaksysteem niet gaat aanbesteden (kleine schaal en al een nieuw systeem geïmplementeerd). Er heeft een inventarisatieronde plaatsgevonden waarbij de interesse bij de deelnemers is gepeild om mee te doen. Vooraf was ook duidelijk van enkele gemeenten dat zij niet mee zouden doen (i.v.m. te hoge urgentie voor nieuw systeem en daarop niet kunnen wachten, of net nieuw systeem aangeschaft). De ODZOB stuurt een overzicht met de uitkomsten van de inventarisatie welke deelnemers geïnteresseerd zijn, en met wie contact is gelegd binnen de gemeenten.
Vanuit het rijk komen geen technische voorschriften voor het systeem. De ODZOB doet wel mee bij het maken van een centrale architectuurplaat, wat belangrijke input is voor het programma van eisen. Deze kennis kan meegenomen worden in het aanbestedingstraject. De definitieve besluitvorming door de colleges zal in oktober/november 2019 plaatsvinden.

6. Rondvraag
Mevrouw Tolsma meldt een actuele ontwikkeling over het toezicht op EED-richtlijn. Gemeenten zijn hiervoor bevoegd gezag, dat vindt het Ministerie van EZK niet langer wenselijk. Er is daarom een AMvB ontworpen, om te bewerkstellingen dat de RVO bevoegd gezag wordt. De middelen die gemeenten krijgen voor EED, zouden dan ook naar RVO gaan. IPO en VNG vinden het betreurenswaardig en hebben als reactie gegeven dat zij hier alleen de nadelen van zien (de afstand tussen bevoegd gezag en partij die gaat controleren wordt te groot). Ook is er door de directeur van een individuele omgevingsdienst een brief gestuurd. De ODZOB zal deze brief ter informatie aan het AB sturen.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

7. Sluiting AB-vergadering

De voorzitter sluit het overleg om 9.50 uur.

Volgende vergadering

De volgende AB-vergadering is op

27 juni 2019 van 10.00-11.30 uur in de raadzaal van gemeente Best.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Concept 19 maart 2019, 16.00 uur

Actiepuntenlijst AB-vergadering

14 maart 2019, 9.00 tot 10.00 uur, gemeente Veldhoven, Meiveld 1, Veldhoven, raadzaal

Actiepuntenlijst AB-vergadering 14 maart 201

Nr.	Datum overleg	Onderwerp / Afspraken	Wie	Wanneer
~~29~~	~~23-11-17~~	~~Uitwerken aanbevelingen vanuit follow-up Arena in AB-voorstel m.b.t. governance~~	~~De heer Van Schuppen~~	~~14 maart 2019~~
34	19-3-2018	Regionaal uitvoeringsbeleid vergunningen agenderen voor AB	Mevrouw Tolsma	Nader te bepalen
39	2-10-2018	Advies n.a.v. aanbevelingen rapport Staat van Mandaat in AB	Mevrouw Tolsma	21 november 2019
42	22-11-2018	Rapportage besluitvorming individuele gemeenten over het ROK Toezicht & handhaving en consequenties voor organisatie in AB/ Voorstel over wijze van verantwoording aan deelnemers die aansluit bij opzet van ROK Milieutoezicht 2018	Mevrouw Tolsma	27 juni 2019
~~44~~	~~22-11-2018~~	~~Presentatie over pilot Ow voor het monitoren van de fysieke kwaliteit van de leefomgeving inclusief financiële uitwerking in AB~~	~~De heer V.d. Meer~~	~~14 maart 2019~~
45	14-3-2019	Verspreiding overzicht inventarisatie welke gemeenten mee willen doen aan verkenning gezamenlijke aanbesteding VTH-systeem	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
46	14-03-2019	Besluitvorming aanbesteding VTH-systeem	Mevrouw Tolsma	Najaar 2019
47	14-03-2019	Brief i.r.t. toezicht EED-richtlijn (i.v.m. dreigende verschuiving bevoegd gezag hieromtrent) aan AB sturen.	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
48	14-03-2019	Voorstel verdeelsleutel collectieve taken	Mevrouw Tolsma	Najaar 2019

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Concept 18 maart 2019, 15.00 uur

Besluitenlijst AB-vergadering

14 maart 2019, 9.00 – 10.00 uur, gemeente Veldhoven, Meiveld 1, Veldhoven, raadzaal

Besluitenlijst AB-vergadering 14 maart 2019

Agendapunt	Onderwerp	Voorstel	Besluiten
3.a	Verslag, besluitenlijst en actiepuntenlijst AB-vergadering d.d. 22 november 2018		Het AB stelt deze vast.
4.c	Algemeen delegatiebesluit ODZOB 2019	Het "Algemeen delegatiebesluit Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2019" vast te stellen.	Het AB besluit conform voorstel.
5.a	Financiële verordening 2019 en planning & control kalender 2019	1. Vaststellen Financiële Verordening 2019 waarin sprake is van jaarlijks één in plaats van twee tussentijdse rapportage aan het Algemeen Bestuur. 2. Kennisnemen van de Planning en control kalender 2019.	Het AB besluit conform voorstel.
5.b	Nota investeren, waarderen en afschrijven 2019.2	Vast te stellen Nota investeren, waarderen en afschrijven ODZOB 2019.2.	Het AB besluit conform voorstel.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Concept 25 maart 2019, 8.30 uur

Conclusies ambtelijke/bestuurlijke werkconferentie ODZOB 14 maart 2019

Bestuurlijk vertegenwoordigers:
de heer H.J.M. (Eric) Beex
mevrouw A.A.H.C.M. (Anke) van Extel-van Katwijk
de heer T.P.T.H. (Theo) Geldens
de heer A.P. (Fons) d'Haens
de heer J. (Jan) Heijman
de heer A.C.W.A.M. (Alexander) van Holstein
de heer S. (Stef) Luijten
de heer Th. (Theo) Martens
de heer J. (Jan) van der Meer
de heer A.J.L. (Tonny) Meulensteen
de heer P. (Peter) van de Noort
de heer R. (Rob) van Otterdijk
de heer J. (Joep) Pernot
de heer J. (Jeroen) Rooijakkers
de heer M.J. (Marc) van Schuppen
de heer P. (Pieter) van der Stek
de heer H. (Helm) Verhees
mevrouw G. (Gaby) van den Waardenburg
de heer F.F.M. (Frits) van der Wiel

Ambtelijk vertegenwoordigers:
mevrouw L. (Lyke) van Beek
de heer J. (Jan) van den Braak
de heer A. (Alex) Casarotto
mevrouw H. (Heidi) Claassen
de heer M. (Marc) Kerkhof
de heer G. (Gert) Koops
de heer R. (Richard) van Kroonenburg
de heer M. (Martijn) Ledder
de heer H. (Hein) Mennen
mevrouw P. (Petra) van Mil
de heer J. (Joris) Mol
de heer H. (Hans) v. Santvoort
de heer G. (Geert-Jan) van Schijndel
de heer M. (Marcel) v.d. Ven
de heer H. (Hans) Verhoeven
de heer M. (Marc) Weekers

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

ODZOB:
mevrouw K. (Karin) Bakker
de heer R. (Ron) Cremers
mevrouw A. (Arienne) Leermakers
mevrouw J. (Judith) le Pair-Sommers (verslag)
mevrouw M. (Marloes) Tolsma
de heer M. (Mark) van der Ven
de heer V. (Vincent) Verhoeven
de heer D. (Danny) v.d. Waardenburg

1. **Aftrap werkconferentie door de heer Marc van Schuppen, AB-voorzitter**
   De heer Van Schuppen heet iedereen van harte welkom en schetst het programma van de werkconferentie. De nieuw ontwikkelde ITV-portal met gegevens gemeten tijdens controles bij agrarische bedrijven zal worden getoond. Daarnaast zal gesondeerd worden wat de deelnemers vinden van verdere uitrol n.a.v. het Omgevingswet pilotproject “Meetnet lucht en geluid”.

2. **Presentatie ITV-portal door de heer Tonny Meulensteen en de heer Marc Weekers**
   De heer Meulensteen leidt de presentatie in. Hij wijst op de meerwaarde van de portal. Geconcludeerd wordt dat deze vooral een sturingsinstrument is, niet zozeer een handhavingsinstrument.
   De heer Weekers toont de in de portal beschikbare gegevens. De verwachting is dat de agrarische bedrijven die overblijven, zaken op orde hebben. Hierop kunnen/dienen de controles dan afgestemd te worden.
   Gesproken wordt over het belang om iets met de gegevens te doen, de deelnemers afzonderlijk hebben hier beperkt capaciteit voor. Vraag wordt gesteld hoe dit gezamenlijk voor alle deelnemers kan worden opgepakt. Dit ook in het kader van het ROK Milieutoezicht.
   Voor nu is het een 3-jarig project, de ODZOB wordt gevraagd om het project (daarna) te omarmen. Het belang van actuele gegevens is groot. Elk kwartaal worden de nieuwe gegevens ingelezen, een frequentie waarmee voldoende gestuurd kan worden. De metingen betreffen momentopnamen.
   Aangegeven wordt dat het prettig is dat er transparantie is en de gegevens beschikbaar zijn, maar dat deze niet zomaar naar buiten dienen te worden gebracht. Bij de gegevens behoort een nadere interpretatie.
   Complimenten worden geuit voor de ontwikkeling van het instrument.

3. **Gezondheid & regionaal meetnet door de heer Jan van der Meer en de heer Hans Verhoeven**.
   Expertpanel: George Boersma (Munisense; afwezig) Jean-Paul Close (AiREAS), Renske Nijdam (GGD), Fred Hartendorf (TNO), Ernie Weijers (RIVM), Edwin Weijtmans (provincie Noord-Brabant), Inge Wouters (Universiteit Utrecht, IRAS)
   De heer Van der Meer schetst de context van dit thema. Streven is om gezondheid (meer) aan de voorkant een plek te geven. In het kader van de Omgevingswet zal gezondheid een plaats krijgen in de Omgevingsvisie. Voorbeeld van conclusie n.a.v. metingen: op sommige plekken is de luchtvervuiling dusdanig dat het nadelige gezondheidseffect net zo groot is als bij roken. De Powerpoint van de presentatie “Meetnet lucht en geluid Brabant Zuidoost”, die de heer Verhoeven geeft, wordt verspreid.

   Gesproken wordt over de relatie tussen metingen uitvoeren en aan welke knoppen je kunt draaien. Voor wat betreft luchtkwaliteit wordt veel bepaald door wat buiten de grenzen van een gemeente plaatsvindt. Maar de gemeenten beïnvloeden/belasten elkaar. Door het Klimaatakkoord is veel in gang gezet. De uitstoot van stikstof is tov enkele jaren geleden een stuk verminderd. De concentratie van stikstof in de

regio wordt echter ook aanzienlijk regionaal bepaald door de veehouderijtak, landelijke en regionale verkeersstromen en de groei van de luchthaven. Op straatniveau zien we in woonkernen nog steeds relatief (te) hoog belaste situaties. De regio heeft diverse te beschermen Natura2000 gebieden, waar de stikstofconcentraties zijn opgelopen ipv afgenomen.
Het meetnet helpt te monitoren hoe een en ander zich ontwikkelt. En daarmee de milieugezondheidslast; die wordt voor 70% bepaald door luchtkwaliteit en voor 20% door geluidbelasting. Die concentraties/belastingen kunnen we monitoren met een meetsysteem. Ook maakt een meetsysteem toezicht op afstand mogelijk. In verband met de hoogconjunctuur zien we op dit moment dat op verschillende plekken de uitstoot van stoffen cumuleert.

Gevraagd wordt of het mogelijk is geluid mee te nemen in de metingen. Sensoren zijn hiervoor beschikbaar. De systemen voor geluid zijn ook makkelijker verplaatsbaar dan die voor lucht. Als er behoefte is aan geluidsmetingen, dient extra budget te worden vrijgemaakt. De kosten hangen af van hoeveel wordt afgenomen. Op korte termijn vindt een OGP-special geluid plaats waarin dit onderdeel nader zal wordt besproken en uitgewerkt.

In gemeente Eindhoven zijn 25 meetpunten, voor de overige gemeenten is nu uitgegaan van 1 per gemeente. Het meetstation functioneert als representatie voor de omgeving. Andere gebieden kunnen op basis hiervan geduid worden. De gemeenten hebben inbreng bij lokalisering van een meetpunt. Zeker voor lucht is tevens de expertise van het consortium nodig om een adequate plek te kiezen.
Met betrekking tot de financiering: verduidelijkt wordt dat voor 2019 100.000 euro is gereserveerd binnen het programma Collectieve taken van de ODZOB voor het meetnet. Voor 2020 vindt een herijkingsproces plaats (AB-voorstel 14 maart 2019). Beoogd is om dit bedrag structureel binnen de collectieve taken te reserveren hiervoor.
Alleen het contractmanagement is belegd bij de ODZOB. Overige zaken, inclusief de financiering van de investering en het onderhoud, worden tussen de deelnemer en het consortium afgesproken. Gemeente Eindhoven en de provincie steken er fors geld in, verder wordt ernaar gestreefd om ook andere partijen erbij te betrekken (Eindhoven Airport, ministeries). Het zou mooi zijn als alle 21 gemeenten in de regio meedoen. Buiten de regio hebben ook de gemeenten Meijerijstad en Boxtel interesse getoond.

De deelnemers geven aan dat er al jaren wordt gesproken over uitbreiding van het meetnet, en, gemeenten zijn blij dat er nu een concreet uitgewerkt voorstel ligt. Voor een aantal gemeente is de financiering een probleem. Het expertpanel wijst erop dat de gemeenten zich nu kunnen inkopen voor een relatief laag bedrag. Het gaat niet alleen om 24/7 open data met analyse en rapportage (ook over gezondheidseffecten), maar ook over een meetcampagne bij veehouderijen (wat komt er uit de stallen en tot hoe ver reikt dat) en burgerparticipatie. Als een individuele gemeente de benodigde expertise en organisatie zouden moeten inkopen, zou het veel meer geld kosten. Het betreft een meerjarig project. Doel is lange termijn (vijf jaar) commitment. Er zullen uiteraard evaluatiemomenten worden ingebouwd.

Gemeente Eindhoven zal met de ODZOB vóór de zomer een “roadshow” organiseren voor de wethouders van de gemeenten in de regio (en hun ondersteuning) om extra informatie te geven, vragen te beantwoorden en behoeften te peilen, in subregionaal verband. Het thema hoeft niet terug te komen in het AB, omdat van het AB ODZOB geen besluit wordt gevraagd. Wel indien dit leidt tot een significante verschuiving in het collectief programma 2020.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

4. **Slot/resume**
   Met dank aan ieders breng, sluit de heer Van Schuppen de werkconferentie.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Versie 25 februari, 13.30 uur

Verslag DB-vergadering

21 februari 2019, 9.00-11.00 uur
ODZOB, Wal 28, Eindhoven, 0.6

aanwezig M.J. (Marc) van Schuppen (voorzitter)
A.P. (Fons) d'Haens
J.J.C. (Johan) van den Hout (t/m punt 4)
J.W.M. (Jan) van der Meer
A.J.L. (Tonny) Meulensteen
P. (Pieter) van der Stek
J.M.L. (Marloes) Tolsma, secretaris
J.J.M. (Judith) le Pair – Sommers, bestuursondersteuning
M.M.J.F. (Mark) van der Ven, plaatsvervangend secretaris

afwezig

---

1. Opening en vaststelling agenda
Marloes meldt dat de raad van de gemeente Asten een brief aan de directie heeft gestuurd, een zienswijze op de kadernota. Het geven van een zienswijze zit niet in het reguliere proces van de kadernota, maar uiteraard wordt het signaal ter harte genomen. De raad geeft aan te verwachten dat door het ROK zaken efficiënter kunnen worden uitgevoerd en dat daardoor een besparing zal plaatsvinden. De directeur stuurt een antwoordbrief met daarin opgenomen dat na 2 jaar een evaluatie plaatsvindt en dat dan gekeken zal worden naar de kengetallen.

2. Mededelingen en ingekomen/verzonden stukken

2.a Ingekomen brief gemeente Nuenen d.d. 3 december 2018 over banken en palmolie
Het DB kan zich vinden in het voorstel.

2.b Vergaderdata AB/DB 2020
Het DB neemt hier kennis van.

3. Verslag(en), actiepuntenlijst(en) en besluitenlijst(en)

3.a Verslag DB-vergadering 6 december 2018, concept d.d. 10 december 2018, 9.30 uur
Het DB stelt dit ongewijzigd vast.

3.b Besluitenlijst DB-vergadering 6 december 2018, concept d.d. 10 december 2018, 16.30 uur
Het DB stelt deze vast.

3.c Actiepuntenlijst DB-vergadering 6 december 2018, concept d.d. 11 december, 9.00 uur DB-vergadering half 9, andere locatie.
Het DB stelt de actiepuntenlijst vast en deze wordt doorlopen.

Naar aanleiding van de actiepuntenlijst:

De heer Meulensteen is bereid om bij de seminar over de Omgevingswet op 4 april de aftrap te doen, tenzij een van de gemeentesecretarissen uit de regio dit op zich zou willen nemen. Mevrouw Tolsma stemt nog met hem af hierover.

De bijeenkomst voor de raden van de Kempengemeenten op 20 februari over o.a. het ROK is goed ontvangen. De heer d'Haens zal hier in het AB van 14 maart zijn reflectie over geven.

N.a.v. actiepunt 77: op bestuurlijk niveau heeft een gesprek plaatsgevonden over de rollen van MRE (beleidsplatform) en ODZOB (uitvoering). Er zal nu nog afstemming plaatsvinden tussen bestuurders/directies ODZOB/MRE over onderlinge opdrachtverstrekking (waaronder het ter beschikking stellen van middelen).
In dit kader kaart de heer Van der Meer het traject van de Regionale Energiestrategie (RES) aan. Het is een moeizaam traject om uitvoering gedekt te krijgen (van elke gemeente afzonderlijk wordt nu 0.3 FTE gevraagd, en dit is niet overal voorhanden). Gevraagd wordt of de uitvoering ervan niet opgepakt kan worden als collectief (enkele FTE's voor alle gemeenten). De RES is een verantwoordelijkheid van de MRE. Uiteraard wil ODZOB wel helpende hand bieden als om haar specifieke expertise wordt verzocht (bijvoorbeeld GIS-informatie). Een eventuele inzet van uren kan niet gedekt worden uit het collectief programma van de ODZOB, deze uren zijn geoormerkt en ingepland. Het DB vindt het ook principieel onjuist om een opdracht van de MRE te laten financieren uit ODZOB-middelen. Mogelijk bieden de afzonderlijke werkprogramma's van de gemeenten hier ruimte voor als de gemeenten gezamenlijk bereid zijn om deze opdracht te financieren. Dit zou ook in het AB gesondeerd kunnen worden. Het DB doet de suggestie om tijdens de komende raadsinformatie-bijeenkomsten in april over de begrotingen 2020 van de verbonden partijen, alvast mee te nemen dat er collectieve opgaven liggen in de regio waarvoor nog geen dekking is voorzien in zowel de begrotingen van de verbonden partijen, noch in die van de 21 gemeenten. De regie ligt bij MRE. De heer Van der Meer vraagt MRE om een goede opdrachtformulering. Mevrouw Tolsma en de heer Van der Ven maken een afspraak met de heer Van der Meer om een toelichting te geven over het collectief programma.

4. Beleidsontwikkelingen

4.a Stand van zaken aanbevelingen Arena-onderzoek/bestuurlijk
Aan de strategische besluitvorming in relatie tot het concernplan wordt invulling gegeven aan de hand van een meerjarenprogramma. Het DB stemt in met het voorstel.

4.b Gezondheid irt meetnet en programma werkconferentie d.d. 14 maart 2019
- Het AB-voorstel wordt omgevormd tot een informerende memo. Het draagvlak wordt gepeild, het afsluiten van de intentieovereenkomsten loopt via de individuele gemeenten.
- De heer van den Hout verzoekt na te gaan welke andere initiatieven op dit gebied lopen binnen de provincie en goed af te stemmen.
- Zijn de in de notitie genoemde indicatoren diegenen, waar het om gaat in de Omgevingswet? Deze vraag zal door de heer Van der Ven voorgelegd worden aan het expertteam, waarmee in het kader van dit project wordt afgestemd.
- Aan vergunningverlening is geen aandacht besteed.

Bij draagvlak in het AB zal nagegaan worden of e.e.a. breder getrokken kan worden. Er zijn ook gemeenten buiten onze regio die geïnteresseerd zijn en mogelijk is ook Eindhoven Airport in deze een partij die financieel zou kunnen bijdragen. Zodoende kunnen wellicht extra middelen worden gegenereerd.

De heer Van de Meer zal de gespreksleiding verzorgen voor dit onderdeel tijdens de werkconferentie van 14 maart, met name om de aanwezigen te enthousiasmeren. De heer Verhoeven (gemeente Eindhoven) kan de presentatie verzorgen en inhoudelijke vragen beantwoorden.

4.c Procesvoorstel herijking collectieve taken
Het DB stemt in met het voorstel.

4.d Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving
Het DB stemt in met het voorstel en vindt het een goede ontwikkeling.

4.e Actualisatie delegatiebesluit ODZOB
Het DB gaat akkoord met het voorstel.

4.f Deelname bodemonderzoek
De heer van der Meer stelt de urgentie van de problematiek ter discussie en zou liever zien dat eerst een plan van aanpak in een lichtere vorm in een ambtelijke werkgroep wordt besproken. Mevrouw Tolsma licht toe wat er speelt. De brief zal worden aangepast. Aangegeven wordt dat de colleges alvast geïnformeerd worden per brief en dat met Rijkswaterstaat zal worden gekeken naar een oplossing die minder verstrekkend is. De aangepaste versie van de brief zal mevrouw Tolsma, voor verzending aan de colleges, afstemmen met de heer Van der Meer.

5. Financien en bedrijfsvoering

5.a Voorlopige jaarcijfers 2018
Het DB uit de complimenten voor het resultaat. Toegelicht wordt dat dit resultaat tot stand komt doordat er meer opdrachten zijn gegeven dan begroot, dat er meer inkomsten en hiermee ook meer overheaddekking plaatsvindt. Reëler begroten kan als de werkprogramma's meer reëel worden opgegeven. Per abuis is in de aanbiedingsbrief aan de colleges geen regel opgenomen waarmee aandacht wordt gevraagd voor het reserveren van middelen voor inrichtingenbestand e.d. Deze zal worden toegevoegd. Hierin worden dan als onderwerpen genoemd extra vergunningaanvragen IPPC-bedrijven, onderzoek bodem, actualisatie inrichtingenbestand en RES.

5.b Ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023
Op pagina 12 wordt REKS vervangen door RES.
Kopje 2.2.7, Zorgvuldige veehouderij: "Daarnaast wordt er beleid gemaakt om stallen.". Het DB vraagt te verduidelijken hoe dit zit, de ODZOB maakt geen beleid. Mogelijk doelt men op andere organisatie, of valt het toch binnen het VTH-beleid.
Inclusief deze wijzigingen stelt het DB de ontwerpbegroting vast.

5.c Planning en controlkalender 2019
Het DB gaat akkoord, dit betekent dat er nog één bestuursrapportage gemaakt wordt (t/m juni).

Naar aanleiding hiervan wordt gesproken over de Infographic van het Concernplan 2019-2022. De suggestie wordt gedaan om ook een filmpje te maken.

5.d Aanpassing nota waarderen en afschrijven
Het DB stemt in met het voorstel.

5.e Aanbesteding VTH-systeem
De heer V.d. Stek is bereid om als bestuurlijke trekker te willen fungeren. Er zullen nog twee andere AB-leden worden gevraagd om deel te nemen, in het AB wordt gekeken of hier regionale spreiding kan plaatsvinden. Deelname van de provincie aan de werkgroep is wenselijk. Inclusief genoemde opmerkingen gaat het DB akkoord met het voorstel.

5.f Inkoopstrategie aanbesteding printapparatuur regio Zuidoost-Brabant
Het DB gaat akkoord.

5.g Inkoopstrategie Europese aanbesteding vast telefonie ODZOB
De heer Van den Hout geeft aan dat in zijn organisatie knelpunten zijn ervaren in een aanbestedingstraject

voor telefonie. Voorliggend voorstel betreft een aanbesteding voor een klein bedrag en er wordt meegelift met de VNG (in een eerdere aanbesteding zijn hier bij de ODZOB positieve ervaringen mee opgedaan). Het DB gaat akkoord met het voorstel.

6. P&O

6.a Presentatie organisatieontwikkeling
Mevrouw Tolsma geeft aan welk traject de ODZOB doorloopt in het kader van organisatieontwikkeling: op weg naar meer eigenaarschap van medewerkers, optimaal inzetten van ieders talenten, werken in zelforganiserende en samenwerkende teams, en vanuit het management meer aandacht voor groei en ontwikkeling van de medewerkers. Tegelijk zullen alle zeilen bijgezet moeten worden om voldoende goede nieuwe medewerkers aan te trekken én in te passen in de organisatie. Zowel de beoogde teamontwikkeling als het inwerken van nieuwe medewerkers zullen extra capaciteit (in termen van uren en dus middelen) vergen. Zij meldt dat deze ontwikkelingen dit jaar mogelijk niet binnen de huidige budgettaire kaders gerealiseerd kunnen worden. Het DB wijst erop dat dit tijdig gemeld dient te worden. De Berap is dan het aangewezen moment.

6.b Terugkoppeling functioneringsgesprek mevrouw Tolsma
Dit agendapunt wordt -na de rondvraag- in vertrouwelijkheid besproken met alleen de bestuurders.

7. Rondvraag
Het DB van 4 april zal een half uur eerder starten (half 9) en plaatsvinden op Strijp S (in verband met het seminar over de Omgevingswet, dat ook daar plaatsvindt).

De heer Van der Meer deelt mee dat in het kader van het ROK bij gemeente Eindhoven onderzoek is gedaan naar de uitvoering van verzoektaken door gemeente zelf dan wel uitbesteding bij de ODZOB. Het onderzoek wijst uit dat de kosten aanzienlijk lager liggen als de gemeente deze taken zelf uitvoert, en dus zal de gemeente de taken niet overdragen aan de ODZOB. De heer Van der Meer zal de resultaten van dit onderzoek met mevrouw Tolsma delen.

De heer d'Haens vraagt wie namens het DB deelneemt aan de bestuurlijke netwerkbijeenkomst van de VNG over de Omgevingswet en over de Zeer Zorgwekkende Stoffen op 17 april 's middags. De heer Meulensteen zal deze bijeenkomst bijwonen.

De heer Meulensteen meldt dat naar verwachting op 25 februari een gezamenlijk persbericht van provincie en gemeenten verschijnt over evaluatie eerste jaar ITV. Hij is tevreden met de meer genuanceerde toon van het bericht in vergelijking tot een eerdere versie van het bericht.

8. Sluiting
De voorzitter sluit het overleg om 11.00 uur.

Volgende vergadering
De volgende DB-vergadering vindt plaats op 4 april 2019, 8.30 uur op een nog nader te bepalen locatie op Strijp S. Informatie volgt.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Versie 27 februari 2019, 12.30 uur

Actiepuntenlijst DB-vergadering

21 februari 2019, 9.00-11.00 uur,
ODZOB, Wal 28, Eindhoven, 0.6

Actielijst DB-vergadering 21 februari 2019

Nr.	Datum overleg	Onderwerp / Afspraken	Wie	Wanneer
68	7-12-17	Agenderen voorstel en presentatie Omgevingswet voor DB/AB nadat regiobrede bestuurlijke bijeenkomst hierover heeft plaatsgevonden	Mevrouw Tolsma	pm
~~71~~	~~1-11-2018~~	~~-Aanpassen AB-voorstel ROK n.a.v. DB 1 november 2018~~ ~~-Voorbereidingen voor benadering raden begin 2019 over ROK (zie verslag)~~	~~Mevrouw Tolsma~~	~~-22 november 2018~~ ~~-eind 2018~~
72	1-11-2018	DB-/AB-voorstel voor wijze van bekostiging 10% actualisatie inrichtenbestand (nu dit niet is meegenomen in het ROK-voorstel)	Mevrouw Tolsma	6-6-2019/ 27-6-2019
~~73~~	~~1-11-2018~~	~~Presentatie thema gezondheid (in bijzonder uitrol meetnetwerk) in DB/AB~~	~~De heer Van der Meer~~	~~21-2-2019/ 14-3-2019~~
~~74~~	~~1-11-2018~~	~~Presentatie over organisatieontwikkeling agenderen voor DB~~	~~Mevrouw Tolsma~~	~~21-2-2019~~
~~76~~	~~6-12-2018~~	~~Afstemmen met de heer d'Haens over geluidgegevens Eurocircuit en luchthaven op geluidskaart~~	~~De heer v.d. Ven~~	~~z.s.m.~~
77	21-2-2019	~~-Afstemming rol ODZOB/MRE met vertegenwoordigers Taskforce transitie landelijke gebied en poho energietransitie~~ -bestuurlijke afstemming rol ODZOB/MRE met directeur MRE/dir ODZOB	~~-De heren Meulensteen en Van der Meer~~ - De heer van Schuppen/de heer Meulensteen/de heer van der Meer	z.s.m.
~~78~~	~~6-12-2018~~	~~Informeren deelnemers over a) middelen gemeentefonds voor informatieplicht toezicht energiebesparing (decembercirculaire) en b) benodigde capaciteit voor actualisatie vergunningen IPPC-bedrijven agv Europese regelgeving~~	~~-mevrouw Tolsma~~	~~z.s.m.~~

79	21-2-2019	Afstemming de heer Meulensteun over bijdrage seminar Omgevingswet op 4 april	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
80	21-2-2019	Reflectie bijeenkomst Kempengemeenten in AB	De heer d'Haens	14-3-2019
81	21-2-2019	• Meenemen in raadsinformatiebijeenkomsten dat er collectieve opgaven liggen in de regio, waarvoor nog geen dekking is voorzien in begrotingen verbonden partijen/gemeenten • Duidelijke opdrachtformulering MRE mbt RES	• Mevrouw Tolsma • De heer V.d. Meer	• April 2019 • z.s.m.
82	21-2-2019	Toelichting op programma Collectieve taken aan de heer V.d. Meer	Mevrouw Tolsma/de heer V.d. Ven	z.s.m.
83	21-2-2019	Suggesties DB m.b.t. meetnet meenemen in werkconferentie	De heer V.d. Ven	14-3-2019
84	21-2-2019	Aangepaste brief bodem afstemmen met de heer v.d. Meer	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
85	21-2-2019	Brief jaarstukken/begroting aanpassen (zie verslag)	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
86	21-2-2019	Deelname namens DB ODZOB aan bestuurlijke netwerkbijeenkomst VNG Ow	De heer Meulensteen	17-4-2019

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

versie 27 februari 2019, 12.00 uur

Besluitenlijst DB-vergadering

21 februari 2019, 9.00-11.00 uur
ODZOB, Wal 28, Eindhoven, 0.6

Besluitenlijst DB-vergadering 6 november 2018

Agendapunt	Onderwerp	Voorstel	Besluit
2.a	Ingekomen brief gemeente Nuenen d.d. 3 december 2018 over banken palmolie en reactie	1. Kennis te nemen van de brief van de gemeente Nuenen. 2. In te stemmen met verzending van de antwoordbrief.	Het DB besluit conform voorstel
3.a-3.c	Verslag, actiepuntenlijst en besluitenlijst DB d.d. 6 december 2019		Het DB stelt deze vast.
4.a	Stand van zaken aanbevelingen Arena-onderzoek/bestuurlijk	1. Bijgevoegde nota ter informatie aan het AB aan te bieden. 2. In deze nota de stand van zaken van het implementeren van de aanbevelingen uit het Arena-onderzoek weer te geven voor het onderdeel bestuur.	Het DB besluit conform voorstel.
4.b	Gezondheid irt meetnet en programma werkconferentie d.d. 14 maart 2019	1. Instemmen met het informeren van het AB met het bijgevoegde voorstel voor het regionaal Meetnet, inclusief de financiële onderbouwing, waaronder een jaarlijkse bijdrage aan het meetnet van € 100.000 per jaar voor een periode van vijf jaar uit het programma collectieve taken. 2. Informeren over gezondheid als ruimtelijk-maatschappelijke opgave in de regio Zuidoost-Brabant als context voor het meetplan en de regionale samenwerking op dit thema.	Inclusief enkele opmerkingen (zie verslag) besluit het DB conform voorstel.

		3. Instemmen met de opzet van de ambtelijk-bestuurlijke conferentie gezondheid en meetnet, conform bijgevoegde notitie.	
4.c	Procesvoorstel herijking Collectieve Taken	1. In te stemmen met het onderzoek naar de herijking van Collectieve Taken volgens uitgewerkt voorstel in bijgevoegde nota. 2. Het AB kennis te laten nemen van het Procesvoorstel.	Het DB besluit conform voorstel.
4.d	Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht van de provincie Noord-Brabant	1. Kennisnemen van het Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht van de provincie Noord-Brabant en het implementatieplan. 2. Instemmen met agendering van bijgevoegd AB-voorstel ter informatie voor de AB-vergadering van 14 maart 2019.	Het DB besluit conform voorstel.
4.e	Actualisatie delegatiebesluit ODZOB	1. Het algemeen bestuur in zijn vergadering van 14 maart 2019 voorstellen een geactualiseerd delegatiebesluit Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant vast te stellen.	Het DB besluit conform voorstel.
4.f	Deelname bodemonderzoek	1. verzenden brief aan colleges met oproep: deelname bodemonderzoek en reserveren budget. 2. oproep tot zoveel als mogelijk een gezamenlijk handelingsperspectief op te stellen.	Inclusief een aanpassing in de brief (zie verslag), besluit het DB conform voorstel.
5.a	Voorlopige jaarcijfers 2018	1. Kennis te nemen van de in deze adviesnota gepresenteerde voorlopige (en nog door de externe accountant te toetsen) uitkomsten jaarrekening 2018. 2. In te stemmen met verzending van bijgevoegde informatiebrief aan de colleges van de deelnemers (ter verwerking van de relevante informatie in hun jaarstukken), inclusief voorlopige indicatie van uit te keren bedragen als gevolg van tariefcorrectie.	Inclusief een aanpassing in de brief (zie verslag) besluit het DB conform voorstel.

		3. In te stemmen met verzenden van bijgevoegde handreiking Raads- en Stateninformatiebrief aan de colleges.	
5.b	Ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023	1. Instemmen met de ontwerpbegroting. 2. Instemmen met het versturen van deze ontwerpbegroting naar de raden en staten met het verzoek om zienswijzen in te dienen. 3. Instemmen met bijgevoegde aanbiedingsbrief bij de ontwerpbegroting 2020.	Inclusief 2 kleine wijzigingen in de begroting (zie verslag) besluit het DB conform voorstel.
5.c	Planning en controlkalender 2019	1. Vaststellen Planning & control kalender 2019 waarin sprake is van één tussentijdse rapportage in plaats van twee. 2. Vaststellen van de in verband met bovenstaande aangepaste Financiële Verordening Instemmen met agendering van bijgevoegd AB-voorstel inclusief bijlagen voor de AB-vergadering van 14 maart 2019.	Het DB besluit conform voorstel.
5.d	Aanpassing nota waarderen en afschrijven	1. Instemmen met aanpassing van Nota Investeren, waarderen en afschrijven Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2019. 2. Instemmen met agendering van bijgevoegd AB-voorstel inclusief bijlage voor de AB-vergadering van 14 maart 2019.	Het DB besluit conform voorstel.
5.e	Aanpassing VTH-systeem	1. Akkoord te gaan met de voorgestelde processtappen die uiteindelijk gaan leiden tot een daadwerkelijke gezamenlijke aanbesteding van een nieuwe procesapplicatie (VTH-systeem). 2. Akkoord te gaan met het voorstel om vanuit het bestuur een bestuurlijke stuurgroep te vormen voor deze gezamenlijke aanbesteding van een nieuwe procesapplicatie.	DB besluit conform voorstel, n.a.v. een opmerking van het DB (zie verslag) wordt het AB-voorstel nog aangepast.
5.f	Inkoopstrategie aanbesteding printapparatuur regio Zuidoost-Brabant	1. Gezamenlijk met vijf gemeenten en zeven aan de gemeente gelieerde organisaties in de regio Zuidoost-Brabant een Europese openbare aanbestedingsprocedure te doorlopen.	Het DB besluit conform voorstel.

		2. Met de door Bizob opgestelde inkoopstrategie voor de aanbesteding “Printapparatuur regio Zuidoost-Brabant” in te stemmen. 3. De directeur voor het aangaan van de overeenkomst met de te contracteren partij te machtigen. 4. Het inkoopteam voor wat betreft het voeren van alle routinematige correspondentie in het kader van de aanbesteding met de (potentiële) inschrijvers te mandateren.	
5.g	Inkoopstrategie Europese aanbesteding vaste telefonie ODZOB	1. Gezamenlijk met gemeenten en aan gemeenten gelieerde organisaties onder leiding van de VNG een Europese aanbestedingsprocedure te doorlopen voor vaste telefonie. 2. Met de door Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant opgestelde inkoopstrategie “Vaste telefonie ODZOB” in te stemmen. 3. De directeur voor het aangaan van de overeenkomst met de te contracteren partij te machtigen.	Het DB besluit conform voorstel.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Versie 8 april, 9.30 uur

Verslag DB-vergadering

4 april 2019, 8.30-9.15 uur
Natlab, Kastanjelaan 500, 5616 LZ Eindhoven, de Denkkamer

aanwezig	M.J. (Marc) van Schuppen (voorzitter)
	A.P. (Fons) d'Haens
	J.W.M. (Jan) van der Meer (vanaf punt 3.c)
	A.J.L. (Tonny) Meulensteen
	P. (Pieter) van der Stek (vanaf punt 3.c)
	J.M.L. (Marloes) Tolsma, secretaris
	J.J.M. (Judith) le Pair – Sommers, bestuursondersteuning
	M.M.J.F. (Mark) van der Ven, plaatsvervangend secretaris
afwezig	J.J.C. (Johan) van den Hout

---

1. Opening en vaststelling agenda
De heer Van Schuppen opent de vergadering om 9.00 uur.

2. Mededelingen en ingekomen/verzonden stukken

2.a Raadsinformatiebijeenkomst ontwerpbegrotingen 2019 4 GR'en
Het DB neemt hier kennis van. Gemiddeld zijn er nu 15-20 deelnemers aangemeld per bijeenkomst, het DB geeft aan dat er mogelijk aanmeldingen bij komen in verband met een afgelaste bijeenkomst in Helmond. En misschien komen er raadsleden die zich niet hebben aangemeld.

3. Verslag(en), actiepuntenlijst(en) en besluitenlijst(en)

3.a Verslag DB-vergadering 21 februari 2019, concept d.d. 25 februari 2018, 13.30 uur
Het DB stelt dit ongewijzigd vast.
Naar aanleiding van het verslag deelt de heer Van der Meer mee dat m.b.t. het regionale meetnet een gesprek is gevoerd met Stichting Leefbaarheid Luchthaven Eindhoven. Door verruiming van de regels kunnen gemeenten nu ook een aanvraag indienen (een ton per jaar). Hiermee is de financiering een heel eind rond. Dit voorstel wordt ambtelijk door gemeente Eindhoven voorbereid en zal met de heer Van Schuppen worden afgestemd.
Verder heeft de ODZOB behoefte om goed te kijken naar de governancestructuur van het meetnet, en deze waar mogelijk te vereenvoudigen. Er zal een afspraak worden ingepland tussen de heer Van der Meer, mevrouw Tolsma en ambtelijk betrokkenen.

3.b Besluitenlijst DB-vergadering 21 februari 2019, concept d.d. 27 februari 2019, 12.00 uur
Het DB stelt deze vast.

3.c Actiepuntenlijst DB-vergadering 6 december 2018, concept d.d. 21 februari 2019, concept d.d. 27 februari 2019, 12.30 uur
Het DB stelt de actiepuntenlijst vast en deze wordt doorlopen.

Naar aanleiding van de actiepuntenlijst:

Streven is om de Omgevingswet voor de werkconferentie van 26 september te agenderen. Het is belangrijk dat de colleges ook bestuurlijk goed op de hoogte zijn van het onderwerp. Het naar verwachting binnenkort te ondertekenen Speelhuismanifest, is voor de gemeentesecretarissen een mooi handvat om het punt in de colleges te bespreken. Het seminar over de Omgevingswet van 4 april, georganiseerd door gemeenten en verbonden partijen uit de regio gezamenlijk, is een mooi voorbeeld van het bottom-up proces waarvoor is gekozen (zowel beleids- als uitvoerings- medewerkers van alle partijen zijn aanwezig). Voor de zomer nemen de directeuren van de 4 GR'en nog deel aan de secretarissenkring om over dit onderwerp af te stemmen.

De brief over bodem waarover in het DB van 21 februari is gesproken ligt klaar, maar er dienen nog financiële gegevens in te worden verwerkt en hiervoor wacht de ODZOB op een offerte. Zodra in concept klaar wordt de brief afgestemd met de heer Van der Meer.

Er heeft op bestuurlijk en directie niveau overleg plaatsgevonden tussen ODZOB en MRE, waarbij meer helderheid is ontstaan over de rollen m.b.t. transitie landelijk gebied. MRE focust zich op beleid maken en afstemming, ODZOB op uitvoering. De projectleider van de ODZOB zal wat terughoudender zijn in het bezoeken van bijeenkomsten op provinciaal en landelijk niveau. De verwachting is dat er bij de ODZOB op enig moment een tekort in uren zal ontstaan, in dat geval zal dit zichtbaar worden in de bestuursrapportage.

Het meenemen in de raadsinformatiebijeenkomsten dat er collectieve opgaven liggen in de regio, waarvoor nog geen dekking is voorzien in de begrotingen van verbonden partijen, wordt geschrapt van de actiepuntenlijst. Hiervoor was bij MRE geen draagvlak en het is niet logisch om dit alleen vanuit de ODZOB aan te kaarten. Er is voldoende aandacht aan besteed via de brief over de voorlopige jaarcijfers 2018 die de ODZOB naar de raden heeft gestuurd.

4. Beleidsontwikkelingen

4.a Stand van zaken besluitvorming ROK
Er zijn veel gemeenten die nog geen definitief besluit hebben genomen. De ODZOB houdt nauw contact hierover met de gemeenten. De portefeuillehouder is bereid waar nodig telefonisch af te stemmen met gemeenten dan wel een bezoek te brengen. Eerst wordt gewacht op het kadernotatraject, dat nu loopt bij de deelnemers. Volgend DB zal opnieuw gesproken worden over de stand van zaken om te kijken of er aanvullend actie dient te worden ondernomen.

4.b Terugblik: Samenwerking Brabantse omgevingsdiensten
Het DB is content met de goede samenwerking tussen de diensten. Zeker de provincie hecht hier veel waarde aan, in de schriftelijke reactie is hierover een compliment gegeven.

4.c Samenwerking met Brabantse Waterschappen
Tussen de omgevingsdiensten en de Brabantse waterschappen is samenwerking op concrete dossiers, insteek is om die nu ook meer op strategisch gebied vorm te geven. In februari heeft een verkennende bijeenkomst plaatsgevonden. 1 juli vindt een themamiddag plaats, waarbij over de wijze van samenwerking voor verschillende inhoudelijke thema's wordt gesproken. De Omgevingsdiensten nodigen de dijkgraven uit voor hun AB's. Het DB geeft aan ook belangstelling te hebben voor bijwonen van de bestuursvergaderingen van de waterschappen. Daarnaast vraagt het DB aandacht voor het bezoeken van bedrijven door 2 medewerkers van verschillende organisaties, en het 2 keer constateren van tekortkomingen. Dit signaal vindt aansluiting bij het vraagstuk indirecte lozingen, een van de onderwerpen bij de themamiddag.

4.d Brexit Impact Scan voor overheidsorganisaties
Het DB neemt kennis van het voorstel. Op basis van huidige inzichten hoeven er geen acties te worden ondernomen met het oog op de Brexit.

5. Financien en bedrijfsvoering

5.a Voorlopige jaarstukken 2018 en accountantsverslag
Het DB uit de complimenten voor de manier waarop het jaar is afgesloten met jaarrekening en het positieve accountantsverslag. Gesproken wordt over de schriftelijke reactie die door de provincie is gegeven bij afwezigheid van de heer Van den Hout. De heer Van der Stek geeft aan dat de provincie in haar reactie aandringt op een behoorlijke aanpassing van het jaarverslag, die zijns inziens niet nodig is. De accountant vindt het een goed jaarverslag dat volledig voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Tussen de financieel ambtelijk ondersteuner van de provincie en de controller van de ODZOB is intensief bilateraal afgestemd. Het DB waardeert de schriftelijke inbreng en geeft aan dat de ODZOB de nog resterende vragen van de provincie in de annotatie schriftelijk kan afhandelen. De voorlopige jaarstukken worden niet aangepast en worden geaccordeerd door het DB. 9 april komt de auditcommissie bijeen.

6. P&O

7. Rondvraag
De heer Van der Meer merkt naar aanleiding van het bericht over EED in @AB ODZOB op dat de situatie in verband met de bevoegdheidsverschuiving erg ingewikkeld wordt. Mevrouw Tolsma blijft hiervoor aandacht vragen bij EZK en de VNG via ODnl.

8. Sluiting
De voorzitter sluit het overleg om 9.30 uur.

Volgende vergadering
De volgende DB-vergadering vindt plaats op 6 juni 2019, 9.00-11.00 uur bij de ODZOB.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Versie 8 april 2019, 9.30 uur

Actiepuntenlijst DB-vergadering

4 april 2019, 8.30-9.15 uur,
Natlab, Kastanjelaan 500, 5616 LZ Eindhoven, de Denkkamer

Actielijst DB-vergadering 21 februari 2019

Nr.	Datum overleg	Onderwerp / Afspraken	Wie	Wanneer
68	7-12-17	Agenderen voorstel en presentatie Omgevingswet voor DB/AB nadat regiobrede bestuurlijke bijeenkomst hierover heeft plaatsgevonden	Mevrouw Tolsma	26-9-2019
72	1-11-2018	DB-/AB-voorstel voor wijze van bekostiging 10% actualisatie inrichtenbestand (nu dit niet is meegenomen in het ROK-voorstel)	Mevrouw Tolsma	6-6-2019/ 27-6-2019
~~77~~	~~21-2-2019~~	~~-bestuurlijke afstemming rol ODZOB/MRE met directeur MRE/dir ODZOB~~	~~De heer van Schuppen/de heer Meulensteen/de heer van der Meer~~	~~z.s.m.~~
~~79~~	~~21-2-2019~~	~~Afstemming de heer Meulensteun over bijdrage seminar Omgevingswet op 4 april~~	~~Mevrouw Tolsma~~	~~z.s.m.~~
~~80~~	~~21-2-2019~~	~~Reflectie bijeenkomst Kempengemeenten in AB~~	~~De heer d'Haens~~	~~14-3-2019~~
~~81~~	~~21-2-2019~~	~~• Meenemen in raadsinformatiebijeenkomsten dat er collectieve opgaven liggen in de regio, waarvoor nog geen dekking is voorzien in begrotingen verbonden partijen/gemeenten~~ ~~• Duidelijke opdrachtformulering MRE mbt RES~~	~~• Mevrouw Tolsma~~ ~~• De heer V.d. Meer~~	~~• April 2019~~ ~~• z.s.m.~~
~~82~~	~~21-2-2019~~	~~Toelichting op programma Collectieve taken aan de heer V.d. Meer~~	~~Mevrouw Tolsma/de heer V.d. Ven~~	~~z.s.m.~~
~~83~~	~~21-2-2019~~	~~Suggesties DB m.b.t. meetnet meenemen in werkconferentie~~	~~De heer V.d. Ven~~	~~14-3-2019~~
84	21-2-2019	Aangepaste brief bodem afstemmen met de heer v.d. Meer	Mevrouw Tolsma	z.s.m.

~~85~~	~~21-2-2019~~	~~Brief jaarstukken/begroting aanpassen (zie verslag)~~	~~Mevrouw Tolsma~~	~~z.s.m.~~
~~86~~	~~21-2-2019~~	~~Deelname namens DB ODZOB aan bestuurlijke netwerkbijeenkomst VNG Ow~~	~~De heer Meulensteen~~	~~17-4-2019~~
87	4-4-2019	Afstemming governancestructuur Meetnet gemeente Eindhoven/ODZOB	mevrouw Tolsma	z.s.m.
88	4-4-2019	Opnieuw agenderen stand van zaken besluitvorming ROK	Mevrouw Tolsma	6-6-2019
89	4-4-2019	Meenemen vragen DB over samenwerking waterschappen/omgevingsdiensten (bezoek bestuur OD aan bestuur waterschappen en voorbeeld bevoegdheidsvraagstuk inbrengen in themamiddag)	Mevrouw Tolsma	z.s.m.
90	4-4-2019	Schriftelijke reactie sturen naar provincie over jaarstukken	De heer Minnen	z.s.m.
91	4-4-2019	Financiële consequenties van extra vragen MRE/Transitie landelijk gebied zichtbaar maken in de Berap	Mevrouw Tolsma	September

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

versie 4 april 2019, 16.00 uur

Besluitenlijst DB-vergadering

4 april 2019, 8.30-9.15 uur
Natlab, Kastanjelaan 500, 5616 LZ Eindhoven, de Denkkamer

Besluitenlijst DB-vergadering 4 april 2019

Agendapunt	Onderwerp	Voorstel	Besluit
5.a	Voorlopige jaarstukken 2018 en accountantsverslag	1. Vaststellen van de voorlopige jaarstukken 2018; 2. Kennisnemen van het accountantsverslag; 3. Instemmen met de verzending van de voorlopige jaarstukken 2018 en het accountantsverslag aan de raden en staten van de deelnemers met de bijgevoegde aanbiedingsbrief.	Het DB besluit conform voorstel

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019

Agendapunt : 4.a

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Stand van zaken besluitvorming ROK bij de gemeenten

Kennisnemen van de stand van zaken besluitvorming ROK bij de gemeenten

Aanleiding
De gemeenten die deelnemen aan de ODZOB zijn in 2016 gestart met een regionaal project dat in Zuidoost-Brabant moet leiden tot één regionaal uitvoeringsniveau voor het toezicht op de Wabo-milieutaken. De insteek daarbij is om met een zo breed mogelijk toegepaste en uniforme strategie, voor zowel ODZOB als gemeenten een meer efficiënte en effectieve wijze van toezicht te realiseren, waarbij de focus is gericht op risico's in relatie tot naleefgedrag.

Samenvattend kunnen de ODZOB en haar deelnemers met deze gezamenlijke toezichtstrategie voor alle inrichtingen (basis- en verzoektaken) een adequaat regionaal kwaliteits- en ambitieniveau nastreven, met als doelstelling:
- slimmer: Wabo-milieutoezicht risicogericht en informatie gestuurd uitvoeren
- efficiënter: uniformering van de uitvoeringspraktijk (ODZOB, gemeenten, provincie)
- effectiever: betere samenwerking handhavingspartners in de regio (en daarbuiten)
- doelgerichter: gezamenlijke aanpak op regionale en bovenregionale problemen
- eerlijker: werken aan een gelijk speelveld voor bedrijven
- innovatiever: breder draagvlak voor (de ontwikkeling van) nieuwe werkwijzen en methoden.

In haar vergadering van 22 november 2018 heeft het AB ODZOB het ROK Milieutoezicht onderschreven en besloten dat gemeenten de uitvoering van milieutoezicht en -handhaving op basis van drie keuzeopties met bijbehorende investeringen bij de ODZOB kunnen onderbrengen. Elk afzonderlijk college van B&W is gevraagd het ROK Milieutoezicht 2018 vast te stellen als regionale strategie en de financiële middelen hiervoor in de begroting 2020 e.v. beschikbaar te stellen.

Kernboodschap
In de brief waarmee het ROK Milieutoezicht is aangeboden aan de gemeenten, is de gemeenten gevraagd om de uitkomst van de besluitvorming uiterlijk 15 februari 2019 aan de ODZOB bekend te

maken. De besluitvorming over het ROK Milieutoezicht heeft bij de gemeenten Cranendonck en Gemert-Bakel nog niet plaatsgevonden.

Het overzicht met de stand van zaken en de gekozen optie (A, B of C) laat zien dat het merendeel van de gemeenten heeft gekozen voor optie C, met daarbij het lineair groeiscenario van 4 jaar ten aanzien van het beschikbaar stellen van het noodzakelijke budget. De gemeente Asten heeft aangegeven voor 2 jaar budget te reserveren om na de evaluatie te beschouwen hoe definitief verder te gaan. De gemeenten Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden hebben ingestemd met optie C, waarbij de besluitvorming over het benodigde budget is meegenomen in de perspectiefnota en begroting 2020.

Op basis van de besluitvorming van de gemeente Bergeijk (optie B), gemeente Someren (tegen) en de gemeente Valkenswaard (2020: A, 2021: B, 2022 e.v.: C) worden nadere afspraken gemaakt. Hierbij zal zoveel als mogelijk de ROK-aanpak leidend zal zijn, binnen het budget dat de betreffende gemeenten beschikbaar hebben gesteld.

Vervolg / Communicatie
Wat betreft de capaciteit is de inzet op toezicht het afgelopen jaar al erg uitgebreid en is de ODZOB nog aan het werven. Er zal met het ROK ook deels een verschuiving naar andere functies binnen het toezicht plaatsvinden (analisten, projectleiders e.d.). Momenteel kunnen we deze verwachte inzet nog niet precies duiden. Dit heeft onder andere te maken met de mogelijke samenwerking met de andere Brabantse OD's. In het 4e kwartaal van dit jaar moet hier meer duidelijkheid over zijn.

In het najaar wordt u nader geïnformeerd over de implementatie van het ROK Milieutoezicht bij de ODZOB.

Bijlagen
- Overzicht stand van zaken besluitvorming bij gemeenten d.d. 11 juni 2019

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Bijlage 1: Overzicht stand van zaken besluitvorming bij gemeenten d.d. 11 juni 2019

Gemeente	**Standpunt AB 22 november 2018 (beoogde optie)**	**Definitieve datum collegebesluit**	**ROK-optie (definitief)**	**Opmerking**
Asten	Tegen (C)	29 januari 2019	Pilot optie C	Stemt in voor 2 jaar (evaluatie ROK)
Bergeijk	Voor (A) inmiddels (B)	2 april 2019	B	
Best	Voor (C)	18 december 2018	C	
Bladel	Voor (C)	9 april 2019	C	Financiële besluitvorming in begroting 2020 najaar
Cranendonck	Voor (C)	n.n.b.		
Deurne	Voor (C)	23 april 2019	C	
Eersel	Voor (C)	30 april 2019	C	Financiële besluitvorming in begroting 2020 najaar
Eindhoven	Voor (A)	8 januari 2019	A	
Geldrop-Mierlo	Voor (C)	12 maart 2019	C	
Gemert-Bakel	Voor (C)	n.n.b.		
Heeze-Leende	Voor (C)	26 februari 2019	C	
Helmond	Voor (C)	december 2018	C	
Laarbeek	Voor (A)	11 december 2018, raadsbesluit 31 januari	C	
Nuenen c.a.	Voor (C)	9 april 2019	C	
Oirschot	Voor (C)	30 april 2019	C	Financiële besluitvorming in begroting 2020 najaar
Reusel-De Mierden	Voor (C)	28 mei 2019	C	Financiële besluitvorming in begroting 2020 najaar
Someren	Tegen			Opstellen ingroeimodel, besluit september 2019
Son en Breugel	Voor (C)	7 mei 2019	C	
Valkenswaard	Voor (C)	14 mei	2020: A 2021: B 2022 e.v: C	
Veldhoven	Voor (C)	29 januari 2019	C	
Waalre	Voor (C)	5 maart 2019	C	

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019

Agendapunt : 4.b

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Meerjarenagenda Algemeen Bestuur ODZOB 2019-2022

Beslispunten :

1. De meerjarenagenda Algemeen Bestuur ODZOB 2019-2022 als richtinggevend document in te zetten voor de agendering van onderwerpen in het AB, de werkconferentie en mogelijke subregionale sessies.
2. Voor de huidige bestuursperiode meer tijd te nemen voor bespreking van inhoudelijke onderwerpen, dat wil zeggen het AB uitbreiden van 1,5 naar 2 uur.
3. Voor het AB en de werkconferentie van 26 september meer tijd te nemen (9.00-13.00 uur).

Aanleiding

In het AB van 14 maart is de stand van zaken geschetst van de implementatie van de aanbevelingen van het Arena-onderzoek voor het onderdeel “bestuur” dat met name gericht is op de vergadermethodiek van het AB. De algemene conclusie was dat de meeste aanbevelingen waren geïmplementeerd. Een punt van aandacht was nog het opstellen van een meerjarenagenda voor het AB, mede aan de hand van het vastgestelde concernplan ODZOB 2019-2022.
In deze nota wordt de bijgevoegde meerjarenagenda Algemeen Bestuur ODZOB 2019-2022 aan u voorgelegd als richtinggevend document.

Toelichting

De meerjarenagenda geeft het bestuur, maar ook het Opdrachtgeversplatform (OGP) en de ODZOB als organisatie meer houvast en overzicht. Het is daarmee een hulpmiddel voor de prioritering en programmering van “agendawaardige” onderwerpen.
De agenda bestaat uit een overzicht met onderwerpen en een korte beschrijving hiervan (informerend, meningsvormend of besluitvormend), niet in detail maar op hoofdlijnen.
De onderwerpen komen met name uit het concernplan ODZOB 2019-2022. De meerjarenagenda is zeker geen statisch geheel, waar nodig wordt de agenda aangepast en geactualiseerd.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Argumenten en onderbouwing (corresponderen met nummering beslispunten)

1.1 *De meerjarenagenda geeft overzicht en draagt bij aan een goede timing van agendering voor te behandelen onderwerpen.*
Naast een goed overzicht, is een goede timing belangrijk van agendering van onderwerpen in het AB, de werkconferentie of mogelijke subregionale sessies. De meerjarenagenda is hiervoor een handig hulpmiddel dat als richtinggevend document kan worden ingezet voor de programmering. De meerjarenagenda is dynamisch van aard. Waar nodig vindt aanpassing of actualisering plaats.

2.1 *Een accentverschuiving treedt op van "de basis op orde brengen" naar bespreking van inhoudelijk relevante onderwerpen.*
Sinds de oprichting van de ODZOB heeft de omgevingsdienst stevig geïnvesteerd om de basis op orde te brengen. De afgelopen jaren was dit een thema dat prominent op de agenda van het AB stond. Nu we in een nieuwe fase zitten met de Omgevingswet in het vooruitzicht, verdient de inhoud de komende bestuursperiode meer aandacht. De impact van de Omgevingswet roept nog veel vragen op en moet nader worden geduid. De omvang van de inhoudelijke agenda neemt daarmee toe.

3.1 *De meerjarenagenda laat zien dat in het AB en de werkconferentie van 26 september veel onderwerpen voor bespreking samenkomen.*
De meerjarenagenda laat zien dat op 26 september veel onderwerpen voor bespreking samenkomen. Dit is een belangrijk moment in aanloop naar het werkprogramma voor 2020 en de vaststelling van de kadernota en de begroting voor het jaar 2021.

Kanttekeningen en onderbouwing (corresponderen met nummering beslispunten)

1.1 *Externe factoren kunnen de planning van de meerjarenagenda beïnvloeden.*
Onvoorziene omstandigheden zoals incidenten, oppoppen van nieuwe maatschappelijke opgaven en nieuwe wetgeving kunnen een dominerende werking hebben op de meerjarenagenda, waardoor bestaande onderwerpen moeten schuiven of wijken. Daarnaast is de planning ook afhankelijk van de besluitvorming van de deelnemers. De meerjarenagenda moet dus uitdrukkelijk worden gezien als een dynamische agenda, die "meegroeit" met de tijd.

Financiën / Personeel
Niet van toepassing.

Vervolg / Communicatie
De meerjarenagenda wordt waar nodig geactualiseerd en wordt periodiek aan het AB ter informatie aangeboden.

Bijlage
- Meerjarenagenda Algemeen Bestuur ODZOB 2019-2022

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

1. De meerjarenagenda Algemeen Bestuur ODZOB 2019-2022 als richtinggevend document in te zetten voor de agendering van onderwerpen in het AB, de werkconferentie en mogelijke subregionale sessies.
2. Voor de huidige bestuursperiode meer tijd te nemen voor bespreking van inhoudelijke onderwerpen, dat wil zeggen het AB uitbreiden van 1,5 naar 2 uur.
3. Voor het AB en de werkconferentie van 26 september meer tijd te nemen (9.00-13.00 uur).

Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019.

M.J. van Schuppen
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Meerjarenagenda Algemeen Bestuur ODZOB 2019-2022			
2019			
Datum AB	**Onderwerp**	**Informerend/meningsvormend/ besluitvormend**	**Toelichting**
27 juni	Motie Provinciale Staten aanpassen stemverhoudingen in AB	besluitvormend	PS heeft aan GS gevraagd om in de AB's van de Brabantse omgevingsdiensten de aanpassing van stemverhoudingen te agenderen die recht doet aan de financiële inbreng van elke deelnemer.
	ROK handhaving & toezicht	Informerend	Stand van zaken besluitvorming in colleges.
	Meerjarenagenda AB	Besluitvormend	De speerpunten uit het concernplan zijn vertaald naar een meerjarenagenda voor het AB.
	ROK vergunningverlening	Meningsvormend	Het wettelijk kader van het Besluit Omgevingsrecht (BOR) vraagt om uitvoeringsbeleid vergunningverlening in regionaal verband. Bespreking van de opzet met een nadere duiding.
	Collectieve taken – inhoudelijke herijking	Informerend	Een traject is gestart voor een inhoudelijke herijking van het programma collectieve taken. Ter informatie worden de resultaten van deze inhoudelijke verkenning/gezondheid op hoofdlijnen aangeboden. De uitkomsten van een herijking van de financiële verdeelsleutel volgen later.
	Veehouderij en VTH-inzet	Informerend	Door de recente ontwikkelingen in de veehouderij (landelijke en provinciale wetgeving) en de consequenties hiervan voor de inzet van VTH, is de urgentie aanwezig om het AB spoedig hierover te informeren.
	Jaarrapportage SSiB (Samen Sterk in Brabant)	Informerend (presentatie)	De ODBN verzorgt dit onderdeel als trekker van de 3 Brabantse omgevingsdiensten. Wat heeft SSiB ons opgeleverd (toezicht en handhaving in het buitengebied) en hoe ziet dit traject eruit voor de komende tijd.
	Bodemtaken – warme overdracht/consequenties Omgevingswet	Informerend (presentatie)	Eerste verkenning: toelichting op de overdracht van bodemtaken van de provincie naar gemeenten en de betekenis hiervan voor de deelnemers. Naast deze takenoverdracht wordt ook in

			algemene zin ingegaan op de impact die de Omgevingswet heeft op het thema bodem.
	Jaarstukken 2018	Besluitvormend	Vaststellen van de jaarrekening 2018.
	Conceptbegroting 2020	Besluitvormend	Vaststellen van de begroting 2020.
26 september	Actualisatie inrichtingenbestanden	Besluitvormend	Een voorstel wordt gedaan voor de wijze van bekostiging van de actualisatie van het inrichtingenbestand met het voorstel dit aan de colleges ter besluitvorming voor te leggen. Aanvankelijk was dit een onderdeel van het ROK. Nu volgt een separaat voorstel.
	ROK vergunningverlening	Besluitvormend	Vaststellen van het uitvoeringsbeleid vergunningverlening met een collegevoorstel.
	Collectieve taken – financiële verdeelsleutel	Besluitvormend	Een voorstel wordt gedaan voor een nieuwe financiële verdeelsleutel die recht doet aan de huidige verhoudingen.
	Veehouderij en VTH-inzet	Besluitvormend	Vaststellen van de voorgestelde oplossingsrichtingen voor de inzet van VTH als gevolg van de recente ontwikkelingen (landelijke en provinciale wetgeving) in de veehouderij.
	Aanbesteding procesapplicatie VTH-systeem	Besluitvormend	Een stappenplan voor een gezamenlijke aanbesteding wordt voorgelegd met een collegevoorstel dat deelnemers aan hun college kunnen voorleggen.
	Uitwisseling van informatie en documenten	Informerend	Stand van zaken over de werkwijze van uitwisseling van informatie en documenten tussen de ODZOB en de deelnemers.
	Bestuursrapportage	Informerend	Rapportage (half jaarlijks) over de beleidsmatige en financiële voortgang binnen de ODZOB.
Werkconferentie	Omgevingswet	Informerend	Eerste verkenning: bespreking van het wettelijk kader van de Omgevingswet en de betekenis hiervan voor de rol en taken van de ODZOB. Hierbij wordt ook ingegaan op het “speelhuismanifest” dat de uitgangspunten bevat voor de wijze van samenwerking in de regio.

	Uitvoeringsbeleid Besluit Bodemkwaliteit	Meningsvormend	Om de basistaken voor gemeentelijk bodemtoezicht goed te kunnen uitvoeren op basis van het Besluit Bodemkwaliteit, is uitvoeringsbeleid noodzakelijk.
	Herziening uitvoeringsbeleid asbest	Meningsvormend	De evaluatie van het uitvoeringsbeleid voor asbest heeft een aantal verbeterpunten aan het licht gebracht voor de uitvoering van basistaken voor asbest. Deze verbeterpunten met een aanpassing van de bestaande werkwijze zullen worden opgenomen in een herziening van het uitvoeringsbeleid voor asbest.
	Kadernota 2021 – financiële duiding	Meningsvormend	Financiële duiding voor de kadernota 2021.
21 november	ROK handhaving & toezicht	Informerend	Toelichting op de implementatie van het ROK en de betekenis hiervan voor de organisatie en werkwijze van de ODZOB. Hoe ziet het nieuwe samenspel eruit tussen de ODZOB en de deelnemers.
	Uitvoeringsbeleid Besluit Bodemkwaliteit	Besluitvormend	Vaststellen van het uitvoeringsbeleid Besluit Bodemkwaliteit.
	Herziening uitvoeringsbeleid asbest	Besluitvormend	Vaststellen van het uitvoeringsbeleid asbest.
	Staat van het mandaat	Meningsvormend	In lijn met de aanbevelingen van het provinciale rapport “Staat van het mandaat” worden een aantal varianten of oplossingsrichtingen besproken die de kosteneffectiviteit en werkprocessen van VTH-taken kunnen verbeteren. Welke afspraken kunnen de ODZOB en de deelnemers hierover met elkaar maken?
	Verbinding bestuurs- en strafrecht	Informerend	Toelichting op de handhavingstaken van de Omgevingsdiensten/ODZOB in de wet- en regelgeving op het gebied van milieu, de rol van de bevoegde gezagen en de afstemming en taakverdeling van de handhavingstaken met het OM en de Nationale Politie, die grotendeels verantwoordelijk zijn voor de strafrechtelijke handhaving.

	Energie – informatieplicht/ Energie audit EED	Informerend (presentatie)	Toelichting op de informatieplicht en de energie audit EED in relatie tot VTH.
	Kadernota 2021	Besluitvormend	Vaststellen van de kadernota 2021.
2020			
Datum AB	**Onderwerp**	**Informerend/meningsvormend/ besluitvormend**	**Toelichting**
12 maart	Staat van het mandaat	Besluitvormend	In lijn met de aanbevelingen van het provinciale rapport "Staat van het mandaat" wordt voorgesteld een overeengekomen afsprakenkader dat voorziet in een verbetering van werkprocessen tussen ODZOB en de betreffende deelnemer, ter besluitvorming voor te leggen aan de colleges.
	Aanbesteding procesapplicatie VTH-systeem	Meningsvormend	Follow up van de aanbesteding. Hoe ziet het vervolgtraject eruit nadat de fase van aanbesteding is afgerond. En wat wordt verwacht van de deelnemers.
	ITV (Intensivering Toezicht Veehouderijen)	Informerend	Bespreking van de tussentijdse resultaten van het ITV-project en de betekenis hiervan voor de transitie van de veehouderij.
	Ondermijning	Informerend (presentatie)	Bij ondermijning heeft de ODZOB een signalerende functie. De oog- en oorfunctie staat daarbij centraal. De ODZOB werkt daarbij samen met gemeenten, provincie en overige partners. Terugblik op de inzet en resultaten van 2019. Welke resultaten zijn er geboekt en hoe zien gemeenten en provincie hun rol bij ondermijning. Kan de samenwerking met de ODZOB op onderdelen nog worden verstevigd.
	Planning- en controlkalender	Informerend	Planning- en controlcyclus.
	Vergaderdata DB en AB 2021	Informerend	Overzicht vergaderdata.
Werkconferentie	Verdieping Omgevingswet – impactanalyse	Informerend (presentatie)	Begin 2020 is de impactanalyse gereed met een uitvoerige analyse van de consequenties van de Omgevingswet voor de uitvoering van de VTH-taken. De deelnemers worden geïnformeerd over de uitkomsten van de impactanalyse.

	Gezondheid	Informerend (presentatie)	Stand van zaken rondom gezondheid in relatie tot de Omgevingswet. Hoe werken GGD en ODZOB samen bij digitalisering en informatievoorziening zoals het bundelen van geografische kaartlagen en het herkennen van patronen.
	Veehouderij en geurbeleid	Informerend (presentatie)	De consequenties van wet- en regelgeving zoals de "stoppersregeling" en de commissie Biesheuvel (onderzoek combiluchtwassers geur) voor het geurbeleid. Wat is hierbij het perspectief voor ontwikkelingen in relatie tot de omgevingswaarden van de Omgevingswet.
25 juni	Verdieping bodemtaken – impact Omgevingswet	Meningsvormend/besluitvormend	Een half jaar voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben we meer zicht op de impact van de Omgevingswet voor het thema bodem. Belangrijke vraag is hoe we de expertise van bodem in de regio kunnen behouden en hoe we het gezamenlijk voor elkaar krijgen dat de transitie succesvol gaat verlopen.
	Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)	Informerend/meningsvormend (presentatie)	Overzicht van de relevante wetgeving en de stand van zaken. Op basis van een landelijke aanpak worden ervaringen gedeeld en wordt een databank voor ZZS gebouwd. Hoe willen we de aanpak van ZZS in de regio vorm geven en welke samenwerking hoort daarbij. Voor dit onderdeel wordt het RIVM uitgenodigd.
	Circulariteit	Informerend/meningsvormend	Verkenning van het thema circulariteit in relatie tot VTH. Extra toezicht is nodig op afvalstromen, besparing en hergebruik van grondstoffen. De volgende sectoren moeten als eerste volledig circulair zijn: biomassa & voedsel, kunststoffen, maakindustrie, bouw en consumptiegoederen.
	BPO (Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht)	Informerend/meningsvormend	Onder voorbehoud en afhankelijk van de uitkomsten van besluitvorming in het BPO van 24 oktober 2019. Stand van zaken van de ontwikkelingen en speerpunten die in BPO-verband aan de orde zijn.
	Jaarstukken 2019	Besluitvormend	Vaststellen van de jaarrekening 2019.
	Conceptbegroting 2021	Besluitvormend	Vaststellen van de begroting 2021.

26 september	Productencatalogus 2021	Informerend	De productencatalogus geeft een overzicht van producten en diensten die worden geleverd aan de deelnemers. De productencatalogus van 2021 verdient extra aandacht vanwege de nieuwe opzet als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2021.
	Samenwerking waterschap	Informerend (presentatie)	Uitnodiging aan dijkgraaf van waterschap Aa en Maas of waterschap De Dommel om een presentatie te komen geven over de speerpunten van het waterschap. Daarbij de vraag op welke onderdelen we de samenwerking kunnen opzoeken.
	Bestuursrapportage	Informerend	Rapportage (half jaarlijks) over de beleidsmatige en financiële voortgang binnen de ODZOB.
Werkconferentie	Omgevingswet	Informerend	Nader te bepalen.
	Kadernota 2022 – uitgangspunten	Meningsvormend	Afstemmen van de uitgangspunten voor de kadernota 2022 met AB-leden en OGP-leden.
21 november	SSiB – Evaluatie/nieuwe periode	Besluitvormend	Evaluatie en besluitvorming over een nieuwe programmaperiode SSIB. De huidige programmaperiode van SSiB loopt van 2017 tot en met 2020.
	Omgevingswet	Informerend	Nader te bepalen.
	Kadernota 2022	Besluitvormend	Vaststellen van de kadernota 2022.
2021			
Datum AB	**Onderwerp**	**Informerend/meningsvormend/ besluitvormend**	**Toelichting**
Kwartaal 1 *Met werkconferentie*	ITV	Informerend	Wat is de opbrengst van het ITV-project en de betekenis hiervan voor de transitie van de veehouderij.

	Omgevingswet	Informerend	Nader te bepalen.
	Planning- en controlkalender	Informerend	Planning- en controlcyclus
	Vergaderdata DB en AB 2022	Informerend	Overzicht vergaderdata.
Kwartaal 2	Omgevingswet	Informerend	Nader te bepalen.
	Jaarstukken 2020	Besluitvormend	Vaststellen van de jaarrekening 2020.
	Concept begroting 2022	Besluitvormend	Vaststellen van de begroting 2022.
Kwartaal 3 *Met werkconferentie*	Omgevingswet	Informerend	Nader te bepalen.
	Bestuursrapportage	Informerend	Rapportage (half jaarlijks) over de beleidsmatige en financiële voortgang binnen de ODZOB.
	Kadernota 2023 – uitgangspunten	Meningsvormend	Afstemmen van de uitgangspunten voor de kadernota 2023 met AB-leden en OGP-leden.
Kwartaal 4	Collectieve taken – nieuwe periode	Besluitvormend	Besluitvorming over de kaders en principes voor een nieuwe programmaperiode collectieve taken. De huidige programmaperiode van collectieve taken loopt van 2018 tot en met 2021.
	ROK handhaving & toezicht - evaluatie	Informerend	Evaluatie: monitoring van frequenties en kengetallen van het ROK.
	ROK vergunningverlening – evaluatie	Informerend	Evaluatie.
	Gezondheid – regionaal meetnet	Informerend	Bespreking van de eerste resultaten en successen van het regionaal meetnet. Met het meetnet hebben we een instrument in handen dat een bijdrage kan leveren aan een gezondere leefomgeving in de regio.

	Omgevingswet	Informerend	Nader te bepalen.
	Kadernota 2023	Besluitvormend	Vaststellen van de kadernota 2023.
2022			
Datum AB	**Onderwerp**	**Informerend/meningsvormend/ besluitvormend**	**Toelichting**
Kwartaal 1 *Met werkconferentie*	DVO – evaluatie	Meningsvormend	De ODZOB evalueert uiterlijk op 1 juni 2022 de werking van de DVO. Op basis van deze evaluatie wordt een nieuwe DVO vastgesteld voor de periode vanaf 1 januari 2023.
	Overdrachtsdocument nieuwe bestuursperiode	Besluitvormend	Vaststellen van het overdrachtsdocument voor het nieuwe bestuur met een terugblik van de afgelopen bestuursperiode en aanbevelingen voor de inzet van het nieuwe bestuur.
	Planning- en controlkalender	Informerend	Planning- en controlcyclus
	Vergaderdata DB en AB 2023	Informerend	Overzicht vergaderdata
Kwartaal 2	Benoeming DB en voorzitter AB	Besluitvormend	Benoeming van de nieuwe DB-leden en de voorzitter van het AB.
	Jaarstukken 2021	Besluitvormend	Vaststellen van de jaarrekening 2021.
	Concept begroting 2023	Besluitvormend	Vaststellen van de begroting 2023.
Kwartaal 3 *Met werkconferentie*	Bestuursrapportage	Informerend	Rapportage (half jaarlijks) over de beleidsmatige en financiële voortgang binnen de ODZOB.
	Kadernota 2024 - uitgangspunten	Meningsvormend	Afstemmen van de uitgangspunten voor de kadernota 2024 met AB-leden en OGP-leden.

Kwartaal 4	Kadernota 2024	Besluitvormend	Vaststellen van de kadernota 2024.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019

Agendapunt : 4.c

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening (ROK-VV)
ODZOB 2020-2023

Aanleiding
Jaarlijks worden door de ODZOB circa 165 vergunningen en 700 meldingen Wabo-milieu afgehandeld. Dit is (aan)vraag gestuurd. Wettelijk is vastgelegd welke termijn, procedure en minimale inhoudelijke beoordeling gehanteerd moeten worden. Het Besluit Omgevingsrecht (Bor, Artikel 7.2 lid 2) verlangt dat de bestuursorganen, die deelnemen in een omgevingsdienst, er gezamenlijk zorg voor dragen dat een uniform uitvoeringsbeleid voor de basistaken, wordt vastgesteld in een of meer documenten.
Het bijkomend voordeel van uniform uitvoeringsbeleid is dat de dienstverlening richting bedrijven en inwoners, de wijze van beoordeling en toetsing, de rechtsgelijkheid en een level playing field ondersteunen.
In het voorgestelde uitvoeringsbeleid is verwoord hoe we regionaal uniform en risicogericht de afhandeling van milieuvergunningen en -meldingen (beter) gaan organiseren. De focus ligt daarbij op de huidige wetgeving, al zijn ook enige aspecten van de Omgevingswet (OW) al meegenomen.

In 2017 is vanuit het programma collectieve taken gestart met het opstellen van een Regionaal operationeel kader vergunningverlening (ROK-VV). In navolging van het ROK-TH was dit zowel een regionale wens voor meer samenhang in uitvoering tussen vergunningverlening en toezicht, als ook een verplichting vanuit het Besluit Omgevingsrecht (Bor).
Met vertegenwoordigers vanuit de deelnemers is een analyse gemaakt en regionaal uitvoeringsbeleid geformuleerd voor uniforme(re) werkwijze voor alle deelnemers en bedrijven. Dit concept ROK-VV is zowel door het OGP als door ODZOB-medewerkers bekeken en aangevuld.

Bespreek- en/of discussiepunten voor meningsvorming
- Welke aanpassingen of aanvullingen zijn er nog nodig om het ROK-VV vast te stellen?
- De werkgroep stelt voor dat van het ROK-VV de hoofdstukken 1 t/m 4 worden vastgesteld en de bijlagen ter kennisgeving worden bijgevoegd.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Kernboodschap

Het is zinvol om het ROK-VV in 2019 te formaliseren voor de Wabo-milieutaken.

Proces/product

- Het is een wettelijke verplichting (sinds juni 2017, Bor hoofdstuk 7.2) dat de deelnemers van een Omgevingsdienst regionaal uniform uitvoeringsbeleid opstellen. Het ROK-VV voorziet hierin door de beschreven uitgangspunten, werkwijze en het actieplan.
- Het zorgt voor een gelijker speelveld voor bedrijven, doordat de werkwijze en het minimale toetsnivo voor alle deelnemers gelijk is.
- Het geeft invulling aan de wens om voor alle VTH-taken een samenhangende risicogerichte aanpak te beschrijven. Zo wordt de werkwijze en kwaliteit transparanter voor alle betrokkenen.
- Met een regionale aanpak voor actualisatie kunnen we een klein deel van de taak voor vergunningverlening gaan plannen.
- Als het ROK-VV dit jaar wordt vastgesteld, kan voor alle VTH-taken in 2020 (integraal) worden gestart. Zo kunnen we al beginnen met een aantal wijzigingen die we voorzien als de OW van kracht gaat.

Inhoud

- 80% van het werk blijft gelijk: het tijdig afhandelen van aanvragen en meldingen nadat deze bij de ODZOB binnen komen.
- Het introduceert en beschrijft de risicogerichte afhandeling van vergunningaanvragen en meldingen. Er zijn 3 basispakketten beschreven. Afhankelijk van de activiteiten wordt een minimaal toetsnivo beschreven dat het bevoegd gezag altijd kan ophogen.
- Het introduceert en beschrijft de regionale manier waarop we de vergunningsvoorschriften actueel houden. Actualiseren is een wettelijke verplichting om te zorgen dat (risicovolle) activiteiten aan best beschikbare technieken worden getoetst en voldoen. Het bevordert een gelijker speelveld voor bedrijven en kan tevens worden ingezet voor uitvoering van lokale ambitie.
- Het is een opmaat naar de veranderingen in de Ow. De toetsing aan lokaal beleid, de plaats van vooroverleg voor snellere afhandeling en de verantwoordelijkheid van de aanvrager zijn meegenomen in het ROK-VV. Door het organiseren van de actualisatie weten we wat we kunnen doen als we zonder de mogelijkheid tot een revisieaanvraag als bevoegd gezag toch actuele voorschriften willen opleggen.
- Het geeft invulling aan een betere samenwerking tussen vergunningverlening en toezicht.

Financiën

- De reguliere afhandeling van vergunningen en meldingen gaat meer risico-gericht worden uitgevoerd. Dit betekent differentiatie in diepgang, maar naar verwachting geen verandering in de totale kosten.
- Voor het toetsen van actuele vergunningsvoorschriften is een kostenindicatie gemaakt op basis van het aantal vergunningplichtige inrichtingen, zie bijlage. We gaan uit van een gemiddelde reservering uren voor de actualisatietoets. Afgezet tegen de realisatie in 2018 voor vergunningverlening leidt dat tot een reservering van circa 4%. Deze percentage valt binnen de jaarlijkse fluctuatie / het gangbare verschil tussen begroting en realisatie. Voor de regionale toetsing verwachten we geen extra kosten.

- NB1. Als na toetsing blijkt dat actualisatie van voorschriften noodzakelijk is, zal dit in overleg met betreffende gemeente worden gepland. Naar verwachting gaat dit om 1-3 procedures per jaar.
- NB2 Vanwege ontwikkelingen binnen de sector is inhaalslag voor actualisatie/ vergunningverlening voor veehouderijen in de reservering niet meegenomen.

Toelichting op financiën

De kosten voor vergunningverlening Wabo-milieu zijn afhankelijk van veel variabelen:

- initiatieven van bedrijven (starten, wijzigen, stoppen)
- wetgeving (overgangsrecht, OW, Europese wetgeving voor actualisatie)
- gemeentelijk beleid (normering, maatwerkvoorschriften)
- ROK-VV en werkwijze ODZOB

De invloed van het ROK-VV is beperkt ten opzichte van de andere factoren die we regionaal niet kunnen beïnvloeden. De inschatting gaat over de gevolgen van het ROK-VV.

De berekening is gebaseerd op een raming van het aantal vergunningplichtige bedrijven. De aantallen zullen nog worden gecheckt met de gegevens van de betreffende gemeente. Er zijn enkele gemeenten die (op basis van ervaringscijfers) structureel te weinig budget opnemen in het werkprogramma. Daarom is in de berekening uitgegaan van de daadwerkelijk kosten in 2018.

Beoogd effect

- Voldoen aan wet- en regelgeving.
- Efficiënte besteding van middelen door risicogerichte inzet van expertise.
- Minimale kwaliteit voor de gehele regio.
- Uniforme werkwijze voor zowel reguliere afhandeling van milieuaanvragen en -meldingen als ook voor het actueel houden van vergunningen.

Vervolg / Communicatie

Als het AB positief is, zullen de opmerkingen worden verwerkt. In september zal dan naar verwachting het document (met een collegevoorstel) ter besluitvorming in de AB-vergadering worden ingebracht. De AB-leden kunnen dit vervolgens liefst dit jaar nog in hun eigen college ter besluitvorming voorleggen.
In 2020 kan dan (gelijk met het ROK-TH) worden gestart met de nieuwe werkwijze. In 2022 zal (eveneens gelijk met het ROK-TH) een evaluatie worden uitgevoerd om ervaringen en gevolgen van de OW te kunnen verwerken.

Bijlagen

- Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening 2020-2023 (C05)
- Financiën ROK-VV 2020/2021

REGIONAAL OPERATIONEEL KADER VERGUNNINGVERLENING (ROK-VV) ODZOB 2020-2023

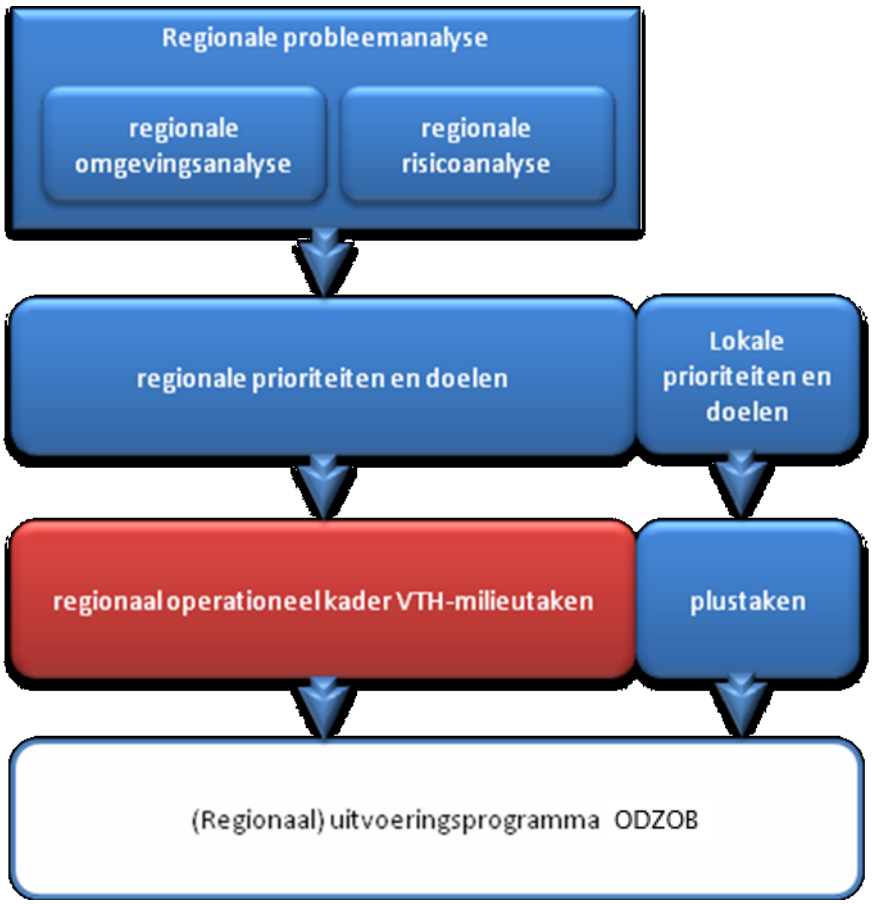

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Samenvatting

Naar verwachting blijft 80% van het werk het afhandelen van meldingen op grond van het Activiteitenbesluit (AB) en vergunningen. De belangrijkste veranderingen ten opzichte van de huidige werkwijze:

- We gaan risicogericht onderscheid maken bij de afhandeling van meldingen en vergunningaanvragen.
- We beschrijven een basisniveau, maar deelnemers kunnen plustaken vastleggen in afzonderlijke afspraken met de ODZOB.
- Er komt meer aandacht voor het proactief toetsen en actualiseren van vergunningen. Het toetsen en actualiseren gaan we met toezicht risicogericht uitwerken in een VTH-jaarprogramma en in de brancheplannen.

Het Regionaal operationeel kader vergunningverlening (ROK-VV) wordt door het Algemeen Bestuur van de ODZOB besproken en vervolgens vrijgegeven voor vaststelling in de afzonderlijke de gemeenten door de colleges van burgemeester en wethouders van gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Veldhoven, Valkenswaard, Waalre. De gedeputeerde provincie Noord-Brabant zal worden geïnformeerd over het ROK-VV.

Inhoudsopgave

Samenvatting ... 3

1 Inleiding ... 5

1.1 Achtergrond en kader ... 7

1.2 Afbakening ... 8

2 Regionaal strategisch kader: doelen en prioriteiten ... 9

2.1 Doelen en uitgangspunten ... 9

2.2 Regionale prioriteiten ... 10

3 Beleidsvrijheid en keuzes ... 11

3.1 Rolopvatting ... 11

3.2 Prioriteiten voor vergunningverlening ... 12

3.3 Afhandeling van meldingen en vergunningen ... 12

4 Actualisatie & intrekken vergunningen ... 13

4.1 Waarom actualiseren & intrekken ... 13

4.2 Selectie van doelgroep ... 14

4.2.1 Prioriteitsladder ... 14

4.2.2 Vangnet ... 14

4.3 Toetsen van voorschriften en advies ... 15

4.4 Plannen van tempo en omvang ... 15

4.5 Actualiseren of intrekken van vergunningen ... 15

Bijlage 1 Risico-analyse per branche ... 16

Bijlage 2 Regionale prioriteiten ... 18

Bijlage 3 Risicogericht maatwerk ... 20

3.1 Risicoklasse ... 20

3.2 Maatschappelijke complexiteit ... 21

Bijlage 4 Verbeteracties ... 23

Bijlage 5 BIG-8 (optionele bijlage) ... 24

1 Inleiding

De ODZOB voert sinds 1 juni 2013 VTH-milieutaken uit voor haar 21 gemeentelijke deelnemers en de Provincie Noord-Brabant.

Met de komst van de ODZOB wordt een belangrijk deel van de vergunningverlening en afhandeling van milieu-meldingen regionaal uitgevoerd door één uitvoeringsorganisatie.
Het belang van één regionaal strategisch en operationeel kader (hierna afgekort tot ROK-VV) is meerledig:

- Het vormt de basis om de VTH-milieutaken risicogericht en omgevingsbewust uit te kunnen voeren waardoor de uitvoering doelgerichter wordt;
- Het vormt de basis voor verdere uniformering van de vergunningverlening qua proces en kwaliteit waardoor deze transparanter en efficiënter wordt;
- Het draagt bij aan het bereiken van een gelijker speelveld voor bedrijven (Level Playing Field);
- Er is inzicht in de regionale prioriteiten en de werkwijze bij vergunningverlening en afhandeling van meldingen;
- Het is een wettelijke vereiste op grond van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Het gaat hier nadrukkelijk om uitvoeringsbeleid.

Voor alle deelnemers is het ROK uniform. Daartoe verplichten alle deelnemers zichzelf en elkaar tot een minimaal uitvoeringsniveau.

- Uitgangspunt is het wettelijk kader;
- Vervolgens is het minimale uitvoeringsniveau beschreven op basis van de risicoafweging;
- Het is voor elke deelnemer mogelijk dat zij (op basis van lokaal beleid) extra inzet vraagt voor lokale prioriteiten en doelen. Dit zijn plustaken bovenop het ROK-VV.

Dit beleid beschrijft de reguliere werkwijze voor zover nu te voorzien. Het ROK-VV vormt samen met het eerder vastgesteld ROK-TH een brede uitvoeringsbasis voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

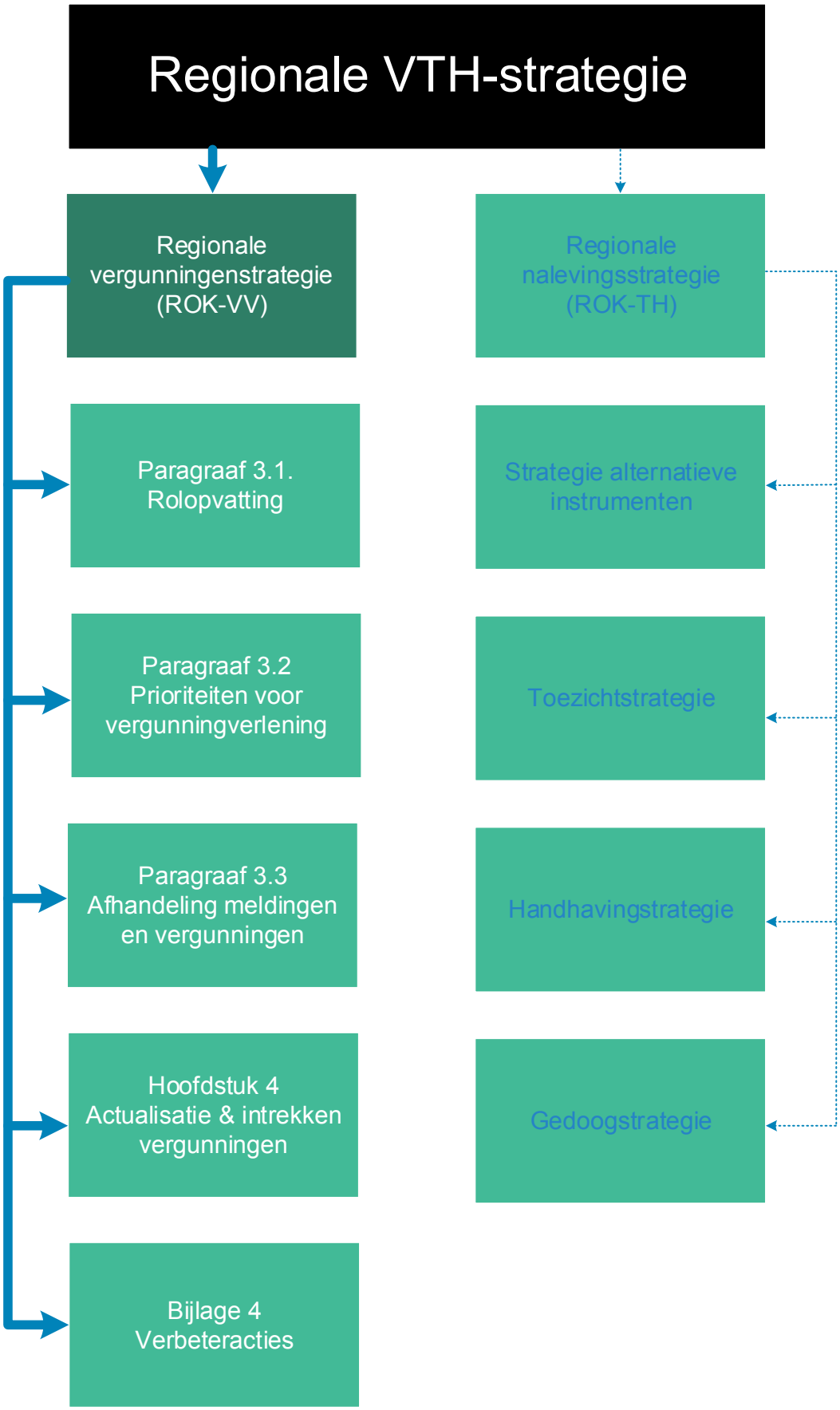

Dit overzicht laat zien hoe de regionale vergunningenstrategie past binnen de regionale VTH-strategie.

1.1 Achtergrond en kader

Bescherming van de fysieke leefomgeving, zorgen voor veiligheid en een schoon milieu, het zijn de uitdagingen waarvoor provincies en gemeenten als bevoegd gezag voor het omgevingsrecht staan. Met het vaststellen van wetten en verordeningen alleen zijn deze maatschappelijke doelen niet te bereiken. Het bevoegd gezag formuleert op basis van politieke en bestuurlijke ambities maatschappelijke beleidsdoelen voor de omgeving.

Het ROK-VV vindt haar wettelijke basis in het Besluit omgevingsrecht (Bor, hfdst 7) waarin staat dat elke gemeente en provincie moet beschikken over een VTH-beleid voor de uitvoering van de Wabo-taken. Voor de basistaken van de omgevingsdiensten dienen ze gezamenlijk zorg te dragen voor uniform uitvoeringsbeleid. Het bevoegd gezag legt het uitvoeringsbeleid vast in een of meer documenten waarin gemotiveerd wordt aangegeven welke doelen het zichzelf stelt bij vergunningverlening en welke activiteiten het daartoe zal uitvoeren. Het uitvoeringsbeleid noemen we het ROK-VV en het omvat het strategisch beleidskader en een operationeel beleidskader.

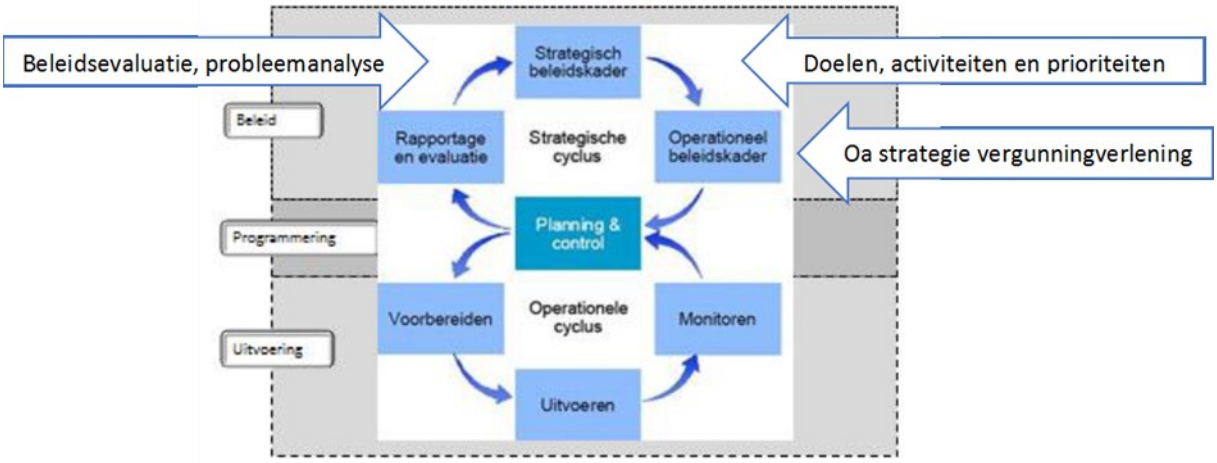

Dit ROK-VV beschrijft het bovenste deel van de BIG-8: de strategische cyclus ofwel het beleid voor de uitvoering.

In het traject voor het ROK-Milieutoezicht is in de bestuurlijke werkconferentie van 20 oktober 2016 aangegeven welke onderwerpen prioriteit hebben. Deze prioriteiten zijn vertaald naar de onderwerpen die ook voor vergunningverlening relevant zijn (zie paragraaf 3.2).
De uitkomsten van deze conferentie zijn ook richtinggevend geweest bij het opstellen van dit ROK-Vergunningverlening 2020-2023.

Het regionaal operationeel kader geeft tevens de ontwikkeling weer die de deelnemers de komende jaren van de ODZOB verwachten. Dit uitvoeringsbeleid zal verder worden uitgewerkt in de operationele cyclus. Hierin komen de jaarlijkse programmering en de verbeteracties voor de uitvoering aan bod. Op basis van monitoring en evaluatie kan het jaarprogramma (en zo nodig dit ROK) worden bijgesteld, zie bijlage 5.

1.2 Afbakening

Dit regionaal operationeel kader is van toepassing op alle Wabo-milieutaken vergunningverlening en afhandelen van meldingen die door de ODZOB worden uitgevoerd. Dus zowel voor de basistaken als de verzoektaken.

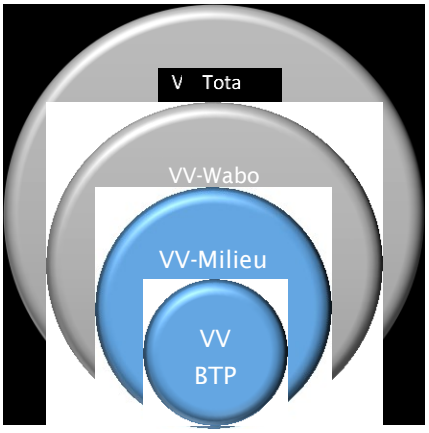

In dit document wordt onder vergunningverlening verstaan:

- het voorbereiden van beschikkingen tot het verlenen, wijzigen, intrekken of weigeren van omgevingsvergunningen (artikel 7.1 lid a van het Bor) voor het onderdeel milieu,
- en het beoordelen van meldingen als bedoeld in artikel 8.41, eerste lid, van de Wet milieubeheer, het voorbereiden van beschikkingen als bedoeld in artikel 8.40a, eerste lid, van de Wet milieubeheer (toestemming om andere gelijkwaardige maatregelen te treffen) en het stellen van voorschriften als bedoelt in artikel 8.42, eerste lid van de Wet milieubeheer (artikel 7.1 lid b van het Bor).

Vergunning en melding zijn verschillende instrumenten met een verschillende toetsingskader. Bij een vergunning wordt een besluit genomen en bij een melding is dat niet het geval. Onder “het voorbereiden” wordt verstaan alle handelingen en activiteiten in het kader van uitvoering van milieuvergunningverlening; van vooroverleg tot en met het voorleggen van het concept-besluit aan B&W. Door GS van de provincie Noord-Brabant is ook de besluitvorming van de beschikkingen aan de ODZOB gemandateerd.

Bij het opstellen van dit ROK is aansluiting gezocht bij andere beleid en ontwikkelingen:

- ROK-TH: De methodiek en werkwijze van het eerder vastgestelde ROK Milieutoezicht is zo veel mogelijk gevolgd.
- Samenvoeging ROK-VTH: Dit ROK-VV heeft een looptijd tot 2023, maar de implicatie vanuit de OW kunnen niet worden overzien. In 2021 zal een evaluatie worden uitgevoerd. Op basis daarvan wordt bezien of dit beleid tussentijds moet worden bijgesteld en kan worden samengevoegd tot 1 ROK-VTH.
- Lokaal VTH-beleid: Het beleid van De Kempen en enkele A2-gemeenten is als input gebruikt.
- Staat van het Mandaat: het ROK-VV gaat over de uniforme werkwijze op inhoud en proces, niet over (werk)afspraken over de rolverdeling tussen bevoegd gezag en ODZOB.
- Omgevingswet: de gebiedsambitie komt steeds meer in handen van de gemeenten. Het ROK-VV beschrijft daarom geen regionale milieu-ambities. In de uitwerking van onze rolopvatting (en de verbeteracties) wordt geanticipeerd op de OW.
- Het provinciale VTH-kader: bevat de ambities en verbeteracties voor alle wetsdomeinen en anticipeert eveneens op de OW. De keuzes uit dit VTH-kader zijn gedeeltelijk overgenomen.
- De samenwerking met 3OD’s: inhoudelijk is nauw afgestemd met de ODBN.

2 Regionaal strategisch kader: doelen en prioriteiten

Dit traject is in 2017 gestart met een probleemanalyse voor vergunningverlening. Dit is een aanvulling op de analyse voor het ROK-TH De VTH-probleemanalyse omvat;

1. Een risico-analyse waarin zes maatschappelijke aspecten in beeld zijn gebracht (leefbaarheid, veiligheid, duurzaamheid, gezondheid, financieel-economisch en bestuurlijk imago). Deze heeft geleid tot een risicotabel (bijlage 1);
2. Een omgevingsanalyse met 18 factoren/onderwerpen die zijn uitgewerkt in de bovenwettelijke ambitie (bijlage 2).

De probleemanalyse is de basis voor het regionaal strategisch kader.

2.1 Doelen en uitgangspunten

Onze ambities op het gebied van vergunningverlening (, toezicht en handhaving) zijn op hoofdlijnen: Een bijdrage leveren aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor alle inwoners en een goed werkklimaat voor de bedrijven. Hierbij willen we een goede gesprekspartner zijn voor onze deelnemers, een goede dienstverlening bieden en kijken naar mogelijkheden en oplossingen, binnen de kaders van veiligheid, duurzaamheid en gezondheid. Om dit te bereiken zijn doelen geformuleerd.

Onze doelen en ontwikkelpunten voor de komende jaren zijn:

- het bevorderen van een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving;
- het bevorderen van de eigen verantwoordelijkheid van initiatiefnemers en omwonenden;
- steeds betere afstemming tussen vergunningverlening en toezicht en handhaving;
- betere afstemming tussen regiogemeenten, regionale partners, de provincie Noord-Brabant (PNB) en andere Omgevingsdiensten.

We blijven binnen de wettelijke kaders de dienstverlening en de kwaliteit van de producten waar nodig verbeteren om steeds dichter bij de te behalen doelen te komen. Hierbij blijven we realistisch en praktijkgericht. Deze doelen worden zowel in dit ROK-VV als direct door de ODZOB in de operationele cyclus uitgewerkt.

De uitgangspunten voor vergunningverlening

- Het afhandelen van meldingen en vergunningaanvragen is geen doel op zich, maar een middel tot een doel. Het gaat er bij de uitvoering van deze wettelijke taken om wat het resultaat daarvan is in de fysieke leefomgeving.
- Vergunningverlening is een resultaat van een standpuntbepaling door het bevoegd gezag, met rechtszekerheid voor bedrijf en omwonenden.
- Een (ontvankelijke) aanvraag of melding is primair de eigen verantwoordelijkheid van bedrijven en instellingen.
- Vergunningverlening en actualisatie van vergunningen worden zoveel mogelijk risicogericht (en informatie gestuurd) uitgevoerd. Er wordt rekening gehouden met de aard van de activiteit en met de omgeving waarin deze plaatsvind.
- Vergunningverlening vindt op een open, uniforme, eenduidige en voortvarende wijze plaats, waarbij een acceptabele situatie ontstaat voor de bedrijven en hun omgeving en een gelijk speelveld voor bedrijven onderling.

2.2 Regionale prioriteiten

De doelstelling van de werkconferentie op 20 oktober 2016 was om duidelijk te krijgen voor welke maatschappelijke effecten de bestuurders zich samen verantwoordelijk voelen en waar het gezamenlijk belang zit om de risico's van dit effect te beheersen. Dit zijn: veiligheid, gezondheid en duurzaamheid.

Vergunningverlening beïnvloedt deze effecten met voorschriften voor diverse milieuaspecten. De minimale eisen en vrijheden per milieuaspect zijn vaak wettelijk vastgelegd. Daarnaast kan lokaal beleid van toepassing zijn. In onderstaande tabel zijn milieuaspecten gekoppeld aan de beleidsdoelen. De risicoanalyse per branche is opgenomen in bijlage 1.

Milieuaspect	**Regionaal beleidsdoel**			**Lokaal**
	Veiligheid: Fysiek letsel	Duurzaamheid: Milieuschade	Gezondheid: Schade aan mens	Leefbaarheid: Beleving bewoner
Afval, afvalwater, bodem		X	X	
Energie		X		
(externe) veiligheid	X		X	
Lucht			X	
Geluid en Geur				X

In de regionale omgevingsanalyse zijn 18 omgevingsfactoren in beeld gebracht die de komende jaren van invloed zijn op de VTH-taken. In de bestuurlijke werkconferentie van 20 oktober 2016 aangegeven welke onderwerpen voor toezicht en handhaving prioriteit hebben. Hieruit is voor vergunningverlening de volgende ‘shortlist’ gedestilleerd voor de prioriteiten voor vergunningverlening, zie paragraaf 3.2.

3 Beleidsvrijheid en keuzes

Binnen vergunningverlening heeft het bevoegde gezag mogelijkheden om keuzes te maken. De keuzes zijn beschreven en gegroepeerd binnen vijf pijlers. Deze worden toegelicht in hoofdstuk 3, 4 en bijlage 4.

Het behandelen van vergunningaanvragen en afhandelen van meldingen is een wettelijke taak met beperkte vrijheden. Alle relevante milieuaspecten van de activiteiten worden bij een vergunning betrokken. Ook de behandeltermijn, resultaat en wijze van communiceren met de initiatiefnemer en omwonenden zijn aan regels gebonden. Risicogericht werken en prioriteren krijgen daarmee een andere invulling dan bij toezicht.
Op de volgende pijlers zijn nog keuzes te maken:

1. De rolopvatting: een standpunt over de rol van het bevoegd gezag, initiatiefnemer en omwonenden bepaalt mede waar de verantwoordelijkheden worden gelegd en wat de verwachtingen zijn.
2. Prioriteiten voor vergunningverlening: varieert vaak per bevoegd gezag en is vaak afhankelijk van lokale ontwikkelkansen of knelpunten. We streven niet naar regionale ambitie (op gebied van bijvoorbeeld geur of geluid), maar beschrijven het minimale uniforme uitvoeringsniveau. Voor de omgevingsfactoren die bestuurlijke prioriteit hebben gekregen wordt een richting uitgewerkt.
3. De diepgang van afhandeling: we werken op basis van het wettelijk kader en risicogericht. Afhankelijk van de milieueffecten en de omgeving wordt meer tijd en expertise ingezet om tot een goede afweging en opleggen van eenduidige voorschriften te komen.
4. De actualiteit van de vergunning: het toetsen van vergunningen op toereikende (actuele) voorschriften is een basistaak. Hier is vrijheid om prioriteiten en frequentie regionaal te bepalen en het met toezicht te verbinden.
5. De verbeterpunten: uit de regionale probleemanalyse zijn vele punten naar voren gekomen waarvoor verbetering gewenst is. Deze zijn geprioriteerd met behulp van uitspraken die bestuurders eerder hebben geuit ten behoeve van toezicht.

3.1 Rolopvatting

De zorg voor milieu en veiligheid is primair een verantwoordelijkheid van bedrijven en instellingen. Dat geldt ook voor het tijdig en volledig melden of aanvragen van activiteiten. Vanuit privaatrecht hebben bedrijven en burgers onderling een grote verantwoordelijkheid.

De bestuurlijke verantwoordelijkheid richt zich meer op het beperken van risico's en houden van toezicht hierop. De ODZOB ziet toe of de initiatiefnemer zijn verantwoordelijkheid voldoende oppakt en onderneemt acties op basis van wettelijke voorschriften, geschat risico en bestuurlijke prioriteit. In aanloop op de Omgevingswet gaan we bedrijven bewust(er) maken van omgevingsbewust handelen.

We kunnen in de omgang met initiatiefnemers kiezen voor een zakelijke, formele stijl of voor een betrokken, samenwerkende stijl. In dit uitvoeringsbeleid kiezen we voor een tussenvariant: "een zakelijke uitvoering van de publieke taak met als vertrekpunt de behartiging van de te beschermen omgevingsbelangen".

Vergunningverlening is een vorm van dienstverlening, maar als uitoefening van een publieke taak. Meedenken met de initiatiefnemer is mogelijk zolang het te beschermen omgevingsbelang voorop wordt gesteld. De ODZOB bewaakt daarbij de onafhankelijkheid van de vergunningverlener.

3.2 Prioriteiten voor vergunningverlening

Op basis van de regionale omgevingsanalyse is in de werkconferentie van 20 oktober 2016 aangegeven welke factoren voor toezicht komende jaren een regionale prioriteit krijgen. Hieruit is voor vergunningverlening een 'shortlist' gedestilleerd:

- innovaties taakuitvoering;
- energie 2013 + duurzaamheid;
- veehouderij en gezondheid + zorgvuldige veehouderij;
- fysieke veiligheid (=externe veiligheid);
- illegaliteit; via het Bibob beleid van de deelnemers.

Vanuit vergunningverlening komen deze factoren aan bod bij het (reactief) afhandelen van meldingen en vergunningaanvragen. Daarnaast spelen ze een rol bij het planmatig toetsen en actualiseren van vergunningen. De richting voor de komende jaren is beschreven in bijlage 2.

3.3 Afhandeling van meldingen en vergunningen

Vergunningverlening is bij uitstek het instrument om maatwerk te leveren voor de juiste balans tussen het benutten van de omgeving bij het verrichten van activiteiten en het beschermen van die omgeving. Dit doen we door:

- Uniforme criteria: Meldingen en vergunningsaanvragen worden getoetst aan uniforme (landelijke of provinciale) criteria/wetgeving. De indieningsvereisten en normering voor diverse milieuaspecten zijn verwerkt in standaarden die worden gebruikt bij de beoordeling.
- Risicogericht maatwerk: Uitgangspunt bij het stellen van prioriteiten is dat vergunningaanvragen milieu en meldingen AB worden afgehandeld op basis van de risico-inschatting. Het basisniveau is afhankelijk van:
    - fysieke veiligheidsrisico's uit tabel 1 (hoog-middel-laag);
    - een inschatting van maatschappelijke context (normaal of complex).

  In bijlage 3 is dit verder uitgewerkt.
- Gemeentelijke plustaken: Er kunnen afspraken worden gemaakt over toetsing aan lokaal beleid (zoals akoestische normstelling), een hoger toetsnivo en over de specifieke acties bij verzwarende omgevingsfactoren (complexe situatie).
- Preventief, in relatie met toezicht en handhaving: een goede afhandeling van een melding of vergunning kan inzet op toezicht en handhaving beperken. De vergunningverlener vraagt de toezichthouder zo nodig om: het beoordelen van de actuele situatie, informatie over het nalevingsgedrag en de handhaafbaarheid van voorschriften. De toezichthouder krijgt een rol bij het toetsen op actuele vergunningvoorschriften.
- Reactief: Het afhandelen van vergunningen en meldingen is (aan-)vraag gestuurd en derhalve beperkt te plannen. Jaarlijks wordt op basis van ervaringscijfers een inschatting gemaakt van de te verwachten aantallen en benodigde capaciteit.
- Vergunningverlening vindt integraal plaats: De deelactiviteit milieu dient integraal samen te komen met de andere onderdelen van de Wabo vergunning. De (gemeentelijke) casemanager heeft hier een centrale rol in. Voor de PNB is de vergunningverlener zo nodig de casemanager voor bouwen en milieu.
- Toetsing op actuele voorschriften: Bij elke vergunningaanvraag wordt getoetst of bestaande voorschriften nog actueel zijn of aangepast moeten worden.

4 Actualisatie & intrekken vergunningen

De vierde pijler voor beleidsvrijheid betreft een regionale strategie voor het actualiseren en intrekken van vergunningen. Het toetsen en actualiseren van vergunningen is een basistaak. In artikel 2.30 van de Wabo is aangegeven dat het bevoegde gezag “regelmatig” beziet of de aan een vergunning verbonden voorschriften nog toereikend zijn. Tevens wordt aangegeven dat technische ontwikkelingen of de kwaliteit van het milieu hiervoor aanleidingen kunnen geven.

4.1 Waarom actualiseren & intrekken

Actualiseren van de activiteit Milieu in de Omgevingsvergunningen heeft als doel:

- vergunningen te laten voldoen aan de actuele wet- en regelgeving met de laatste inzichten over normstelling;
- vergunningen periodiek te toetsen en zo nodig aan te passen aan het beleid voor specifieke thema’s van het bevoegd gezag, zoals op het gebied van gezondheid, veiligheid, natuurwaarden en duurzaamheid;
- implementeren van de best beschikbare technieken (BBT) in de bedrijfsvoering zodat milieubelasting verder wordt teruggedrongen, hinder wordt voorkomen en een hoger niveau van veiligheid wordt bereikt;
- voorkomen van ongelijkheid in de verplichtingen voor bedrijven als gevolg van verouderde vergunningen en/of voorschriften;

Daar kan vanuit ongebruikte vergunningen aan worden toegevoegd:

- voorkomen dat (nieuwe) planologische, stedenbouwkundige of andere inzichten over de fysieke leefomgeving doorkruist worden door vergunde, nog te realiseren of te slopen bouwwerken en het gebruik ervan;
- het gemeentelijke vergunningenbestand zoveel mogelijk in overeenstemming brengen met de feitelijke situatie. Ook voor het beheer van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) is een actuele administratie nodig.

Er is bij onderstaande aanpak zo veel mogelijk aangesloten bij de werkwijze die wordt voorgesteld in het rapport ‘Actualiseren van vergunningen bij BRZO en RIE 4 bedrijven’. Het IPO heeft hiermee een basis willen geven voor een landelijk geharmoniseerde werkwijze.

De aanpak is op basis van 4 stappen, waarbij zowel de regionale aanpak als de lokale afweging een plaats hebben. Dit is een jaarlijkse uitvoeringscyclus.

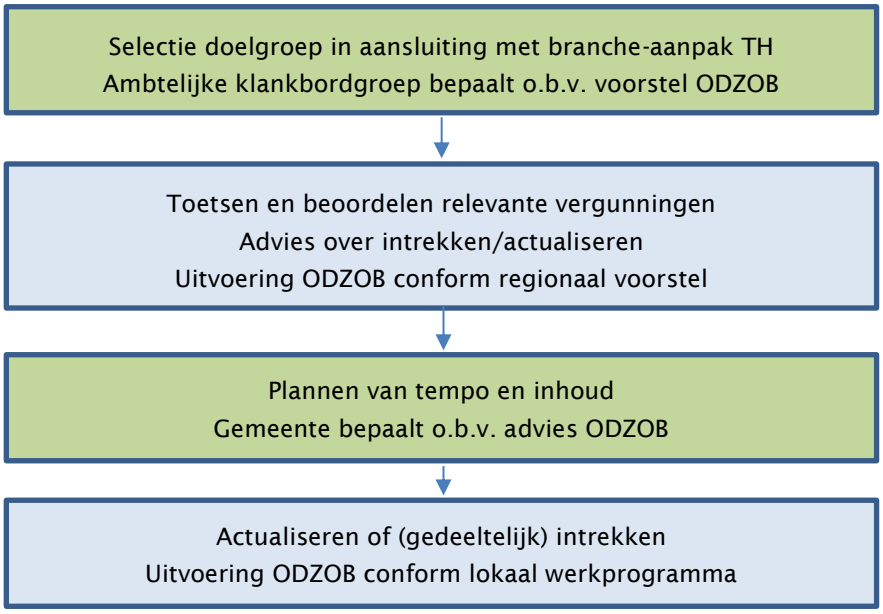

4.2 Selectie van doelgroep

Jaarlijks wordt, samen met toezicht en handhaving, bezien voor welke activiteiten en bedrijven/branches het (collectief) toetsen van de voorschriften zinvol is. We gaan uit van een jaarlijkse toetsing van 15% van de vergunningplichtige inrichtingen. Daarnaast wordt bij een aanvraag voor een wijziging eveneens getoetst of de bestaande voorschriften nog actueel zijn.

Bij de selectie hanteren we 2 uitgangspunten:
- We volgen de landelijke prioriteitsladder die voor de BRZO-bedrijven is opgesteld;
- We hanteren een vangnet voor bedrijven die al lang dezelfde voorschriften hebben.

In een jaarlijks collectief VTH-werkprogramma zullen de prioriteiten en beschikbare mensen en middelen worden uitgewerkt en voorgelegd aan een (nog op te richten) ambtelijke klankbordgroep. Het voorstel wordt vervolgens meegenomen in de VTH-uitvraag.

<u>Gemeentelijke invloed (via ambtelijke klankbordgroep)</u>
Afhankelijk van de lokale omstandigheden kan ervoor worden gekozen de prioriteitenladder te wijzigen. Bij grote doelgroepen (zoals de IPPC-veehouderijen) kunnen kosten of beperkte capaciteit beperkende factoren zijn. Anderzijds kan het bevoegd gezag aanvullend voor meer bedrijven of voor andere onderwerpen (bijvoorbeeld energie) de voorschriften laten actualiseren.

4.2.1 Prioriteitsladder

Voor de selectie van te toetsen vergunning houden we rekening met de volgende prioriteiten:
1. Actualisaties naar aanleiding van (Europese) BBT-conclusies of BREF's.
2. Actualisaties naar aanleiding van nieuwe Nederlandse BBT documenten op het gebied van externe veiligheid.
3. Actualisaties naar aanleiding van:
   a. tijdens het toezicht geconstateerde ernstige tekortkoming of bij een acute situatie;
   b. (overige) nieuwe Nederlandse BBT documenten.
4. Uitkomsten uit een actualisatie toets voor zover deze geen relatie hebben met punt 1 tot en met 3b.
5. Actualisatie naar aanleiding van jurisprudentie of bevindingen tijdens toezicht (niet zijnde een ernstige tekortkoming of acute situatie).
6. Project matige onderwerpen die een lokaal karakter hebben, landelijk de aandacht hebben of voortvloeien uit regionaal beleid.

4.2.2 Vangnet

Voor bedrijven waarvan de vergunning lange tijd ongewijzigd is, hanteren we een risicogericht vangnet:
- Vergunningen van bedrijven die onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) vallen worden eenmaal per vijf (5) jaar getoetst op actualiteit.
- Overige vergunningen ten minste eenmaal per tien (10) jaar te toetsen op actualiteit.
- Als uit de toets blijkt dat de vergunning nog actueel is, volgt een herhaling van de toets van vijf jaar voor alle inrichtingen.

4.3 Toetsen van voorschriften en advies

Toets op actuele voorschriften

In overleg met de gemeente wordt gecontroleerd of de geselecteerde doelgroep volledig is. Met behulp van een checklist worden de voorschriften getoetst op actualiteit. Waar mogelijk wordt dit meegenomen bij een bezoek van de toezichthouder. Daarnaast zal ook projectmatige toetsing nodig zijn bijvoorbeeld bij wijziging van BBT-conclusies. Elke toetsing wordt afgesloten met een conclusie/advies of en op welke termijn actualisatie van voorschriften nodig is.

Jaarlijks wordt per bevoegd gezag en voor de regio als geheel in beeld gebracht voor hoeveel vergunningen actualisatie zinvol/noodzakelijk is. Als basisniveau wordt ingezet op actualisatie van de punten 1, 2 en 3 van de prioriteitenladder binnen de wettelijke actualisatietermijn. Bij grote doelgroepen (zoals de IPPC-veehouderijen) kunnen kosten of beperkte capaciteit beperkende factoren zijn.

Toets op gebruiksruimte (intrekken vergunning)

In de Wabo zijn regels opgenomen voor het intrekken van vergunningen om te voorkomen dat er onnodig milieugebruiksruimte vergund blijft, art. 2.33 lid 2 Wabo. Zowel vanuit toezicht als vergunningverlening kan blijken dat de gebruiksruimte niet (meer) wordt benut.
Een vergunning kan voor intrekking in aanmerking komen als:

- aantoonbaar gedurende drie jaren geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van het milieudeel van de vergunning en intrekken milieutechnisch meerwaarde heeft;
- als een inrichting niet kan voldoen aan de eisen van BBT en als daardoor (onherstelbare) milieuschade ontstaat;
- 4 jaar na vergunningverlening de bouwactiviteiten niet zijn gestart.

Op basis van bovenstaande wordt aan het bevoegd gezag een advies gegeven over intrekken.

4.4 Plannen van tempo en omvang

Na advies wordt in overleg tussen gemeente en ODZOB bepaald welke procedures voor het volgende jaar (of per direct) worden opgepakt.

- Voor actualisatie is allereerst een nieuwe vergunningaanvraag een natuurlijk moment om te bezien of de voorschriften nog actueel zijn en deze zo nodig te actualiseren. Is dat niet mogelijk dan kan een procedure voor een ambtshalve wijziging worden gestart voor 1 of meer milieuaspecten.
- Voor intrekken wordt eveneens bekeken of een verzoek om intrekken door het bedrijf realistisch is. Pas daarna wordt ambtshave intrekken geadviseerd.

Gemeentelijke invloed:

De gemeente geeft vooraf een Go/No Go ten aanzien van actualiseren of intrekken van voorschriften. De gemeente bepaalt daarin het tempo en de (omvang) van de milieuaspecten die bij de actualisatie wordt meegenomen.

4.5 Actualiseren of intrekken van vergunningen

De ODZOB plant (voor het aankomende jaar) de benodigde actualisatieprocedures voor de regio en zorgt voor de uitvoering.

Bij intrekking van een omgevingsvergunning (vooral bij veehouderijen) is ook afstemming over de Wet natuurbeschermingsvergunning van belang. Het intrekken van een omgevingsvergunning heeft met betrekking tot stikstofemissie alleen zin als ook een voor een locatie verleende vergunning Wet natuurbescherming wordt aangepast aan de gewijzigde situatie. Hoe deze aanpassing van de vergunning Wet natuurbescherming vorm moet krijgen dient te worden afgestemd met de ODBN.

Bijlage 1 Risico-analyse per branche

Uitkomsten regionale risicoanalyse Fase TH Gebruik (milieu)

	Score	Risico	Afval	Afvalwater	Bodem	Energie	(Externe)veiligheid	Geluid	Geur	Licht	Lucht
Industrie; Afval(water)beheer	5,5										
Industrie; Chemische industrie; grootschalige opslag gevaalrijke stoffen, Bevi, Brzo	4,9										
Agrarisch sector; Veehouderij (IPPC)	4,7										
Industrie; Chemische industrie; kleinschalige opslag gevaalrijke stoffen	4,2										
Agrarisch sector; Veehouderij (niet IPPC)	3,9										
Industrie; Transport en distributiebedrijven	3,9										
Industrie; Mengvoederindustrie	3,5										
Bijeenkomstfunctie; Horeca - cafés en discotheken (hard)	3,5										
Industrie; Voedingsmiddelenindustrie	3,5										
Industrie; Energie en waterbedrijven	3,5										
Industrie; Rubber- en kunststofbedrijven	3,5										
Industrie; Autodemontagebedrijven	3,4										
Industrie; Natte en chemische wasserijen	3,2										
Winkelfunctie; Benzinestation met LPG	3,1										
Industrie; Bouwmaterialenproducenten	2,9										
Sport; Autocircuits en motorcrossterreinen	2,9										
Bijeenkomstfunctie; Horeca - restaurants en overig (zacht)	2,7										
Bijeenkomstfunctie; Horeca - speciale doelgroep (koffieshop e.d.)	2,7										
Industrie; Scheepswerven	2,7										
Winkelfunctie; Benzinestation zonder lpg	2,7										
Sport; Sportvelden	2,5										
Industrie; Metalectrobedrijven	2,3										
Bijeenkomstfunctie; Beurzen en evenementencomplexen	2,2										
Industrie; Bouwnijverheid en installatietechniek	2,2										
Industrie; Hout- en Meubelindustrie	2,2										
Overige gebruiksfunctie; Jachthavens	2,2										
Sport; Sportgebouwen (oa kantines)	2,2										
Bijeenkomstfunctie; diversen (buurthuizen, kerken,verenigingsgeb.)	2,1										
Gezondheidsfunctie; Verzorgingstehuis	2,1										
Agrarisch sector; Dienstverlening landbouw (incl hoveniers)	2,1										
Gezondheidsfunctie; Ziekenhuis	2,1										
Industrie; Garages en autoherstelbedrijven	2,1										
Sport; zwembaden	2,1										
Winkelfunctie; Supermarkten	2,1										
Winkelfunctie; Winkelcentrum	1,9										
Onderwijs; School overige (middelbaar en hoger onderwijs)	1,9										
Winkelfunctie; Grootwinkelbedrijf	1,9										
Industrie; Voorzieningen en installaties	1,9										
Celfunctie; Gevangenis	1,8										
Gezondheidsfunctie; Psychiatrische inrichting en celfunctie	1,8										
Onderwijs; Basisschool Overig (incl. BSO)	1,8										
Agrarisch sector; Akkerbouw en open grond teelt	1,8										
Agrarisch sector; Glastuinbouw	1,8										
Industrie; Uitgeverij en drukkerijen	1,8										
Logies; Hotels, pensions en B&B's	1,7										
Wonen; Bijzondere woongebouwen (hostels, verst.beperkten, opvangcentra)	1,6										
Kantoor; Kantoorgebouw (grootschalig)	1,6										
Industrie; Crematoria	1,5										
Winkelfunctie; Winkel	1,3										
Kantoor; Kantoor (kleinschalig)	1,1										
Gezondheidsfunctie; Praktijkruimte	0,9										
Bijeenkomstfunctie; Kinderopvang (excl gastouder)	0,0										
Bouwwerken geen gebouw zijnde; Kunstwerken (weg- en waterbouwkundig)	0,0										
Overige; Parkeren (garages)	0,0										
Wonen; Kamergewijze verhuur	0,0										
Wonen; Woning	0,0										
Wonen; Woongebouw (w.o. hoogbouw)	0,0										
Wonen; Woonwagen	0,0										
Bouwwerken geen gebouw zijnde; Culturele kunstwerken	0,0										
Bouwwerken geen gebouw zijnde; Reclame-uitingen	0,0										

Toelichting risicotabel.

Voor de regionale risicoanalyse van de taak milieutoezicht is het DBC-model gebruikt. Hierin is per branche (of bouwwerk) een inschatting gemaakt van de risico's per milieuaspect. Dit resulteert in een risicoklasse van branches met hoog, gemiddeld, laag of marginaal risico.

Voor vergunningverlening is diezelfde prioritering van branches relevant, maar krijgt deze een eigen invulling (zie bijlage 3).

De ODZOB heeft de resultaten van de door de ODBN uitgevoerde risicoanalyses overgenomen. Nieuwe inzichten uit bijvoorbeeld ervaring en nieuwe wetgeving kunnen ervoor zorgen dat er veranderingen nodig zijn in de risicoanalyse. Het model is dan ook een groeimodel, de volgende stap is met interne specialisten nagaan welke nuances zij zien. Ook kan er een nadere weging worden aangebracht tussen de outcome-criteria. Er wordt een aanpassing in de gehele opzet voorzien als we onder de OW uit gaan van activiteiten in plaats van inrichtingen of branches.

Bijlage 2 Regionale prioriteiten

In de regionale omgevingsanalyse zijn 18 omgevingsfactoren in beeld gebracht die de komende jaren van invloed zijn op de VTH-taken. De aanwezige bestuurders hebben aangegeven welke prioriteit zij geven om één of meerdere van deze factoren actief gezamenlijk (regionaal) op te pakken. Hieruit is voor vergunningverlening de volgende 'shortlist' gedestilleerd en omgezet in een prioritering voor vergunningverlening.

Innovaties taakuitvoering
Dit betreft geen onderwerp dat in een individuele vergunning wordt geconcretiseerd. Het gaat om het beter inregelen van processen, reageren op de actualiteit en anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en trends. Deze zullen vervolgens intern worden opgepakt als onderdeel van de bedrijfsvoering, als onderdeel van het regionale werkprogramma of als project bij de collectieve taken. Zo blijft er jaarlijks bijsturing mogelijk op actuele onderwerpen.

Energie en duurzaamheid
Energiebesparing is een belangrijk aspect in het verbeteren van de duurzaamheid. Met het dichtdraaien van de gaskraan wordt energiebesparing en het gebruik van alternatieve energiebronnen nog urgenter. In het Activiteitenbesluit zijn er zorgplicht- en besparingsmaatregelen opgenomen. Bij vergunningverlening besteden we tijdens vooroverleg aandacht aan de extra kennisbehoefte en inzet op het gebied van energiebesparing bij bedrijven. In vergunningen worden mimimaal de zorgplicht- en besparingseisen uit het Activiteitenbesluit opgenomen.

In de toetsing op actuele voorschriften bij vergunningplichtige bedrijven wordt energie als thema meegenomen.

Veehouderij en gezondheid
Afstemming tussen veehouderij en gezondheid speelt een steeds grotere rol bij de keuzes die gemaakt moeten worden of een activiteit binnen een veehouderij wel of niet doorgang kan vinden. Bij een beoordeling van een aanvraag dienen verschillende milieuaspecten te worden meegenomen. Daarnaast wordt het steeds belangrijker dat er een goede afstemming is tussen milieu, ruimtelijke ordening en natuur. Voor een goede afstemming en ter voorkoming van misverstanden tussen een veehouder en zijn omgeving wordt een (voor)overleg tussen veehouder, omwonenden en/of bevoegd gezag steeds belangrijker.

In Brabant wordt in verschillende bestuurlijke en ambtelijke gremia afgestemd over de transitie in de veehouderij, en daarbij ook over de wettelijke en bestuurlijke mogelijkheden bij het afhandelen van vergunningen en meldingen, het actualiseren van voorschriften als (gedeeltelijk) intrekken van vergunningen.

Fysieke veiligheid
Kritische veiligheidsvoorzieningen bij risicovolle bedrijven (kleine kans, groot effect)
Incidenten bij bedrijven die bijvoorbeeld vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) hebben een potentieel groot effect op de veiligheid van de woonomgeving. Incidenten kunnen worden beperkt door:

- kennis op basis van een risicoanalyse (QRA) en zeer zorgwekkende stoffen (ZZS);
- goede beheersing door toepassing van Best Beschikbare Technieken;
- zorgvuldig werken & eigen verantwoordelijkheid nemen (houding, gedrag, managementbeheerssysteem).

Voor deze bedrijven is reeds een project gestart dat vanuit toezicht de focus legt op zorgvuldig werken. Actualiseren van vergunningen zal op basis van toezicht signalen worden opgepakt.

Implementatie PGS (BBT)
De Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) gaat over de omgang met gevaarlijke stoffen. Hierin zijn de best beschikbare technieken opgenomen om veiligheids- en milieurisico's te voorkomen/beperken. De overheid past de PGS documenten met regelmaat aan. De ODZOB toetst of de PGS documenten in de voorschriften actueel en toereikend zijn.

Toepassing van de Wet Bibob
De Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) is een belangrijk instrument in de aanpak naar georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Bij de behandeling van vergunningen wordt aan het gemeentelijke beleid getoetst of Bibob van toepassing is. De volledigheids- en inhoudelijke toetsing wordt uitgevoerd door de Bibob-medewerker van de gemeente. Deze schakelt zo nodig het Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC) en het Landelijk Bureau Bibob in.
Correspondentie, zoals verzoek om aanvullingen, wordt voor alle aspecten integraal, inclusief Bibob, via de vergunningprocedure gevoerd. Bij besluitvorming wordt samen opgetrokken met de Bibob medewerker van de gemeente.

Concretisering
Bovenstaande ambities hebben per 2019 al geleid tot een aangepaste werkwijze. De afhandeling van meldingen en de OBM (omgevingsvergunning beperkte milieutoets) is daarom meer dan alleen toetsing aan de indieningsvereisten.

- Bij beoordelingen van de meldingen AB wordt naast de indieningsvereisten ook getoetst op ligging in grondwaterbeschermingsgebied (PMV) en op benodigde registratie van gevaarlijke stoffen. Daarnaast wordt bij twijfel aan de toelaatbaarheid in het bestemmingsplan, de aanvrager er op gewezen om dit zelf bij de gemeente na te gaan.
- Voor agrarische bedrijven met dieren wordt tevens getoetst op uitvoering emissiearme (huisvestings)systemen, geur (afstandseisen en geurbelasting), ammoniak (afstand tot kwetsbare gebieden en Natura 2000-gebieden) en gezondheidsrisico's. Deze toetsing vindt met name plaats in de OBM.

Bijlage 3 Risicogericht maatwerk

Jaarlijks worden regionaal circa 150-175 industriële en agrarische vergunningaanvragen op grond van de Wabo afgehandeld. Daarnaast worden door de ODZOB circa 700 meldingen Activiteitenbesluit (AB) afgehandeld.

We maken onderscheid in de afhandeling van meldingen en vergunningaanvragen milieu op basis van een risicoafweging. In de risicogerichte aanpak gaan we uit van twee variabelen:

- De risicoklasse zoals opgenomen in de risicotabel (3.1);
- De maatschappelijke complexiteit (3.2);

Voor de zes combinaties is een basispakket benoemd. Hierin zijn instrumenten opgenomen die vanuit vergunningverlening kunnen worden ingezet of beïnvloed.

		Normaal	Complex
Risico-klasse	Hoog	Vergunningen: • Vooroverleg • Toetsnivo 3 • Maatwerk in voorschriften + considerans • Handhaafbaarheidstoets • Inrichting beschikt over actuele vergunning AB-melding (-OBM) adequaat en tijdig afdoen	Extra in overleg (plustaken): • Toetsnivo 4 • Actief communiceren met belanghebbenden • Situationele opleveringscontrole
	Midden	Vergunningen: • Toetsnivo 2 • Vnl standaard voorschriften • Handhaafbaarheidstoets • Inrichting beschikt over actuele vergunning AB-melding vereenvoudigd afdoen	Extra in overleg (plustaken): • Vooroverleg • Toetsnivo 3/4 • Actief communiceren met belanghebbenden • Situationele opleveringscontrole
	Laag	AB-melding marginaal afdoen (nivo 1)	AB-melding vereenvoudigd afdoen (nivo 2) Extra in overleg: • Actief communiceren met belanghebbenden

3.1 Risicoklasse

Voor de regionale risicoanalyse van de taak milieutoezicht is een model ontwikkeld. Dit zelfde model is gebruikt voor de taak milieuvergunningverlening. In bijlage 1 is de tabel met de risico-analyse voor toezicht overgenomen. Hierin is per branche (of bouwwerk) een inschatting gemaakt van de risico's per milieuaspect. Dit resulteert in een risicoklasse van branches met hoog, gemiddeld, laag of marginaal risico. Voor vergunningverlening is diezelfde prioritering van branches relevant, maar krijgt deze een eigen invulling.

De risicoklasse is op twee manieren te gebruiken:

- De totale score voor een branche of bouwwerk bepaalt welk basispakket wordt ingezet. Daarbij gaan we uit van een vergunningaanvraag of melding waar ook daadwerkelijk milieurelevante wijzigingen optreden. (Bij een milieu neutrale wijziging of nieuwe plattegrondtekening geldt een eenvoudiger basispakket);
- De score van een milieuaspect (energie, geluid, externe veiligheid, etc.) bepaalt met welke diepgang (toetsnivo) dit onderdeel van de aanvraag wordt beoordeeld.

3.2 Maatschappelijke complexiteit

De maatschappelijke context is sterk gericht op het creëren van draagvlak. De omgeving wordt ingedeeld naar objectieve en subjectieve kwetsbaarheid.

- De typologie van de omgeving houdt de bepaling in of op relatief korte afstand sprake is van kwetsbare objecten. Dit is belangrijker naarmate de potentiële impact van een bedrijf groter is. Het gaat hier om de objectieve typering van de omgeving.
- Daarnaast moet worden geïnventariseerd of er sprake is van weerstand in de omgeving. Het kan zijn dat er invloeden van het bedrijf op de omgeving worden geducht of dat er zelfs sprake is van NIMBY-effecten. Het kan zijn dat er veel klachten zijn of dat er een actiegroep actief is. Hier betreft het de subjectieve typering van de omgeving.

Daarnaast nemen we in de complexiteit ook mee of:

- Er wettelijke kaders zijn, zoals een gezoneerd industrieterrein of overgangsrecht;
- Er lokaal beleid is vastgesteld;
- Er bestuurlijke gevoeligheid speelt.

In dat geval kan diepgaande toetsing van de aanvraag of het opstellen van maatwerk-voorschriften nodig zijn.

Als de sociaal-maatschappelijke complexiteit van de omgeving groot is, ligt het proces van aanvraag tot vastgestelde vergunningen gecompliceerder dan normaal. In dit geval moet er bestuurlijke afwegingsruimte worden ingevuld en is het proces minstens zo belangrijk als de inhoud. In dat geval is Actief communiceren met belanghebbenden opgenomen in het basispakket. De inschatting van de situatie komt zowel van het bevoegd gezag (via opdrachtformulier) als van de ODZOD. Er volgt dan afstemming over de aanpak. De invulling is altijd maatwerk.

3.3 Toelichting basispakketten

Vooroverleg

Bij middel en hoog risico is een vooroverleg gewenst. Is aansluiten bij een integraal (bouw,RO, milieu) overleg met de initiatiefnemer niet mogelijk dan stuurt de vergunningverlener hier zelf op aan. Een vooroverleg (op basis van een conceptaanvraag) dient meerdere doelen:

- een ambtelijke uitspraak aan de initiatiefnemer doen over de haalbaarheid van een geplande activiteit en de verplichtingen die daar bij horen: dit werkt preventief voor toezicht;
- het snel verkrijgen van een ontvankelijke aanvraag. Het aanleveren van informatie en rapportages is een belangrijk onderdeel van de agenda; dit bespaart inzet en doorlooptijd;
- het is een goed moment om (in de geest van de OW) omgevingsbewuste handelen te bespreken en zo mogelijk te concretiseren: dit zet in op de rolverdeling en verantwoordelijkheid.

Toetsnivo van een milieuaspect

Het toetsnivo bepaalt met welke aandacht er naar het milieuaspect wordt gekeken. Eerst wordt door de vergunningverlener (en zo nodig specialist) bepaald welke gegevens nodig zijn voor een goede overweging op een bepaald milieuaspect. Is een inschatting niet mogelijk, dan pas wordt een onderzoeksrapport van de aanvrager verlangd.

Toets-nivo	Risico van milieuaspect	
1	Snel	Indieningsvereiste met PMV, registratie: Is het aanwezig en klopt de uitkomst?
2	Visueel	Kloppen de uitgangspunten? Bevatten de stukken voldoende informatie over de uitgangspunten? Gecontroleerd wordt of de globale uitgangspunten op de stukken (aangeleverd om het betreffende aspect te kunnen toetsen) in voldoende mate en in samenhang zijn weergegeven om het aspect te kunnen toetsen.
3	Representatief	Controle op de belangrijkste onderdelen. Er wordt bekeken of de uitgangspunten op de stukken (aangeleverd om het betreffende aspect te kunnen toetsen) in de juiste vorm zijn. Van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten juist zijn en of de uitkomsten waarschijnlijk zijn. De belangrijkste berekeningen worden gecontroleerd.
4	Integraal	Controle op alle onderdelen en integrale afweging. Er wordt bekeken of de uitgangspunten op de stukken (aangeleverd om het betreffende aspect te kunnen toetsen) in de juiste vorm zijn. Van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten juist zijn en of de uitkomsten waarschijnlijk zijn. De belangrijkste berekeningen worden gecontroleerd.

Opleveringscontrole

Na vergunningverlening is het in bepaalde gevallen zinvol aansluitend het toezicht te organiseren. Dit is het geval als het bedrijf binnen x maanden nog rapportages moet opleveren. Maar ook als bij veehouderijen installaties volgens bepaalde richtlijnen moeten worden uitgevoerd die alleen tijdens de bouw kunnen worden beoordeeld. Dit is van de situatie afhankelijk en wordt na overleg met bevoegd gezag gepland.

Bijlage 4 Verbeteracties

De vijfde pijler betreft de verbeteracties voor de vergunningverlening. Deze zijn geordend volgens de voorgaande pijlers en aangevuld met overige ideeën uit de werkgroep. Komende jaren zullen die samen met de ambtelijke werk- of klankbordgroep worden uitgewerkt. In dit verbetertraject zullen ook de gewenste acties vanuit provinciale VTH-kader, OW en collegiale toets 3OD's op elkaar afgestemd moeten worden.

	Pijlers			
Doelen	Rolopvatting	Regionale prioriteit	Diepgang afhandeling	Actualiteit voorschriften
Bevorderen veilige, duurzame en gezonde leefomgeving		X		X
Bevorderen eigen verantwoordelijkheid	X			X
Betere dienstverlening	X	X	X	
Betere afstemming VV en TH	X			X
Betere afstemming partners	X	X		

Acties per pijler

<u>Rolopvatting implementeren</u>

- Eigen verantwoordelijkheid en communicatie (bij veehouderijen) inbedden in verslag vooroverleg & monitoring.
- Onderzoeken hoe we de rolopvatting concretiseren voor vergunningverlener en ondernemer: dit ook afstemmen met 3OD's ivm VTH-kader.

<u>Regionale prioriteit</u>

- Energie: hoe gaan we energiebesparing en slim gebruik van alternatieven bij bedrijven aanmoedigen;
- Verbetering van de monitoring: welke indicatoren, hoe borgen, hoe presenteren;
- Risico-analyse / risicotabel verbeteren;
- Bibob inbedden.

<u>Diepgang van afhandeling</u>

- interne afstemming over interpretatie van de checklist / wanneer wel/geen rapport, diepgang inhoudelijk toets rapport: bv geluid, bodem-nulsituatie, de grondslag van de aanvraag.
- uitzoeken hoe een opleveringscontrole afgestemd kan worden met de kaders voor TH.

<u>Actualiteit van de voorschriften</u>

- inrichtingenbestand actualiseren.
- benodigde velden voor selectie squit uitwerken om selectie van bedrijven te faciliteren tbv monitoring voortgang toetsing en actualisatie
- toets protocol /formulier van IPO-BRZO aanpassen voor bevi-IPPC.
- methodiek VTH-jaarprogramma implementeren.
- werkproces toetsing actualiteit uitwerken.
- Jaarverantwoording aanpassen.

Bijlage 5 BIG-8 (optionele bijlage)

De uitvoeringscycli (de Big-8)
De wettelijk voorgeschreven beheersing van de VTH-taken (procescriteria) volgen een sluitende (beleids)cyclus, vaak de Big-8 genoemd. Deze naam komt voort uit de in elkaar grijpende strategische cyclus en operationele cyclus. Visueel gemaakt vormt zich de Big-8 (zie figuur). Als essentieel kruispunt van de cycli staat planning en control: deze worden bij de ODZOB ingevuld met lokale werkprogramma's en een regionaal VTH-programma / actualisatieprogramma. Door dit model in de praktijk te brengen bij het plannen, uitvoeren en evalueren van het beleid en de uitvoeringstaken op het gebied van vergunningverlening wordt geborgd dat op een goede wijze uitvoering en vervolg gegeven wordt aan datgene wat in dit beleidsplan is weergegeven.

Besluit omgevingsrecht
Het systeem van de Big-8 is wettelijk verankerd in hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht (Bor). De bestuursorganen die deelnemen aan de ODZOB geven daar op de volgende wijze vorm aan. De termen van de Big-* en die van de Bor zijn anders en daarom naast elkaar gezet.

Strategisch en operationeel kader = uniform uitvoeringsbeleid (conform Bor) = ROK-VV
Dit beleidsdocument is het beleid zoals bedoeld in hoofdstuk 7 van het Bor, waarin we gemotiveerd hebben aangegeven welke doelen het AB van de ODZOB zich stelt bij het behandelen van meldingen en vergunningaanvragen. In dit beleid is aangegeven **welke keuzes** zijn gemaakt ten aanzien van het basisniveau en soms **hoe** wij de activiteiten zullen uitvoeren.

Planning en control = Bor: uitvoeringsbeleid
Jaarlijks zal de ODZOB dit beleid (samen met de ambtelijke werkgroep) vertalen in een uitvoeringsprogramma. De actualisatie wordt uitgewerkt als onderdeel van het VTH-werkprogramma. Hierin wordt aangegeven welke van de voorgenomen activiteiten we willen gaan uitvoeren: **wat** gaan we doen op basis van prioriteiten die zijn gesteld in dit

uitvoeringsbeleid. Jaarlijks wordt een VTH-uitvoeringsprogramma opgesteld en toegelicht in het OGP (ambtelijk overleg van de opdrachtgevers en ODZOB). De uitwerking hiervan wordt opgenomen in de uitvraag voor de VTH-werkprogramma's. Daarnaast zullen in de lokale werkprogramma's de te verwachten meldingen, vergunningaanvragen en geplande actualisaties en intrekkingen worden opgenomen.

Bor: Uitvoeringsorganisatie
De Wabo-basistaken milieu en bouwen worden uitgevoerd door de ODZOB. De ODZOB is verantwoordelijk voor de operationele cyclus. Zij zorgt daarbij onder andere voor:

- De personeelsformatie, functiescheidingen en de bereikbaarheid binnen en buiten kantooruren borgen.
- Het voldoen aan de kritieke massa zoals vastgesteld in de Verordening Kwaliteit Vergunningen, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht;
- Het beschrijven en inrichten van de werkprocessen.

Borging van middelen
Het is aan de bestuursorganen om financiële middelen te organiseren voor de uitvoering van de uitvoeringsprogramma's. Hierover zijn in *P&C-cyclus* van de ODZOB al afspraken gemaakt. Het is aan de ODZOB om de personele inzet te organiseren. Dit uitvoeringsbeleid voor vergunningverlening bestaat voornamelijk uit de wettelijke afhandeling van meldingen en vergunningaanvragen. De omvang kan fluctueren met de economie, maar is op basis van ervaring redelijk te voorspellen en te begroten.

Wanneer wordt gestart met de regionale aanpak conform dit ROK-VV, zal jaarlijks 15% van de vergunningplichtige inrichtingen worden getoetst op actuele voorschriften. Als gevolg daarvan zal een deel van de vergunningen ook geactualiseerd moeten worden, via een reguliere aanvraag of een ambtshalve procedure. De programmering van de ambtshalve actualisatie wordt afgestemd met elke deelnemer en krijgt plaats in het VTH-werkprogramma.

Monitoring
Monitoring is een belangrijk onderdeel van de Big-8. Op basis van cijfers kan (kwantitatief) de voortgang van het uitvoeringsprogramma worden gevolgd. Afwijkingen en voorstellen tot bijsturing worden tekstueel toegelicht en hebben (het meeste) impact op het volgend jaarprogramma.

Rapportage & evaluatie
Uiteindelijk dient de monitoring ook een aanzet te zijn voor de evaluatie van het uitvoeringsprogramma en het opstellen van het verplichte jaarverslag. De cijfers over gemeentelijke uitvoering rond behandelen van aanvragen en actualiseren zullen in het gemeentelijk jaarverslag worden opgenomen. De rapportage over de verbeteracties zullen in de evaluatie van 2021 worden opgenomen.

In opdracht van	Collectief programma
Opgesteld door	Werkgroep Regionaal uitvoeringsbeleid VV met medewerking van B. Bierens (VTH De Kempen) M. Kerkhof (gemeente Gemert-Bakel) P. van Mil (gemeente Someren) G. van de Burgt (Provincie Noord-Brabant) S. Verheijen (gemeente Veldhoven) J. Bax (ODZOB) M. van der Heijden (ODZOB) N. Jonkergouw (ODZOB) H. van der Velden (ODZOB) H. Verhoeven (ODZOB)
Auteur	Natascha Jonkergouw
Projectnummer	257255
Datum	21 mei 2019
Status	concept C05

Financiën ROK-VV 2020/2021

	Vergunningplichtige bedrijven *1				Meldingsplichtige bedrijven	Totaal aantal inrichtingen	Werkprogramma vergunningverlening en afhandeling meldingen Wabo-milieu *2		Reservering voor toetsen actuele vergunning-voorschriften *3, *4	Reservering als % van realisatie 2018	Totaal benodigd ROK-VV obv realisatie 2018 + ROK-VV	Begrote budget vergunningverlening 2019
	IPPC vee-houderijen	Agrarisch overig	Industrieel (incl LPG)	Totaal			Begroting 2018	Realisatie kosten 2018	15% van de industriële vergunningen x 6 x €94,-			op basis van werkprogramma
Asten	21	135	44	200	739	939	€ 101.450	€ 125.142	€ 3.722	3%	€ 128.864	€ 158.294
Bergeijk	16	97	4	117	840	957	€ 60.344	€ 49.878	€ 338	1%	€ 50.216	€ 36.760
Best	9	40	12	61	799	860	€ 82.071	€ 79.488	€ 1.015	1%	€ 80.503	€ 81.662
Bladel	18	84	1	103	929	1.032	€ 47.395	€ 24.357	€ 85	0%	€ 24.442	€ 35.000
Cranendonck	10	45	13	68	899	967	€ 74.595	€ 84.037	€ 1.100	1%	€ 85.137	€ 65.120
Deurne	66	142	16	224	1.161	1.385	€ 130.404	€ 116.104	€ 1.354	1%	€ 117.458	€ 152.136
Eersel	10	91	11	112	654	766	€ 47.501	€ 32.154	€ 931	3%	€ 33.085	€ 42.000
Eindhoven *5	0	1	73	74	333	407	€ 230.317	€ 138.667	€ 6.176	4%	€ 144.843	€ 234.435
Geldrop-Mierlo	4	6	7	17	648	665	€ 20.000	€ 9.766	€ 592	6%	€ 10.358	€ 15.000
Gemert-Bakel	73	102	19	194	1.411	1.605	€ 262.173	€ 218.201	€ 1.607	1%	€ 219.808	€ 224.585
Heeze-Leende	16	64	4	84	696	780	€ 41.000	€ 81.673	€ 338	0%	€ 82.011	€ 41.410
Helmond	3	14	44	61	1.386	1.447	€ 146.365	€ 97.736	€ 3.722	4%	€ 101.459	€ 132.600
Laarbeek	19	58	5	82	1.049	1.131	€ 106.378	€ 104.323	€ 423	0%	€ 104.746	€ 127.450
Nuenen	3	38	8	49	597	646	€ 35.554	€ 51.468	€ 677	1%	€ 52.145	€ 36.423
Oirschot	33	67	1	101	823	924	€ 55.863	€ 48.617	€ 85	0%	€ 48.702	€ 43.000
Reusel-De Mierden	33	95	15	143	416	559	€ 51.773	€ 40.981	€ 1.269	3%	€ 42.250	€ 45.000
Someren	24	130	23	177	838	1.015	€ 123.261	€ 95.220	€ 1.946	2%	€ 97.166	€ 127.417
Son en Breugel	7	17	5	29	633	662	€ 80.244	€ 71.783	€ 423	1%	€ 72.206	€ 78.425
Valkenswaard	2	48	16	66	967	1.033	€ 28.399	€ 46.828	€ 1.354	3%	€ 48.182	€ 28.401
Veldhoven	3	21	11	35	741	776	€ 34.321	€ 40.204	€ 931	2%	€ 41.135	€ 49.388
Waalre	0	16	3	19	293	312	€ 10.843	€ 10.281	€ 254	2%	€ 10.535	€ 12.140
Totaal	***336-369***	***1.311***	***335***	***2.016***	***16.852***	***18.868***	***€ 1.770.251***	**€ 1.600.973**	***€ 28.341***	***2%***	**€ 1.595.251**	**€ 1.766.646**

Kanttekeningen:
1. Het aantal inrichtingen is een raming tot het inrichtingenbestand meer inzicht geeft.
2. De begroting en realisatie gaan alleen over vergunningen/meldingen Wabo milieu. Ofwel: de cijfers van de jaarrapportage zijn gecorrigeerd voor detachering en bouwen.
3. De reservering voor toetsen van actuele vergunningvoorschriften is een uitgangspunt op basis van beperkte ervaringscijfers. Het is een uitgangspunt voor de komende 4 jaar.
4. De inhaalslag voor actualisatie/vergunningverlening voor (IPPC-)veehouderijen is in de reservering niet meegenomen. Vanwege ontwikkelingen in de sector is hiervoor een apart traject gestart.
5. De cijfers van Eindhoven betreffen alleen de basistaken

Algemeen:
De veranderingen die de Ow nog gaat brengen zijn nog niet concreet te voorzien en daarom niet meegenomen in dit overzicht.
In 2022 is een tussenevaluatie voorzien om ervaringen en verwachtingen opnieuw te toetsen.

Conclusie
Het toetsen op actuele vergunningvoorschriften bij industriele bedrijven vraagt een kleine reservering binnen het werkprogramma.
Het toetsen van industriële vergunningen en afhandelen van meldingen en vergunningen conform ROK-VV is naar verwachting kostenneutraal

Z.135590/D.472705

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019

Agendapunt : 4.d

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Ontwikkelingen Brabantse veehouderij en de gevolgen voor de capaciteit van de VTH-taken van de ODZOB

Kennisnemen van
Capaciteitsvraagstuk ODZOB

Context
Het vraagstuk over de ontwikkelingen in de veehouderij speelt ook bij de andere Brabantse omgevingsdiensten en bij de provincie. Daarom is het gezamenlijk opgepakt onder het BPO-speerpunt Veehouderij (BPO: Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht). De BPO-notitie over de gevolgen van de ontwikkelingen in de veehouderij voor de omgevingsdiensten is in voorbereiding. De uiteindelijke en definitieve versie van de BPO-notitie zal meer details bevatten.
Daarnaast is een (ambtelijke) werkgroep van het Opdrachtgeversplatform (OGP) zich aan het buigen over mogelijke oplossingsrichtingen. De ODZOB zorgt er voor dat inzichten van de OGP-werkgroep mee worden genomen in de BPO-notitie. Na afronding van de BPO-notitie worden op een later moment in het jaar keuzes via het DB aan het AB voorgelegd.

In deze notitie wordt op hoofdlijnen ingegaan op de voorziene ontwikkelingen in de veehouderij en de gevolgen voor de capaciteit voor het uitvoeren van VTH-taken bij de ODZOB. Tevens is de effectiviteit van mogelijke spreiding van werkzaamheden cijfermatig verkend. Hiermee beogen wij u - hangende de definitieve BPO-notitie - op hoofdlijnen te informeren en inzicht te geven in de materie.

Aanleiding
Mede onder druk van landelijke en provinciale regelgeving moeten de Brabantse veehouders op korte termijn keuzes maken over hun toekomst: blijven, omschakelen, stoppen, of eventueel voor een andere optie kiezen.
Het samenspel van regelgeving en de keuzes van veehouders moet de komende 1-3 jaren z'n beslag krijgen. In een kort tijdsbestek moeten meldingen worden behandeld en vergunningen verleend, aangepast of ingetrokken. In het verlengde daarvan kan toezicht en handhaving verwacht worden op naleving van regels.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Kernboodschap
Een extra capaciteitsvraag dient zich aan bij vergunningverlening, in mindere mate bij toezicht en handhaving.

In het ITV-project(intensivering toezicht veehouderijen) is al geanticipeerd op de voorziene ontwikkeling in de veehouderij. Gemeenten hebben binnen het ITv-project de keuze gemaakt om stoppende bedrijven zoveel mogelijk in 2020 te bezoeken. Daarnaast zijn ook de bestuurlijke prioriteiten als ondermijning, leegstand, asbest en intrekken lege vergunningen in het ITV-project opgenomen.

Om aan de wettelijke verplichtingen (behandelen meldingen en vergunningaanvragen) te voldoen dient zich, met de kennis van nu, bij vergunningverlening een capaciteitsvraagstuk aan. Voor de jaren de 2019-2020-2021 wordt per jaar een extra capaciteitsvraag voorzien. Daartegenover staat voor de jaren 2022-2023-2024 een capaciteitsoverschot wordt voorzien.

Een mogelijk oplossingsrichting voor het capaciteitsvraagstuk bij de vergunningverlening is het spreiden van werkzaamheden. Dit is slechts mogelijk als daartoe bestuurlijke keuzes worden gemaakt en-/of de provincie bereid is tot een vergaande beleidswijziging van de Verordening natuurbescherming. Uit de cijfermatige verkenning blijkt dat de capaciteitsvraag dan tot een aanvaardbaar niveau beperkt kan worden.

Toelichting
Mede onder druk van landelijke en provinciale regelgeving moeten de Brabantse veehouders keuzes maken over hun toekomst: blijven, omschakelen, stoppen, of eventueel voor een andere optie kiezen. De belangrijkste regelgeving die de veehouder tot een keuze dwingen zijn de volgende.

- Per 1 januari 2020 vervalt het landelijke gedoogbeleid ammoniak. De zogenaamde ‘stoppers 2020’ moeten hun bedrijf beëindigen of als ze doorgaan de stallen zodanig aanpassen dat voldaan wordt aan de maximale emissie van het Besluit emissiearme huisvesting. Hiervoor wordt de volgende capaciteit geraamd:
    - voor vergunningverlening en meldingen: 5640 uur overeenkomend met 4,2 fte voor de jaren 2019 en 2020 bij elkaar opgeteld;
    - voor toezicht en handhaving is in het ITV-project geanticipeerd op de stoppers 2020. Veel gemeenten hebben daarom de keuze gemaakt stoppende bedrijven zoveel mogelijk in 2020 te bezoeken.

  De aantallen stoppers zijn gebaseerd op de gegevens zoals nu bekend bij de ODZOB en deze worden waar mogelijk nader gedetailleerd in samenwerking met de regiopartners.
- Uiterlijk 1 januari 2020 moeten veehouders die doorgaan een vergunningaanvraag ingediend hebben om de aanwezige verouderde stallen aan te passen aan de ammoniakeisen van de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant. Hiervoor wordt de volgende capaciteit geraamd:
    - voor de jaren 2019-2020-2021 zal in totaal 43.320 besteed moeten worden aan vergunningverlening. Waarvan 10.830 uur in 2019 (8 fte), 27.942 uur in 2020 (16 fte) en 10.830 uur in 2021 (8 fte);
    - toezicht en handhaving is (nog) niet aan de orde.

- Per 15 augustus 2019 biedt de Saneringsregeling varkenshouderij de mogelijkheid voor varkenshouders om met subsidie het bedrijf te beëindigen. Hiervoor wordt de volgende capaciteit geraamd:
    - voor intrekken van vergunningen en advies aan RVO over de status van de vergunning (voldoet deze aan het Besluit emissiearme huisvesting) zal in 2019 en 2020 in totaal 1280 uur moeten worden besteed (bijna 1 fte);
    - Voor toezicht en handhaving wordt voorzien dat in voorkomende gevallen een bedrijfsbezoek moet worden uitgevoerd om na te gaan of de veehouderij feitelijk aan het Besluit emissiearme huisvesting voldoet. Dit wordt opgevangen in het ITV-project door de betreffende bedrijfsbezoeken naar voren te halen.
- Op 21 februari 2021 moeten de bestaande vergunningen van IPPC-veehouderijen zijn aangepast aan de Europese BBT-conclusies. Hiervoor wordt de volgende capaciteit geraamd:
    - voor het actualiseren van de vergunning zal in 2019 en 2020 in totaal 2862 uur nodig (ruim 2 fte);
    - toezicht en handhaving is (nog) niet aan de orde.

Ook op het thema asbest is een extra vraag naar capaciteit; zoals het behandelen van sloopmeldingen en het toezicht en de handhaving daar op. Omdat dit geen inzet vanuit de agrarische expertise omvat maar vanuit andere taakvelden inzet vraagt wordt dat in deze notitie niet opgenomen.

Gevolgen voor toezicht en handhaving

Eind 2017/begin 2018 hebben 18 van de 21 gemeenten in samenwerking met de provincie besloten deel te nemen aan het ITV (intensivering toezicht veehouderijen) project. Ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld het bezoeken van de stoppers waren toen al bekend, veel gemeenten hebben dan ook de keuze gemaakt stoppende bedrijven zoveel mogelijk in 2020 te bezoeken. Daarnaast zijn ook de bestuurlijke prioriteiten als ondermijning, leegstand, asbest en intrekken lege vergunningen in het ITv-project opgenomen. Het ITV-project duurt 3 jaar, tot en met 2020. Op dit moment is het beeld dat het project invulling geeft aan de gezamenlijke (gemeentelijke) prioriteiten en met het accent op de stoppers in 2020, dit in lijn is met de ontwikkelingen die in beeld zijn. Mochten individuele opdrachtgevers andere wensen hebben kunnen we daar via de afzonderlijke werkprogramma's invulling aan geven.

Voor de provinciale wetgeving is op dit moment door de provincie een keuze gemaakt om niet alle bedrijven te bezoeken vanuit hun bevoegdheid (Wet natuurbescherming-/ Verordening). In verband met de vorming van een nieuwe coalitie is de provincie op dit moment de gevolgen van de besluitvorming van 2017 rondom de Verordening in beeld aan het brengen. Wellicht kan dit uiteindelijk leiden tot nieuwe keuzes in het toezicht, op dit moment is hier nog geen zicht op hoe dat er uit gaat zien. Aandachtspunt hierbij is wel dat als de provincie andere keuzes maakt (en deze omvangrijk zijn) dit gevolgen heeft voor de realisatie van het ITv-project.

Gevolgen voor vergunningverlening

Bij vergunningverlening is er geen keuze. Meldingen en vergunningaanvragen moeten worden behandeld binnen een daarvoor geldende termijn. De figuur hieronder geeft inzicht in de mogelijke gevolgen van de relevante ontwikkelingen in de veehouderij voor de vergunningverlening. Het blijkt dat zich een capaciteitsprobleem aandient. Om aan de wettelijke verplichtingen (behandelen meldingen en vergunningaanvragen) te voldoen wordt:

- voor de jaren 2019-2020-2021 een capaciteitsvraag voorzien van ongeveer 5 fte in 2019, 13 fte in 2020 en 1 fte in 2021;
- voor de jaren 2022-2023-2024 een capaciteitsoverschot voorzien van ongeveer 7 fte. Bij deze raming is er vanuit gegaan dat het merendeel van de veehouderijen in de periode 2019 - 2021 het vergunningentraject doorloopt en de daaropvolgende jaren niet terugkomt met vergunningaanvragen. Dit betekent een forse afname van de 'reguliere' vergunningverlening wordt verwacht.

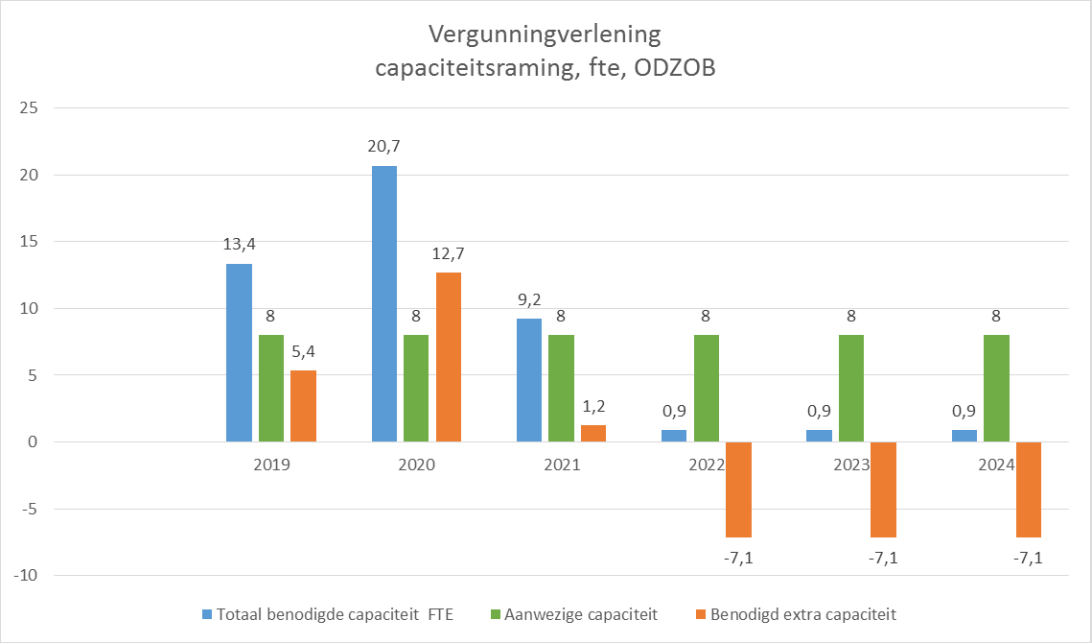

Gedurende de jaren 2019-2020-2021 zal het aantal Wabo-vergunningaanvragen vanwege het provinciaal natuurbeleid (Verordening natuurbescherming en de PAS) het grootste deel van de totaal benodigde capaciteit voor vergunningverlening beslaan; zie figuur hiernaast.

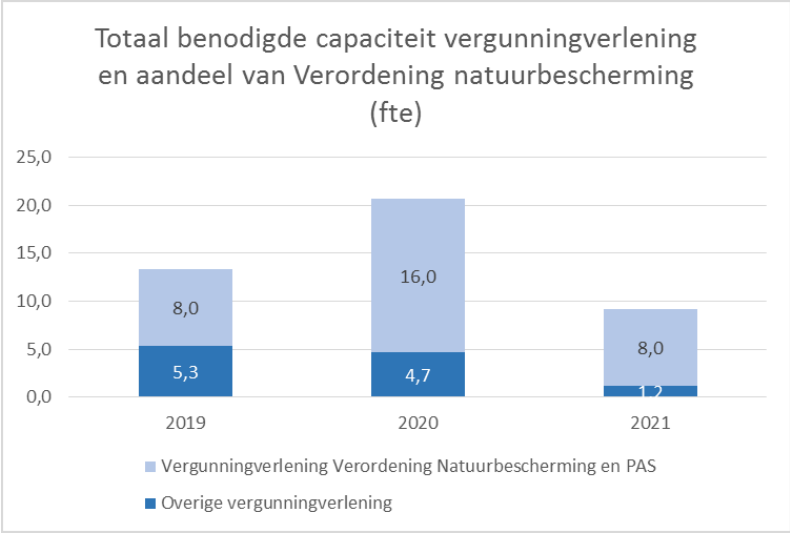

Mogelijkheden voor spreiding en effect
Een mogelijke oplossingsrichting voor het capaciteitsvraagstuk bij de vergunningverlening is het spreiden van werkzaamheden.

De ODZOB en regiogemeenten hebben mogelijkheden om de vergunningverlening te spreiden. Dit is slechts mogelijk als daartoe bestuurlijke keuzes worden gemaakt. Voorbeelden hiervan zijn:

- actieve implementatie van de BBT-conclusies voor IPPC-veehouderij uit te stellen van 2019 tot eind 2020. Het aanpassen van vergunningen wordt uitgevoerd in 2021 en 2022 (i.p.v. 2020);
- te kiezen voor een passieve aanpak van de stoppers 2020 (Besluit emissiearme huisvesting). Stoppende veehouders worden niet actief benaderd. Verzoeken om intrekkingen en vergunningaanvragen komen voort uit controlebezoeken vanuit het ITV project. Daardoor kan de behandeling zich verdelen over de jaren 2020 - 2022 (ipv. 2019 en 2020).

De provincie kan vergaande beleidswijziging van de Verordening natuurbescherming doorvoeren en daarbij rekening houden met een zodanige fasering dat vergunningverlening wordt verspreid over meerdere jaren. Het zal duidelijk zijn dat het beleid van de provincie de grootste doorwerking heeft op de capaciteitsvraag bij vergunningverlening. De Verordening natuurbescherming legt immers het grootste beslag op de vergunningverlening, zie de figuur op de vorige pagina.

Wanneer provincie en gemeenten onder andere besluiten om genoemde mogelijkheden te benutten, dan kan het capaciteitsvraagstuk beperkt worden tot 1 à 2 fte. Zie onderstaande figuur.

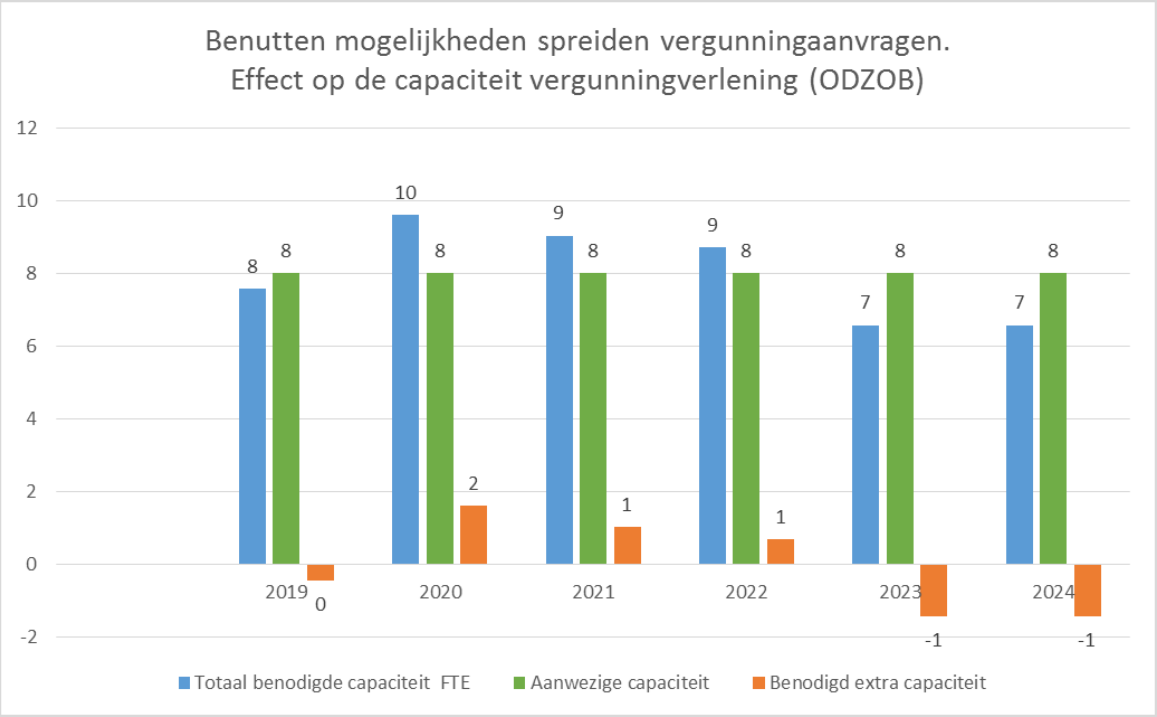

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Vervolg/communicatie

De komende periode wordt het capaciteitsvraagstuk nader uitgewerkt. De Brabant brede BPO-notitie over de gevolgen van de ontwikkelingen in de veehouderij voor de omgevingsdiensten wordt opgesteld voor de bevoegde gezagen in Noord-Brabant.

De (ambtelijke) werkgroep van het Opdrachtgeversplatform (OGP) werkt voor de regio aan de mogelijke oplossingsrichtingen. Op een later moment in het jaar worden keuzes via het DB aan het AB voorgelegd.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019

Agendapunt : 4.e

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Herijking Collectief Programma

Kennisnemen van

- Het in stand houden van de bestaande kaders van het Collectief Programma met inbegrip van het belangrijke thema gezondheid.
- Het belang van bevorderen van een gezonde leefomgeving en daar middels regionale samenwerking opgavegericht verdere invulling aan te geven.

Aanleiding

November 2017 is het Collectief Programma (voorheen Programma Collectieve Taken) van de ODZOB voor de periode 2018-2021 geaccordeerd door het Dagelijks Bestuur (DB) en het Algemeen Bestuur (AB). Het AB heeft daarvoor kaders en principes vastgesteld. Nieuwe onderwerpen, dilemma's en eventuele afwegingen die buiten de afgesproken kaders vallen kunnen aanleiding zijn om de Collectieve Taken opnieuw bestuurlijk voor te leggen aan het DB en het AB.
Het OGP heeft in 2018 kanttekeningen geplaatst bij de invulling van het Collectief Programma door de ODZOB. De resultaatgerichtheid en communicatie mag zichtbaarder. Ten aanzien van de inhoudelijke onderwerpen zou het thema gezonde leefomgeving onderbelicht zijn. Daarom is bekeken of daarvoor dan ook inhoudelijke herijking van het Collectief Programma nodig is.

Toelichting

Kernboodschap
De bestaande inhoudelijke kaders voor het Collectief Programma zijn toereikend. Het thema gezondheid is evenals de andere inhoudelijke thema's afdoende opgenomen in het Collectief Programma. De thema's zijn ook in overeenstemming met de prioriteiten zoals vastgelegd in het Concernplan van de ODZOB. Ten aanzien van communicatie en resultaatgerichtheid zijn maatregelen genomen voor de uitvoering van het programma.
Uit de verkenning die is uitgevoerd naar het thema Gezondheid blijkt:
Het thema gezondheid is van groot belang voor de regio en raakt op een aantal onderdelen aan VTH dan wel milieutaken die belegd zijn bij de ODZOB. Denk aan de komst van de omgevingswet, maar ook nu al bij bijvoorbeeld agrarische vergunningverlening en specialistische advisering bijvoorbeeld ten

aanzien van omgevingswaarden zoals geluid en luchtkwaliteit. Met het inzichtelijk maken van de opgave voor de ODZOB kan hier komende jaren projectmatig invulling aan worden gegeven binnen de kaders van het Collectief Programma.

Toelichting

Het thema gezondheid past binnen de kaders van het Collectief Programma
De ODZOB levert met het Collectief Programma een bijdrage aan een duurzame leefomgeving voor de regio ZOB. Gezondheid voor de bewoners in de regio is daar onlosmakelijk mee verbonden. Daartoe is gezondheid dan ook een op een opgenomen in de kaders van Collectief Programma 2018-2021.

> ***Elkaar te ontmoeten*** *en weten te verbinden, op regionale, provinciale (BPO) of landelijke schaal. Samen met de GGD, veiligheidsregio, waterschappen en andere (keten)partners meer kennis en ervaring opbouwen op thema's als ketenhandhaving, gezondheid en veiligheid. (Citaat AB Programma Collectieve Taken 23november 2017.)*

Naast opname in de kaders van het Collectief Programma krijgt gezondheid verder ook fundament in het Concernplan van de ODZOB. De opgave gezondheid en uitwerking onder de Omgevingswet zijn hier nadrukkelijk opgenomen onder advisering en kennisuitwisseling van grote inhoudelijke thema's en ook in het concernplan is de opgave benoemd.

In het Concernplan zijn alle grote inhoudelijke thema's opgenomen waar de ODZOB een bijdrage aan levert en die essentieel zijn om goede uitvoering van VTH taken voor nu en de komende periode te garanderen. Deze thema's zijn herleidbaar vertaald naar projecten in het Collectief programma.

Inzet op resultaat en samenwerking
De ODZOB werkt aan outcome en resultaatgerichtheid in het Collectief Programma. Zo zijn voor alle projecten 2019 outcome en doelen vooraf gedefinieerd. Verder wordt het OGP geïnformeerd over de voortgang van de projecten middels een factsheet/stoplichtmodel. Resultaten zoals onderzoek naar Bodemsystemen worden regionaal gepresenteerd. Presenteren van resultaten middels een Nieuwsbrief is onderdeel van de gewenste zichtbaarheid. De bijdrage aan de ontwikkeling van een regionaal meetnet vanuit het Collectief Programma is een voorbeeld van een project dat concreet bijdraagt aan verbetering van monitoring van gezondheid in de fysieke leefomgeving.

De ODZOB is een natuurlijk platform voor het leveren van een bijdrage aan de versterking van de samenwerking in de regio. Het is belangrijk om voor de gestelde opgaven voor gezondheid samen met regiogemeenten, GGD en ODZOB te komen tot gedeelde ambities in de regio ZOB.

Opgave bevorderen gezondheid in de fysieke leefomgeving
De regio Zuidoost-Brabant heeft volop ruimtelijke ambities en uitdagingen, er zijn economische mogelijkheden en kansen. Bij al die kansen zijn er ook bedreigingen. Omgevingswaarden en de gezondheid van de leefomgeving komen met het verzilveren van al die kansen verder onder druk staan. Dit hoeft niet zo te zijn. Met de juiste keuzes, het (mee)koppelen van gezondheidsbevordering in ruimtelijke plannen en stellen van strakke omgevingswaarden (randvoorwaarden), kan ook sprake

zijn van een win-win situatie. De nota maakt 3 belangrijke doelen inzichtelijk waarop de ODZOB verantwoordelijkheid moet nemen:

1. Invulling van de Omgevingswet: Gezondheid moet de komende jaren verder vorm krijgen in de samenwerking die de lokale overheden, omgevingsdiensten en gemeenschappelijke regelingen met elkaar aangaan om de Omgevingswet goed te laten landen en tot een succes te maken.
2. Monitoring van omgevingswaarden is van groot belang. Het verschaft een referentiekader waarmee de regio doelen kan stellen en actie kan ondernemen.
3. Kennis en kunde ontsluiten voor de regio door samenwerking met GGD, regiopartners en onderzoeksinstituten.

Door kennisverbreding, intensiveren van monitoring en verdieping van de samenwerking met regiopartners -wordt het thema gezondheid expliciet projectmatig ondergebracht in het Collectief Programma. Op deze manier worden de basistaken VTH ondersteund en levert de ODZOB een bijdrage aan de gezondheid en leefomgeving van de regio ZOB.

Gezondheid stevig fundament geven in het Collectief Programma

De nota Verkenning gezondheid geeft nader inzicht in de drie doelen waar de ODZOB komende jaren concreet aan moet werken 1.Omgevingswet, 2.monitoring en 3.samenwerking. Deze drie doelen moeten een projectmatige invulling krijgen. Aangrijpingspunten voor nieuwe (samenwerkings)projecten, zoals bijvoorbeeld het inzichtelijk en afweegbaar maken van cumulatieve milieu/gezondheidsimpact enzovoort, zijn opgenomen in de Verkenning. Aanhaken bij nieuwe initiatieven in de regio is eveneens van belang om hier goed invulling aan te geven in het Collectief Programma.

Om meer focus en grip te krijgen op de voortgang zullen alle gezondheid gerelateerde projecten -lopende en nieuw te ontwikkelen- waar mogelijk gebundeld worden gepresenteerd in het Collectief Programma 2020 en volgende jaren.

Het is van belang dat het thema gezondheid een stevig fundament heeft in het Collectief Programma. Nu de opgave inzichtelijk is gemaakt met de Verkenning, kunnen de projecten voor gezondheid beter worden afgewogen ten opzichte van de andere grote inhoudelijke thema's, denk aan klimaat, asbest, een toekomstbestendige veehouderij, ondermijnende milieucriminaliteit en veiligheid waar op de ODZOB eveneens een bijdrage voor de regio levert. Een verdere afbakening of toedeling van middelen ligt niet voor de hand naar aanleiding van de voorliggende nota Verkenning Gezondheid. Om de gewenste flexibiliteit te borgen wordt het Collectief Programma jaarlijks samengesteld, in overleg met de regio (lees: OGP). Een en ander volgens de afgesproken procesgang.

Vervolg / Communicatie

Binnen het jaarlijks Collectief Programma te komen tot een projectmatige aanpak en invulling van het thema gezondheid.

Bijlagen

- Verkenning Gezondheid

VERKENNING GEZONDHEID 2019

BELANG VAN GEZONDHEID IN TAKENPAKKET OMGEVINGSDIENST

MEI 2019

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

VERKENNING GEZONDHEID

BELANG VAN GEZONDHEID IN TAKENPAKKET OMGEVINGSDIENST

In opdracht van	OGP
Opgesteld door	M. VERKOELEN Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Postbus 8035 5601 KA Eindhoven
Auteur	Mat Verkoelen
Projectnummer	
Datum	15 mei 2019
Status	Definitief

15 mei 2019
Z.13559/D.

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1

1.1 Aanleiding Verkenning Gezondheid 1

2 Gezondheid en de komst van de Omgevingswet 2

2.1 De komst van de omgevingswet 2

2.2 Een gezonde fysieke leefomgeving 2

2.3 Overige ontwikkelingen en nieuwe inzichten 4

3 Gezonde duurzame gebiedsontwikkeling in Zuidoost-Brabant 6

3.1 Inleiding 6

3.2 Ontwikkelingen in Brabant en de regio Zuidoost-Brabant (ZOB) 6

3.3 Uitdagingen en opgaven voor ZOB 8

4 Wat kan de regio en de ODZOB bijdragen aan een gezonde leefomgeving 9

4.1 Wat is er al en wat doen we al 9

4.2 Wat moeten we nog meer doen 10

4.2.1 Belang van gezondheid aangetoond, maar de samenhang ontbreekt 10

4.2.2 Aanbevelingen en bouwstenen voor uitvoering in Collectieve taken 10

15 mei 2019
Z.13559/D.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding Verkenning Gezondheid

November 2017 is het Programma Collectieve Taken van de ODZOB voor de periode 2018-2021 geaccordeerd door het Dagelijks Bestuur (DB) en het Algemeen Bestuur (AB). Het AB heeft daarvoor kaders en principes vastgesteld. Het DB stelt voor deze periode het uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen vast. Ten aanzien van de kaders werd in een voorafgaande werkconferentie geconcludeerd dat het collectieve programma een bijdrage moet leveren aan een kwalitatief goede uitvoering van de basistaken en in principe ten dienste staat voor alle deelnemers gezamenlijk (citaat AB besluit, november 2017). Het jaarprogramma wordt in deze periode vastgesteld door de directeur van de ODZOB in afstemming met een delegatie van het Opdrachtgeversplatform (OGP). Nieuwe onderwerpen, dilemma's en eventuele afwegingen die buiten de afgesproken kaders vallen kunnen aanleiding zijn om de Collectieve Taken opnieuw bestuurlijk voor te leggen aan het DB en het AB.

In 2018 is binnen het OGP aan de orde gesteld dat binnen het programma Collectieve Taken onvoldoende wordt ingezet op verbetering van de gezonde leefomgeving. In het concernplan van de ODZOB is het thema gezondheid opgenomen en dit rechtvaardigt een volwaardige positie van het thema in de Collectieve Taken. In de werkgroep ''Jaarprogramma Collectieve Taken'' van het OGP is verzocht om dit nader uit te werken en te komen met een visie en verkenning op het totale programma Collectieve Taken en daarbinnen nader onderzoek te doen naar de positie en omvang van het thema gezondheid. In die tweedeling is dit rapport bedoeld om zicht te krijgen op het belang van gezondheid binnen de rol en taakopvatting voor de Omgevingsdienst. Dit rapport zal vervolgens input zijn voor de programmering van de Collectieve Taken als geheel, voor 2020 en volgende jaren.

Deze verkenning geeft op hoofdlijnen antwoord op de volgende vragen:

1. Welke invulling krijgt het thema gezondheid in relatie tot de fysieke leefomgeving in landelijke wet- en regelgeving met name de komst van de Omgevingswet. (ho 2)
2. Hoe krijgt het thema gezondheid invulling in de regio Zuidoost Brabant (ho 3)
3. Op welke wijze kan de Omgevingsdienst de regiodeelnemers ondersteunen om een gezonde fysieke leefomgeving te realiseren. (ho 4)

2 Gezondheid en de komst van de Omgevingswet

2.1 De komst van de omgevingswet

In maart 2016 is de Omgevingswet vastgesteld. Naar verwachting wordt de wet met ingang van 2021 van kracht. Deze stelselwijzing is omvangrijk en van grote invloed op de wijze waarop we in Nederland omgaan met de fysieke leefomgeving. Waar tot op heden veel thema's zoals ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water hun eigen wet- en regelgeving kennen, wordt met de komst van de Omgevingswet gekozen voor een samenhangende en integrale benadering.

De Omgevingswet stelt als hoofddoel (art 1.3):

Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

***a.** bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en*
***b.** doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.*

Enkele belangrijke uitgangspunten van de wet om dit doel te bereiken zijn minder regels en daardoor begrijpelijker en overzichtelijk voor burgers, bedrijven en de overheid. Initiatieven in de fysieke leefomgeving worden integraal en samenhangend behandeld en beoordeeld. Er komt meer ruimte voor ontwikkeling van nieuwe initiatieven en de wet maakt regionaal en lokaal maatwerk mogelijk dankzij beschikbare bestuurlijke afwegingsruimte.

2.2 Een gezonde fysieke leefomgeving

Gezondheid is een van de centrale begrippen in de Omgevingswet. De Omgevingswet geeft hier invulling aan middels het begrip gezonde leefomgeving en artikel 1.3 stelt als maatschappelijk doel de realisatie van die gezonde fysieke leefomgeving.
De omgeving waarin mensen wonen, werken en leven heeft invloed op de gezondheid. Dat kunnen positieve effecten zijn van bijvoorbeeld beschikbaarheid van natuur, of fietspaden die mensen aanzetten tot beweging. Maar ook negatieve gezondheidseffecten kunnen aan de orde zijn wanneer nieuwe activiteiten leiden tot een extra milieubelasting (geluidsoverlast, fijnstof, etc.). De overheden hebben een taak om bij nieuwe ruimtelijke initiatieven de gezondheidsbelangen mee te wegen in het geheel van potentiele gevolgen. In de Omgevingswet zijn daarvoor een aantal instrumenten opgenomen:

a) decentrale overheden kunnen eigen gezondheidsambities vastleggen en uitwerken via bijvoorbeeld de omgevingsvisie
b) het vaststellen van decentrale omgevingswaarden
c) regels in de omgevingsverordening of het omgevingsplan
d) een programma (gericht op gezondheid)
e) bij vergunningverlening kan gezondheid in het afwegingskader zijn opgenomen

a. De omgevingsvisie bevat hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid van de gemeente (Rijk, provincie). De (lokale) overheden zijn vrij in hoogte en omvang van de gezondheidsambities, mits wordt voldaan aan de milieubeginselen: voorzorg, preventief handelen, bronbestrijding en de vervuiler betaalt. Met het opnemen van gezondheidsdoelen wordt ook duidelijk welke regels moeten worden uitgewerkt in bijvoorbeeld het omgevingsplan.
b. Het Rijk stelt ondergrenzen voor gezondheid door omgevingswaarden vast te stellen voor de verschillende milieucompartimenten denk aan bijvoorbeeld geluid, lucht, geur. Overigens zien we dat WHO grenswaarden hier nog strenger zijn en ook verder gaan dan EU-normen en vanuit gezichtspunt gezondheid een accuratere weergave van de opgave waarvoor overheden en samenleving gesteld staan.
   Lokaal is nader beleid mogelijk wanneer extra bescherming nodig wordt geacht bijvoorbeeld als initiatieven kunnen leiden tot cumulatie van milieu en gezondheidseffecten. De omgevingsverordening geeft invulling aan de maatschappelijke opgaven uit de provinciale omgevingsvisie. De omgevingsverordening bevat alle provinciale regels voor de fysieke leefomgeving. De regels kunnen een uitwerking zijn van omgevingswaarden die de provincie in de omgevingsverordening heeft opgenomen.
c. In het omgevingsplan met daarin opgenomen de toedeling van functies voor betreffende locatie, moet de gemeente de kwaliteit van de fysieke leefomgeving borgen. Dit betekent een brede belangenafweging waar gezondheid expliciet deel van uitmaakt. En dit betreft dan zowel de bescherming van gezondheid (gezondheidswaarden), als ook het belang van gezondheidsbevordering. Met andere woorden nodigt de fysieke ruimte uit tot gezond gedrag zoals meer bewegen en elkaar ontmoeten. Een afgewogen lokaal beleidskader voor gezondheidswaarden komt nadrukkelijk ten goede aan een zorgvuldig planproces bij nieuwe ruimtelijke initiatieven.
d. Het opstellen van een specifiek programma voor het thema gezondheid krijgt het bevoegd gezag de mogelijkheid om extra maatregelen te treffen om (gezondheids)doelstellingen te realiseren.
e. In de Omgevingswet is opgenomen dat een omgevingsvergunning gemotiveerd kan worden geweigerd bij (mogelijk) ernstige nadelige gevolgen voor gezondheid. Ook wijziging van bestaande vergunningen behoort tot de mogelijkheid indien gezondheidsrisico's aan de orde zijn.

Met deze korte toelichting van het instrumentarium in de Omgevingswet, blijkt dat er vele mogelijkheden zijn om nadere invulling te geven aan gezondheid en het bereiken van een gezonde fysieke leefomgeving. Tegelijkertijd staan de overheden met dit nieuwe instrumentarium ook nog in een beginfase. Welke instrumenten bieden gegeven de lokale situatie de meeste perspectieven? Dit mag met recht een zoektocht worden genoemd waar in recente en komende jaren nog veel experimenten nodig zijn. Hier vinden we ook een eerste belangrijk aanknopingspunt voor de Omgevingsdienst om haar deelnemers hier in te ondersteunen met kennis van de Omgevingswet, van de instrumenten, van de omgevingswaarden en de intrinsieke motivatie om in gezamenlijkheid met deelnemers en regionale partners –GGD en Veiligheidsregio- dit veelomvattend instrumentarium te gaan inzetten.

2.3 Overige ontwikkelingen en nieuwe inzichten

Naast de komst van de Omgevingswet zijn er ook diverse andere ontwikkelingen die van invloed zullen zijn op het thema gezondheid. Hierna de schets van enkele belangrijke richtinggevende ontwikkelingen zonder compleet of alomvattend te zijn.

De stad als gezonde habitat
Voorjaar 2018 heeft de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) het rapport 'De Stad als gezonde habitat' uitgebracht. Centraal staat de doelstelling van het realiseren van Gezondheidswinst door gezondheidsbescherming als ook gezondheidsbevordering. Volgens de raad (Rli) kunnen overheden meer gezondheidswinst boeken door omgevingsbeleid als ze niet alleen inzetten op beschérming (klassiek milieubeleid), maar ook op bevórdering van gezondheid. Gezondheid is namelijk meer dan de afwezigheid van ziekten. De leefomgeving moet ertoe uitnodigen dat mensen meer bewegen, minder stress ervaren, elkaar kunnen ontmoeten en kunnen participeren in de maatschappij. De raad werkt dit in het advies uit in handelingsperspectieven (citaat: De Stad als gezonde Habitat). Enkele belangrijke handelingsperspectieven die worden genoemd zijn:

- Overheden blijf inzetten op het beschermingsspoor. Maak werk van normaanscherpingen, zodoende kunnen gemeenten door hogere omgevingswaarden vast te stellen in een omgevingsplan aangeven waar lokaal maatwerk noodzakelijk is.
- Leg gezondheidsambities vast in Omgevingsvisies en vertaal ze naar omgevingsplannen, maak gebruik van het instrumentarium van de Omgevingswet.
- Zet niet alleen in op gezondheidsbescherming met milieumaatregelen (omgevingswaarden) maar maak vooral ook werk van gezondheidsbevordering.
- Gezondheidsbevordering kan gerealiseerd worden door deze te koppelen aan belangrijke thema's zoals verstedelijking, de energietransitie en klimaatadaptatie.

Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)
In september 2018 is het aangepaste NSL 2018 aangeboden aan de Tweede Kamer. Het bevat een pakket aan maatregelen om met betrokken gemeenten tot versnelde oplossing te komen bij resterende luchtkwaliteitsknelpunten. Voor zowel binnenstedelijke knelpunten, als ook de veehouderij gerelateerde fijnstofknelpunten, is aanvullend budget beschikbaar gesteld om tot een gedragen aanpak van problemen te komen en uitvoering van oplossingen.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)
Recentelijk is de aandacht voor ZZS toegenomen onder invloed van onder andere de PFOA-problematiek. Waar voorheen reeds diverse lijsten zijn gemaakt van stoffen met ernstig risico voor de volksgezondheid bij vrijkomen in het milieu, heeft het RIVM de lijsten samengevoegd in de verzameling Zeer Zorgwekkende Stoffen. Risico's bij ZZS ontstaan als gevolg van stofeigenschappen zoals giftigheid bij lage concentraties, ophoping in het milieu, niet of slecht afbreekbaar, kankerverwekkend of van schadelijke invloed op erfelijke eigenschappen of schadelijk voor voortplanting. Het is van belang om ZZS uit de leefomgeving te weren middels bronaanpak, minimalisatie. Toezicht door de omgevingsdienst op voorkomen en gebruik van ZZS is van groot belang.

Gezondheid en veehouderij

In recente jaren hebben diverse onderzoeken aangetoond dat de (intensieve) veehouderij risico's op kunnen leveren voor de (volks)gezondheid. De emissies van fijnstof, endotoxinen en ammoniak –dat leidt tot vorming van secundair fijnstof- zijn hiervoor verantwoordelijk. Daarnaast vormt ook geur een gezondheidsrisico. Een ander gevaar is afkomstig van besmettelijke dierziekten die overdraagbaar zijn van dier op mens (zoönosen). Zeker in veedichte gebieden zoals die ook in Brabant aanwezig zijn leidt dit tot bezorgdheid en onrust bij burgers.

De ministeries van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS), Infrastructuur en Milieu (I&M) en Economische Zaken (EZ) initieerden het uitgebreide onderzoek en vervolgonderzoek 'Veehouderij en gezondheid omwonenden' (VGOI, VGOII, VGOIII). Onderzocht is of het wonen in de nabijheid van veehouderijen effect kan hebben op de gezondheid. Belangrijke bevindingen zijn:

- mensen die in de buurt van veehouderijen wonen blijken minder astma en (neus-)allergieën te hebben dan mensen wonend in gebieden met weinig veehouderij.
- een verhoging van het risico op longontsteking (pneumonie) rondom geiten- en pluimveehouderijen.
- het verhoogd voorkomen van luchtwegklachten en een verminderde longfunctie in relatie tot de dichtheid van veehouderijen rond de woning.
- een verhoogde concentratie ammoniak in de lucht, afkomstig van mest, laat een verband zien met een afname in de longfunctie bij alle deelnemers van de studie (iedereen "at risk").
- COPD-patiënten wonend tot een afstand van 500 meter van veehouderijen hebben een grotere kans op ernstige klachten.

Gelijktijdig met het eerste VGO onderzoek zijn ook de resultaten van het onderzoek naar emissies van endotoxinen uit veehouderijen gepresenteerd. De metingen en berekeningen laten zien dat overschrijding van de door de Gezondheidsraad gegeven advieswaarde van 30 EU/m^3 mogelijk is.

De problematiek van onrust in de regio wordt ook onderbouwd door toename van klachten en meldingen met betrekking tot veehouderij en gezondheid die de laatste jaren blijkt uit de milieuklachtenlijnregistratie.

Genoemde en vervolgonderzoeken hebben ertoe geleid dat overheden hier inmiddels met ontwikkeling van toetsingskaders en in samenwerking met gezondheidsdiensten en omgevingsdiensten verantwoordelijkheid nemen om gezondheidsrisico's te reduceren. Bij vergunningverlening wordt in toenemende mate naast de milieurisico's ook gezondheid meegewogen in de besluitvorming. Klachten en meldingen worden structureel opgepakt via toezicht en handhaving. Betrokken partijen werken samen om verbeteringen te bewerkstelligen en een transitie naar duurzame veehouderij is gaande, maar gezondheid in relatie tot de veehouderij vergt onverminderd de aandacht in nabije komende jaren.

3 Gezonde duurzame gebiedsontwikkeling in Zuidoost-Brabant

3.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk hebben we gezien dat nieuwe inzichten en actuele en komende wijzigingen in wet- en regelgeving aanmoedigen om het thema gezondheid en het verbeteren van de gezonde leefomgeving nader invulling te geven. In dit hoofdstuk schetsen we allereerst een aantal regionale ontwikkelingen. Telkens zal blijken dat deze ontwikkelingen ook vragen om acties om een gezonde leefomgeving te borgen in Zuidoost-Brabant, de 'brainport'-regio. De vervolgvragen zijn dan; wat doen we nu al in de regio en wat moeten we aanvullend doen.

3.2 Ontwikkelingen in Brabant en de regio Zuidoost-Brabant (ZOB)

Binnen de provincie Noord-Brabant en in onze regio Zuidoost Brabant zien we een groot aantal ontwikkelingen die inwerken op de fysieke leefomgeving. Provincie Noord-Brabant neemt gezondheid expliciet op in haar omgevingsvisie:

> Een gezonde leefomgeving Gezondheid is meer dan alleen "ziekte voorkomen". Gezondheid gaat juist om "quality of life", welzijn en het bevorderen van gezondheid. Dat draagt bij aan geluk, veerkracht, vitaliteit en productiviteit van mensen, het functioneren van onze (Brabantse) samenleving. Bijvoorbeeld door een gezonde levensstijl te bevorderen door bij de (her)inrichting van onze omgeving meekoppelkansen te benutten en uit te nodigen tot beweging door meer groen, of meer voorzieningen voor buitenrecreatie. Dit is maatwerk, het gaat om kansen zien en benutten. Er zijn nog twee aandachtspunten vanuit de meer klassieke benadering van gezondheid die wij hier benadrukken. Dit zijn behoud van de kwaliteit van ons grondwater bestemd voor menselijke consumptie en het verbeteren van de luchtkwaliteit. De aanwezigheid van te veel fijnstof en stikstofverbindingen als gevolg van industrie, verkeer en veehouderij is aantoonbaar schadelijk voor de gezondheid. Het gaat dan in het bijzonder om enkele stedelijke gebieden met veel verkeer en enkele landelijke gebieden met veel vee (citaat: De Kwaliteit van Brabant).

Een aantal belangrijke bewegingen en trends in de regio zijn:

De bestaande milieu-gezondheidsdruk op de regio -woonomgeving, platteland, natuur- is groot en cumuleert op een groot aantal plekken bijvoorbeeld in de vorm van fijnstofbelasting in het stedelijk gebied, geuroverlast in veedichte gebieden of stikstofbelasting op onze regionale natuurgebieden. Een belangrijk gedeelte daarvan wordt veroorzaakt door bronnen van (ver) buiten de regio. Echter ook de eigen regionale belasting is van belang.

De gevolgen van klimaatverandering krijgen binnen afzienbare tijd een doorvertaling naar beleid. Landelijk wordt gewerkt aan een klimaatakkoord, maar ook provinciaal en regionaal zijn er ambities. Daar waar gevolgen van klimaatverandering op korte termijn al zichtbaar zijn (bijvoorbeeld regenbuien met een hogere intensiteit en hittestress) moeten we daar mee om gaan en (fysieke) maatregelen treffen en ons aanpassen (klimaatadaptatie).

De regio Zuidoost-Brabant ligt ingeklemd tussen grote chemische industriegebieden, op een belangrijk internationaal knooppunt van transitoverbindingen (wegen, spoor) in Noordwest Europa. Volop kansen voor mobiliteit en logistieke verbinding. Maar dit alles leidt wel tot emissies, een potentieel risico voor gezondheid.

De ligging van ZO Brabant en de milieubelasting van de regio zelf (stedelijk gebied, platteland/veehouderijen, gevolgen van luchtverkeer) maken dat de milieu-gezondheidslast op een aantal plekken cumuleert tot twee maal het landelijk gemiddelde en daarmee vergelijkbaar met de gezondheidslast van elke dag roken.

De beoogde groei van de regio (60.000 woningen, dit is ruim 100.000 inwoners, erbij in 2040) vergt goede ruimtelijk keuzes voor die ontwikkelingen en het terugdringen van de milieu-gezondheidslast

Een ongezond binnen- en buitenmilieu veroorzaakt 4 procent van de ziektelast, met luchtverontreiniging als de belangrijkste oorzaak. Een slechte luchtkwaliteit geeft een verhoogd risico op hart- en vaatziekten en luchtwegaandoeningen. Ook de niveaus van geluidbelasting zullen in de komende jaren toenemen als het gevolg van de verwachte toenemende bevolkingsdichtheid, voortgaande verstedelijking, energie besparende maatregelen en groei van het auto-, vracht- en vliegverkeer. Een te hoge geluidbelasting kan leiden tot onder andere hinder, slaap- en concentratieproblemen, en ook tot hoge bloeddruk en verhoogde niveaus van het stresshormoon cortisol, die het risico op hart- en vaatziekten en op psychische aandoeningen verhogen.

Regio ZOB kenmerkt zich door grote economische bedrijvigheid in de stedelijke omgeving en op het platteland (intensieve veehouderij), dit gaat wel gepaard met aanvullende emissies en milieubelasting.

De veehouderij is een belangrijke drager van het platteland zowel in economische als maatschappelijke zin. De regio Zuidoost Brabant is een veedichte regio. Dit leidt tot uitstoot van fijnstof, geur en ammoniak. Omwonenden vrezen gezondheidsrisico's. Er is sprake van mestoverschot. De sector staat voor een grootschalige transitie naar een duurzame zorgvuldige veehouderij. Het aantal bedrijven zal de komende jaren fors afnemen. Tegelijkertijd is sprake van schaalvergroting bij de ontwikkelende bedrijven, dit is mogelijk mits emissies worden teruggedrongen. Voor het mestoverschot is aanvullende mestverwerking nodig. Waar kan dat het beste gebeuren? Al deze ontwikkelingen die tegelijkertijd naast elkaar plaatsvinden moeten in goede banen worden geleid.

De hoogtechnologische bedrijvigheid -'de Brainport-economie'- biedt veel kansen voor goed opgeleide kenniswerkers en er vindt bevolkingsgroei plaats, met name binnen het bestaande stedelijke gebied (SGE; 500.0000 inwoners). Die economie vraagt om expliciete facilitering in de vorm van meer woningen, bedrijfscampussen, voorzieningen etc.. Dit alles leidt wel tot ruimtelijke druk, er komt spanning op het behouden van de groene (natuur)omgeving, die essentieel is als tegenwicht voor de verstedelijking.

Onder invloed van de klimaatverandering staat de wijze van energievoorziening en het gebruik ter discussie. Deze energietransitie vraagt om het opstellen van een gezamenlijke regionale energiestrategie.

Doorontwikkeling Eindhoven Airport. Deze luchthaven is de tweede luchthaven van Nederland en biedt volop kansen op economisch terrein, maar leidt in de omgeving ook tot milieubelasting.

3.3 Uitdagingen en opgaven voor ZOB

De vorige paragraaf laat zien dat de regio Zuidoost-Brabant gevuld is met ambities, economische mogelijkheden en kansen. Wat ook duidelijk blijkt: bij al die kansen zijn er ook bedreigingen. Omgevingswaarden en de gezondheid van de leefomgeving komen met het verzilveren van al die kansen verder onder druk staan, maar dit hoeft niet zo te zijn. Met de juiste keuzes, het (mee)koppelen van gezondheidsbevordering in ruimtelijke plannen en stellen van strakke omgevingswaarden (randvoorwaarden), kan ook sprake zijn van een win-win situatie.

De vraag die nu speelt is: Wat kunnen de deelnemers samen doen aan gezonde en duurzame ontwikkeling van Zuidoost-Brabant, de "Brainport" regio?

Bij de beantwoording van die vraag zal de regio zich daarvoor heldere doelen moeten stellen. Het volgende hoofdstuk gaat daar op in.

4 Wat kan de regio en de ODZOB bijdragen aan een gezonde leefomgeving

4.1 Wat is er al en wat doen we al

Sinds een aantal jaren krijgt het aspect gezondheid aandacht bij de ruimtelijke ontwikkelingen in Noord-Brabant en de regio. Een aantal lopende en bestaande initiatieven hebben al de nodige kennis opgeleverd die bruikbaar is voor verdere toepassing. Het mooie is dat de initiatieven worden aangedragen door de diverse actoren elk vanuit de eigen kennis en expertise; provincie, gemeenten, GGD en Omgevingsdienst. De resultaten van al deze initiatieven zijn beschikbaar voor de gehele regio. Hierna een overzicht van enkele belangrijke ontwikkelingen.

- De Brabantse Health Deal (BHD, 2016-2018, 15 partijen). Gezondheid en welzijn voorop stellen bij de uitwerking van ruimtelijk-economische ontwikkelingen. De BHD wordt doorontwikkeld met behulp van de Agenda BrabantStad 2018-2022 en het uitwerken van de summit Gezonde en duurzame leefomgeving. Er tekent zich een nieuwe tijdelijke impuls af waarbij de regio's worden opgeroepen de handen met provincie, waterschappen en kennisinstellingen ineen te slaan.
- De Omgevingsdienst werkt in een meerjarig project aan de implementatie van de Omgevingswet. Hier is aandacht voor het instrumentarium en het toepassen en gebruik van de gegeven instrumenten. Een en ander sluit ook aan bij Bouwstenen voor Omgevingswet (BrabantAdvies nov 2017).
- Voor de veehouderij ontwikkelde de ODZOB gezamenlijk met de Brabantse OD's en provincie, gemeenten en GGD een toetsingskader voor endotoxine. Daarnaast is de Handreiking Veehouderij en Volksgezondheid in 2018 uitgebracht. Er is een Brabantbrede Visie Mest ontwikkeld waarvoor komende periode nadere verdieping voor locatiebeleid zal worden uitgewerkt.
- Gezonde en duurzame (gebieds-)ontwikkeling wordt door veel gemeenten (Waalre-Valkenswaard-Eindhoven; Ringpark Eindhoven, MRE-Transitie landelijk gebied; SGE etc.) en samenwerkingsverbanden inmiddels als strategie gebruikt in de voorbereidingen voor de Omgevingsvisie/het Omgevingsplan
- Gemeenten en provincie zijn bezig gezondheid op te nemen in de omgevingsvisie en gaan al aan de slag om de visie te vertalen naar ruimtelijk beheer, andere gemeenten zijn bezig met toetsing van vergunningaanvragen op aspecten die gezondheid raken. In het sociaal beleidskader is er naast aandacht voor gezondheidbescherming ook aandacht voor preventie en positieve gezondheid. Begrippen die aansluiten bij het denkraam gezonde verstedelijking van de GGD (voorbeelden respectievelijke gemeenten Oirschot, Gemert-Bakel).
- De kring van de 21 gemeentesecretarissen heeft, in samenwerking met de directeuren van de vier GR'en, het initiatief genomen voor de ontwikkeling van een Manifest dat een structurele regionale samenwerking voor de Omgevingswet zou kunnen gaan ondersteun. Daarbij is ook aandacht voor gezondheidsverbetering.

Ontwikkelde instrumenten/informatiebronnen

Om te komen tot een gezonde duurzame gebiedsontwikkeling, zijn er diverse instrumenten ontwikkeld en informatiebronnen beschikbaar die de komende tijd kunnen worden ingezet om gemeenten te ondersteunen goede belangenafwegingen te maken waar gezondheid nadrukkelijk kan worden meegenomen.

- Roadmap Gezonde verstedelijking (fasen 1, 2 klaar; fasen 3, 4 nog te doen).
- Milieu-Gezondheid Risico-indicator (combinatie van GES, Daly). Kaartbeeld cumulatieve milieubelasting, uitgedrukt in gezondheidslast.

- Brabantse Omgevingsscan (gezamenlijke databank Telos, RIVM, GGD), voorheen PPP.
- Samenhang tussen milieu, gezondheid en economie (Bron: Gezonde leefomgeving, gezonde mensen, RIVM briefrapport 2016-0172).
- Atlas Leefomgeving, Atlas Natuurlijk Kapitaal en Energie Atlas onder auspicien van Min Infrastructuur en Waterstaat (door onder andere RIVM, Deltares, Alterra)
- Denkraam gezonde verstedelijking GGD.
- Kernwaarden gezondheid Omgevingswet GGD.
- Regionaal Meetnet Luchtkwaliteit & Geluid in ontwikkeling in samenwerking met AiREAS, Gemeente Eindhoven, TNO, GGD, RIVM, IRAS en Provincie.
- Omgevingsatlas ODZOB.

4.2 Wat moeten we nog meer doen

4.2.1 Belang van gezondheid aangetoond, maar de samenhang ontbreekt

Uit alle initiatieven landelijk regionaal en lokaal blijkt het belang dat we hechten aan gezondheid. Het is een basiswaarde waar we invulling aan moeten geven om een goed leven en welzijn voor alle inwoners van de regio Zuidoost Brabant mogelijk te maken. Op een groot aantal deelterreinen wordt daarvoor in de praktijk al aan oplossingen gewerkt. Een samenhangende visie en bundeling van krachten is essentieel om in de komende jaren tot aan de komst van de Omgevingswet maar ook daarna goed invulling te geven aan duurzame gebiedsontwikkeling en borging van een gezonde fysieke leefomgeving van eenieder in onze regio. Juist het bundelen van de inzet die de afzonderlijke actoren al leveren kan leiden tot een ‘multiplier’ effect waardoor de regio sneller leert en daadwerkelijk stappen kan zetten om versneld doelen te realiseren. Die bundeling van de inzet maakt het beter mogelijk om van voornemens naar uitvoering over te gaan. De regio moet daarvoor experimenteerruimte opeisen en de theorie los laten op de praktijk. Het programma Collectieve Taken kan daarbij met haar integrale visie, smidse en aambeeld zijn.

De ODZOB heeft zich de afgelopen jaren vooral gericht op gezondheidsbescherming. Vanuit de traditionele rolopvatting is er veel kennis en kunde van de omgevingswaarden. Nu al leveren deskundige adviseurs van de omgevingsdienst specialistisch advies voor geluid, geur en luchtkwaliteit. Er liggen echter ook veel kansen en een grote opgave bij gezondheidsbevordering als onderdeel van een betere duurzame inrichting van de fysieke ruimte. Daar waar onze deelnemers de opgave hebben om deze in te richten en te beheren kan de Omgevingsdienst ondersteunen. We doen een aantal aanbevelingen die nader uitgewerkt kunnen worden in het gezamenlijke programma Collectieve Taken dat ten dienste staat aan alle deelnemers van de Omgevingsdienst.

4.2.2 Aanbevelingen en bouwstenen voor uitvoering in Collectieve taken

1. **Omgevingswet**

   Gezondheid moet de komende jaren verder vorm krijgen in de samenwerking die de lokale overheden en gemeenschappelijke regelingen met elkaar aangaan om de Omgevingswet goed te laten landen en tot een succes te maken. Verder uitwerken van het instrumentarium dat in de Omgevingswet ter beschikking wordt gesteld is essentieel:

   - Gezonde en duurzame (gebieds-)ontwikkeling als strategisch leidmotief in Omgevingsvisies van de regio;
   - Werken aan omgevingswaarden (gezondheidsbescherming);

- Werken aan gezondheidsbevordering;
- Inzichtelijk en afweegbaar maken van cumulatieve milieu-gezondheidsimpact bij ruimtelijk-economische plannen (gebruik MGRI);
- Meedoen in doorontwikkeling Brabantse Health Deal/uitwerking agenda BrabantStad;
- Klimaat mitigatie en adaptatie;
- Mobiliteitsagenda verbreden, bereikbaarheid vergroten, werken aan openbaar vervoer, vergroten bijdrage/potentie van de fiets. Betrokkenheid bij het opstellen van omgevingsplannen.

2. Monitoren van de leefomgeving

Monitoring van omgevingswaarden is van groot belang. Het verschaft een referentiekader waarmee de regio doelen kan stellen en actie kan ondernemen. Wat kunnen we doen:

- kwaliteit van de fysieke leefomgeving (rekenmodules, belevingsonderzoek, meten), bijv. Regiobreed meetnet geluid, lucht en geur (cumulatief monitoren omgevingskwaliteit 24/7), (voorstel AB maart 2019).
- als aanvulling/onderdeel van het meetnet: het ontwikkelen van een luchtapp, waarbij omwonenden en bedrijven geurhinder kunnen melden. Omwonenden kunnen inzicht krijgen in de mate van geurhinder en de luchtkwaliteit. Ook zou het zo mogelijk zijn om bewoners op de hoogte te houden van de status van een melding met 'track&trace'. Een en ander staat overigens los van de huidige bestaande milieuklachtencentrale.
- Onderzoek naar risico's van toenemende mobiliteit op de gezondheid van de fysieke leefomgeving denk aan de luchthavenontwikkeling, de impact op leefomgeving van rijks- en provinciale infrastructuur (snelwegen, spoor), vervoer van gevaarlijke stoffen (Basisnet spoor/water/wegen), geluid (SWUNG I en II), buisleidingen voor gevaarlijke stoffen, uitbreiding hoogspanningsnet.
- Project Verkenning naar Zuidoost Brabant "gezondste regio" en bevorderen gezonde leefstijlen (gezond en gelukkig oud worden: Man made blue zone Groningen). Vermeldenswaardig in dit verband is ook aansluiten op programma Voedsel1000.

3. Beschikbare kennis vergroten door samenwerken

- De GGD is een belangrijke actor als het gaat om kennis en kunde van de gezondheid in de regio. Zij ondersteunen actief de regiogemeenten en adviseren bij planvorming en ruimtelijke ontwikkelingen. Met de komst van de Omgevingswet werken GGD en ODZOB al samen om te komen tot goede werkwijzen en afspraken. Op project- en casusniveau wordt al samengewerkt (bijvoorbeeld project zuipketen). Maar het verder opschalen en verdiepen van de samenwerking moet komende jaren zeker verder vorm krijgen.
- In het kader van de samenwerking op gebied van de komst van de omgevingswet zijn er ook dwarsverbanden tussen de omgevingsdiensten nodig om niet elk afzonderlijk het wiel uit te vinden. Over allocatie van thema's zoals gezondheid worden afspraken gemaakt.
- Gebruik maken van onderzoekresultaten en nieuwe onderzoeksresultaten genereren. Samenwerken met onderzoeksinstituten, hogescholen en universiteiten. Deze kennisinstellingen leveren op landelijke en regionale schaal bijdragen waarvan ook de regio kan profiteren door deel te nemen en te participeren in onderzoek. De contacten zijn er al als het gaat om het regionaal meetnet (TNO, RIVM, IRAS).
- Het gebruik van informatiebronnen en instrumenten moet verder uitkristalliseren. Welke instrumenten bieden kansen voor betere analyse van risico's? Welke instrumenten zijn bij uitstek

geschikt voor communicatie of het verschaffen van inzicht? Op welke wijze kan de regio transparant en uniform beschikbare gezondheidsdata ontsluiten?

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019

Agendapunt : 4.f

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Benoeming DB-leden subregio Eindhoven/Helmond en provincie Noord-Brabant

Beslispunten :

1. In te stemmen met de benoeming van de heer Rik Thijs als DB-lid ODZOB namens de subregio gemeenten Eindhoven-Helmond.
2. In te stemmen met de benoeming van de heer Rik Grashoff als DB-lid ODZOB namens de provincie Noord-Brabant.

Aanleiding

In de gewijzigde GR ODZOB 2015 (art. 14) van de ODZOB is opgenomen dat het Dagelijks Bestuur bestaat uit minimaal 3 en maximaal 6 leden, waaronder de voorzitter. Het Algemeen Bestuur heeft op 31 januari 2013 besloten het Dagelijks Bestuur te laten bestaan uit 6 leden, onder wie de voorzitter, met de volgende samenstelling:

- 1 lid namens de Peelgemeenten;
- 1 lid namens de Kempengemeenten;
- 1 lid namens de A2-gemeenten;
- 1 lid namens de gemeenten Eindhoven en Helmond;
- 1 lid namens de Randstedelijke gemeenten;
- 1 lid namens de provincie Noord-Brabant;

Vanuit de subregio gemeenten Eindhoven/Helmond is de heer Jan van der Meer op 28 juni 2018 benoemd als DB-lid. In verband met zijn vertrek bij de gemeente Eindhoven (per 5 juni 2019) is de heer Rik Thijs voorgedragen als zijn opvolger vanuit de subregio gemeenten Eindhoven/Helmond.

In verband met de verkiezingen voor Provinciale Staten is een nieuw College van Gedeputeerde Staten geformeerd. Dit betekent dat de heer Van den Hout niet meer aan het DB ODZOB zal deelnemen. De provincie Noord-Brabant wijst de heer Rik Grashoff als AB-lid ODZOB aan.

Toelichting

-

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Beoogd effect
Zo snel mogelijk te komen tot een (weer) voltallig DB ODZOB.

Argumenten en onderbouwing
1. *In verband met het vertrek van de heer Jan van der Meer bij gemeente Eindhoven dient een opvolger te worden benoemd voor het DB ODZOB namens de subregio gemeenten Eindhoven/Helmond.*
   De heer Rik Thijs is door de gemeente Eindhoven voorgedragen als AB-lid voor de ODZOB.
2. *In verband met het vertrek van de heer Johan van den Hout als gedeputeerde bij de provincie Noord-Brabant dient een opvolger te worden benoemd voor het DB ODZOB namens de provincie Noord-Brabant.*
   De heer Rik Grashoff wordt door de provincie aangewezen als AB-lid ODZOB.

Kanttekeningen en onderbouwing
-

Financiën / Personeel
-

Vervolg / Communicatie
-

Bijlagen
-

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

1. In te stemmen met de benoeming van de heer Rik Thijs als DB-lid ODZOB namens de subregio gemeenten Eindhoven-Helmond.
2. In te stemmen met de benoeming van de heer Rik Grashoff als DB-lid ODZOB namens de provincie Noord-Brabant.

Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019.

M.J. van Schuppen
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019

Agendapunt : 5.a

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Jaarstukken 2018

Beslispunten :

1. Kennisnemen van de bevindingen van de accountant, vastgelegd in bijgevoegde rapportage van de accountant: “Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, Uitkomsten controle en overige informatie 2018”;
2. Kennisnemen van de bevindingen van de auditcommissie;
3. Vaststellen van de jaarstukken met jaarverslag en jaarrekening 2018 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;
4. Vaststellen begrotingswijziging overheveling restantbudget “collectieve taken 2018” naar begrotingjaar 2019.

Aanleiding

De ODZOB heeft over boekjaar 2018 de jaarstukken opgemaakt. De accountant heeft hierover een goedkeurende verklaring afgegeven.

In artikel 36, lid 2 van de Gemeenschappelijke regeling van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is bepaald dat het Algemeen Bestuur uiterlijk op 1 juli volgend op het uitvoeringsjaar de jaarrekening vaststelt.

Na vaststelling van de jaarstukken door het Algemeen Bestuur moeten deze vóór 15 juli worden aangeleverd bij de toezichthouder (Ministerie van BZK).

Toelichting

De jaarstukken 2018 van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant worden ter vaststelling en bevindingen van de accountant ter kennisname aangeboden aan het Algemeen Bestuur. Tevens wordt een aan de jaarstukken gerelateerde begrotingswijziging ter vaststelling aangeboden.

M.b.t. de jaarstukken en bijbehorende procedure kan het volgende opgemerkt worden:

Procedure
In artikel 36, lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is bepaald dat het Algemeen Bestuur uiterlijk op 1 juli volgend op het uitvoeringsjaar de jaarrekening vaststelt. M.b.t. de procedure kan verder opgemerkt worden:

- Conform artikel 34b van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is de voorlopige jaarrekening reeds vóór 15 april jl. aangeboden aan de raden en staten van de deelnemers van de ODZOB. Gemeenteraden en provinciale staten worden niet geacht zienswijzen in te brengen.
- Volgens artikel 36, lid 1 van de Gemeenschappelijke Regeling van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant biedt het Dagelijks Bestuur de jaarrekening aan bij het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur onderzoekt de jaarrekening en stelt deze uiterlijk op 1 juli vast.
- Na vaststelling van de jaarstukken door het Algemeen Bestuur moeten deze vóór 15 juli worden aangeleverd bij de toezichthouder (Ministerie BZK).

Beoogd effect
n.v.t.

Argumenten en onderbouwing (corresponderen met nummering beslispunten)

1.1 Bevindingen accountant

De accountant heeft over de jaarrekening 2018 een rapportage en controleverklaring afgegeven met als belangrijkste onderwerpen:

Getrouw beeld
Naar het oordeel van de accountant (zie apart verstrekt verslag) zijn het jaarverslag en de jaarrekening van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant ingericht in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en zijn de in de jaarrekening opgenomen balans en toelichting en de rekening van baten en lasten een getrouwe weergave van de financiële positie en baten en lasten van de dienst.

Rechtmatigheid
Naar het oordeel van de accountant is de jaarrekening rechtmatig. Dit betekent dat de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2018 in overeenstemming zijn met de relevante wet- en regelgeving. De accountant heeft een formele opmerking geplaatst m.b.t. rechtmatigheid op het gebied van schatkistbankieren.

Controleverschillen
De accountant heeft tijdens de controle geen verschillen geconstateerd die geleid hebben tot materiële correcties in de jaarrekening. Ook na de controle resteren geen verschillen.

2.1 Bevindingen Auditcommissie
Volgens artikel 4 lid 3 van de controleverordening dient afstemmingsoverleg plaats te vinden tussen

de accountant, (een vertegenwoordiging uit) uit het algemeen bestuur, de portefeuillehouder financiën van het Dagelijks Bestuur, de directeur en de controller.

Deze afstemming heeft plaats gevonden op 9 april 2019 in de vorm van een bijeenkomst van de auditcommissie. De uitkomsten van dit afstemmingsoverleg zijn bijgevoegd. De auditcommissie heeft met waardering kennis genomen van de jaarstukken 2018 en de bijbehorende bevindingen van de accountant.

3.1 Jaarstukken 2018

Jaarverslag
In het jaarverslag zijn de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen opgenomen. In de programmaverantwoording zijn de volgende programma's opgenomen:

- programma Dienstverlening;
- programma Collectieve taken.

Naast de bovenstaande programma's zijn onder de programmaverantwoording de volgende (verplichte) overzichten opgenomen:

- algemene dekkingsmiddelen;
- kosten van de overhead;
- bedrag van de heffing voor de VPB;
- bedrag onvoorzien.

Jaarrekening
Conform artikel 4, eerste lid van het BBV is de indeling van de jaarstukken identiek aan die van de begroting. De jaarrekening 2018 is conform de begroting ingericht en bestaat uit de balans, het overzicht van baten en lasten en de toelichtingen daarop. Het overzicht van baten en lasten geeft inzicht in de baten en lasten op bovengenoemde programma's en verplichte overzichten. Daarnaast geeft de jaarrekening inzicht in de bij elke deelnemer in rekening gebrachte bijdragen.

Resultaat/resultaatsbestemming
In de begroting (na wijzigingen) werd een resultaat voorzien van € 0,-. De rekening resulteerde vóór toepassing van de door u in uw vergadering van november 2016 geaccordeerde methodiek van tariefcorrectie in een resultaat van € 488.645,-. Na toepassing van de genoemde tariefcorrectie resteert een resultaat van nul. Van verdere resultaatsbestemming is dan ook geen sprake.

Vermogenspositie
De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is gestart zonder eigen vermogen. In de afgelopen jaren heeft de ODZOB een eigen vermogen opgebouwd, bestaande uit een algemene reserve (€ 1.200.000,-) en een bestemmingsreserve "Egalisatiereserve verlofrechten" (€ 314.541,-). De algemene reserve betreft de beschikbare weerstandscapaciteit. Per ultimo 2018 bedraagt de algemene reserve € 1.200.000,-, het gewenste niveau, waardoor geen noodzaak was voor toevoeging.

4.1 Begrotingswijziging

Bij afronding van het financiële kalenderjaar 2018 is een restant budget ontstaan op het programma Collectieve taken. In lijn met voorgaande jaren zal dit restant budget worden toegevoegd aan het beschikbare budget voor het begrotingsjaar 2019 zodat de niet bestede middelen alsnog aan het programma Collectieve taken besteed kunnen worden.

In de jaarstukken 2018 is dienovereenkomstig m.b.t. de niet bestede middelen uit het Programma Collectieve taken aangegeven dat deze in 2019 alsnog aan het betreffende programma besteed dienen te worden en is hiervoor dan ook een verplichting opgenomen. Hierbij willen we de voorgenomen budgetoverheveling formeel vaststellen.

In verband hiermee presenteren wij u een begrotingswijziging ten bedrage van € 85.512, -.
De begrotingswijziging is resultaatneutraal en heeft geen invloed op de bijdragen van de deelnemers aangezien de bijdrage vorig jaar heeft plaatsgevonden.

Kanttekeningen en onderbouwing

n.v.t.

Financiën / Personeel

Ten aanzien van de onder punt 4 genoemde begrotingswijziging 2019:

Rekeningresultaat * bedragen x 1€

Component	Begroting 2019 primair	Wijziging 1			Begroting 2019 na wijziging 1
		Programma Collectieve taken voor wijziging	Overheveling restant budget 2018	Totaal Programma collectieve taken na wijziging	
Baten	19.123.226	1.185.674	85.512	1.271.186	19.208.738
Lasten	19.123.226	863.207	85.512	948.719	19.208.738
TOTAAL Rekeningresultaat	**0**	**322.467**	**0**	**322.467**	**0**

Vervolg / Communicatie

n.v.t.

Bijlagen

- Brief EY
- Jaarstukken 2018
- Rapport van accountant EY aan algemeen bestuur: “Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Uitkomsten controle en overige informatie 2018”
- Verslag auditcommissie ODZOB jaarstukken 2018

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

1. Kennis te nemen van de bevindingen van de accountant, vastgelegd in bijgevoegde rapportage van de accountant: “Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, Uitkomsten controle en overige informatie 2018”
2. Kennis te nemen van de bevindingen van de auditcommissie;
3. Vast te stellen de jaarstukken met jaarverslag en jaarrekening 2018 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;
4. Vast te stellen begrotingswijziging overheveling restantbudget 2018 “Collectieve taken” naar begrotingjaar 2019.

Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019.

M.J. van Schuppen
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

Building a better working world

Ernst & Young Accountants LLP
Prof.Dr.Dorgelolaan 12
5613 AM Eindhoven, Netherlands
Postbus 455
5600 AL Eindhoven, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 48 00
ey.com

Het algemeen bestuur van
Gemeenschappelijke Regeling
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Postbus 8035
5601 KA EINDHOVEN

Eindhoven, 9 april 2019

REQ3340549/dp

Geachte bestuursleden,

Hierbij ontvangt u een gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant voor het boekjaar geëindigd op 31 december2018, voorzien van onze controleverklaring d.d. 9 april 2019.

Wij machtigen u, onder de condities genoemd in bijgaand informatieblad Openbaarmaking van controleverklaringen, onze in de bijlage opgenomen controleverklaring op te nemen en openbaar te maken in de sectie Overige gegevens van de jaarstukken voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2018, die overeenkomen met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar, mits de gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan samen met de jaarstukken.

Onze controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Wij verzoeken u onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening op te nemen in de openbaar te maken jaarstukken.

Wij sluiten één exemplaar bij van onze controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief. Het publiceren van de door ons voor identificatiedoeleinden gewaarmerkte jaarstukken is niet toegestaan.

Overigens wijzen wij erop dat, indien tot het algemeen bestuur omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog voor de vergadering van het algemeen bestuur moet worden gemaakt. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde machtiging.

Indien u deze jaarstukken waaronder de door de accountant gecontroleerde jaarrekening opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat (U verlaat de beveiligde jaarstukken, waaronder de door de accountant gecontroleerde jaarrekening).

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te 6 More London Place, London, SE1 2DA, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 258, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Tot het geven van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. H.E. Oostdijck RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Bijlagen: controleverklaring zonder persoonlijke handtekening ten behoeve van opname in de overige gegevens van de jaarstukken
controleverklaring voorzien van de originele handtekening ten behoeve van uw archief
gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken
informatieblad Openbaarmaking van controleverklaringen

JAARSTUKKEN 2018

VERSIE 25 MAART 2019

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

JAARSTUKKEN 2018

VERSIE 25 MAART 2019

In opdracht van	Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Opgesteld door	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Postbus 8035 5601 KA Eindhoven
Auteur	Erik Minnen, Judith le Pair
Projectnummer	Z.127574/D.447397
Datum	25 maart 2019

Voor akkoord
namens het Dagelijks Bestuur en directie van de ODZOB,

M.J. van Schuppen
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Inhoudsopgave

1 Algemeen 1
1.1 Inleiding 1
1.2 Missie, visie en doelstelling 1
2 Beleidsverantwoording 2
2.1 Inleiding 2
2.2 Speerpunten 2
2.2.1 Omgevingswet 2
2.2.2 Regionaal Uitvoeringsbeleid conform BOR 3
2.2.3 Asbestdaken 4
2.2.4 Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid 4
2.2.5 Klimaat en energie 6
2.3 Programmaverantwoording 8
2.3.1 Inleiding 8
2.3.2 Programma Dienstverlening 8
2.3.3 Programma Collectieve taken 12
2.3.4 Algemene dekkingsmiddelen 14
2.3.5 Kosten van de Overhead 15
2.3.6 Heffing Vennootschapsbelasting 16
2.3.7 Onvoorzien 16
2.4 Paragrafen 17
2.4.1 Lokale heffingen 17
2.4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 17
2.4.3 Onderhoud kapitaalgoederen 22
2.4.4 Financiering 22
2.4.5 Bedrijfsvoering 25
2.4.6 Verbonden partijen 29
2.4.7 Grondbeleid 30
3 Jaarrekening 31
3.1 Balans per 31 december 2018 31
3.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 31
3.3 Toelichting op de balans 32
3.3.1 Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 32
3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2018 34

3.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 42

3.4.1 Overzicht van baten en lasten 42

3.4.2 Exploitatielasten en directe programmakosten 48

3.5 Informatie in het kader van de Wet normering topinkomens WNT 48

Bijlage 1.a Detailoverzicht baten per opdrachtgever (vóór tariefcorrectie) 52

Bijlage 1.b Detailoverzicht baten per opdrachtgever (na tariefcorrectie) 53

Bijlage 2 Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB 54

Bijlage 3 Overzicht lasten verdeeld naar direct en overhead 55

Bijlage 4 Overzicht van baten en lasten per taakveld 56

Bijlage 5 Samenwerking Brabantse Omgevingsdiensten 57

Bijlage 6 Controleverklaring 61

1 Algemeen

1.1 Inleiding

De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) is opgericht op 31 januari 2013. De ODZOB is de uitvoeringsorganisatie van een gemeenschappelijke regeling van de provincie Noord-Brabant en 21 gemeenten. De dienst heeft de juridische vorm van een openbaar lichaam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De omgevingsdiensten zijn opgericht om een kwaliteitsslag te realiseren bij advies, vergunningverlening, toezicht en handhaving. De organisaties zijn daar toe in staat daar zij beschikken over voldoende massa, kennis en ervaring. De werkzaamheden bestaan uit de uitvoering van zogenaamde basis- en verzoektaken op het gebied van de fysieke leefomgeving. De Omgevingsdienst bereidt zich voor op de toekomst in verband met de intrede van de Omgevingswet. Kaders daarbij zijn de kwaliteitsrichtlijnen, die door de deelnemers voor de gemeenschappelijke regeling worden vastgesteld. De samenwerking met partners, burgers, bedrijven, en andere (semi-)overheden wordt gebaseerd op vertrouwen en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen. De ODZOB streeft naar een gedegen imago, transparantie en een hoge bestuurlijke sensitiviteit vanuit het leidend principe “Samen zorgen voor een balans tussen ondernemen en een gezonde en veilige leefomgeving”.

1.2 Missie, visie en doelstelling

In het door het Algemeen Bestuur op 22 november 2018 vastgestelde concernplan 2019-2022 zijn de missie en visie opgenomen die richtinggevend zijn voor de organisatie van de ODZOB.

Missie:
Samen meer waarde voor een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant. Voor en met gemeenten, provincie en netwerkpartners voeren we taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geven we advies op het gebied van omgevingsrecht. De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

Visie:
De ODZOB ontwikkelt zich als dé vanzelfsprekende partner in Zuidoost-Brabant die hoogwaardige, innovatieve en betaalbare diensten levert in het kader van de Omgevingswet. Wij zijn overtuigd van de kracht van de samenwerking met onze deelnemers. Samen zorgen we voor de balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving.

De inzet van de ODZOB ziet er in de kern als volgt uit:
De ODZOB werkt samen met andere organisaties die werkzaam zijn op het gebied van de fysieke leefomgeving. Samen met hen en de deelnemers aan de GR verbeteren we de kwaliteit van de fysieke leefomgeving: veiliger, gezonder en minder overlast. Dit alles onder het motto: **“Samen meer waarde”**. Om dit doel te bereiken voert de ODZOB VTH-taken uit voor de deelnemers. Ook activiteiten die verwant zijn aan deze VTH-taken (specialismen) voert de omgevingsdienst uit indien provincie of gemeenten daarom verzoeken. De ODZOB opereert daarbij als strategische partner en verlengstuk van de deelnemers. Als uitvoeringsorganisatie staat de ODZOB voor de uitvoering van de door de deelnemers verstrekte opdrachten in de vorm van basistaken, verzoektaken en het collectief programma op het gebied van de fysieke leefomgeving.

2 Beleidsverantwoording

2.1 Inleiding

De ODZOB draagt bij aan een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant.
Dit doen we door voor de aangesloten gemeenten en provincie en de netwerkpartners taken uit te voeren op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geven we advies op het gebied van omgevingsrecht. De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.
Op veel gebieden is samengewerkt met de andere Brabantse Omgevingsdiensten (ODBN en OMWB): er is een strategische samenwerkingsagenda gemaakt voor strategische, inhoudelijke en overige onderwerpen. Zo is samengewerkt op gebied van de BOR, het ROK, asbest, bodem, ketengericht milieutoezicht, vergunningverlening, samenwerking met de provincie, implementatie van het instrumenteel VTH-kader Omgevingsrecht, collegiale toets vergunningverlening provincie, veehouderij, risicorelevante bedrijven, asbestdaken, ondermijning, arbeidsmarktbeleid, informatie-uitwisseling, Samen Sterk in Brabant, de meldkamer en bestuurs- en strafrecht. Veel van deze onderwerpen vindt u terug in de hieronder genoemde speerpunten en de programmaverantwoording, die gebaseerd zijn op de begroting 2018. In bijlage 5 staat meer hierover.

2.2 Speerpunten

In de begroting 2018 zijn voor de ODZOB relevante ontwikkelingen geschetst en daarop afgestemde speerpunten geformuleerd. Onderstaand is de realisatie hiervan weergegeven.

2.2.1 Omgevingswet

Met betrekking tot de Omgevingswet stond in 2016 de voorbereiding in het teken van bewustwording en de bevordering van kennis. In 2017 lag het accent op verdieping en het aangaan van samenwerking, alsmede van ‘learning by doing’ door het verder uitwerken en uitvoeren van leertrajecten en pilots. Dit heeft in 2018 een vervolg gekregen, waarbij ook begonnen is met training en opleiding en het verder verstevigen van onze samenwerking met deelnemers en ketenpartners. De voorbereiding op de Omgevingswet is vanaf het voorjaar ter hand genomen langs vier programmalijnen: bestuur & samenwerking, product & dienstverlening, proces & informatievoorziening en mens & organisatie.

Bestuur en samenwerking
Met de GGD, Veiligheidsregio en Metropoolregio zijn gezamenlijke stappen gezet om onze rol als gemeenschappelijke regelingen in dienst te stellen van de voorbereiding op de Omgevingswet van onze deelnemers. Dat heeft o.a. geresulteerd in een regionale bijeenkomst voor alle projectleiders en oriënterende gesprekken met gemeenten over de rol van de ketenpartners bij de voorbereiding op de Omgevingswet. Op directieniveau is in samenwerking met GGD, VRBZO en Metropoolregio een bijeenkomst van de kring gemeentesecretarissen voorbereid, als belangrijke stap in het bevorderen van de regionale samenwerking. Dat heeft inmiddels geleid tot de voorbereidingen voor het opstellen van een Manifest Omgevingswet, dat in hoofdlijnen de samenwerking tussen de deelnemers en ketenpartners in de regio beschrijft. In samenwerking met de drie Brabantse Omgevingsdiensten is een Plan van Aanpak in voorbereiding, waarbij door de samenwerking synergievoordelen behaald worden en gebruik wordt gemaakt van elkaars deskundigheid en ervaring. De drie Brabantse Omgevingsdiensten hebben eerder

gezamenlijk een impactanalyse opgesteld. Deze analyse vormt de basis voor het op te stellen Implementatieplan Omgevingswet, waarin de maatregelen worden beschreven die nodig zijn de organisatie, bedrijfsvoering en het samenspel met de deelnemers in te richten op een optimale uitvoering van de Omgevingswet. Deze maatregelen zijn zowel gericht op de ODZOB als uitvoeringsorganisatie als op de rol als adviseur van de deelnemers en dan gericht op wat deelnemers nodig hebben aan kennis, informatie en deskundigheid ten behoeve van de verschillende instrumenten van de Omgevingswet, de manier van werken en ondersteunende processen en systemen. In ODNL-verband vindt overleg plaats ten behoeve van de uitwisseling van kennis & ervaring en de ontwikkeling van instrumenten op landelijk niveau.

Product en Dienstverlening
Als resultaat van de pilots is een Roadmap Energietransitie & Omgevingswet in voorbereiding en ligt er een conceptplan voor het creëren van een regionaal meetnet luchtkwaliteit en geluid voor het inzichtelijker maken van de Omgevingskwaliteit, in samenwerking met TNO, RIVM, GGD, AiREAS, provincie, gemeente Eindhoven en de regiogemeenten. Dit meetnet is een fundamentele bouwsteen die bijdraagt aan de opgaven van de Omgevingswet door (1) gezondheid inzichtelijk en afweegbaar te maken; (2) de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te monitoren; (3) structurele samenwerking te bevorderen tussen overheden die een rol/verantwoordelijkheid hebben in het kader van de Omgevingswet: 21 gemeenten, provincie, GGD. Daarnaast krijgt burgerparticipatie nadrukkelijk de aandacht door de rol van coöperatieve vereniging AiREAS.

Proces en Informatievoorziening
De dienst sorteert voor op het Digitale stelsel door de invoering van het Omgevingsdossier, in samenwerking met de Veiligheidsregio. De Omgevingsatlas ontsluit informatie over de Omgevingskwaliteit voor alle deelnemers. Investeringen zijn nodig voor het aanpassen van de ICT, een upgrade van de huidige VTH-applicatie SquitXO, voor opleiding en training alsmede voor het aanpassen van de bedrijfsvoering en de werkprocessen. In het laatste kwartaal zijn voorbereidingen getroffen voor het regionaal uitvoeren van een pilot Omgevingsloket/DSO. Het doel is het inzichtelijk krijgen van de organisatie en samenwerking tussen deelnemers en ketenpartners achter één omgevingsloket als één overheid en te onderzoeken wat dit betekent voor systemen en het DSO. Voor landelijke ondersteuning voor deze pilot is een aanvraag ingediend.

Mens en Organisatie
Voor de ODZOB betekent de invoering van de Omgevingswet dat van de medewerkers andere competenties worden gevraagd, namelijk meer omgevingsbewustzijn en versterking van adviesvaardigheden. In het eerste kwartaal van 2018 zijn trainers opgeleid in het kader van een landelijke pilot ‘Train de Trainer’. Dit heeft vervolg gekregen in een basiscursus voor medewerkers die in de loop van 2018 is uitgevoerd voor verschillende deelnemers van provincie, gemeenten en Omgevingsdiensten. We zijn aangehaakt bij dit provinciale initiatief dat in 2019 een vervolg krijgt. Intern zijn cursussen georganiseerd die gericht zijn op het bevorderen van de mindset die nodig is om te werken in de geest van de Omgevingswet en integraal adviseren in het kader van de Omgevingswet.

2.2.2 Regionaal Uitvoeringsbeleid conform BOR

Het Regionaal Operationeel Kader (ROK) Milieutoezicht is het gezamenlijk kader voor alle 21 gemeenten op basis waarvan in alle gemeenten op uniforme wijze het milieutoezicht en de handhaving van bedrijven zal worden uitgevoerd. Het biedt de gemeenten in onze regio een risicogerichte aanpak voor het opstellen, uitvoeren en steeds verder ontwikkelen van een kwalitatief hoogwaardig en professioneel regionaal

uitvoeringsprogramma dat door de ODZOB wordt uitgevoerd op basis van 5 concrete uitgangspunten: slimmer, efficiënter, effectiever, doelgerichter en eerlijker.
In de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) van 22 november 2018 is overeenstemming bereikt over de financiële onderbouwing voor de uitvoering van het ROK Milieutoezicht vanaf 2020. Dit betekent dat de definitieve besluitvorming door de individuele colleges van B&W begin 2019 kan plaatsvinden. Elke gemeente heeft daarbij de keuze uit drie opties, met bijbehorend budget, om de taken door de ODZOB te laten uitvoeren. De gemeenteraden zijn eind maart 2018 al door middel van een raadsinformatiebrief op de hoogte gesteld van het feit dat het ROK Milieutoezicht voor de meeste gemeenten zal leiden tot een substantiële verhoging van het noodzakelijke budget om deze wettelijke taken op een adequaat en professioneel niveau te kunnen (laten) uitvoeren.

In januari 2018 is voor het Opdrachtgeversplatform een presentatie gegeven over het project regionaal uitvoeringsbeleid vergunningverlening. De afgeronde omgevingsanalyse is toegelicht evenals de koers voor het actualiseren van vergunningen. In de vergadering van het AB van 15 maart is een vergelijkbare presentatie gegeven met een kwantificering voor vergunningen en meldingen.
Met de ambtelijke werkgroep is een concepttekst voor vergunningenbeleid opgesteld. Er is hiervoor aansluiting gezocht bij gemeentelijke beleid en het nieuwe provinciale VTH-kader. In het regionaal uitvoeringsbeleid vergunningverlening wordt het basisniveau van het afhandelen van meldingen en vergunningen uitgewerkt, evenals het toetsen en actualiseren van vergunningen. Dit laatste is een basistaak waarvoor nu nog geen middelen in de gemeentelijke programma's en/of collectieve taken wordt opgenomen. Het concept regionaal vergunningenbeleid is opgeleverd en toegelicht in het Opdrachtgeversplatform van 15 november. Alle op- en aanmerkingen zijn verzameld voor verwerking tot een beleidsvoorstel.
Intern is een pilot opgezet en gestart met het toetsen van de actualiteit van de vergunningen voor de afvalverwerkende bedrijven (basistaak en verplichting voor 2018). Er is ervaring opgedaan met een projectmatige aanpak: de selectie van bedrijven in overleg met gemeenten, het beoordelen op actuele voorschriften en het bepalen van de vervolgstappen. Er zijn 37 afvalverwerkende bedrijven nader bekeken, waarvan er 3 onder het regime van LAP3 vallen. Voor 2 bedrijven is nog een actualisatie van de voorschriften nodig.

2.2.3 Asbestdaken

In 2018 is de toezichtslast inzake de verwijdering van asbestdaken sterk toegenomen. Het asbestteam van de ODZOB is mede daarom in 2018 uitgebreid. Brabant breed zijn van 1 januari 2016 tot 1 juli 2018 (laatste peildatum) legaal 7,6 miljoen vierkante meters asbestdaken verwijderd. De nu uitgeputte subsidie van 75 miljoen ter versnelling van de saneringsoperatie is, gedurende dezelfde periode, voor 29% naar Brabant gegaan. In Brabant wordt in relatieve en absolute zin het meeste gesaneerd en verloopt de asbestdaken-saneringsoperatie het meest voorspoedig.

2.2.4 Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid

In 2020 is het streven dat provincie Noord-Brabant tot de meest innovatieve, duurzame en slimme agrofoodregio's van Europa behoort. Randvoorwaarden om dit te realiseren zijn respect voor de leefomgeving (natuur en milieu én voor gezondheid) en welzijn van dieren. In de regio brengen we de werkzaamheden enerzijds onder in het Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving en anderzijds worden projectwerkzaamheden uitgevoerd voor het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht.

Zorgvuldige veehouderij

Veel van de belangrijkste ontwikkelingen in de landbouw die van belang zijn voor de VTH-taken vloeien voort uit provinciaal beleid: de Transitie Zorgvuldige Veehouderij (TZV) en de Uitvoeringsagenda Brabantse Agrofood 2020 (UBA) (die dit jaar geëvalueerd wordt). Het toewerken naar een zorgvuldige veehouderij is benoemd als BPO-speerpunt. Voor dit speerpunt zijn in 2018 de volgende resultaten bereikt:

- Voor de transitie veehouderij is een visie en uitvoeringsagenda opgesteld over circulariteit en mestbewerken. Dit document is opgesteld en geaccordeerd onder regie van een bestuurlijk platform (BPO) en najaar 2018 gedeeld met bestuurlijke vertegenwoordigers uit de regio's Zuidoost- en Noordoost-Brabant (AFC). De visie is tijdens de ontwikkeldag van het MRE in december 2018 voorgelegd aan de gemeenten in Zuidoost-Brabant met de vraag om de voorgestelde aanpak te delen.
- Na een pilot in een paar gemeenten zijn ook enkele andere gemeenten nu aan de slag met het operationeel maken van een ondersteuningsnetwerk voor stoppende veehouderijen (flankerend beleid). Aandachtspunt is dat nog meer gemeenten dit gaan oppakken. Toezichthouders kennen het flankerend beleid op hoofdlijnen.
- Het ondersteuningsteam Veehouderij, geur en gezondheid heeft geadviseerd en notities uitgebracht over het verwijderingsrendement van combiluchtwassers en vergunningverlening, over VGO en woningbouw in de omgeving van geitenhouderijen.
- In 2018 is gewerkt aan vereenvoudiging van de beschikbaarheid van data vanuit elektronische monitoring van luchtwassers, dit project krijgt verdere uitvoering in 2019.
- Implementatie van het TZV-beleid van de provincie is nader geëffectueerd bij omgevingsdiensten en gemeenten via de organisatie van bestuurlijke en ambtelijke bijeenkomsten en presentaties.
- Omgevingsdiensten bespreken actuele ontwikkelingen met ZLTO, zodat ook de sector aangehaakt blijft bij alle veranderingen.

Gezondheid

Gezondheid is een zorgpunt voor veel omwonenden van veehouderijen. Vooral sinds de plannen voor Landbouw Ontwikkelingsgebieden (LOG's) en uitbraken van dierziekten en de gevolgen hiervan voor mensen (bijvoorbeeld Q-koorts). Volksgezondheid is daarom een steeds belangrijker onderwerp bij de beoordeling van een voorgenomen ontwikkeling van een veehouderij. Veehouderij, geur en volksgezondheid maakt onderdeel uit van voornoemd BPO-speerpunt. Voor dit speerpunt zijn de afgelopen maanden de volgende ontwikkelingen te melden:

- In april 2018 is gebleken dat de gecombineerde luchtwassers minder geur reduceren dan verondersteld. Dit heeft gevolgen voor omwonenden, voor verbeterplannen overlastlocaties en voor de vergunningverlening. De omgevingsdiensten en de provincie hebben hiervoor gezamenlijk een handelingsperspectief opgesteld en aangeboden aan de gemeenten. In juli zijn de emissiefactoren voor gecombineerde luchtwassers wettelijk aangepast, waardoor het ontwikkelde handelingsperspectief niet meer aan de orde is. Sindsdien vinden met IPO en VNG regelmatig overleggen plaats over het repareren van luchtwassers en over het geurbeleid voor de veehouderij in brede zin.
- De commissie Biesheuvel die een advies zal formuleren t.a.v. de Combi-wasser problematiek is najaar 2018 bij bedrijven in de regio gaan kijken. Adviseurs van de ODZOB hebben daarbij kennis aangedragen.
- Verder is aandacht besteed aan de relatie woningbouw en geitenhouderij (gezien het provinciale moratorium). Een casus in Bergeijk is uitgewerkt in een afwegingsdocument voor gemeenten, dat naar de regiogemeenten is gestuurd.

- Dit najaar zijn aanvullende resultaten van gezondheidsonderzoeken gepresenteerd m.b.t. de pluimvee- en geitenhouderij (VGO 3). Vooralsnog heeft dit niet geleid tot een wijziging van beleid en dit is ook zodanig gecommuniceerd met de regiogemeenten.

Warme sanering varkenshouderij
De uitvoering van onze VTH-taken wijzigt ook door ontwikkelingen in het Rijksbeleid. In juli 2018 zijn de hoofdlijnen gepresenteerd van de 'warme sanering van de varkenshouderij', zoals aangekondigd in het regeerakkoord. De aanpak vindt plaats langs twee sporen: saneren en stoppen waardoor emissies verminderen, en innovatie. Als adviseur zit de ODZOB hiervoor aan tafel bij Rijk, IPO en VNG. De ODZOB is ook betrokken bij andere beleidstrajecten van het Rijk, zoals het Interbestuurlijk programma (IBP) onderdeel vitaal platteland, het Schone luchtakkoord en het NSL (fijn stof).
Het samen met alle betrokken en belanghebbende partijen (bedrijven, burgers en overheid) zoeken naar oplossingen voor ervaren knelpunten blijkt te kunnen leiden tot milieuwinst en draagvlak. De door het urgentieteam opgedane ervaringen moeten geïmplementeerd worden binnen de VTH-taakuitvoering. Het gaat hierbij niet alleen om het oplossen van knelpunten, maar vooral om het voorkomen van nieuwe knelpunten. Voor dit speerpunt zijn begin dit jaar de volgende resultaten bereikt:

- Een aantal verbeterplannen voor knelpuntlocaties is afgerond en wordt in uitvoering gebracht.
- Het omgevingsbewust handelen is een structureel onderdeel geworden van de uitvoering van VTH-werkzaamheden. In maart 2018 heeft de ODZOB een interne bijeenkomst gehouden over luchtwassers waar ook omgevingsbewust handelen nadrukkelijk aan de orde is geweest.

Themabijeenkomsten
Vanaf 2018 neemt de gehele regio deel aan het Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving. De ODZOB speelt met dit platform in op de toenemende kennisbehoefte van deelnemers op het gebied van veehouderij en volksgezondheid. In februari is de eerste themabijeenkomst georganiseerd met de volgende agendapunten: geurreductie luchtwassers, geitenhouderij en woningbouw, samenwerking transitie landbouw, mestbewerken en emissiearme stalsystemen. In de themabijeenkomst van september, de eerste na de raadsverkiezingen met veel nieuwe bestuurders, is o.a. (het op te zetten) ondersteuningsnetwerk voor veehouders besproken. Kort daarna is, in relatie met ODZOB on Tour, een bezoek gebracht aan een varkenshouderij met een innovatief stalsysteem. In de laatste bijeenkomst november 2018 is het nieuwe werkprogramma 2019 gepresenteerd. Daarnaast was er aandacht voor actualiteiten zoals de dreiging van varkenspest en maatregelen die de omgevingsdienst daarvoor in de preventieve sfeer neemt, Visie mest en in het kader van gezondheid zijn recente resultaten vanuit VGO III gepresenteerd.

2.2.5 Klimaat en energie

Naar aanleiding van recente ontwikkelingen met betrekking tot de Klimaatwet en het Klimaatakkoord heeft duurzaamheid in de kadernota 2020 ODZOB een belangrijkere plek gekregen. De ODZOB neemt deel aan de ambtelijke werkgroep Regionale Energie Strategie (RES).
Bij controles in de metaalsector, kunststof- en rubberindustrie en de intensieve veehouderij heeft de ODZOB het energieverbruik van bedrijven geregistreerd, en waar van toepassing aan de hand van de erkende maatregellijst gecontroleerd in hoeverre bedrijven de energiebesparende maatregelen treffen die zich binnen 5 jaar terugverdienen. We hebben geanalyseerd wat toezicht op energie vanuit de subsidies van VNG en het ministerie van I&M heeft opgeleverd. We hebben energie audits van bedrijven in het kader van de EED beoordeeld. Met gemeente Eindhoven hebben we werkafspraken gemaakt voor energietoezicht in het kader van de Green Deal zorg.

Om medewerkers van de ODZOB te inspireren en op de hoogte te brengen van de laatste ontwikkelingen is op 10 april een energiecafé bijeenkomst georganiseerd. Daarnaast heeft de ODZOB een tweetal goed bezochte sessies kennis delen voor gemeenten georganiseerd in samenwerking met de Metropool Regio Eindhoven en Enpuls over “van het aardgas afgaan met nieuwbouw en bestaande bouw” en over “grootschalige opwek duurzame energie”. Een derde sessie over aardgasvrije wijken heeft de ODZOB in samenwerking met de provincie, MRE en Enpuls voorbereid en zal in 2019 plaats vinden.
De ODZOB zorgt voor het contractmanagement van de energiecontracten voor de levering van gas en elektra voor 18 gemeenten, inclusief energiemonitoring. Door energiemonitoring van alle gemeentelijke aansluitingen faciliteren we gemeenten bij het opsporen van niet optimaal verbruik.
In het kader van pilots voor de Omgevingswet is een Roadmap Omgevingswet & Energietransitie in samenwerking met enkele gemeenten, GGD en Veiligheidsregio in concept opgesteld. De Roadmap wordt in het eerste kwartaal van 2019 verder uitgewerkt.
We hebben meerdere gemeenten ondersteund bij de uitvoering van de taken en werkzaamheden op het gebied van duurzaamheids- en energiebeleid in de vorm van een detachering of op projectbasis.
De ODZOB heeft een plan in voorbereiding voor CO^2-reductie in de eigen organisatie. Intussen hebben we drie elektrische dienstauto’s beschikbaar voor dienstreizen van medewerkers.

2.3 Programmaverantwoording

2.3.1 Inleiding

In de begroting 2018 na begrotingswijziging is de programmabegroting ingedeeld in de programma's Dienstverlening en Collectieve taken. Daarnaast zijn conform BBV de posten algemene dekkingsmiddelen, kosten van de overhead, heffing voor de vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorzien opgenomen.

Het vaststellen van begrotingswijziging 2 in de AB-vergadering van 23 november 2017 heeft erin geresulteerd dat, anders dan voorheen waar nog sprake was van 1 programma, er nu sprake is van 2 programma's, zijnde het programma Dienstverlening en het programma Collectieve taken. Met de in juni door het AB vastgestelde begrotingswijziging 3 zijn de in 2017 niet bestede middelen uit Collectieve taken overgeheveld naar 2018.

Hieronder treft u een overzicht aan m.b.t. de realisatie versus de begroting 2018 na wijziging III van de hiervoor genoemde onderdelen.

Programmaverantwoording

	Begroting 2018 primair			Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018 na tariefscorrectie		
Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Dienstverlening	17.095.916	11.668.150	5.427.766	16.438.777	11.272.325	5.166.452	18.284.602	13.065.036	5.219.567
Programma Collectieve taken				1.308.779	982.465	326.314	1.197.557	971.727	225.830
Algemene dekkingsmiddelen	40.000	0	40.000	40.000	0	40.000	65.940	0	65.940
Kosten van de overhead	0	5.392.766	-5.392.766	0	5.457.766	-5.457.766	0	5.494.725	-5.494.725
Bedrag van de heffing voor de VPB	0	0	0	0	0	0	0	16.612	-16.612
Bedrag onvoorzien	0	75.000	-75.000	0	75.000	-75.000	0	0	0
Saldo van baten en lasten	17.135.916	17.135.916	0	17.787.556	17.787.556	0	19.548.099	19.548.099	0
Toevoeging en ontrekking reserves									
Toevoeging en ontrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en ontrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	17.135.916	17.135.916	0	17.787.556	17.787.556	0	19.548.099	19.548.099	0

2.3.2 Programma Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

De ODZOB draagt bij aan een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant.
Dit doen we door voor de aangesloten gemeenten en provincie en de netwerkpartners taken uit te voeren op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geven we advies op het gebied van omgevingsrecht. De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

De ODZOB voert de door de deelnemers opgedragen basis- en verzoektaken uit conform de Dienstverleningsovereenkomst 2018. In deze overeenkomst is voorzien dat alle deelnemers jaarlijks een werkprogramma voor de uitvoering van basistaken en verzoektaken indienen. Daarnaast is in deze overeenkomst voorzien dat deelnemers opdrachten kunnen verstrekken die niet in het werkprogramma zijn opgenomen. Ook voert de ODZOB opdrachten op het gebied van de leefomgeving uit voor niet deelnemende overheden. Alle werkprogramma's en overige opdrachten zijn gebaseerd op de productencatalogus die de ODZOB in oktober 2017 heeft opgesteld voor het jaar 2018.

Wat hebben we er voor gedaan?

De ODZOB voert taken uit op het gebied van toezicht en handhaving (fysieke controles, administratief en informatiegestuurd (keten)toezicht, bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving), milieuvergunningen en specialistische taken. Deze laatste omvatten taken op het gebied van bodem en ontgrondingen, water, archeologie, welstand/ruimtelijke kwaliteit, geluid/lucht, geur en externe veiligheid, duurzaamheid, asbesttaken, bouwen, RO en ecologie. Deze werkzaamheden worden deels als basistaak en deels als verzoektaak uitgevoerd.

Wat kost het?

De baten voor het programma Dienstverlening (basis- en verzoektaken) bestaan uit de bij afnemers voor opdrachten in rekening te brengen bedragen. Onderstaande tabel geeft inzicht in de financiële ontwikkeling m.b.t. de basis- en verzoektaken. Uit dit overzicht blijkt dat de gerealiseerde baten circa € 2,310 mln. (na tariefscorrectie € 1,846 mln.) hoger zijn dan begroot. Dit komt voornamelijk door toename van de verzoektaken + € 2,009 mln. (na tariefscorrectie + € 1,694 mln.) en in mindere mate een toename van de basistaken + € 0,301 (na tariefscorrectie + € 0,151mln.).

Hierbij dient te worden opgemerkt dat in de begroting geen externe programmakosten zijn opgenomen aangezien deze budgetneutraal zijn. In de realisatie komen deze vanzelfsprekend wel tot uitdrukking. De gerealiseerde externe programmakosten bedragen voor respectievelijk de basistaken € 0,028 mln. en verzoektaken € 0,577 mln.

Programma Dienstverlening * bedragen x 1€

	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018 voor tariefscorrectie	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Afwijking realisatie na tariefscorrectie t.o.v. begroting
Baten				
Basistaken	5.250.602	5.551.649	5.401.971	151.369
Verzoektaken	11.188.175	13.197.135	12.882.631	1.694.456
Totaal baten	16.438.777	18.748.784	18.284.602	1.845.825
Lasten				
Basistaken	3.570.195	3.769.167	3.769.167	198.973
Verzoektaken	7.702.130	9.295.868	9.295.868	1.593.738
Totaal lasten	11.272.325	13.065.036	13.065.036	1.792.711
Totaal saldo van baten en lasten	**5.166.452**	**5.683.748**	**5.219.567**	**53.114**

De inhoudelijke en financiële verantwoording over de gerealiseerde basis- en verzoektaken heeft periodiek per individuele opdrachtgevers plaatsgevonden. De voortgang is gerapporteerd in de accountrapportages en –gesprekken met de individuele deelnemers en andere opdrachtgevers. Per deelnemer is aandacht gegeven aan onder- en overschrijdingen. De baten per opdrachtgever zijn weergegeven in bijlagen 1a en 1b.

Onderstaand zijn ter informatie een tweetal tabellen opgenomen met de gerealiseerde baten uit uren (na tariefscorrectie) van de activiteiten over de diverse productgroepen en uitgesplitst naar basis- en verzoektaken. Daaronder is in taartdiagrammen de samenstelling van de baten uren uit basistaken en verzoektaken weergegeven. Aangegeven is welke productgroep welk aandeel in het totaal van de baten uren had gedurende het boekjaar.

Baten uren per productgroep; Basistaken * bedragen x 1 €

Product groep	Omschrijving	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	%
1	Vergunningverlening	1.822.553	34%
2	Toezicht en handhaving	3.276.916	61%
3	Juridische ondersteuning	187.184	3%
4	Klacht / melding behandelen	87.193	2%
Totaal baten basistaken uit uren		**5.373.847**	**100%**
	Doorbelaste externe projectkosten	28.124	
Totaal baten basistaken		**5.401.971**	

Baten uren per productgroep; Verzoektaken * bedragen x 1 €

Product groep	Omschrijving	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	%
1	Vergunningverlening	3.633.145	30%
2	Toezicht en handhaving	2.065.396	17%
3	Juridische ondersteuning	331.641	3%
4	Klacht / melding behandelen	378.686	3%
5	Nvt	0	0%
6	Omgevingskwaliteit	1.052.538	9%
7	Communicatie	219.841	2%
8	Milieubeleid	16.153	0%
9	Beschikkingen/meldingen wet bodembescherming (Awb)	964.687	8%
10	Milieuonderzoek, -beleid en -advies	2.377.530	19%
11	Geluidmetingen	86.417	1%
12	Bestuurlijke en ambtelijke ondersteuning	670.554	5%
13	Informatieanalyse, -verstrekking en gegevensbeheer	508.209	4%
Totaal baten verzoektaken uit uren		**12.304.797**	**100%**
	Doorbelaste externe projectkosten	577.834	
Totaal baten verzoektaken		**12.882.631**	

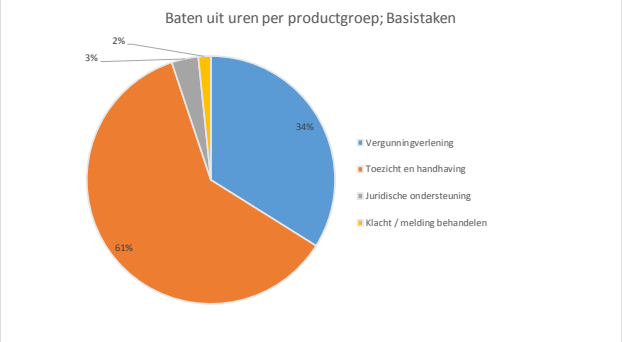

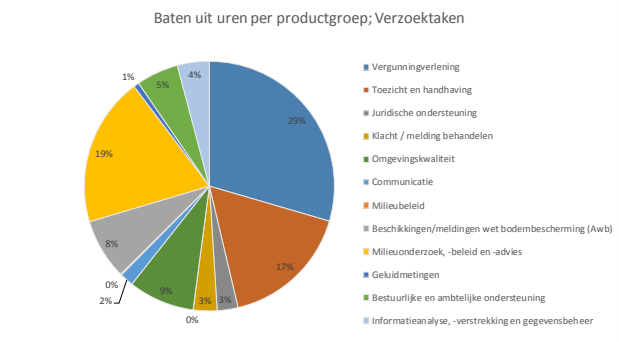

Hieruit blijkt, hetgeen logisch is, dat het zwaartepunt van de basistaken ligt bij vergunningverlening, toezicht en handhaving en de bijbehorende juridische advisering en ondersteuning. Binnen de verzoektaken zijn, naast vergunningverlening en toezicht & handhaving, milieuonderzoek, -beleid & advies, omgevingskwaliteit, en beschikkingen/meldingen wet bodembescherming productgroepen van belangrijke omvang.

In de loop van 2018 werd in de Beraps al gemeld dat er spanning bestond tussen de beschikbare toezichtcapaciteit en de geplande werkzaamheden. De achterstand was o.a. te verklaren doordat capaciteit werd ingezet voor later in opdracht gegeven basistaak-werkzaamheden zoals aanpak van probleemlocaties, calamiteiten of zaken met een bestuurlijke prioriteit. Daarnaast bleek dat de feitelijke werkzaamheden meer tijd kostten dan bij aanvang van het project is geraamd, waardoor met dezelfde capaciteit minder controles kunnen worden uitgevoerd. Verder bleek het niet alleen een probleem om nieuwe medewerkers te werven, maar kostte het vervolgens ook veel capaciteit om deze nieuwe medewerkers in te werken.
In een speciale bijeenkomst zijn de deelnemers op de hoogte gesteld en werd ook de oplossingsrichting besproken. Als streefpercentage voor de realisatie van de toezichtprogramma's werd in eerste instantie 75% afgesproken. Voor industrieel toezicht is dit percentage gemiddeld genomen gehaald en werd in een aantal gevallen een hoger percentage gerealiseerd. Voor agrarisch toezicht is dit niet helemaal mogelijk gebleken. Gedurende de laatste maanden werd in samenspraak met de deelnemers de controles geprioriteerd.

M.b.t. toezicht industrie kan verder gemeld worden dat in 2018 naast de normaal terugkerende zaken is begonnen met de uitvoering van diverse brancheprojecten. De keuze van projecten was o.a. gebaseerd op de risicoprioritering van het ROK. In 2018 werden de volgende nieuwe thema's/projecten opgepakt: horeca, autodemontage, wkk-installaties glastuinbouw, rubber- en kunststofbedrijven, metaalbedrijven, KVK en "spotters".

Dat de ODZOB ondanks deze spanning tussen benodigde en beschikbare capaciteit toch een aanzienlijke groei van de baten van het programma dienstverlening toont ten opzichte van de begroting is te verklaren uit het feit dat de overeengekomen toezichtprogramma's groter waren dan waarmee rekening is gehouden in de begroting én dat de toezichtprogramma's slechts een beperkt deel van het totale programma dienstverlening betroffen. Ook op de overige activiteiten is groei gerealiseerd.

Een nadere toelichting op ontwikkeling van de baten en lasten van dit programma is opgenomen onder paragraaf 3.2

2.3.3 Programma Collectieve taken

Wat willen we bereiken?
Collectieve taken zijn taken die op verzoek van en in samenspraak met de deelnemers in gezamenlijkheid voor de gehele regio worden uitgevoerd. Het betreft taken waar een duidelijk voordeel ligt in of noodzaak is voor een gebundelde aanpak (schaalvoordelen, gemeentegrens overschrijdend, samenballing van expertise e.d.). Hiermee wordt standaardisatie en daarmee efficiency verkregen. Tevens draagt dit bij aan een goede implementatie van nieuwe ontwikkelingen. Jaarlijks wordt daarvoor een werkplan met doelen en acties opgesteld.

Wat hebben we er voor gedaan?
De werkzaamheden in de programmaperiode 2018 – 2021 moeten voldoen aan de volgende 4 principes, die tijdens het AB op d.d. 23 november 2017 voor 4 jaar zijn vastgesteld. Volgens deze indeling zijn projecten toegewezen in het jaarwerkplan:

1. Het elkaar ontmoeten
Doel is elkaar te ontmoeten en weten te verbinden, op regionale, provinciale of landelijke schaal. Samen met de GGD, veiligheidsregio of nieuwe partijen meer kennis en ervaring opbouwen op thema's als ketenhandhaving, gezondheid en veiligheid. Dit thema heeft in 2018 zijn invulling gekregen in de verschillende onderliggende toegekende projecten vanuit de afspraken in het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO) zoals de zorgvuldige veehouderij, risicorelevante bedrijven, de aanpak ter voorkoming van milieuschade door dumpingen van drugsafval en het verbod op asbestdaken. De resultaten binnen het BPO worden gerapporteerd aan het BPO en daarna doorgeleid naar de regio's.

2. De basis ondersteunen
De inzet is om de basis te ondersteunen op het gebied van kwaliteit door monitoring, rapportage, het ontsluiten van geografische informatie systemen en innovatie. Onder dit principe wordt gewerkt aan een efficiënte en kwalitatieve uitvoering van de basistaken. De hoofdlijnen en projecten die in 2018 tot uitvoering gekomen zijn:

- De projecten digitaal werken, automatische publicatie, monitoring. Met het invoeren van inrichtingenbestanden is een impuls gegeven aan de (digitale) informatievoorziening en daarmee aan de kwaliteit van onze inhoudelijke producten en diensten.
- Op het gebied van ICT gaat het om het verder actualiseren van de inrichtingsbestanden en het doorontwikkelen van Squit Omgevingsdossier (o.a. het digitaal toezicht). Het inrichtingenbestand is door gemeenten aangeleverd en is/wordt eind 2018-voorjaar 2019 ingevoerd in het VTH-systeem van de ODZOB. De ODZOB heeft een informatiebeleidsplan opgesteld. Daarin zijn zowel de regionale als ook de ODZOB-doelstellingen (pijlers) verwerkt. Dit plan met daaraan gekoppelde huidige en toekomstige ICT-projecten ondersteunen de gewenste beschikbaarheid van data vanuit een goede informatievoorziening.

3. De koers bepalen
Doel is nieuwe ontwikkelingen te volgen en van daaruit koers te bepalen. Thema's in ontwikkeling zoals de veehouderij (Agrofood), ruimtelijke plannen en de Omgevingswet laten landen in een organisatie die omgevingsbewust handelt. De hoofdlijnen waarop in 2018 is ingezet:

- Door met projecten als het regionaal meetnet luchtkwaliteit en geluid, windenergie en het opstellen van het afwegingskader, ervaring op te doen rondom de nieuwe werkwijze van de Omgevingswet. Zie speerpunt 2.2.1 voor realisatie.
- Het regionaal operationeel kader wordt ten aanzien van de diverse kleursporen en basistaken verder geïmplementeerd. Zie speerpunt 2.2.2. voor realisatie.
- Ook aan de gevolgen van het Besluit Omgevingsrecht wordt door middel van werkgroepen verder invulling gegeven door het koppelen van de uitvoeringscyclus aan de beleidscyclus. Zie speerpunt 2.2.2 voor realisatie.
- Duurzaamheid krijgt invulling conform de in het AB uitgesproken wens. Zie speerpunt 2.2.5 voor realisatie.
- De programmathema's vanuit het Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving leveren een bijdrage aan dit principe. Zie speerpunt 2.2.4 voor realisatie.

4. De handen uit de mouwen steken

Doel is de handen uit de mouwen te steken in het alledaagse werk. Hiermee wordt invulling gegeven aan de meer structurele taken binnen dit principe. De hoofdlijnen waarop in 2018 is ingezet:

- De consignatiedienst met een 24 uur per dag bereikbare meldkamer voor de intake en het operationeel houden van de consignatiedienst voor de afhandeling van de meldingen en ongewone voorvallen. In 2018 is een nieuwe aanbesteding van de meldkamer doorgevoerd. De inzet en afhandeling van meldingen is het gedurende het gehele jaar gecontinueerd. Hierover wordt nader inhoudelijk gerapporteerd aan de regio.
- De coördinatie van Branchegerichte toezichtprojecten binnen industrieel toezicht. Op basis van het ROK zijn meerdere branches geselecteerd die hoog in het risicosegment stonden en deze worden dit jaar opgepakt en uitgevoerd. In 2018 hebben we op basis van de risicoprioritering van het ROK de volgende branches uitgevraagd die hoog in het risicosegment stonden. Tot uitvoering zijn gekomen: risicovolle bedrijven, vuurwerk, auto-demontagebedrijven, Wkk-installaties glastuinbouw, rubber- en kunststofindustrie, metaalbranche en KvK-bedrijven. De projectresultaten van 2018 worden nader zelfstandig gerapporteerd aan de regio. Enkele belangrijke resultaten:
    - Bij het toezicht op de risicovolle bedrijven is een succesvolle pilot uitgevoerd waarin bedrijven op een auditachtige manier zijn benaderd. Deze pilot zal in 2019 een vervolg krijgen en meer inrichtingen zullen zo gecontroleerd gaan worden.
    - Over het algemeen is het naleefgedrag bij de branches voldoende.
    - De Wkk-installaties zijn projectmatig administratief gecontroleerd. Dit is als efficiënt ervaren. In 2019 wordt voor stookinstallaties bij andere branche(s) vergelijkbaar gecontroleerd.
- Informatiegestuurde handhaving (Igh) draagt bij aan efficiënte uitvoering van basistaken en de inzet van toezichtcapaciteit bij inrichtingen. Het gaat daarbij om delen van informatie, afstemming en samenwerking met handhavingspartners en bronpartijen zoals het IL&T (min. I&M) en LMA (Amice). Tevens wordt intensief opgetrokken met de andere twee Brabantse omgevingsdiensten. Vanuit Igh wordt een bijdrage geleverd aan toezichtplannen en projecten door het opstellen van (risico)analyses en het prioriteren en adviseren van toezichthouders op zowel operationeel als tactisch niveau.
  In 2018 zijn analyses uitgevoerd op de volgende thema's: klachtanalyse meldkamer/consignatiedienst, stookinstallaties, grondopslagen, afvalstoffen die GenX bevatten, BPC Parkmanagement (afvalstoffen), ondersteuning saneringen verontreinigde grond bij drugsdumpingen, messtransporten 2017, massabalans autodemontage en Project afnemers mest.

- Onder collectieve taken worden ook niet-inrichtingsgebonden taken opgepakt. Deze krijgen voor onze regio invulling in het Brabant brede project Samen sterk in Brabant (SSiB). De coördinatie, verantwoording en afstemming vindt plaats vanuit de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN).

Wat kost het?
Met het vaststellen begrotingswijziging II 2018 heeft het AB ingestemd met het samenvoegen van de deelprogramma's Collectieve taken, Intensiveringsbudget en Agrofood tot 1 programma Collectieve taken. De daaraan verbonden budgetten zijn daarmee ook samengevoegd tot 1 programmabudget. Onderstaande tabel geeft inzicht in de financiële ontwikkeling m.b.t. het programma Collectieve taken. In de gepresenteerde begrotingsbedragen is rekening gehouden met de in begrotingswijziging III vastgestelde overheveling van het restantbudget 2017 (€ 0,152 mln.) waarmee zowel de baten als lasten zijn verhoogd. Uit onderstaand overzicht blijkt dat een verschuiving heeft plaatsgevonden van realisatie inzet van uren naar inzet middelen. Deze verschuiving is het gevolg van overdracht van uitvoeringstaken SSiB van de ODZOB naar de ODBN. De ODBN brengt hiervoor kosten in rekening bij de ODZOB. Daarnaast blijkt uit onderstaand overzicht dat het totaal van de gerealiseerde baten op het programma € 0,086 mln. (na tariefcorrectie € 0,111 mln.) achter blijven op de begroting. Aangezien het begrotingsbedrag in rekening is gebracht bij de deelnemers wordt het restant bedrag van € 0,086 mln. in 2019 alsnog besteed aan de activiteiten van het programma

Programma Collectieve taken * bedragen x 1€

	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018 voor tariefscorrectie	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Afwijking realisatie na tariefscorrectie t.o.v. begroting
Baten				
Inzet uren	1.172.749	902.753	878.290	-294.459
Inzet middelen	136.030	319.267	319.267	183.237
Totaal baten	1.308.779	1.222.020	1.197.557	-111.222
Lasten				
Lasten	982.465	971.727	971.727	-10.738
Totaal lasten	982.465	971.727	971.727	-10.738
Totaal saldo van baten en lasten	**326.314**	**250.293**	**225.830**	**-100.484**

Een nadere toelichting op de ontwikkeling van baten en lasten van dit programma is opgenomen onder paragraaf 3.4.1.

2.3.4 Algemene dekkingsmiddelen

Hieronder is het overzicht m.b.t. de algemene dekkingsmiddelen opgenomen. Deze post omvat met name doorbelasting van garantiesalarissen en personeelgerelateerde kosten aan latende partijen.

Algemene dekkingsmiddelen * bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018 voor tariefscorrectie	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Afwijking realisatie na tariefscorrectie t.o.v. begroting
Baten	40.000	65.940	65.940	25.940
Lasten	0	0	0	0
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	**40.000**	**65.940**	**65.940**	**25.940**

Zie paragraaf 3.4.1 voor een nadere toelichting op de hiervoor gepresenteerde cijfers.

2.3.5 Kosten van de Overhead

Vanaf begrotingsjaar 2017 (2018 voor GR-en) schrijft het BBV voor dat overheadkosten afzonderlijk worden begroot. Zij maken aan de lastenkant geen deel meer uit van de beleidsprogramma's. Zo wordt meer inzicht gegeven in de totale kosten van overhead voor de gehele organisatie.

Om te kunnen vaststellen welke kosten tot de overhead kunnen worden gerekend, is in het BBV een definitie van de overhead geïntroduceerd. Deze definitie luidt: "alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces". Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde beleidsprogramma's / taakvelden.

De volgende kosten dienen tot de overheadkosten te worden gerekend:

- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch);
- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- P&O/HRM;
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement);
- Interne en externe communicatie (m.u.v. klantcommunicatie);
- Juridische zaken (bedrijfsvoering, of bedrijfsvoeringstaak op afdeling);
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- Informatievoorziening en automatisering (ICT) (voor zover niet direct toe te rekenen);
- Facilitaire zaken en huisvesting;
- DIV;
- Managementondersteuning primair proces;

Door met ingang van dit jaar de overheadkosten te centraliseren, zijn de lasten van de beleidsvelden in de overige programma's fors lager vanaf begrotingsjaar 2018. Op de baten heeft deze verandering geen invloed, aangezien de programma's evenals voorheen afgerekend worden tegen integraal tarief.

Wat kost het?

Kosten van de overhead * bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018 voor tariefscorrectie	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Afwijking realisatie na tariefscorrectie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0	0
Lasten	5.457.766	5.494.725	5.494.725	36.959
Saldo kosten van de overhead	**-5.457.766**	**-5.494.725**	**-5.494.725**	**-36.959**

Zie paragraaf 3.4.1 voor een nadere toelichting op de hiervoor gepresenteerde cijfers.

2.3.6 Heffing Vennootschapsbelasting

Op basis van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen geldt per 1 januari 2016 een belastingplicht voor overheidsondernemingen. Dit betekent dat vanaf dat moment overheden mogelijk over de winst van (een deel van) hun activiteiten vennootschapsbelasting (Vpb) dienen af te dragen. Het gaat daarbij om (geclusterde) activiteiten die voor de VPB kwalificeren als onderneming en waar geen objectvrijstellingen op van toepassing zijn.

Deze wetgeving is ook van toepassing op de ODZOB. In 2016 heeft de ODZOB in samenwerking met een extern adviseur haar activiteiten geïnventariseerd. Inmiddels is op basis hiervan een kwalitatieve inventarisatie gemaakt en is e.e.a. verder uitgewerkt en aan de fiscus voorgelegd. Een aantal activiteiten die de ODZOB verricht komen in aanmerking voor VPB-heffing. Het gaat hier om een beperkt bedrag zoals in onderstaande tabel gepresenteerd. De gepresenteerde last betreft de nog in te dienen aangiftes 2016, 2017 en 2018.

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting (VPB) * bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018 voor tariefscorrectie	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Afwijking realisatie na tariefscorrectie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0	0
Lasten	0	16.612	16.612	16.612
Saldo heffing voor de VPB	**0**	**-16.612**	**-16.612**	**-16.612**

Zie paragraaf 3.4.1. voor een nadere toelichting op de hiervoor gepresenteerde cijfers.

2.3.7 Onvoorzien

De ODZOB heeft een post onvoorzien ad. € 75.000,- in de begroting opgenomen. Deze post is niet aangesproken.

Bedrag voor onvoorzien * bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018 voor tariefscorrectie	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Afwijking realisatie na tariefscorrectie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0	0
Lasten	75.000	0	0	-75.000
Saldo onvoorzien	**-75.000**	**0**	**0**	**75.000**

2.4 Paragrafen

In het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten is opgenomen dat in de Programmabegroting en daarmee ook in de verantwoording tenminste de volgende paragrafen opgenomen dienen te zijn:

- Lokale heffingen;
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid.

2.4.1 Lokale heffingen

De ODZOB is door enkele deelnemers gemandateerd om in het kader van het vergunningverleningsproces leges te heffen. Voor zover er in die gevallen bij de vergunningverlening leges verschuldigd zijn, neemt de directeur van de ODZOB een heffingsbesluit aan de hand van regelgeving/tarifering van de deelnemer. Aan de hand van dit heffingsbesluit int de deelnemer zelf de betreffende leges. De bepaling van de hoogte én de inning van de leges vindt daarmee plaats door het bevoegd gezag.

2.4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.4.2.1 Inleiding

In de financiële verordening (versie 5 oktober 2017) is geregeld dat de kaders voor het financieel risicomanagement, het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen en de gewenste weerstandscapaciteit zijn vastgelegd in een nota "weerstandsvermogen en risicomanagement", welke eveneens is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 5 oktober 2017.

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten laat gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen vrij in het inkleuren van de begrippen risico, weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen. Deze organisaties, waaronder ook de ODZOB, dienen zelf risico's en de weerstandscapaciteit in beeld te brengen.

2.4.2.2 Weerstandsvermogen

Bufferfunctie/egalisatiefunctie

In artikel 36 lid 4 van de GR is ten aanzien van een negatief resultaat het volgende bepaald:
"Het algemeen bestuur kan besluiten de blijkens de jaarrekening behaalde negatieve resultaten geheel of ten dele:

a. Af te boeken van reserves, voor zover aanwezig;
b. Ten laste te brengen van de deelnemers naar rato van ieders afname (=omzet) in het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft."

Dit betekent dat elke deelnemer naar proportie van zijn omzet deelneemt in bovengenoemde risico's.
In beginsel hoeft de ODZOB niet zelf te beschikken over een buffer om financiële risico's op te vangen. Er kan immers een beroep gedaan worden op de deelnemers. Dit is evenwel vanuit praktisch oogpunt niet

gewenst. Een negatief exploitatieresultaat zou steeds bij de deelnemers tot begrotingsoverschrijding dan wel begrotingswijziging met alle vertraging en verstoring van dien leiden.
Om adequaat en effectief te kunnen reageren op de financiële risico's zal de ODZOB moeten beschikken over een financiële buffer die dienst doet als een "egalisatiereserve". Hierdoor is de ODZOB in staat om risico's (binnen de door de deelnemers vooraf gestelde kaders) zelf op te vangen zonder dat dit leidt tot verstoring bij de deelnemers.

Weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit wordt gedefinieerd als de middelen en mogelijkheden waarover de ODZOB kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Het is een buffer om er voor te zorgen dat de organisatiedoelstellingen niet in gevaar komen, als risico's werkelijkheid worden.
Conform de uitgangspunten van de nota "weerstandsvermogen en risico management", rekent de ODZOB alleen de algemene reserve tot de weerstandscapaciteit. Overigens wordt in de begroting ook steeds een kleine post opgenomen om niet specifiek begrote kosten te dekken: de post onvoorzien ten bedrage van € 0,075 mln.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's (benodigde weerstandscapaciteit) die de ODZOB loopt. Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in zowel de omvang en de achtergronden van de mogelijke risico's als ook in de beschikbare weerstandscapaciteit.

De ratio tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit (op basis van geïnventariseerde risico's) bepaalt het weerstandsvermogen van de ODZOB.

$$\textbf{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\textbf{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\textbf{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Als deze ratio kleiner is dan 1, betekent dit dat de impact van de geïnventariseerde risico's groter is dan de beschikbare weerstandscapaciteit. Het niet afgedekte deel van de risico's zou door de deelnemers naar verhouding van hun deelname in het risico (= naar rato van ieders afname, zie bovenstaand onder het kopje "bufferfunctie/egalisatiefunctie") meegenomen moeten worden in hun eigen risicoparagraaf.
Zoals is af te leiden uit de Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement ODZOB 2018 hanteert de ODZOB geen norm of streefwaarde voor het weerstandsvermogen.

Algemene reserve
Zoals eerder in deze paragraaf werd toegelicht zal de ODZOB, om adequaat en effectief te kunnen reageren op de financiële risico's, moeten beschikken over een financiële buffer in de vorm van een algemene reserve. Hierdoor is de ODZOB in staat om risico's (binnen de door de deelnemers vooraf gestelde kaders) zelf op te vangen zonder dat dit leidt tot verstoring bij de deelnemers.
Het nadeel van een algemene reserve bij een gemeenschappelijke regeling is dat de deelnemers niet zelf over deze middelen kunnen beschikken. Naarmate deelnemers participeren in meerdere gemeenschappelijke regelingen weegt dit nadeel zwaarder voor de deelnemers. Daarom is het van belang de algemene reserves van de diverse GR-en beperkt te houden en aan vaste richtlijnen te koppelen. In samenwerking met de 4 regionale GR-en is een algemene regel ontwikkeld voor het bepalen van de gewenste hoogte van de algemene reserve. Deze regel is opgenomen in de eerder genoemde en door het

algemeen bestuur vastgestelde “Nota Weerstandvermogen en Risicomanagement ODZOB 2018” welke vanaf 1 januari 2018 van toepassing is. Bij deze methodiek wordt de streefwaarde van de algemene reserve gebaseerd op het totaal van de baten in de begroting van de GR, zodat de hoogte eenvoudig te herkennen is voor de deelnemers. Het totaal van de baten wordt gehanteerd omdat het totaal van de baten een relatief stabiel beeld geeft in de meerjarenbegroting. Er wordt gewerkt met een staffel zodat de hoogte van de totale baten in de begroting niet voortdurend invloed heeft op de hoogte van de aan te houden algemene reserve. De volgende staffel is vastgesteld:

Bepalen streefwaarde Algemene reserve * bedragen x 1€

Totaal baten		Streefwaarde Algemene reserve	
Van	Tot	Minimum	Maximum
0	4.999.999	150.000	300.000
5.000.000	9.999.999	300.000	600.000
10.000.000	19.999.999	600.000	1.200.000
20.000.000	29.999.999	1.200.000	1.500.000
30.000.000	39.999.999	1.500.000	2.000.000
40.000.000	59.999.999	2.000.000	2.400.000
60.000.000	79.999.999	2.400.000	3.200.000
80.000.000	99.999.999	3.200.000	4.000.000

Op basis van deze staffel bedraagt de maximaal na te streven omvang van de algemene reserve voor de ODZOB €1,2 mln.

In deze paragraaf wordt uiteengezet hoe de algemene reserve zich ontwikkelt t.o.v. deze streefwaarde. De algemene reserve bedraagt ultimo 2018 € 1,2 mln. Daarmee is de algemene reserve in 2018 in lijn met de maximale streefwaarde die volgens deze richtlijn geldt.
De ODZOB heeft over 2018 (na hercalculatie van de tarieven) een nihil resultaat, waardoor er verder geen toevoeging of onttrekking aan de algemene reserve plaats zal vinden.

Volgens deze aannames en inzichten ontwikkelt de algemene reserve zich als volgt:

Algemene reserve per ultimo 2018	€ 1,20 mln.
Resultaat 2018 (na belasting) volgens actuele inzichten (na hercalculatie tarieven)	€ 0,00 mln.
Totaal	€ 1,20 mln.

2.4.2.3 Risicomanagement

Risicomanagement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen.

Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:

- Welke risico’s gedragen kunnen worden?
- Welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- Welke middelen moeten, ter afdekking van risico’s, gereserveerd worden?

De wijze waarop met risico's wordt omgegaan kent de volgende alternatieven:

- Vermijden (bijvoorbeeld: stoppen met bepaalde activiteiten);
- Beheersen (bijvoorbeeld: maatregelen treffen door processen, procedures of organisatiecultuur aan te passen);
- Overdragen (bijvoorbeeld: verzekering afsluiten of activiteit uitbesteden);
- Accepteren.

Verzekerde risico's

De ODZOB heeft een aantal risico's overgedragen door de volgende verzekeringen af te sluiten:

- Aansprakelijkheid bedrijven (Dekking voor Personen- en zaakschade voor een bedrag van maximaal € 5 mln. per aanspraak, gelimiteerd tot € 10 mln. per verzekeringsjaar. Dekking vermogensschade maximaal € 5 mln. per aanspraak, gelimiteerd tot € 10 mln. per verzekeringsjaar);
- Goed werkgeverschap (Dekking € 2,5 mln. per aanspraak);
- Rechtsbijstand;
- Computer- en elektronicaverzekering;
- Inboedelverzekering (inclusief huurdersbelang);
- Reconstructie administratie;
- Zakenreisverzekering;
- Autoverzekering.

Risico's

Het management van de ODZOB inventariseert jaarlijks de risico's waaraan de ODZOB is blootgesteld. Ook in het kader van de opstelling van de jaarrekening 2018 en begroting 2020 is deze inventarisatie uitgevoerd. Een tabel met de uitkomsten van de inventarisatie is opgenomen in bijlage 2. In deze tabel zijn alle risico's opgenomen die niet binnen de normale bedrijfsvoering opgelost kunnen worden, in de gehanteerde methodiek alle risico's met een score groter dan 6 (totale verwachtingswaarde € 1.958.000,-). De risico's met een score van 5 of lager (totale verwachtingswaarde € 340.000,-) zijn niet in deze tabel opgenomen aangezien aangenomen is dat deze binnen de normale bedrijfsvoering opgevangen kunnen worden. Opgemerkt dient te worden dat de tabel inzicht geeft in de verwachtingswaarde van de risico's. Wanneer een risico zich daadwerkelijk voordoet zal het effect groter zijn dan de verwachtingswaarde.

Voor een goede interpretatie van de risico's dient in ogenschouw genomen te worden dat de een belangrijk risico bestaat uit de mogelijkheid dat deelnemers gaan bezuinigen en dat dit leidt tot minder opbrengsten bij de ODZOB, en dat dit risico dus door de deelnemers zelf sterk beïnvloedbaar is. Dit betreft risiconummer 1.1 uit de tabel en heeft een verwachtingswaarde van € 665.000,-. Dit risico wordt overigens voor een deel afgedekt door het feit dat de ODZOB werkt met een flexibele schil, waardoor de kosten gedeeltelijk aangepast kunnen worden wanneer de vraag afneemt. De totale verwachtingswaarde van de risico's betreft € 1.958.000,-. Na correctie voor risiconummer 1.1 resteert een verwachtingswaarde van € 1.293.000,-. Hier tegenover staat ultimo 2018 een algemene reserve van de dienst van € 1.200.000,-. Als gevolg hiervan dienen de deelnemers, elk voor hun deel, in hun risicoparagraaf rekening te houden met het onafgedekte risico van € 758.000,-. Bij de waardering van dit risico kan rekening gehouden worden met het feit dat dit risico door de deelnemers zelf beïnvloed kan worden door elkaar aan te spreken op een ieders verantwoordelijkheid én met het feit dat de ODZOB dit risico mogelijk af kan wenden door in te krimpen met de flexibele schil.

Voordeel van een dergelijke benadering is dat de ODZOB op termijn beschikt over een beperkte weerstandscapaciteit om risico's op te kunnen vangen terwijl de deelnemers zich er van bewust blijven dat ook zij een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben om werk bij de ODZOB te blijven neerleggen.

2.4.2.4 Kengetallen

Volgens het besluit tot wijziging van het BBV van 15 mei 2015 dient de ODZOB in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing kengetallen op te nemen. Dit teneinde de transparantie te vergroten. De kengetallen en bijbehorende beoordeling volgen onderstaand.

Kengetallen

	Realisatie 2017	Begroting 2018	Realisatie 2018
Netto schuldquote	-4,4%	-2,4%	-2,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-4,4%	-2,4%	-2,9%
Solvabiliteitsratio	23,8%	18,5%	26,3%
Structurele exploitatieruimte	1,6%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote

Netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de ODZOB ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een negatief percentage geeft aan dat er per saldo geen sprake is van een netto schuld maar een positief saldo.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Aangezien de ODZOB geen verstrekte leningen heeft, is dit kengetal gelijk aan de ongecorrigeerde versie.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de ODZOB in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van de ODZOB bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Met de keuze van het AB om de algemene reserve te maximeren en ook de bestemmingsreserves te reguleren is indirect ook gekozen om niet te sturen op de solvabiliteitsratio.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de ODZOB heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Grondexploitatie
Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Bij de ODZOB is geen sprake van grondexploitatie en daarmee is dit kengetal niet van toepassing.

Belasting capaciteit
De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid.
De ODZOB heeft geen mogelijkheid tot het heffen van opcenten of OZB. Het kengetal voor belasting capaciteit is daarmee niet van toepassing voor de ODZOB dan wel is gelijk aan nul.

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie
De kengetallen van de ODZOB zijn in lijn met de positie van de ODZOB als gemeenschappelijke regeling. De organisatie heeft in de eerste jaren van haar bestaan een beperkt eigen vermogen opgebouwd en is gedeeltelijk gefinancierd met vreemd vermogen. Dit komt tot uiting in de solvabiliteitsratio. Voor de toekomst wordt de uitkomst van de solvabiliteitsratio voor een belangrijk deel bepaald door het beleid t.a.v. de opbouw van de algemene reserve. Door de algemene reserve te maximeren en de bestemmingsreserves te reguleren is indirect besloten om niet te sturen op de solvabiliteit.
Vorig jaar is gemeld dat de structurele exploitatieruimte een ratio is die voor de ODZOB slechts beperkte informatiewaarde heeft. Dit was vanwege het feit dat het moeilijk te beoordelen was of de structurele baten zich ook daadwerkelijk als structureel zouden gedragen omdat de deelnemers grote vrijheid kenden om opdrachten al dan niet bij de ODZOB te plaatsen. Met de vaststelling van de nieuwe DVO (dienstverleningsovereenkomst) zijn de mogelijkheden voor deelnemers om hun verzoektaken plotseling substantieel te verlagen wat ingeperkt. Hiermee is de informatiewaarde van het genoemde kengetal (structurele exploitatie ruimte) in betekenis toegenomen.

2.4.3 Onderhoud kapitaalgoederen
De activa bestaan voornamelijk uit kantoorinvesteringen zoals inventaris, computers, software e.d. Onderhoud van software en hardware is opgenomen in de normale exploitatiebegroting. De omvang en samenstelling van de activa is van dien aard dat verder geen invulling aan deze paragraaf wordt gegeven.

2.4.4 Financiering
Bij de inwerkingtreding van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) is het opnemen van een financieringsparagraaf en de begroting en jaarrekening voorgeschreven. Met de financieringsparagraaf wordt beoogd de transparantie van het treasurybeleid en -beheer te vergroten en meer inzicht te geven in de (financierings)risico's. In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de voorgeschreven informatie over kasgeldlimiet en renterisiconorm. Tevens wordt inzicht gegeven in de wijze van financiering als ook in de wijze waarop omgegaan wordt met overtollige liquide middelen.

2.4.4.1 Rentevisie
Gezien de geringe invloed van de rente-ontwikkeling op de rekening van de ODZOB, is geen lange termijn rentevisie opgenomen.

2.4.4.2 Rentetoerekening
In het BBV is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en de jaarstukken inzicht moet geven in:

- de rentelasten;

- het renteresultaat;
- de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Om dit inzicht te verschaffen is onderstaand schema hier opgenomen.

Renteschema * bedragen x 1€

a	De externe rentelast over de korte en lange financiering		660
b	De externe baten (idem)		0
	Saldo rentelasten en rentebaten		660
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
			0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		660
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over vreemd vermogen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		660
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		0
f	Renteresultaat op taakveld Treasury		660

In dit schema is conform de aanbeveling in de BBV-notitie rente 2017 de aan de taakvelden toegerekende rente in mindering gebracht op de externe rentelasten die drukken op het taakveld Treasury.
De aan taakvelden toe te rekenen rente wordt geheel aan het taakveld overhead toegerekend. Dit als gevolg van het feit dat vrijwel alle activa van de ODZOB volgens de definitie van het BBV gerelateerd zijn aan het taakveld overhead.

2.4.4.3 Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico op de netto-vlottende schuld (schulden met een looptijd van minder dan één jaar) heeft de wetgever de kasgeldlimiet vastgesteld. Zo wordt voorkomen dat fluctuaties van de korte rente direct een relatief grote impact hebben op de rentelasten tijdens een boekjaar.
Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt de kasgeldlimiet 8,2% van het begrotingstotaal.
Het saldo van vlottende schulden en vlottende middelen wordt afgezet tegen het begrotingstotaal.
Voor 2018 bedraagt deze norm € 1,46 mln. Aangezien de vlottende schuld van de ODZOB lager was dan de vlottende middelen, bleef de ODZOB ruimschoots binnen deze norm. Voor specificatie, zie onderstaande tabel:

Kasgeldlimiet * bedragen x 1 €

	KW 1 2018	KW 2 2018	KW 3 2018	KW 4 2018	2017
Kasgeldlimiet					
1 Vlottende schuld					
- opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-	-
- schuld in rekening courant	-	-	-	-	-
- door derden gestorte gelden < 1 jaar	-	-	-	-	-
- overige schulden/overlopende passiva	1.711.394	1.658.773	1.308.303	850.989	926.477
- overlopende passiva	5.951.090	5.642.802	6.294.422	3.403.320	4.128.441
Totaal vlottende schuld	*7.662.484*	*7.301.575*	*7.602.725*	*4.254.309*	*5.054.918*
2 Vlottende middelen					
- contante gelden in kas	-	-	-	-	-
- tegoeden rekening courant	7.644.093	7.186.471	7.401.664	1.658.029	2.720.613
- overige uitstaande tegoeden	226.595	330.638	284.857	1.687.829	1.546.560
- overlopende activa	659.050	443.867	539.685	1.470.238	1.556.286
Totaal vlottende middelen	*8.529.738*	*7.960.976*	*8.226.206*	*4.816.096*	*5.823.459*
3 Toets kasgeldlimiet					
3.1 Totaal netto vlottende schuld (1 -/- 2)	-867.254	-659.401	-623.481	-561.787	-768.541
3.2 Toegestane kasgeldlimiet	1.458.580	1.458.580	1.458.580	1.458.580	1.319.549
Ruimte (3.2 -/- 3.1)	2.325.834	2.117.981	2.082.061	2.020.367	2.088.090
Berekening toegestane kasgeldlimiet					
Begrotingstotaal	17.787.556	17.787.556	17.787.556	17.787.556	16.092.065
Normpercentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Norm	1.458.580	1.458.580	1.458.580	1.458.580	1.319.549

2.4.4.4 Renterisiconorm

Ter beperking van het renterisico op vaste schuld heeft de wetgever de renterisiconorm vastgesteld. De renterisiconorm heeft tot doel het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (=schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door onder andere het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningenportefeuille. De renterisiconorm bepaalt dat het bedrag van de langlopende schuld dat binnen een gegeven jaar verplicht moet worden afgelost, of waarvan de rente moet worden herzien, maximaal 20% van het begrotingstotaal mag bedragen.
Het renterisico op de vaste schuld in een jaar wordt als volgt berekend: de som van het bedrag aan herfinanciering en het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld.
De ODZOB heeft in 2017 de laatste tranche (€ 0,5 mln.) van haar lening van € 2 mln. afgelost en heeft verder geen vaste schuld. Daarmee voldoet de ODZOB automatisch aan de norm zoals ook uit onderstaande tabel blijkt.

Renterisiconorm * bedragen x 1 €

		2018	2017
Variabelen			
1	Renteherzieningen	0	0
2	Aflossingen	0	500.000
3	Renterisico (1+2)	0	500.000
4	Renterisiconorm	3.557.511	3.218.413
5a	Ruimte onder risiconorm	3.557.511	2.718.413
5b	Overschrijding risiconorm	n.v.t.	n.v.t.
Berekening renterisiconorm (4)			
	Begrotingstotaal	17.787.556	16.092.065
	Percentage 20%	3.557.511	3.218.413
	Minimumbedrag conform regeling	2.500.000	2.500.000

2.4.4.5 Leningen, kredietfaciliteiten en schatkistbankieren

Leningen en kredietfaciliteiten
De ODZOB had in 2018 toegang tot een rekening courant krediet bij BNG van € 1.800.000, -

Schatkistbankieren/tijdelijk overtollige middelen
Tijdelijk overtollige middelen worden d.m.v. schatkistbankieren bij het rijk gestald. Voor verdere toelichting, zie paragraaf 3.3.2.

2.4.5 Bedrijfsvoering

2.4.5.1 Personeel en organisatie

Op basis van de gevoerde sessie in het kader van Strategische Personeelsplanning is begin 2018 een tweetal HR-speerpunten benoemd waar de ODZOB in 2018 invulling aan heeft gegeven. Het betreft hier:
1. sterke focus op de instroom van nieuwe medewerkers en de doorstroom van zittende medewerkers;
2. het ontwikkelen van de ODZOB tot een kenniscentrum.

De ODZOB ervaart momenteel grote krapte op de arbeidsmarkt, met name op het gebied van ervaren vergunningverleners, toezichthouders en handhavers. Deze krapte leidt tot spanning tussen de benodigde en beschikbare capaciteit op het gebied van vergunningverlening en toezicht.
Daarom zijn we begin 2018 gestart met het intensiveren van de arbeidsmarktcommunicatie. Onderdeel van deze campagne was o.a. een wervingscampagne voor medewerkers VTH en de deelname aan de beroepenbeurs van de HAS Den Bosch. Daarnaast hebben we een “student on tour” georganiseerd waarbij studenten mee konden lopen met medewerkers van de ODZOB. De inspanningen met betrekking tot het aantrekken van extra capaciteit heeft zijn vruchten afgeworpen. In 2018 zijn er 36 nieuwe medewerkers gestart en hebben 18 medewerkers de dienst verlaten.

Met betrekking tot het tweede speerpunt het ontwikkelen van de ODZOB als kenniscentrum hebben we ons o.a. de afgelopen periode samen met de twee andere Brabantse omgevingsdiensten georiënteerd op de mogelijkheden van het implementeren van een Brabantbreed Leer Management Systeem (LMS). Met een LMS kunnen we in gezamenlijkheid opleidingen en training digitaal aanbieden en beheren en kunnen medewerkers hun eigen ontwikkeling vorm geven. We verwachten medio 2019 dit systeem te kunnen

implementeren bij de Brabantse Omgevingsdiensten. Daarnaast zijn in 2018 acht teams onder begeleiding van een interne werkgroep gestart met het gezamenlijk in kaart brengen van de talenten en kwaliteiten van de teamleden om deze beter te kunnen benutten. In 2019 zullen alle teams gestart zijn met deze teamontwikkeling. In 2018 hebben een 50-tal medewerkers deelgenomen aan het TalentConnect programma. Met behulp van een online tool krijgen medewerkers zicht in elkaars talenten en kwaliteiten en zijn ze uitgedaagd om elkaar op basis van de eigen talenten te coachen.

Personeelsbezetting

De personele bezetting bedroeg per december 2018 210,9 fte, waarvan 153,3 met een ambtelijk dienstverband en 57,6 inhuur. De flexibele schil, gebaseerd op de gemiddelde bezetting, bedroeg in 2018 22,1%. De ontwikkeling van de personele bezetting is in onderstaande tabel weergegeven:

Bezetting * aantallen x 1 Fte

Bezetting in Fte's	Begroot primair 2018	Begroot na wijziging 2018	Gerealiseerde gemiddelde bezetting 2018	Ultimo 2018	Gerealiseerde gemiddelde bezetting 2017
Dienstverband	151,7	151,7	153,4	153,3	152,0
Inhuur / payroll	21,2	26,4	43,6	57,6	29,4
TOTAAL bezetting in FTE's	**172,8**	**178,0**	**197,0**	**210,9**	**181,4**

Ziekteverzuim

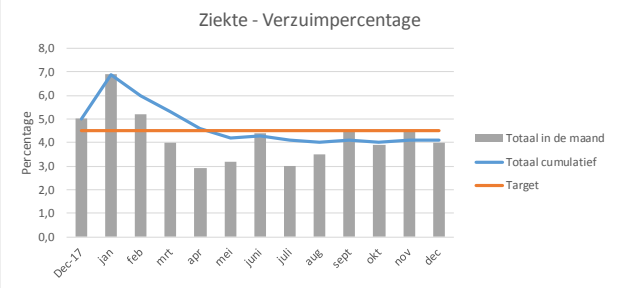

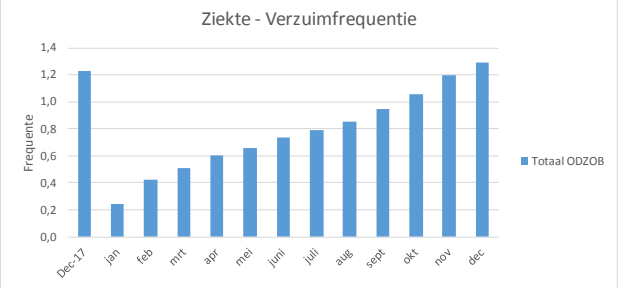

Het gemiddelde ziekteverzuim in 2018 bedraagt 4,0 % en is daarmee beter dan de gestelde norm van 4,5%.

2.4.5.2 Huisvesting en facilitair

In verband met de groei van de organisatie is in mei een uitbreiding van vergader- en kantoorruimte in gebruik genomen. Bij de verbouwing van de uitbreiding is hier rekening mee gehouden door LED-verlichting toe te passen. Er zijn ook elektrische bedrijfsauto's geleased.
Verder hebben we ons gericht op het formuleren van beleid t.a.v. het gebruik van camera's op de werkplek conform de Algemene verordening gegevensbescherming.
In 2018 is het facilitaire team uitgebreid met een gastvrouw via de Ergon (SW bedrijf) voor 20 uur in de week.
Voor wat betreft inkoop is ingezet op verdere verduurzaming van de bedrijfsvoering.
Voor facilitaire zaken werkten we nog met slechts een paar leveranciers op offertebasis. We hebben in 2018 de voorbereidingen getroffen voor het afsluiten van één raamovereenkomst, overeenkomstig het inkoopbeleid.

2.4.5.3 Kwaliteitsbeleid

De ODZOB heeft het realiseren van kwaliteit hoog geprioriteerd. Het continu verbeteren van de kwaliteit vraagt om kennis, samenwerking, processen en borging. De ODZOB investeert in voldoende capaciteit met de juiste kwaliteit (kwaliteitscriteria). In 2017 is door de ODZOB een procesmanager aangewezen om organisatiebrede kwaliteitsprojecten te realiseren. Zo zijn diverse VTH-processen gestandaardiseerd, geoptimaliseerd en via de VTH-systemen op elkaar aangesloten. Nu zowel vergunningverlening, toezicht als handhaving in het VTH-systeem zijn verwerkt, kan de ODZOB over de hele keten kwantitatieve monitoringsresultaten opleveren.

Sinds de oprichting van de ODZOB zijn de werkprocessen per “beleidsveld” ingericht. De ODZOB wil echter optimale kwaliteit leveren door samen te werken als 1 organisatie. De samenwerking tussen toezicht en vergunningverlening is daarom verder geoptimaliseerd door procesafspraken te maken over meldingen, handhaafbaarheidstoets en actualisatie van vergunningen.

Een goede informatievoorziening binnen de ODZOB en met de deelnemers is cruciaal om goede kwaliteit te leveren. De ODZOB werkt met de deelnemers aan goede (basis)registraties, onderdeel hiervan is het hiervoor genoemde actueel regionaal inrichtingenbestand. Hierbij is besloten om de data vanaf 2018 vast te leggen in het omgevingsdossier, dit biedt (in de toekomst) de mogelijkheid om de data uit te wisselen tussen de diverse beleidsvelden en onze deelnemers. Om dit te professionaliseren zijn binnen de ODZOB duidelijke afspraken gemaakt over de te registreren data. De informatievoorziening wordt in steeds grotere mate ingezet ten behoeve van risicogericht prioriteren en informatie gestuurde handhaving. Dit zorgt voor meer kwaliteit en diepgang in het reguliere VTH-werk.

De ODZOB is continu bezig om de kwaliteit van zijn producten te verbeteren, zo is er in 2018 gewerkt naar 1 standaard toezichtbrief voor alle beleidsvelden. Daarnaast is in 2018 voorbereid dat we in 2019 besluiten digitaal kunnen publiceren.

De ODZOB gaat een inhoudelijke jaarrapportage afgeven over de VTH-taken. Deze jaarrapportage is ook toereikend om IBT te voorzien in hun informatiebehoefte.

2.4.5.4 ICT

De ODZOB is een dienstverlenende organisatie waar het kernproces vrijwel geheel bestaat uit het registreren, verwerken en leveren van informatie. Om deze reden is in 2018 door de ODZOB een informatievisie opgesteld. Hierin staan de ambities van de ODZOB op het gebied van informatievoorziening vermeld. De i-visie bestaat uit 4 pijlers:

- Ketenuitwisseling;
- Informatievoorziening;
- Fundament;
- Omgevingswet (DSO).

De rol van de diverse informatiesystemen (ICT) is cruciaal voor de continuïteit, de efficiency en de effectiviteit van de bedrijfsvoering. Inmiddels zijn alle primaire processen in ons VTH-processysteem opgenomen. Dit jaar zijn specifiek de processen bodem, PMV en m.e.r. opgenomen. Digitalisering van informatie (documenten en data) is cruciaal om informatiedeling te kunnen realiseren. Om deze reden is hiervoor een plan van aanpak opgesteld en zijn in 2018 diverse acties hiervoor opgepakt. Zo hebben we ons gericht op een gezamenlijk gebruik van informatie/informatiedeling binnen de keten. Inmiddels maakt de ODZOB gebruik van platformen als Squit 20/20 Omgevingsdossier (SOD) en Microsoft Office 365. De

gemeenten zijn niet overgegaan op SOD, de onzekerheid omtrent de ontwikkeling op het gebied van informatievoorziening in het kader van de omgevingswet (Digitaal Stelsel Omgevingswet) is hiervan de reden. Microsoft Office 365 heeft de mogelijkheden om informatie (documenten en data) tussen deelnemers efficiënt en digitaal te delen. Hiervoor loopt een pilot met de gemeenten Laarbeek en Asten.

In afstemming met de deelnemers is in 2018 een marktverkenning gezamenlijke aanbesteding VTH-systeem gestart. Alle 21 bij ODZOB aangesloten gemeenten hebben aangegeven interesse te hebben in een gezamenlijke verkenning. De gemeente Eindhoven kon echter, in verband met problemen met hun huidige VTH-systeem, niet op het gezamenlijk traject wachten. Ook de GGD, de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost en de Politie hebben aangegeven interesse te hebben in meedenken over de aanschaf van een gezamenlijk VTH-systeem. In 2019 wordt hier een vervolg aan gegeven.

De ODZOB werkt met de deelnemers aan goede basisregistraties en gegevenshuizen, onderdeel hiervan is ook een actueel regionaal inrichtingenbestand. In 2018 hebben we met onze deelnemers gewerkt aan een sterke verbetering van ons inrichtingenbestand (gecontroleerd door onze deelnemers) en een structurele toetsing van het inrichtingenbestand aan landelijke databronnen. Team ICT zorgt hierbij voor de structuur, de benodigde datakoppelingen en innovatieve platformen om informatie te vergaren en te toetsen. De nieuwe inrichtingen die door de gemeenten in 2018 zijn aangeleverd worden in ons VTH-systeem opgenomen en voor zover mogelijk beheerd.

Momenteel gebruiken we Sesomweb om de voorschriften in onze vergunningen op te nemen. De ODZOB is in voorbereiding om over te stappen naar een nieuwe Macro voor de LRSO-voorschriften, dat via OD.nl zal worden geleverd.

De komende jaren bereidt de organisatie zich met de gemeenten en provincie voor op de invoering van de Omgevingswet. De inwerkingtreding van de Omgevingswet vraagt om een integrale aanpak bij inrichting van de leefomgeving en een beschikbaarheid van informatie voor alle ketenpartijen. Dat wordt mogelijk als informatie eenvoudig gedeeld kan worden en digitaal beschikbaar en toegankelijk is. Gezien de omvang en complexiteit van deze materie sluiten we op dit vlak aan bij de in OD.nl verband opgestelde architectuurvisie en de nog op te leveren checklist informatievoorziening voor Omgevingsdiensten.

Naast het eerder genoemde VTH-systeem aanbesteding staat de ICT binnen de ODZOB voor meer uitdagingen op het gebied van aanbesteding. In 2018 zijn de aanbestedingen voor hard- en software afgerond. De aanbestedingen voor ICT-infrabeheer, vaste telefonie en multifunctionals zijn opgestart en zullen in 2019 worden afgerond.

2.4.5.5 Vennootschapsbelasting

Op basis van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen geldt per 1 januari 2016 belastingplicht voor overheidsondernemingen. Dit betekent dat vanaf dat moment overheden mogelijk over de winst van (een deel van) hun activiteiten vennootschapsbelasting (Vpb) dienen af te dragen. Het gaat daarbij om (geclusterde) activiteiten die voor de VPB kwalificeren als onderneming en waar op geen objectvrijstellingen van toepassing zijn.

Deze wetgeving is ook van toepassing op de ODZOB. In 2016 heeft de ODZOB in samenwerking met een extern adviseur haar activiteiten geïnventariseerd. Inmiddels is op basis hiervan een kwalitatieve inventarisatie gemaakt en is e.e.a. verder uitgewerkt en aan de fiscus voorgelegd. In eerste instantie was

het de verwachting dat voor zover de activiteiten van de ODZOB als onderneming zouden classificeren, deze voor vrijstelling in aanmerking zouden komen. Nadere afstemming leert dat dit niet het geval is en dat voor een klein deel van de activiteiten de ODZOB toch voor heffing van vennootschapsbelasting in aanmerking komt. Het betreft hier nagenoeg uitsluitend de werkzaamheden die de ODZOB uitvoert in opdracht van derden. In de realisatiecijfers is de raming opgenomen van de af te dragen belasting over 2016, 2017 en 2018.

2.4.6 Verbonden partijen

Visie op en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Het begrip verbonden partij is in artikel 1, eerste lid, onderdeel b van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) als volgt gedefinieerd: “Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.”
De ODZOB neemt vanaf 1 januari 2018 deel in de Stichting Bizob. Aangezien de ODZOB zowel een bestuurlijk belang (niet via deelname in het bestuur, maar via vertegenwoordiging in de Vergadering van Aangeslotenen) als een financieel belang heeft, is Bizob als verbonden partij opgenomen.
De ODZOB heeft op dit moment geen voornemens om deel te gaan nemen in andere partijen.

Informatie betreffende verbonden partij Bizob:

a) Wijze waarop de ODZOB een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt
   De ODZOB heeft een bestuurlijk belang in Bizob door vertegenwoordiging in het overleg van aangeslotenen.
   Het financiële belang van de ODZOB bestaat niet uit een niet terugvorderbare inleg, maar bestaat uit een afnameverplichting van een aantal dagdelen waarvoor de ODZOB een financiële vergoeding dient te verstrekken. Deze afname kan jaarlijks maximaal met 15% verlaagd worden. Als het bestuur van Bizob voorziet dat niet aan de opeisbare verplichtingen voldaan kan worden, zal het bestuur een plan opstellen en presenteren aan de vergadering van aangeslotenen. Bij een tekort (niet zijnde de situatie zoals voorgaand beschreven) kan het bestuur besluiten de dagvergoeding met terugwerkende kracht te verhogen.
b) Het belang dat de ODZOB in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar
   De ODZOB heeft zich gecommit aan een afnameverplichting van 1 dag per week gedurende 42 weken. Gebaseerd op de tarieven uit de meerjarenraming van Bizob betekent dit een bijdrage van de ODZOB van circa € 26.000,-. Eens per twee kalenderjaren kan een verzoek tot wijziging van het aantal af te nemen dagen worden ingediend. Er zijn op het moment van opstellen van deze begroting geen voornemens of aanleidingen om de afnameverplichting aan te passen.
c) Volgens de concept balans van Bizob bedraagt het eigen vermogen ultimo 2018 € 786.116,- en het vreemd vermogen € 633.621,-
d) Het financiële resultaat over 2018 bedraagt volgens de concept staat van baten en lasten € 382.095,-
e) De eventuele risico’s als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de verbonden partij voor de financiële positie van de ODZOB hebben betrekking op de mogelijke aanpassing van de tarieven zoals onder a) beschreven. Indien sprake is van een tekort, moet het Bestuur van Bizob een plan van aanpak presenteren aan de Vergadering van Aangeslotenen. Het tekort komt zo veel als mogelijk voor rekening van de reserve. Daarnaast kan het Bestuur de Aangeslotenen verzoeken om de dagvergoeding met terugwerkende kracht te verhogen (maar niet verplichten o.g.v.

regelgeving omtrent stichtingen. Bij blijvend tekort zal dit leiden tot het faillissement van Bizob). Een verdere risico-inventarisatie van de organisatie zelf was op het moment van opmaken van de jaarstukken van de ODZOB nog niet bekend.

De ODZOB heeft op dit moment geen voornemens om deel te gaan nemen in andere partijen.

2.4.7 Grondbeleid

De ODZOB heeft geen activiteiten of bezittingen die een grondbeleid noodzakelijk maken. Daarom is aan deze paragraaf verder geen invulling gegeven.

3 Jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit de balans en resultatenrekening met toelichting.

3.1 Balans per 31 december 2018

* bedragen x 1 €

ACTIVA	Ultimo 2018	Ultimo 2017	PASSIVA	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Vaste activa			**Vaste passiva**		
Immateriële vaste activa	**0**	**0**	**Eigen vermogen**	**1.514.541**	**1.576.541**
			Algemene reserve	*1.200.000*	*1.262.000*
Materiële vaste activa	**952.754**	**738.706**	*Bestemmingsreserve*	*314.541*	*314.541*
Investeringen met een economisch nut	*952.754*	*738.706*	*Resultaat boekjaar voor bestemming*	*0*	*0*
Financiële vaste activa	**0**	**0**	**Voorzieningen**	**0**	**0**
			Voorziening voor personeelskosten	*0*	*0*
Totaal vaste activa	952.754	738.706			
			Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**0**	**0**
Vlottende activa			*Binnenlandse banken*	*0*	*0*
Voorraden	**0**	**69.294**	Totaal vaste financieringsmiddelen	1.514.541	1.576.541
Onderhanden werk	*0*	*69.294*			
			Vlottende passiva		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	**3.223.318**	**4.164.779**			
Vorderingen op openbare lichamen	*1.659.016*	*1.531.667*	**Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar**	**850.989**	**926.477**
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;	*1.535.489*	*2.618.219*	*Overige schulden*	*850.989*	*926.477*
overige vorderingen	*28.813*	*14.893*			
Liquide middelen	**122.540**	**102.394**			
Banksaldi	*122.540*	*102.394*			
Overlopende activa	**1.470.238**	**1.556.286**	**Overlopende passiva**	**3.403.320**	**4.128.441**
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:			*Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume*	*516.202*	*361.681*
- Europese overheidslichamen	*0*	*0*			
- het Rijk	*0*	*0*	*Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen*	*2.887.118*	*3.766.760*
- overige Nederlandse overheidslichamen	*0*	*0*			
Overige nog te ontvangen bedragen	*1.178.532*	*1.305.324*			
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	*291.706*	*250.962*			
Totaal vlottende activa	4.816.096	5.892.753	Totaal vlottende passiva	4.254.309	5.054.918
TOTAAL ACTIVA	5.768.850	6.631.459	TOTAAL PASSIVA	5.768.850	6.631.459

3.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

* bedragen x 1€

	Begroting 2018 primair			Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018 voor tariefscorrectie			Realisatie 2018 na tariefscorrectie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma												
Programma Dienstverlening	17.095.916	11.668.150	5.427.766	16.438.777	11.272.325	5.166.452	18.748.784	13.065.036	5.683.748	18.284.602	13.065.036	5.219.567
Programma Collectieve taken				1.308.779	982.465	326.314	1.222.020	971.727	250.293	1.197.557	971.727	225.830
Totaal programma's	17.095.916	11.668.150	5.427.766	17.747.556	12.254.790	5.492.766	19.970.804	14.036.763	5.934.041	19.482.159	14.036.763	5.445.397
Algemene dekkingsmiddelen	40.000	0	40.000	40.000	0	40.000	65.940	0	65.940	65.940	0	65.940
- Overige algemene dekkingsmiddelen	*40.000*	*0*	*40.000*	*40.000*	*0*	*40.000*	*65.940*	*0*	*65.940*	*65.940*	*0*	*65.940*
Kosten van de overhead	0	5.392.766	-5.392.766	0	5.457.766	-5.457.766	0	5.494.725	-5.494.725	0	5.494.725	-5.494.725
Bedrag van de heffing voor de VPB	0	0	0	0	0	0	0	16.612	-16.612	0	16.612	-16.612
Bedrag onvoorzien	0	75.000	-75.000	0	75.000	-75.000	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	17.135.916	17.135.916	0	17.787.556	17.787.556	0	20.036.744	19.548.099	488.645	19.548.099	19.548.099	0
Toevoeging en ontrekking reserves												
Toevoeging en ontrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en ontrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	**17.135.916**	**17.135.916**	**0**	**17.787.556**	**17.787.556**	**0**	**20.036.744**	**19.548.099**	**488.645**	**19.548.099**	**19.548.099**	**0**

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat zowel de baten als de lasten van de ODZOB hoger waren dan begroot.

Het gerealiseerde resultaat vóór tariefcorrectie bedroeg € 488.645,-. Door toepassing van de tariefcorrectie zijn de baten in evenwicht gebracht met de lasten, met als gevolg dat de deelnemers de werkelijke kostprijs betalen en de ODZOB met een nul resultaat het jaar afsluit.

3.3 Toelichting op de balans

3.3.1 Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) daarvoor aan provincies en gemeenten geeft.
De waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.
Tenzij anders is vermeld worden de activa gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Vaste Activa
De activa zijn onder te verdelen in immateriële-, materiële- en financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa
De ODZOB bezit geen immateriële vaste activa.

Materiële vaste Activa
De materiele vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

- Gronden en terreinen: n.v.t
- Woonruimten: n.v.t.
- Bedrijfsgebouwen: 10 jaar (of einde huurcontract indien dit eerder is)
- Grond-, weg- en waterbouwkundige werken: n.v.t.
- Vervoermiddelen: 5 jaar
- Machines, apparaten en installaties:
  - Apparaten..... 5 jaar
  - Hardware..... 4 jaar
- Overige materiële vaste activa
  - Software ..... 4 jaar
  - Inventaris..... 5 jaar

De afschrijving start bij in gebruik name van een actief.
E.e.a. is in lijn met de door het Algemeen Bestuur in de nota Investeren, waarderen en afschrijven vastgestelde afschrijvingstabel.

Financiële vaste activa
De ODZOB bezit geen financiële vaste activa.

Vlottende activa
De vlottende activa zijn onder te verdelen in voorraden, uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa. De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorraden
Onder de post voorraden wordt door de ODZOB uitsluitend de waarde van onderhanden werk verantwoord. Onder onderhanden werk worden producten opgenomen die na afronding tegen een vaste prijs geleverd worden. Dit onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingskosten (met een maximum van de opbrengstwaarde) die tot balansdatum voor de betreffende producten zijn gemaakt, gecorrigeerd voor eventuele voorschotfacturen die voor de betreffende producten zijn verzonden. Afhankelijk van het saldo van beiden verschijnt de post onderhanden werk aan de debet- dan wel aan de creditzijde van de balans. De vervaardigingskosten omvatten de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

Uitzettingen met een looptijd < 1jaar
De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een correctie aangebracht.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste passiva
De vaste passiva zijn eigen vermogen, de voorzieningen, en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer. Vaste passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen
Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorafgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Voor zover het Algemeen Bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de effecten van de besluiten van het Algemeen Bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten. De ODZOB kent op dit moment geen voorzieningen.

Vaste schulden
De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van een jaar of langer. De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen.

Vlottende passiva
Onder de vlottende passiva zijn kortlopende schulden en overlopende passiva opgenomen.

Kortlopende schulden
Hieronder worden onderhanden werk, te betalen aan openbare lichamen en overige schulden verantwoord. De waarderingsgrondslagen voor onderhanden werk zijn bij de activa weergegeven. De overige posten worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De posten opgenomen onder overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten algemeen
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Personeelslasten
Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.
Een voorbeeld daarvan is de verplichting wegens verlofdagen. Indien echter de verplichting sterk fluctueert, zal de last (of bate) die gerelateerd is aan deze fluctuatie in het jaar van ontstaan opgevoerd worden en zal de toename van de verplichting op de balans opgevoerd worden.

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2018

3.1.3.1 Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa
De ODZOB bezit geen immateriële vaste activa.

Materiele vaste activa
Het BBV onderscheidt 3 soorten materiele vaste activa:
- activa met een economisch nut;
- activa met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

De ODZOB kent uitsluitend materiële vaste activa van de eerste categorie. Onderstaand overzicht toont de samenstelling van deze materiele vaste activa en het bijbehorende verloop over het afgelopen boekjaar.

Staat van materiële vaste activa

* bedragen x € 1

Omschrijving	Boekwaarde per 1-1-2018	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afschrijvingen Des-investeringen	Boekwaarde per 31-12-2018
Gronden en terreinen							
Woonruimten							
Bedrijfsgebouwen	275.438	211.921	0	-52.053	-5.814	0	429.492
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken							
Vervoermiddelen	2.587	0	-27.845	-2.587		27.845	0
Machines, apparaten en installaties	233.443	164.156	-27.122	-107.451		27.122	290.148
Overige materiële vaste activa	227.238	79.902	-13.598	-74.026		13.598	233.114
Totaal	**738.706**	**455.979**	**-68.565**	**-236.117**	**-5.814**	**68.565**	**952.754**

De ODZOB heeft geen materiële activa met erfpachtcontracten.

De in bovenstaande tabel getoonde investeringen zijn in onderstaande tabel afgezet tegen het beschikbare budget.

Investeringen

* bedragen x € 1

Omschrijving	Restant krediet 2017	Begroting primair 2018	Begroting na wijziging 2018	Investeringen 2018	Restant krediet 2018
Gronden en terreinen					
Woonruimten					
Bedrijfsgebouwen				211.921	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken					
Vervoermiddelen					
Machines, apparaten en installaties				164.156	
Overige materiële vaste activa				79.902	
Totaal voor bijdrage derden	**650.667**	**280.000**	**280.000**	**455.979**	**474.688**
Bijdrage derden	0	0	0	-5.814	
Totaal na bijdrage derden	**650.667**	**280.000**	**280.000**	**450.165**	**480.502**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de investeringen binnen het geraamde budget zijn gerealiseerd. Het onder bedrijfsgebouwen getoonde investeringsbedrag betreft in rekening gebrachte werkzaamheden inzake de verbouwing van het huidige kantoorpand aan de Wal 28. De investeringen getoond onder machines, apparaten en installaties bestaan o.a. uit investeringen in geluidsmeters en gasdetectors (€ 29.000, -), aanschaf laadpalen t.b.v. elektrische auto's (€ 3.000, -), investeringen in computer hardware (€ 85.000, -) alsmede tablets en smartphones (€ 47.000, -). De investeringen opgenomen onder overige materiële vaste activa betreffen uitgaven t.b.v. updates software (€ 42.000, -) en de aanschaf van nieuw meubilair (€ 38.000, -). Het restantkrediet van € 480.502, - wordt overgeheveld naar 2019.

Financiële vaste activa

De ODZOB heeft geen financiële vast activa

Vlottende activa

Voorraden

De volgende post is op de balans opgenomen:

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Onderhanden werk	0	69.294
Totaal voorraden	**0**	**69.294**

Het onderhanden werk betreft projecten/opdrachten die na afronding tegen een vooraf vastgestelde vaste prijs geleverd worden. Dit onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingskosten (met een maximum van de opbrengstwaarde) die tot balansdatum voor de betreffende producten zijn gemaakt, gecorrigeerd voor eventuele voorschotfacturen die voor de betreffende producten zijn verzonden.
Zoals uit bovenstaand schema blijkt, was er in 2017 nog sprake van een beperkt bedrag aan onderhanden werk en is deze post ultimo 2018 nihil.
Zoals uit onderstaande overzichtje blijkt was er ook geen sprake van saldering van de samenstellende delen:

- Vervaardigingskosten € 0, -
- Gefactureerde voorschotten -/- € 0, -
- Saldo € 0, -

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De volgende posten zijn op de balans opgenomen:

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Vorderingen op openbare lichamen	1.659.016	1.531.667
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.535.489	2.618.219
Overige vorderingen	28.813	14.893
Totaal uitzettingen	**3.223.318**	**4.164.779**

Van de vorderingen op openbare lichamen heeft voor 81% betrekking op deelnemers in de gemeenschappelijke regeling. Het betreft hier voornamelijk de facturen inzake uitvoering van wettelijke en verzoektaken. De overige 19% heeft betrekking op vorderingen op niet-deelnemers.

De vorderingen zijn relatief jong. Op balansdatum is 91,4% van de vorderingen jonger dan 30 dagen. 3,2% is meer dan 6 maanden oud. De ODZOB werkt in de loop van het jaar met voorschotfacturatie voor de werkprogramma's. Na afloop van het jaar worden de eindafrekeningen opgesteld en verzonden. Volgens de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) neemt de opdrachtgever binnen zes weken na ontvangst van zijn eindafrekening een beslissing over de acceptatie hiervan.

De post uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar betreft de aanhouding van liquide middelen bij het rijk in het kader van schatkistbankieren. Conform de overeenkomst met Agentschap van de Generale Thesaurie worden overtollige middelen in de vorm van een rekeningcourant bij het rijk ondergebracht. Onderstaande analyse geeft inzicht in de mate waarin de ODZOB de drempelbedragen (maximumbedrag dat niet afgestort hoeft te worden bij het rijk in het kader

van schatkistbankieren) gebruikt heeft. Aangezien het banksaldo op een vast tijdstip automatisch afgeroomd wordt en er na dit tijdstip nog betalingen binnen kunnen komen, is het mogelijk dat het drempelbedrag in incidentele gevallen overschreden wordt. Uit onderstaand overzicht blijkt dat dit in het tweede en derde kwartaal in geringe mate het geval is geweest. De overige kwartalen is de ODZOB onder het drempelbedrag gebleven.

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren * bedragen x 1.000 €

		Verslagjaar: 2018			
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**243**	**252**	**282**	**229**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	7	0	0	21
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	2	32	0
(1) Berekening drempelbedrag		**Verslagjaar**			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	17.788			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	17.788			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	21.830	22.938	25.901	21.086
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	243	252	282	229

De post overige vorderingen betreft vorderingen bij privaatrechtelijke instellingen en zijn jonger dan 30 dagen.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uitsluitend uit een tegoed bij de Bank Nederlandse Gemeenten:

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Bank BNG	122.540	102.394
Totaal liquide middelen	**122.540**	**102.394**

Overlopende activa

Overlopende activa zijn als volgt onderverdeeld:

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Overige nog te ontvangen bedragen	1.178.532	1.305.324
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	291.706	250.962
Totaal overlopende activa	**1.470.238**	**1.556.286**

De post "Overige nog te ontvangen bedragen" betreft voornamelijk nog te factureren bedragen aan openbare lichamen voor reeds verrichte werkzaamheden. Vrijwel het gehele bedrag betreft te factureren bedragen aan deelnemers in de GR.

De vooruitbetaalde bedragen betreffen uitgaven die gedaan zijn voor het kalenderjaar 2019.

3.1.3.2 Passiva

Vaste financieringsmiddelen

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.
Over boekjaar 2017 was er geen resultaat te bestemmen.
Het resultaat over 2018 is na tariefcorrectie nihil. Dit betekent dat het eigen vermogen op 31 december 2018 bestaat uit de algemene reserve en de egalisatiereserve verlofkosten volgens onderstaand overzicht.

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Algemene reserve	1.200.000	1.262.000
Bestemmingsreserve	314.541	314.541
Resultaat boekjaar voor bestemming	0	0
Totaal eigen vermogen	**1.514.541**	**1.576.541**

- *Algemene reserve*

De algemene reserve is benoemd als de weerstandscapaciteit. De reserve bedroeg eind 2017 € 1.262.000,- Het AB heeft in de vergadering van 05 oktober 2017 besloten om € 62.000,- terug te betalen aan de deelnemers om op deze wijze de omvang van de algemene reserve in overeenstemming te brengen met de richtlijn zoals opgenomen in de door het AB vastgestelde Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018.

- *Bestemmingsreserves*

De ODZOB heeft een bestemmingsreserve "Egalisatiereserve verlofkosten" gevormd. Deze reserve is gevormd omdat het tegoed aan verlofdagen in feite een claim is op de toekomstige capaciteit. Immers wanneer dat verlof opgenomen wordt zal dat resulteren in lagere baten aangezien de capaciteit ontbreekt om opdrachten uit te voeren, dan wel zal dit resulteren in meer inhuur om de opdrachten alsnog uit te

kunnen voeren. Door (een deel van) deze verplichting jegens het personeel op de balans op te nemen, kunnen de gevolgen van verlofopnamen voor de in de toekomst te realiseren resultaten gedempt worden. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen waarbij geen sprake is van een jaarlijks vergelijkbaar volume dient volgens het BBV een verplichting op de balans opgevoerd te worden. Daarom heeft de ODZOB onder overlopende passiva een post van € 178.000,- opgenomen voor het afdekken van het fluctuerende deel van deze verplichting. Daarnaast heeft de ODZOB bovengenoemde bestemmingsreserve voor het vastere deel. Ultimo 2018 bedraagt de bestemmingsreserve egalisatie verlofkosten € 314.541, -.

Het verloop van de reserves is in onderstaande tabel weergegeven:

Staat van reserves * bedragen x 1 €

Naam reserve	Saldo 1 januari 2018	Resultaats bestemming 2017	Toevoegingen 2018	Onttrekkingen 2018	Saldo 31 december 2018
Algemene reserves:					
Algemene reserve	1.262.000	0	0	62.000	1.200.000
Totaal algemene reserves	1.262.000	0	0	62.000	1.200.000
Bestemmingsreserves:					
Egalisatie reserve verlofkosten	314.541	0	0	0	314.541
Totaal bestemmingsreserves	314.541	0	0	0	314.541
Totaal van de reserves	**1.576.541**	**0**	**0**	**62.000**	**1.514.541**

Voorzieningen

De ODZOB heeft geen voorzieningen gevormd.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Onderhandse leningen:		
-Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	0	0
Totaal vaste schulden	**0**	**0**

De laatste tranche van de lening bij de BNG is midden 2017 afgelost.
De totale rentelast voor het jaar 2018 met betrekking tot genoemde lening bedraagt € 0,-

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn kortlopende schulden en overlopende passiva opgenomen.

Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto vlottende schulden bestaat uitsluitend uit de post “Overige schulden”:

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Overige schulden	850.989	926.477
Totaal netto-vlottende schulden	**850.989**	**926.477**

De overige schulden bestaan uit de volgende posten:

- Te betalen aan openbare lichamen € 152.040,-
  Deze post betreft een reguliere post uit de exploitatie en de Vennootschapsbelasting over de jaren 2016, 2017 en 2018.
- Crediteuren € 698.949,-
  Dit betreft uitsluitend vorderingen van privaatrechtelijke instanties.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit de volgende posten:

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2018	Ultimo 2017
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	516.202	361.681
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.887.118	3.766.760
Totaal overlopende passiva	**3.403.320**	**4.128.441**

Toelichting op de diverse posten:

- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Onder deze post is voor een bedrag van € 338.202,- aan kosten verantwoord die op 2018 betrekking hebben, maar waarvoor de factuur pas in 2019 wordt ontvangen. Daarnaast is er een verplichting voor verlofdagen opgenomen, welke boven het jaarlijks gelijkblijvend deel uitgaan, voor een bedrag van € 178.000,-.

- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

Per balansdatum bestaan deze overige vooruitontvangen bedragen geheel uit schulden aan overheidslichamen met een totaal van (€ 2.887.118,-).
Hieronder zijn opgenomen de gefactureerde voorschotten op werkprogramma's minus de gerealiseerde kosten op deze werkprogramma's (€ 623.013,-), alsmede de verplichting jegens deelnemers i.v.m.

nacalculatie van de in 2018 gehanteerde tarieven. Teneinde bij deelnemers de werkelijke kostprijs in rekening te brengen heeft het AB heeft besloten om indien de algemene reserve het gewenste niveau heeft, in geval van positieve exploitatie de ODZOB een nacalculatie te laten maken van de gehanteerde tarieven. Deze nacalculatie heeft geleid tot een verplichting jegens de deelnemers ad. € 488.645,- .
Tenslotte is onder deze post opgenomen het bedrag van de vooruitontvangen ISV-gelden (€ 1.775.460,-) welke nog besteed gaan worden. Zie specificatie.

Verloop vooruitontvangen ISV-gelden * bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2017	Ontvangsten	Bestedingen	Ultimo 2018
Gemeenschappelijk budget regio	1.710.886		52.205	1.658.681
Budget individuele gemeenten	116.779		0	116.779
TOTAAL ISV gelden	1.827.665	0	52.205	1.775.460

3.1.3.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

De niet in de balans opgenomen belangrijke verplichtingen kunnen betrekking hebben op langlopende overeenkomsten alsook op verplichtingen die slechts voor een jaar of korter zijn aangegaan en ultimo jaar nog voortduren. In verband met de relevantie zijn in dit overzicht uitsluitend de belangrijkste contracten opgenomen, waarbij de verplichting een totale waarde van € 25.000, - overstijgt.
Het gaat daarbij om de volgende posten:

Niet uit de balans blijkende verplichtingen * bedragen x 1 €

Omschrijving	Totaalbedrag restant looptijd	Financiële dekking
Huisvesting		
Huurverplichting pand Wal 28 te Eindhoven*	922.000	reguliere begroting
Postverwerking	53.000	reguliere begroting
Schoonmaakkosten	38.000	reguliere begroting
Automatisering		
Licentiekosten	84.000	reguliere begroting
Overig		
Autolease	109.000	reguliere begroting
Salarisverwerking	105.000	reguliere begroting

* Bij het vaststellen van de verplichting is het uitgangspunt gehanteerd dat de breakoptie wordt toegepast.

In aanvulling op bovenstaande dienen nog enkele aanvullende opmerkingen geplaatst te worden m.b.t. arbeidskostengerelateerde verplichtingen.
Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) mogen geen voorzieningen worden gevormd noch anderszins verplichtingen worden opgenomen voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Ten aanzien arbeidskostengerelateerde verplichtingen die qua volume fluctueren, dient volgens BBV-voorschrift wel een verplichting op de balans getoond te worden.
De ODZOB beschouwt het gemiddelde van de openstaande verlofuren over de jaren 2013, 2014 en 2015 als verplichting met vergelijkbaar volume. Dit openstaande verlof vertegenwoordigt een waarde van € 382.000, -. Hiervoor is conform de regelgeving geen verplichting opgenomen. Wel staat hier een bestemmingsreserve ter grootte van € 314.541, - tegenover.

De verlofrechten van het personeel die boven het gemiddelde niveau per FTE (over de jaren 2013, 2014 en 2015) uitgaan, worden beschouwd als het fluctuerende deel, waarvoor de ODZOB conform de regelgeving een verplichting heeft opgenomen. Deze verplichting bedroeg eind 2017 € 193.000,- en is op basis van de actuele gegevens bijgesteld naar € 178.000,- ultimo 2018.

3.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

3.4.1 Overzicht van baten en lasten

Onder paragraaf 3.2 is het overzicht van baten en lasten opgenomen. Dit overzicht geeft inzicht in het gerealiseerde resultaat en de samenstelling daarvan. Per programma zijn de baten en lasten weergegeven. Ook de algemene dekkingsmiddelen, kosten van de overhead, bedrag van de heffing voor de VBP en bedrag voor onvoorzien zijn conform BBV in het overzicht opgenomen. Als referentie zijn zowel de primaire begrotingscijfers als de begrotingscijfers na wijziging opgenomen. Zoals eerder aangegeven blijkt uit dit overzicht dat het totaal in 2018 gerealiseerde resultaat na tariefcorrectie € 0, - (vóór tariefscorrectie € 488.645,-) bedraagt.
De totale baten van de programma's Dienstverlening en Collectieve taken zijn na tariefcorrectie gestegen van € 17,75 mln. naar € 19,48 mln. Het resultaat op deze programma's is in totaal afgenomen met € 0,05 mln. Hieruit blijkt dat de direct aan de programma's toegerekende kosten (exclusief overhead) nagenoeg gelijke tred hielden met de ontwikkeling van de baten. Verder blijkt uit het overzicht dat de overheadkosten ondanks deze stijging van de baten nauwelijks een stijging (€ 0,04 mln.) tonen. Samen met de positieve afwijking van algemene dekkingsmiddelen en de ongebruikte post onvoorzien resulteert dit er in dat het gerealiseerde totale resultaat gelijk is aan het begrote resultaat.

In de navolgende overzichten wordt een nadere analyse van de resultaten per programma gegeven.

Programma Dienstverlening

Programma Dienstverlening * bedragen x 1€

	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018 voor tariefscorrectie	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Afwijking realisatie na tariefscorrectie t.o.v. begroting
Baten				
Basistaken	5.250.602	5.551.649	5.401.971	151.369
Verzoektaken	11.188.175	13.197.135	12.882.631	1.694.456
Totaal baten	16.438.777	18.748.784	18.284.602	1.845.825
Lasten				
Basistaken	3.570.195	3.769.167	3.769.167	198.973
Verzoektaken	7.702.130	9.295.868	9.295.868	1.593.738
Totaal lasten	11.272.325	13.065.036	13.065.036	1.792.711
Totaal saldo van baten en lasten	**5.166.452**	**5.683.748**	**5.219.567**	**53.114**
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Ontrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	**5.166.452**	**5.683.748**	**5.219.567**	**53.114**

De begrote baten voor het programma dienstverlening betreffen baten uit uren en werden begroot tegen integraal (bij de deelnemers in rekening te brengen) tarief. De lasten behorende bij deze uren werden daarentegen conform BBV-voorschrift begroot tegen het tarief exclusief overheadkosten. Externe directe projectkosten worden niet begroot aangezien deze lastig voorspelbaar zijn én één op één in rekening

gebracht worden bij de opdrachtgevers. Deze methodiek resulteerde in de begroting in een geraamd positief programmaresultaat van € 5.166.452,-. Dit resultaat dient ter dekking van de overheadkosten.
De gerealiseerde baten zijn (vóór tariefcorrectie) gestegen met € 2.310.007,-. De toename van de baten betrof voor een bedrag van € 605.959,- uit meer in rekening gebrachte externe projectkosten die één op één doorbelast worden en voor het restant van € 1.704.048,- uit extra in rekening gebrachte uren als gevolg van een hoger opdrachtniveau.
De gerealiseerde lasten kennen eenzelfde ontwikkeling. De kosten van in rekening gebrachte externe projectkosten zijn met € 605.959,- gestegen. De kosten van de in rekening gebrachte uren zijn gestegen met € 1.186.752,-.
De toename in baten uit uren (vóór tariefcorrectie) vertoont nagenoeg gelijke tred met de toename aan toegerekende kosten voor deze uren, namelijk een toename van 10,4% respectievelijk 10,5%. Dit betekent, aangezien het gemiddelde verkooptarief nagenoeg gelijk bleef, dat de kosten per direct uur nagenoeg conform begroting zijn. De stijging van het resultaat vóór tariefcorrectie betreft daarom vrijwel uitsluitend de overdekking van de overheadkosten als gevolg van een groter opdrachtvolume. Toepassing van de tariefcorrectie ten bedrage van € 464.182,- betekent dan in feite dat de overdekking op overheadkosten wordt terugbetaald.
Tenslotte kan gemeld worden dat de extra baten uitsluitend veroorzaakt werden door extra opdrachten van deelnemers. De opdrachtverlening door niet-deelnemers liet een daling zien. Ter informatie wordt in onderstaand overzicht de verdeling van de gerealiseerde baten uit uren (€ 18.284.602 -/- € 606.959,- = € 17.677.643,-) verdeeld over basis- en verzoektaken deelnemers en niet-deelnemers getoond. Details betreffende de ontwikkeling van de opdrachtverlening per opdrachtgever zijn te vinden in bijlage 1.

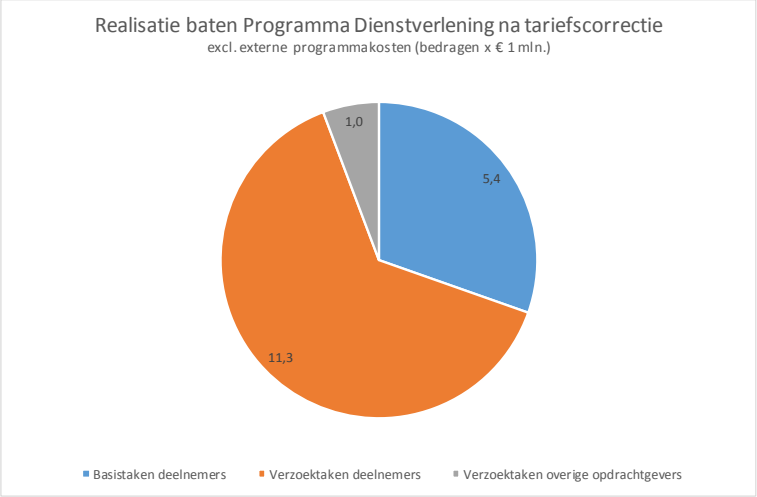

Programma Collectieve taken

Programma Collectieve taken * bedragen x 1€

	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018 voor tariefscorrectie	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Afwijking realisatie na tariefscorrectie t.o.v. begroting
Baten				
Inzet uren	1.172.749	902.753	878.290	-294.459
Inzet middelen	136.030	319.267	319.267	183.237
Totaal baten	1.308.779	1.222.020	1.197.557	-111.222
Lasten				
Lasten	982.465	971.727	971.727	-10.738
Totaal lasten	982.465	971.727	971.727	-10.738
Totaal saldo van baten en lasten	**326.314**	**250.293**	**225.830**	**-100.484**
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Ontrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	**326.314**	**250.293**	**225.830**	**-100.484**

De begrote baten voor het Programma Dienstverlening bestaan uit de bij deelnemers in rekening te brengen uren en directe externe projectkosten die in het kader van het Programma Collectieve taken gemaakt worden. De baten uit uren werden begroot tegen integraal tarief. Volgens de begroting bedraagt het totaal baten uit uren € 1.172.749,- en de baten uit in rekening te brengen directe externe projectkosten € 136.030,-. De lasten behorende bij deze uren werden daarentegen conform BBV-voorschrift begroot tegen het tarief exclusief overheadkosten. De lasten behorende bij de externe projectkosten (inzet middelen) werden één op één conform de baten begroot. Deze methodiek resulteerde in de begroting in een geraamd positief programmaresultaat van € 326.314,-. Dit resultaat dient ter dekking van de overheadkosten.

In 2018 zijn er minder uren op collectieve taken gerealiseerd dan voorzien in de begroting. Voor inhoudelijke toelichting op de realisatie zie paragraaf 2.3.3. Minder gerealiseerde uren betekent dat er minder uren zijn die tegen integrale kosten worden afgerekend en dus ook minder dekking van de overhead en daarmee minder resultaat. Het resultaat is vóór tariefcorrectie als gevolg daarvan € 76.021,- lager dan begroot. Dat er minder uren gemaakt zijn is voor een belangrijk deel het gevolg van het feit dat de activiteiten voor SSiB niet meer door eigen medewerkers worden uitgevoerd, maar ingekocht worden bij de ODBN. De post externe kosten (inzet middelen) is dan ook aanzienlijk (€ 183.237,-) hoger dan begroot. De in de begroting geraamde baten voor het programma collectieve taken worden steeds in één keer bij de deelnemers in rekening gebracht.
Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de in rekening gebrachte baten € 1.308.779,- bedragen en dat de realisatie hierop € 1.222.020,- bedraagt. Voor het verschil van € 86.759,- zullen in 2019 activiteiten uitgevoerd worden voor dit programma. Hiervoor zal zoals gebruikelijk een begrotingswijziging voor begroting 2019 ingediend worden.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen * bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018 voor tariefscorrectie	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Afwijking realisatie na tariefscorrectie t.o.v. begroting
Baten	40.000	65.940	65.940	25.940
Lasten	0	0	0	0
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	**40.000**	**65.940**	**65.940**	**25.940**

De werkelijke baten en lasten uit hoofde van overige algemene dekkingsmiddelen wijken ten opzichte van de begroting na wijziging af met een bedrag van per saldo € 25.940,-. Begroot werden hier de aan latende partijen door te belasten garantiesalarissen (€ 0,04 mln.). In de realisatie bleek het door te belasten bedrag aan garantiesalarissen € 0,02 mln. hoger te zijn. Verder zijn onder deze post enkele kleine overige inkomsten verantwoord.

Kosten van de overhead

De ontwikkeling van de overheadkosten is in onderstaande tabel weergegeven.

Kosten van de overhead * bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018 voor tariefscorrectie	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Afwijking realisatie na tariefscorrectie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0	0
Lasten	5.457.766	5.494.725	5.494.725	36.959
Saldo kosten van de overhead	**-5.457.766**	**-5.494.725**	**-5.494.725**	**-36.959**

Overheadkosten betreffen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Conform BBV-voorschrift zijn deze apart begroot en verantwoord. Volgens BBV worden de volgende kosten tot de overheadkosten gerekend:

- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch);
- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- P&O / HRM;
- Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- Interne en externe communicatie (m.u.v. klantcommunicatie);
- Juridische zaken (bedrijfsvoering, of bedrijfsvoeringstaak op afdeling);
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- Informatievoorziening en automatisering (ICT) (voor zover niet direct toe te rekenen);
- Facilitaire zaken en huisvesting;
- DIV;
- Managementondersteuning primair proces;

Uit de tabel blijkt dat de werkelijke overheadkosten slechts zeer beperkt afwijken van de begroting. Dit ondanks de aanzienlijke toename van activiteiten van de dienst. De overheadkosten waren € 36.959,- ofwel

0,6% hoger dan begroot. Hoewel het totale bedrag aan overheadkosten beperkt is gestegen, heeft er wel verschuiving binnen de kostensoorten die deel uitmaken van de overheadkosten plaats gevonden. Onderstaand een overzicht van de belangrijkste afwijkingen:

Kosten van de overhead naar kostensoort * bedragen x 1€

POST	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018	Afwijking t.o.v. begroting
Personeel	3.842.415	3.955.634	113.219
Uitbesteding	75.000	168.501	93.501
Kapitaallasten	450.846	234.191	-216.655
Organisatiekosten	1.089.505	1.136.399	46.894
Totaal kosten overhead	5.457.766	5.494.725	36.959

Toelichting op de afwijkingen:

Personeelskosten: + € 113.219,-
- Meer Fte's (2,7)
- Lagere kosten per FTE als gevolg van goedkopere mix vast en inhuur personeel én inhuur aanzienlijk goedkoper dan begroot
- hogere overige kosten i.v.m. enkele outplacement trajecten en werving en selectie

Onderzoek en advies: + € 93.500,-
- Extra kosten externe ondersteuning inkoop
- Duurder contract accountant
- Kosten i.v.m. fiscale advisering VPB

Kapitaallasten: -/- € 216.655,-
- Achterblijvende investeringen
- Lagere rentekosten

Overige organisatiekosten: + € 46.894,-
- Diverse kleinere posten

Meer details over de ontwikkeling van de diverse kostensoorten van overhead en exploitatie worden gegeven in bijlage 3

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting (VPB) * bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018 voor tariefscorrectie	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Afwijking realisatie na tariefscorrectie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0	0
Lasten	0	16.612	16.612	16.612
Saldo heffing voor de VPB	0	-16.612	-16.612	-16.612

Op basis van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen geldt per 1 januari 2016 belastingplicht voor overheidsondernemingen. Dit betekent dat vanaf dat moment overheden mogelijk over de winst van (een deel van) hun activiteiten vennootschapsbelasting (Vpb) dienen af te dragen. Het gaat daarbij om (geclusterde) activiteiten die voor de Vpb kwalificeren als onderneming en waarop geen objectvrijstellingen van toepassing zijn. Deze wetgeving is ook van toepassing op de ODZOB. In 2016 heeft de ODZOB in samenwerking met een extern adviseur haar activiteiten geïnventariseerd. Inmiddels is op basis hiervan een kwalitatieve inventarisatie gemaakt en is e.e.a. verder uitgewerkt en aan de fiscus voorgelegd. In eerste instantie was het de verwachting dat, voor zover de activiteiten van de ODZOB als onderneming zouden classificeren, deze voor vrijstelling in aanmerking zouden komen. Nadere afstemming leert dat dit niet het geval is en dat voor een klein deel van de activiteiten de ODZOB toch voor heffing van vennootschapsbelasting in aanmerking komt. Het betreft hier nagenoeg uitsluitend de werkzaamheden die de ODZOB uitvoert in opdracht van derden. In bovenstaande tabel is het totale te verwachten bedrag aan vennootschapsbelasting over de jaren 2016, 2017 en 2018 opgenomen. Aangezien het ten tijde van het opstellen van de begroting de verwachting was dat geen vennootschapsbelasting verschuldigd was, is het gehele bedrag van € 16.612,- een afwijking t.o.v. de begroting.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Zoals uit het overzicht van baten en lasten in paragraaf 3.2 blijkt hebben zich in 2018 geen toevoegingen en onttrekkingen aan reserves voorgedaan die betrekking hebben op de baten en lasten. In 2018 heeft alleen een terugbetaling van overtollige algemene reserves plaats gevonden van € 62.000,- Deze is getoond in de toelichting op de balans.

Overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien

Bedrag voor onvoorzien * bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie 2018 voor tariefscorrectie	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Afwijking realisatie na tariefscorrectie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0	0
Lasten	75.000	0	0	-75.000
Saldo onvoorzien	**-75.000**	**0**	**0**	**75.000**

De post onvoorzien werd niet aangewend in 2018 en leidt daarmee tot een positieve afwijking op het resultaat.

Incidentele baten en lasten op programma's

Er is in 2018 geen sprake van incidentele baten of lasten op de programma's. Derhalve is er ook geen overzicht toegevoegd.

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Er is geen sprake van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Derhalve is er ook geen overzicht toegevoegd.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Het Algemeen Bestuur heeft op basis van advies van de auditcommissie in het controleprotocol 2018 vastgelegd dat de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld dient te worden op het totaal van de begroting en

niet per programma. Daarnaast is in het controleprotocol vastgelegd dat passend hogere lasten én baten (direct gerelateerde opbrengsten) niet leiden tot onrechtmatigheid mits afdoende toegelicht in de jaarrekening. In de voorliggende toelichting op de programma's en op het totale overzicht van baten en lasten is toegelicht dat de extra kosten rechtstreeks verband houden met de extra opbrengsten die gegenereerd zijn. Daarmee kan geconcludeerd worden dat t.a.v. de rechtmatigheid aan het begrotingscriterium is voldaan.

Analyse begrotingsoverschrijdingen
Saldo programma dienstverlening: + € 53.115,-
Hogere opbrengst als gevolg van hoger niveau van opdrachtverlening door deelnemers.
Kosten zijn relatief minder gestegen i.v.m. het feit dat overheadkosten niet toegerekend worden.
Daarnaast blijven de kosten per direct uur nagenoeg gelijk als gevolg van een aantal elkaar compenserende invloeden. Zo bleef, zoals in Berap II reeds aangegeven, de productiviteit van de medewerkers achter als gevolg van het inleren van nieuwe medewerkers. De invloed hiervan op het uurtarief werd gecompenseerd door gemiddeld lagere salaris en inhuurkosten.
Saldo programma Collectieve taken: -/- € 100.484,-
De totale realisatie op het programma Collectieve Taken is iets achter gebleven.
Bij de realisatie van het programma Collectieve taken zijn minder uren en meer externe projectkosten gemaakt dan voorzien in de begroting.
Uren leiden tot positief resultaat omdat kosten van uren niet tegen integraal tarief worden toegerekend. Minder uren betekent minder positief resultaat.
Externe projectkosten worden één op één in rekening gebracht en leiden niet tot resultaat.
Voor een belangrijk deel betreffen de minder uren een switch van uren naar externe kosten i.v.m. het uitbesteden van SSiB taken aan de ODBN.
Saldo algemene dekkingsmiddelen: + € 25.940,-
Betreft uitsluitend hogere baten, daarom geen begrotingsoverschrijding

Gebeurtenissen na balansdatum
Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de presentatie van balans en overzicht van baten en lasten.

3.4.2 Exploitatielasten en directe programmakosten

De exploitatie kosten zijn toegelicht binnen de afzonderlijke programma's.
Een detailoverzicht waarin inzicht gegeven wordt in de toerekening van de totale exploitatiekosten aan de programma's en aan de overhead is weergegeven in bijlage 3.

3.5 Informatie in het kader van de Wet normering topinkomens WNT

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden.

De verantwoording is opgesteld op basis van de voor de ODZOB van toepassing zijnde regelgeving waarbij het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang van het dienstverband. De omvang van het dienstverband kan nooit groter zijn dan 1,0 fte. Het voor de

ODZOB toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt in 2018 € 189.000, - en betreft het algemene bezoldigingsmaximum.

Voor de ODZOB wordt m.b.t. verslagjaar 2018 onderscheid gemaakt in:

- Leidinggevende topfunctionaris(sen);
- Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700, - of minder.

Het hierna volgende overzicht betreft een overzicht van de leidinggevende topfunctionaris(sen):

Leidinggevende topfunctionaris(sen) * bedragen x € 1

Functionaris	**J.M.L. Tolsma**
Functie(s)	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.752
Beloningen betaalbaar op termijn	17.473
Subtotaal	*128.225*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
Totale bezoldiging	**128.225**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2017	
Functie(s)	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,0
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.039
Beloningen betaalbaar op termijn	15.637
Subtotaal	*121.676*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000
Totaal bezoldiging 2017	**121.676**

De WNT bezoldiging over 2017 van J.M.L. Tolsma zoals opgenomen in de WNT verantwoording is aangepast ten opzichte van de WNT bezoldiging 2017 zoals opgenomen in de jaarrekening 2017. Over 2017 was de beloning betaalbaar op termijn onjuist bepaald. De beloning betaalbaar op termijn bedroeg € 15.637 in plaats van de in de verantwoording opgenomen € 7.092 . De WNT bezoldiging is als gevolg

hiervan aangepast van € 113.138 naar € 121.676. Deze wijziging heeft niet geleid tot een onverschuldigde betaling.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionaris met een dienstbetrekking heeft geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018).

In de volgende tabel zijn de leden van het AB en DB van de ODZOB opgenomen. Voor allen geldt dat zij deze bestuursfunctie onbezoldigd verrichten. Ook ontvangen zij geen onkosten vergoeding van de ODZOB. Zij vallen hiermee onder de categorie topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700, - of minder.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700, - of minder (leden AB/DB)

Deelnemer	Naam		Van	Tot
Gemeente Asten	de heer Th.M. Martens (Theo)	AB	1 januari 2018	31 december 2018
Gemeente Bergeijk	de heer M.M. Kuijken (Mathijs)	AB	1 januari 2018	30 april 2018
Gemeente Bergeijk	de heer S. Luijten (Stef)	AB	1 mei 2018	31 december 2018
Gemeente Best	de heer M. van Schuppen (Marc)	AB / DB	1 januari 2018	31 december 2018
Gemeente Bladel	de heer A.J. van der Hout	AB	1 januari 2018	25 april 2018
Gemeente Bladel	de heer A.P. d'Haens (Fons)	DB	26 april 2018	31 december 2018
Gemeente Cranendonck	de heer F.M. Kuppens (Frans)	AB	1 januari 2018	28 mei 2018
Gemeente Cranendonck	de heer F. van der Wiel (Frits)	AB	29 mei 2018	31 december 2018
Gemeente Deurne	de heer M.H. Biemans (Marinus)	AB	1 januari 2018	14 mei 2018
Gemeente Deurne	de heer H. Verhees (Helm)	AB	15 mei 2018	31 december 2018
Gemeente Eersel	de heer C.A.A.A. Tönissen (Chris)	AB	1 januari 2018	4 juli 2018
Gemeente Eersel	de heer E. Beex (Eric)	AB	5 juli 2018	31 december 2018
Gemeente Eindhoven	mevrouw M. Schreurs (Mary-Ann)	DB	1 januari 2018	28 mei 2018
Gemeente Eindhoven	de heer J.W.M. van der Meer (Jan)	DB	29 mei 2018	31 december 2018
Gemeente Geldrop-Mierlo	mevrouw M. Verdouw (Miranda)	AB	1 januari 2018	4 juni 2018
Gemeente Geldrop-Mierlo	de heer R. van Otterdijk (Rob)	AB	5 juni 2018	31 december 2018
Gemeente Gemert-Bakel	mevrouw A.A.H.C.M. van Extel – van Katwijk (Anke)	AB	1 januari 2018	31 december 2018
Gemeente Heeze-Leende	mevrouw W.J.F. van der Rijt - van der Kruis (Wilma)	DB	1 januari 2018	7 mei 2018
Gemeente Heeze-Leende	de heer P. van der Stek (Pieter)	DB	8 mei 2018	31 december 2018
Gemeente Helmond	de heer P.H.M. Smeulders (Paul)	AB	1 januari 2018	28 mei 2018
Gemeente Helmond	mevrouw G. van den Waardenburg (Gaby)	AB	29 mei 2018	31 december 2018
Gemeente Laarbeek	de heer A.J.L. Meulensteen (Tonny)	AB / DB	1 januari 2018	31 december 2018
Gemeente Nuenen c.a.	de heer M. Jansen (Martien)	AB	1 januari 2018	11 juni 2018
Gemeente Nuenen c.a.	de heer J. Pernot (Joep)	AB	12 juni 2018	31 december 2018
Gemeente Oirschot	de heer F. van Hoof (Frans)	DB	1 januari 2018	7 mei 2018
Gemeente Oirschot	de heer J. Heijman (Jan)	AB	8 mei 2018	31 december 2018
Gemeente Reusel-De Mierden	de heer C.H.A.M. van de Ven (Cees)	AB	1 januari 2018	30 april 2018
Gemeente Reusel-De Mierden	de heer P. van de Noort (Peter)	AB	1 mei 2018	31 december 2018
Gemeente Someren	de heer L.J.M. van de Moosdijk (Leon)	DB	1 januari 2018	15 april 2018
Gemeente Someren	de heer A.A.H. Swinkels (Louis)	AB	16 april 2018	31 december 2018
Gemeente Son en Breugel	de heer T.J.H. van den Nieuwenhuijzen	AB	1 januari 2018	31 december 2018
Gemeente Valkenswaard	de heer M.J.A. Bax (Marcel)	AB	1 januari 2018	17 mei 2018
Gemeente Valkenswaard	de heer T.P.T.H. Geldens (Theo)	AB	18 mei 2018	31 december 2018
Gemeente Veldhoven	de heer P. Wijman (Piet)	DB	1 januari 2018	13 mei 2018
Gemeente Veldhoven	de heer J. Rooijakkers (Jeroen)	AB	14 mei 2018	31 december 2018
Gemeente Waalre	de heer P.J. van Liempd (Paul)	AB	1 januari 2018	4 juni 2018
Gemeente Waalre	de heer A.C.W.A.M. van Holstein (Alexander)	AB	5 juni 2018	31 december 2018
Provincie Noord-Brabant	de heer J.J.C. van den Hout (Johan)	DB	1 januari 2018	31 december 2018

*AB = Lid Algemeen Bestuur

*DB = Lid Dagelijks Bestuur

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Bijlage 1.a Detailoverzicht baten per opdrachtgever (vóór tariefcorrectie)

Baten

Deelnemer	Begroting na wijziging 2018						Realisatie 2018 vóór tariefscorrectie						Realisatie 2017 vóór tariefscorrectie
	Landelijke basistaken	Verzoek taken	Programma Dienstverlening	Programma Collectieve taken[1)]	Totaal	In rekening te brengen externe kosten	Totaal taken	Landelijke basistaken	Verzoek taken	Programma Dienstverlening	Programma Collectieve taken[1)]	Totaal	In rekening te brengen externe kosten	Totaal taken	Totaal taken
Gemeente Asten	148.288	43.375	191.663	33.901	225.563	0	225.563	239.274	178.522	417.796	35.801	453.597	12.281	465.879	275.438
Gemeente Bergeijk	118.564	105.954	224.519	31.990	256.508	0	256.508	148.162	94.646	242.808	33.783	276.592	10.557	287.149	283.818
Gemeente Best	162.004	165.137	327.141	28.130	355.272	0	355.272	175.870	528.559	704.429	29.708	734.137	23.573	757.710	660.972
Gemeente Bladel	149.074	105.745	254.819	41.481	296.300	0	296.300	107.048	138.438	245.486	43.807	289.292	9.422	298.715	365.246
Gemeente Cranendonk	114.249	21.308	135.557	41.920	177.476	0	177.476	221.941	284.213	506.154	44.270	550.424	7.800	558.223	448.405
Gemeente Deurne	273.222	220.181	493.403	54.652	548.055	0	548.055	395.364	507.319	902.683	57.716	960.400	24.503	984.903	892.409
Gemeente Eersel	106.508	43.692	150.200	52.150	202.350	0	202.350	132.548	77.382	209.930	55.074	265.004	5.327	270.331	243.321
Gemeente Eindhoven	429.602	953.852	1.383.455	118.038	1.501.492	0	1.501.492	425.567	804.602	1.230.170	124.656	1.354.826	94.663	1.449.489	1.462.502
Gemeente Gemert-Bakel	46.074	148.338	194.412	38.647	233.059	0	233.059	62.615	233.818	296.433	40.814	337.247	33.296	370.542	315.182
Gemeente Geldrop-Mierlo	395.894	194.191	590.085	63.683	653.768	0	653.768	432.261	518.437	950.698	67.253	1.017.951	35.336	1.053.287	1.101.355
Gemeente Heeze-Leende	101.763	47.824	149.587	26.355	175.942	0	175.942	151.178	101.001	252.179	27.833	280.011	10.708	290.719	262.992
Gemeente Helmond	344.282	383.485	727.767	72.196	799.963	0	799.963	357.338	418.592	775.930	76.244	852.174	44.841	897.014	734.361
Gemeente Laarbeek	204.750	88.449	293.199	43.637	336.835	0	336.835	245.930	707.632	953.562	46.083	999.646	27.794	1.027.439	774.187
Gemeente Nuenen	52.294	104.445	156.739	21.006	177.745	0	177.745	115.264	267.165	382.428	22.184	404.612	10.234	414.846	274.838
Gemeente Oirschot	113.666	24.783	138.450	40.378	178.827	0	178.827	117.913	146.484	264.398	42.642	307.040	10.431	317.471	603.165
Gemeente Reusel-de Mierden	95.687	0	95.687	24.876	120.563	0	120.563	129.537	50.474	180.011	26.271	206.282	6.801	213.083	199.646
Gemeente Someren	213.309	310.797	524.106	38.886	562.992	0	562.992	225.457	417.924	643.381	41.067	684.448	10.647	695.095	691.913
Gemeente Son en Breugel	77.079	69.173	146.253	31.905	178.157	0	178.157	140.401	158.920	299.321	33.694	333.014	8.080	341.094	279.048
Gemeente Valkenswaard	83.876	37.986	121.862	25.589	147.451	0	147.451	113.349	147.293	260.642	27.023	287.665	9.763	297.428	325.124
Gemeente Veldhoven	111.086	124.365	235.451	43.412	278.863	0	278.863	95.205	267.976	363.181	45.846	409.027	20.887	429.914	433.289
Gemeente Waalre	23.432	27.246	50.679	16.199	66.877	0	66.877	60.706	76.964	137.669	17.107	154.776	7.508	162.285	116.518
Subtotaal deelnemende gemeenten	3.364.205	3.210.872	6.575.077	869.028	7.444.051	PM	7.444.051	4.022.829	6.326.530	10.349.359	938.876	11.288.235	424.463	11.582.616	10.749.729
Provincie Noord-Brabant	1.885.897	3.694.924	5.580.821	268.111	5.848.931	0	5.848.931	1.430.596	5.479.738	6.910.333	283.144	7.193.477	138.088	7.331.564	6.109.494
Deelnemers buiten werkprogr.[3)]	0	3.047.744	3.047.744	0	3.047.744	0	3.047.744	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige klanten	0	1.225.180	1.225.180	0	1.225.180	0	1.225.180	0	1.013.203	1.013.203	0	1.013.203	43.420	1.056.623	1.289.068
Overgeheveld budget 2017	0	0	0	151.640	151.640	0	151.640	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.250.102	11.188.175	16.438.777	1.308.779	17.747.556	PM	17.747.556	5.523.524	12.819.301	18.142.825	1.222.020	19.364.845	605.959	19.970.804	18.142.290

[1)] Totaal Programma Collectieve taken is inclusief externe kosten

[2)] In 2019 worden projecten gerealiseerd ten laste van het restende budget (budget 2018 € 1.308.779 -/- realisatie 2018 € 1.222.020 = € 86.759)

[3)] De realisatie deelnemers buiten werkprogramma is in bovenstaande tabel opgenomen in de kolom "Verzoektaken". In onderstaande tabel is ter info de realisatie t.o.v. de begroting weergegeven.

Deelnemers buiten werkprogramma	0	3.047.744	3.047.744	0	3.047.744	0	3.047.744	0	2.547.799	2.547.799	0	2.547.799	390.282	2.938.081	3.151.952

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Bijlage 1.b Detailoverzicht baten per opdrachtgever (na tariefcorrectie)

Baten

Deelnemer	Begroting na wijziging 2018						Realisatie 2018 na tariefscorrectie						Realisatie 2017 na tariefscorrectie
	Landelijke basistaken	Verzoek taken	Programma Dienstverlening	Programma Collectieve taken[1)]	Totaal	In rekening te brengen externe kosten	Totaal taken	Landelijke basistaken	Verzoek taken	Programma Dienstverlening	Programma Collectieve taken[1)]	Totaal	In rekening te brengen externe kosten	Totaal taken	Totaal taken
Gemeente Asten	148.288	43.375	191.663	33.901	225.563	0	225.563	232.790	173.684	406.474	35.085	441.559	12.281	453.840	258.064
Gemeente Bergeijk	118.564	105.954	224.519	31.990	256.508	0	256.508	144.147	92.082	236.229	33.107	269.336	10.557	279.893	266.072
Gemeente Best	162.004	165.137	327.141	28.130	355.272	0	355.272	171.105	514.236	685.340	29.113	714.454	23.573	738.026	618.259
Gemeente Bladel	149.074	105.745	254.819	41.481	296.300	0	296.300	104.147	134.686	238.833	42.930	281.763	9.422	291.186	342.118
Gemeente Cranendonk	114.249	21.308	135.557	41.920	177.476	0	177.476	215.927	276.511	492.438	43.384	535.822	7.800	543.621	419.410
Gemeente Deurne	273.222	220.181	493.403	54.652	548.055	0	548.055	384.651	493.572	878.222	56.561	934.783	24.503	959.286	834.829
Gemeente Eersel	106.508	43.692	150.200	52.150	202.350	0	202.350	128.956	75.285	204.242	53.971	258.213	5.327	263.540	227.918
Gemeente Eindhoven	429.602	953.852	1.383.455	118.038	1.501.492	0	1.501.492	414.035	782.799	1.196.834	122.161	1.318.995	94.663	1.413.658	1.371.693
Gemeente Geldrop-Mierlo	46.074	148.338	194.412	38.647	233.059	0	233.059	60.918	227.482	288.400	39.997	328.397	33.296	361.692	295.377
Gemeente Gemert-Bakel	395.894	194.191	590.085	63.683	653.768	0	653.768	420.548	504.388	924.935	65.907	990.843	35.336	1.026.178	1.030.785
Gemeente Heeze-Leende	101.763	47.824	149.587	26.355	175.942	0	175.942	147.081	98.264	245.345	27.275	272.620	10.708	283.328	247.278
Gemeente Helmond	344.282	383.485	727.767	72.196	799.963	0	799.963	347.654	407.249	754.904	74.718	829.621	44.841	874.462	687.820
Gemeente Laarbeek	204.750	88.449	293.199	43.637	336.835	0	336.835	239.266	688.456	927.723	45.161	972.883	27.794	1.000.677	724.883
Gemeente Nuenen	52.294	104.445	156.739	21.006	177.745	0	177.745	112.140	259.925	372.065	21.740	393.805	10.234	404.039	257.542
Gemeente Oirschot	113.666	24.783	138.450	40.378	178.827	0	178.827	114.718	142.515	257.233	41.788	299.021	10.431	309.453	564.306
Gemeente Reusel-de Mierden	95.687	0	95.687	24.876	120.563	0	120.563	126.027	49.106	175.133	25.745	200.878	6.801	207.679	187.163
Gemeente Someren	213.309	310.797	524.106	38.886	562.992	0	562.992	219.348	406.599	625.947	40.245	666.191	10.647	676.838	647.746
Gemeente Son en Breugel	77.079	69.173	146.253	31.905	178.157	0	178.157	136.596	154.613	291.210	33.019	324.229	8.080	332.309	261.404
Gemeente Valkenswaard	83.876	37.986	121.862	25.589	147.451	0	147.451	110.278	143.301	253.579	26.482	280.061	9.763	289.824	304.184
Gemeente Veldhoven	111.086	124.365	235.451	43.412	278.863	0	278.863	92.625	260.715	353.340	44.928	398.268	20.887	419.155	406.973
Gemeente Waalre	23.432	27.246	50.679	16.199	66.877	0	66.877	59.061	74.878	133.939	16.765	150.703	7.508	158.212	109.487
Subtotaal deelnemende gemeenten	3.364.705	3.220.327	6.585.033	869.028	7.474.061	PM	7.474.061	3.982.018	5.060.847	9.042.865	920.082	10.652.446	424.451	11.265.897	10.053.832
Provincie Noord-Brabant	1.885.897	3.694.924	5.580.821	268.111	5.848.931	0	5.848.931	1.391.829	5.331.247	6.723.076	277.476	7.000.551	138.088	7.138.639	5.715.962
Deelnemers buiten werkprogr.[3)]	0	3.047.744	3.047.744	0	3.047.744	0	3.047.744	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige klanten	0	1.225.180	1.225.180	0	1.225.180	0	1.225.180	0	1.013.203	1.013.203	0	1.013.203	43.420	1.056.623	1.289.068
Overgeheveld budget 2017	0	0	0	151.640	151.640	0	151.640	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.250.602	11.188.175	16.438.777	1.308.779	17.747.556	PM	17.747.556	5.373.847	12.304.797	17.678.643	1.197.557	18.876.201	605.959	19.482.159	17.068.342

[1)] Totaal Programma Collectieve taken is inclusief externe kosten

[2)] In 2019 worden projecten gerealiseerd ten laste van het restende budget (budget 2018 € 1.308.779 -/- realisatie 2018 € 1.222.020 = € 86.759)

[3)] De realisatie deelnemers buiten werkprogramma's in bovenstaande tabel opgenomen in de kolom "Verzoektaken". In onderstaande tabel is ter info de realisatie t.o.v. de begroting weergegeven.

Bijlage 2 Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB

Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB

		Beheersmaatregel	Classificering			4) verwachtings-waarde in €
			1) kans	2) effect in €	3) score	
a. Strategische risico's						
1.1	Bezuinigingen gemeentes en provincie welke leiden tot een omzet verlaging	In algemene zin zal dit risico moeten worden opgevangen door een aanpassing in de werkorganisatie (bezuiniging, ombuiging, nieuwe omzet) voor de daarop volgende begrotingsperiode. Korte termijn frictiekosten zouden opgevangen moeten kunnen worden vanuit het weerstandsvermogen.	40%	1.662.500	12	665.000
1.3	Mutatie in werk, bijvoorbeeld taken Wbb / deregulering / lokaal beleid; t.z.t Omgevingswet	Deelnemers d.m.v. goede communicatie overtuigen van de consequenties van dergelijke situaties, en zorgen dat capaciteit aangepast kan worden door te werken met flexibele schil.	60%	425.000	8	255.000
1.6	Verlies takenpakket aan kleine samenwerkingsverbanden en andere concurrenten	In algemene zin zal dit risico moeten worden opgevangen door een aanpassing in de werkorganisatie (bezuiniging, ombuiging, nieuwe omzet) voor de daarop volgende begrotingsperiode. Korte termijn frictiekosten zouden opgevangen moeten kunnen worden vanuit het weerstandsvermogen.	40%	400.000	6	160.000
2	Niet realiseren van doelstellingen efficiency, standaardisatie, uitvoeringsbeleid, uniformiteit	Helder communiceren van de behoeften en voorwaarden voor succes, en de deelnemers d.m.v. goede communicatie overtuigen van de consequenties van dergelijke situaties.	15%	800.000	6	120.000
b. Informatie risico's						
3.1	Ongewenst informatielek	De ODZOB zal zeer zorgvuldig moeten zijn in de informatie die zij verstrekt en beheert. De procesbeschrijvingen en de uitvoering van het proces moeten hierin voorzien.	60%	200.000	8	120.000
3.3	Uitval systemen	Betaalbare maatregelen treffen om uitval zo veel als mogelijk te voorkomen	60%	100.000	8	60.000
c. Imago/politieke risico's						
4	Onvoldoende kwaliteit geleverde producten / adviezen	De ODZOB werkt aan een kwaliteitssysteem om te voldoen aan de kwaliteitsnormen 2.1	40%	100.000	6	40.000
d. Materiële risico's						
e. Procedure risico's						
f. Aansprakelijkheidsrisico's						
8.2	Optreden personeel leidt tot aansprakelijkstelling ODZOB	Belangrijk is met name de zorg voor het kapitaal van de ODZOB dat bestaat uit deskundige medewerkers. Strategische personeelsplanning, individuele begeleiding personeel en voldoende aandacht voor met name opleidingen. Ook met betrekking tot communicatie en integriteit.	40%	100.000	6	40.000
8.3	Procedure leidt tot duur juridisch advies en claims uit rechtsgedingen	Kwaliteitssysteem, dat zorgvuldig werken bevordert (waaronder een goede dossieropbouw) en waardoor fouten geminimaliseerd worden.	40%	100.000	6	40.000
g. Financiële risico's						
9.1	Kosten ontwikkeling ICT voorzieningen	Strategische ICT planning maken voor komende 5 jaar, elk jaar actualiseren en actieplan voor komend jaar opstellen. Aansluiten bij regionale aanbestedingen.	40%	350.000	6	140.000
h. Letsel en veiligheidsrisico's/Arbo en arbeidsrisico's						
i. Personeelsrisico's						
12.2	Mis-match personeel versus werk (mede als gevolg van organisatie ontwikkeling)	Goede monitoring ontwikkelingen, verwerken in strategisch personeelsplan en tijdig anticiperen door juiste opleidingen en personeelsmaatregelen.	40%	220.000	6	88.000
12.4	Hoge kosten t.b.v. in stand houden personeelsbestand (opleiding en werving)	Middels strategische personeelsplanning zoveel mogelijk vooruitkijken naar natuurlijke uitstroom en opvolgers klaarstomen via persoonlijk ontwikkelplan. Hierdoor verminderen kennis uitstroom. Bij jonge medewerkers is dit moeilijker te voorzien. Middels goed personeelsbeleid mensen binden aan de organisatie.	60%	150.000	8	90.000
12.5	Te lage productiviteit (mede als gevolg van organisatie ontwikkeling)	Maandelijks op afdelingsniveau sturen. Medewerkers aanspreken. Relateren aan ziekteverzuim, mis-match, etc.	40%	200.000	6	80.000
12.6	Inhuur op overhead door bv ziekte	Door te zorgen voor goede arbeidsomstandigheden en goed werkklimaat trachten langdurig ziekteverzuim te voorkomen.	60%	100.000	8	60.000
Totaal risico's categorie 6 t/m 12				**4.907.500**		**1.958.000**

Toelichting bij de kolommen:

1. Voor elk van de risico's is een kans bepaald. Hiervoor zijn een 4-tal categorieën vastgesteld (5, 15, 40 en 60%). Aan deze kansen zijn respectievelijk de volgende wegingsfactoren toegekend: 1, 2, 3, 4. Situaties die zich zeker voordoen zijn niet als risico benoemd;
2. Voor elk van de risico's is ingeschat wat het effect in euro's is wanneer het fenomeen zich daadwerkelijk voordoet. Aan de hand van de omvang van het effect is ook hier een wegingsfactor toegekend:
   - < € 100.000: wegingsfactor 1
   - € 100.000 - € 500.000: wegingsfactor 2
   - € 500.000 - € 1.000.000: wegingsfactor 3
   - > € 1.000.000: wegingsfactor 4
3. Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging van de wegingsfactor uit 1) en 2) een totaalscore bepaald. Deze totaalscore is een indicatie voor de ernst van het risico.
4. Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging kans en effect de verwachtingswaarde bepaald.

Toelichting bij de rijen:

Elke rij bevat een categorie geïdentificeerde risico's. Wanneer de totaalscore van de betreffende categorie < 6 is, is het risico verder niet opgenomen. De regel is dan verder blanco. De totale verwachtingswaarde van de risico's met score < 6 bedraagt circa € 340.000,-

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Bijlage 3 Overzicht lasten verdeeld naar direct en overhead

Lasten

* bedragen x 1€

NR	POST	Begroting 2018 na wijziging			Realisatie 2018			Afwijking t.o.v. begroting		
		Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's	Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's	Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's
1	**PERSONEEL**									
1.0	*Fte*	*178,0*	*37,5*	*140,6*	*197,0*	*40,2*	*156,9*	*19,0*	*2,7*	*16,3*
1.1	Salariskosten	12.519.939	2.800.019	9.719.920	12.566.278	3.287.814	9.278.464	46.339	487.795	-441.456
1.2	Opleidingskosten	250.000	250.000	0	160.722	160.722	0	-89.278	-89.278	0
1.3	Individueel loopbaanbudget CAR UWO art 17.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.4	Reis- en verblijfskosten	317.000	117.257	199.743	318.169	64.863	253.306	1.169	-52.394	53.563
1.5	Overige personeelskosten	132.000	119.853	12.147	254.865	317.440	-62.575	122.865	197.586	-74.721
1.6	Inhuur	2.586.800	555.285	2.031.514	3.523.253	124.795	3.398.458	936.453	-430.490	1.366.943
	TOTAAL personeel	15.805.739	3.842.415	11.963.324	16.823.286	3.955.634	12.867.652	1.017.547	113.219	904.328
2	**UITBESTEDING**									
2.1	Onderzoeken, advies	75.000	75.000	0	168.501	168.501	0	93.501	93.501	0
	TOTAAL uitbesteding	75.000	75.000	0	168.501	168.501	0	93.501	93.501	0
3	**KAPITAALLASTEN**									
3.1	Afschrijving gebouwen	33.912	33.912	0	52.053	52.053	0	18.141	18.141	0
3.2	Afschrijving vervoermiddelen	1.941	0	1.941	2.587	0	2.587	646	0	646
3.3	Afschrijving machines/apparaten/installaties	341.602	341.602	0	107.451	107.451	0	-234.151	-234.151	0
3.4	Afschrijving overige	53.332	53.332	0	74.026	74.026	0	20.694	20.694	0
3.6	Rente wegens externe financiering	22.000	22.000	0	660	660	0	-21.340	-21.340	0
	TOTAAL kapitaallasten	452.787	450.846	1.941	236.778	234.191	2.587	-216.009	-216.655	646
4	**ORGANISATIE KOSTEN**									
4.1	Telefonie (vast / mobiel)	49.000	49.000	0	66.364	66.364	0	17.364	17.364	0
4.2	Printen / kopieren	40.000	40.000	0	30.587	30.587	0	-9.413	-9.413	0
4.3	ICT helpdesk / externe support	110.000	110.000	0	117.777	117.777	0	7.777	7.777	0
4.4	Automatisering / licenties / onderhoud	415.000	279.500	135.500	513.451	286.706	226.745	98.451	7.206	91.245
4.5	Kantoor / drukwerk / porto	39.800	35.301	4.499	48.382	45.808	2.574	8.582	10.507	-1.925
4.6	Abonnementen / lidmaatschappen	43.000	29.504	13.496	51.910	37.644	14.266	8.910	8.140	770
4.7	Verzekeringen	30.000	30.000	0	33.110	33.110	0	3.110	3.110	0
4.8	Leaseauto's	28.000	28.000	0	26.864	26.864	0	-1.136	-1.136	0
4.9	Catering	4.700	4.700	0	0	0	0	-4.700	-4.700	0
4.10	Huur gebouw	268.000	289.000	0	270.855	270.855	0	2.855	-18.145	0
4.11	Servicekosten pandgebonden (beheer)	161.500	140.500	0	170.532	170.532	0	9.032	30.032	0
4.12	Uitbesteding salaris administratie	42.000	42.000	0	44.829	44.829	0	2.829	2.829	0
4.13	Overige kosten	12.000	12.000	0	3.035	5.323	-2.288	-8.965	-6.677	-2.288
	TOTAAL organisatie kosten	1.243.000	1.089.505	153.495	1.377.696	1.136.399	241.297	134.696	46.894	87.803
	TOTAAL LASTEN (vóór programmakosten)	17.576.526	5.457.766	12.118.760	18.606.262	5.494.725	13.111.537	1.029.736	36.960	992.779
7	**PROGRAMMA KOSTEN**									
7.1	Externe kosten t.b.v. programma Collectieve taken	136.030	0	136.030	319.267	0	319.267	183.237	0	183.237
7.2	Externe kosten t.b.v. opdrachten	PM	0	PM	605.959	0	605.959	605.959	0	605.959
	TOTAAL programma kosten	136.030	0	136.030	925.226	0	925.226	789.196	0	789.196
	TOTAAL LASTEN	17.712.556	5.457.766	12.254.790	19.531.487	5.494.725	14.036.763	1.818.931	36.960	1.781.975

Bijlage 4 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld * bedragen x 1€

		Realisatie 2018 na tariefscorrectie		
		Baten	Lasten	Saldo
0.	**Bestuur en ondersteuning**			
0.4	Overhead		5.494.725	-5.494.725
0.5	Treasury	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	65.940	0	65.940
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)		16.612	-16.612
0.10	Mutaties reserves	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
7.	**Volksgezondheid en milieu**			
7.4	Milieubeheer	18.072.012	13.033.688	5.038.324
8.	**Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing**			
8.3	Wonen en bouwen	1.410.147	1.003.075	407.072
Saldo van baten en lasten op taakvelden		**19.548.099**	**19.548.099**	**0**

Toelichting verdeling taakvelden naar programma's.

De toerekening van baten en lasten aan de taakvelden geschiedt op basis van de werknemers die op de betreffende taakvelden werkzaam zijn. De baten en lasten gegenereerd door medewerkers van team bouwen worden toegerekend aan taakveld wonen en bouwen. De baten en lasten gegenereerd door de overige medewerkers worden toegerekend aan taakveld Milieubeheer.

De toerekening van de taakvelden aan de programma's is eenvoudig.
Het programma collectieve taken bevat geen activiteiten behorend bij taakveld Wonen en bouwen en bestaat dus in zijn geheel uit baten en lasten uit taakveld Milieubeheer.
Taakveld wonen en bouwen én het restant van het taakveld Milieubeheer worden toegerekend aan programma Dienstverlening.

Bijlage 5 Samenwerking Brabantse Omgevingsdiensten

1. Inleiding

In Noord-Brabant zijn drie omgevingsdiensten, de ODZOB, ODBN en OMWB, met ieder hun eigen werkgebied en een grotendeels overeenkomstig takenpakket. Op het gebied van uitvoering, bedrijfsvoering, management en externe contacten wordt sinds het ontstaan van de omgevingsdiensten in 2013 steeds intensiever samengewerkt. Het 3-directeuren (3D)overleg van de diensten vervult een belangrijke regierol in deze samenwerking.
Het doel van deze samenwerking is drieledig:

a. Het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening;
b. Het vergroten van de doelmatigheid van de diensten;
c. Goede communicatie onderling en met relevante externe organisaties.

Het 3-directeurenoverleg komt acht keer per jaar bijeen en wordt daarbij ondersteund door drie secretarissen uit de diensten, die vergaderingen voorbereiden en zorgen voor de follow-up.
Het overleg faciliteert de informatie-uitwisseling, de afstemming en de gezamenlijke uitvoering van projecten. Door open met elkaar te communiceren leren de diensten van elkaar. Bovendien worden gezamenlijk onderwerpen verdeeld, waarbij telkens één van de directeuren als trekker verantwoordelijk is.

Strategische samenwerkingsagenda 2018
In 2018 heeft het overleg van de directeuren een nieuwe impuls gekregen door het opstellen van een strategische samenwerkingsagenda. De onderstaande agenda is gerealiseerd, waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen strategische, inhoudelijke en overige samenwerkingsonderwerpen.

2. Strategische samenwerking

2.1 Implementatie Bor
Het Besluit Omgevingsrecht (Bor) is in 2017 vastgesteld door het rijk. In het Bor is met name het basistakenpakket van de omgevingsdiensten vastgelegd en wordt geregeld dat de bevoegde gezagen er voor zorgen dat er voor de werkgebieden van de omgevingsdiensten een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid wordt vastgesteld.
In dit kader hebben de directeuren gekozen om voor vijf onderwerpen themasessies te beleggen met betrokken projectleiders om verdere afstemming en samenwerking te realiseren:

a. ROK/GUK toezicht- en handhaving
De omgevingsdiensten hebben in samenwerking met de bevoegde gezagen (deelnemers) operationele uitvoeringskaders opgesteld: ROK's (Regionale Operationele Kaders) of GUK (Gemeenschappelijk Uitvoeringskaders, in de regio Midden- en West-Brabant). Inmiddels zijn de Algemene Besturen van de drie omgevingsdiensten akkoord gegaan met deze uitvoeringskaders en zijn deze bekrachtigd door de bevoegde gezagen (of liggen deze ter bekrachtiging voor).
Bij het opstellen van deze uitvoeringskaders zijn dezelfde uitgangspunten geformuleerd, met name een risicogerichte benadering en is dezelfde methodiek voor risicoprioritering gebruikt. De kansen voor samenwerking met betrekking tot de uitvoeringskaders wordt door de directeuren hoog ingeschat. In de themasessie bleek dat er wel verschillen zijn in de bekostigingssystematiek. Afspraak is om 2019 samen uitwerking te geven aan een meerjarige branche- en risicogerichte aanpak, voor nader te bepalen branches.

b. Asbest
Asbest is als basistaak opgenomen in het Bor. Deze taak is relatief nieuw en sterk in ontwikkeling. In de themasessie zijn werkwijzen, taken besproken, waarbij er nog aanzienlijke verschillen bleken te staan in de opdrachtverlening door gemeenten.
De voorbereidingsgroep gaat door als gezamenlijk werkoverleg om de asbest taak door te ontwikkelen en van elkaar te leren.

c. Bodem
Diverse bodemtaken zijn opgenomen in het Bor en worden op vergelijkbare wijze uitgevoerd. In de themasessie is vooral gesproken over de complexe bevoegdheid- en taakverdeling. De komende overdracht in de Wet Bodembescherming (van provincie naar kleinere gemeenten) is besproken in relatie tot nieuwe ontwikkelingen zoals de komst van de omgevingswet (bodemvisie), het intensievere gebruik van de ondergrond, klimaatverandering energietransitie. Deze ontwikkelingen zullen onder de aandacht van de besturen worden gebracht.

d. Ketengericht Milieutoezicht (KMT)
Ketentoezicht heeft als basistaak een duidelijk positie gekregen door het Bor. De bekostiging en taakuitvoering verschilt sterk per gemeente, terwijl het hier om een gezamenlijke bovengemeentelijke basistaak gaat. De uitvoering van deze taak en het overleg daarover met gemeenten zijn sterk in ontwikkeling. Afgesproken is dat de drie diensten samen een projectvoorstel opstellen voor een Brabantbreed ketenproject in de afvalketen.

e. Vergunningverlening
In de afgelopen jaren is er bij veel partijen aandacht gekomen voor het uitvoeringsbeleid vergunningen, denk aan 'ageing', actualisering van vergunningen en meer risicogericht werken en programmeren. In 2018 is in het kader van de provinciale opdracht door de drie diensten een collegiale toets op het thema vergunningverlening uitgevoerd. De aanbevelingen hieruit worden in 2019 door de betreffende toetsclub in een themasessie met de directeuren besproken.

2.2 Samenwerking met de provincie
De provincie is deelnemer in en opdrachtgever van de drie omgevingsdiensten en is een belangrijke gezamenlijke samenwerkingspartner.

a. Implementatie Instrumenteel VTH-kader Omgevingsrecht
In 2018 hebben Provinciale Staten het VTH-kader vastgesteld. Aansluitend hebben projectleiders van de drie omgevingsdiensten in samenwerking met de provincie gezamenlijk een meerjarig implementatieplan opgesteld. Het 3D-overleg is in samenspraak met de provincie akkoord gegaan met dit plan. De implementatie gebeurt themagericht door werkgroepen, waar telkens één dienst de trekker is. Bij de implementatie wordt nadrukkelijk geanticipeerd op de komende Omgevingswet.

b. Collegiale toets Vergunningverlening Provincie
De provincie heeft een 'leveranciersbeoordeling nieuwe stijl' ingevoerd, waarin de directeuren verantwoordelijk zijn voor een collegiale toets. Het thema in 2018 was vergunningverlening, zoals hierboven beschreven bij 2.1.e. In 2019 is het thema de invoering van de omgevingswet.

2.3 Omgevingswet
De invoering van de omgevingswet heeft een grote impact op de werkprocessen en de rol van de omgevingsdiensten. In 2018 hebben de omgevingdiensten gezamenlijk een impactanalyse uitgevoerd, deels met de provincie. Er is een gezamenlijk 10-punten actieplan opgesteld en kennis en ervaringen in pilots met gemeenten worden gedeeld.

3. Inhoudelijke samenwerking
In 2018 zijn vier onderwerpen geprioriteerd. De eerste drie van de onderstaande samenwerkingsprioriteiten vallen samen met de speerpunten van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht in Noord-Brabant (BPO).

3.1 Veehouderij
In het 3D-overleg zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van projecten, zoals het ITV-project (intensivering toezicht veehouderij, Brabantbreed) geïnitieerd door de provincie in samenwerking met deelnemende gemeenten. Daarnaast zijn onder andere afspraken gemaakt over de uitvoering van het

BPO-speerpunt mestfraude samen met de NVWA. Ook zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van de Natuurbeschermingswet in relatie tot de Wabo.

3.2 Risicorelevante bedrijven
Voor 240 'net-niet-Brzo bedrijven' is een Brabantbreed project opgestart samen met de drie Brabantse veiligheidsregio's en waterschappen. Uitgangspunt is dat bedrijven eigen verantwoordelijkheid dragen voor het beheersen van veiligheids- en milieurisico's.
Er is een tool ontwikkeld om te beoordelen hoe bedrijven dit invullen. Ook is een aangepaste nalevingsstrategie opgesteld.

3.3 Asbestdaken
Vanaf 2014 is er een verbod op asbestdaken groter dan 30 m². Voor Noord-Brabant wordt geraamd dat nog circa 17,5 miljoen m² dakoppervlak gesaneerd moet worden. Er zijn landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal op vele plaatsen samenwerkingsverbanden opgezet, zodat eenieder niet zelf het wiel hoeft uit te vinden en 'open source' gewerkt kan worden.

3.4 Ondermijning
Er is samen met het RIEC en de Taskforce Brabant-Zeeland een projectplan opgesteld. De rol van de omgevingsdiensten betreft vooral de oog-en-oorfunctie.

4. Overige samenwerking

4.1 Arbeidsmarktbeleid
De omgevingsdiensten werken samen om hun positie op de krappe arbeidsmarkt te behouden. Naast gezamenlijke werving, voorlichting op beroepsopleidingen, wordt ook samengewerkt op het terrein van opleiding en bijscholing van vergunningverleners en toezichthouders agrarisch.

4.2 Informatieuitwisseling
Informatietechnologie en digitalisering is een belangrijk strategisch onderwerp voor de 3 omgevingsdiensten. In de samenwerking wordt aangesloten bij het TNO-onderzoek 2018 naar de digitalingsmogelijkheden in de VTH-uitvoering Omgevingsrecht, in opdracht van de provincie. In dit kader worden enkele pilots voorbereid (luchtwassers, buitengebied) en de mogelijkheden tot samenwerking worden in kaart gebracht. Hiertoe zal in 2019 een themasessie in 3D worden georganiseerd.

4.3 Samen Sterk in Brabant (SSiB)
In 2018 is door de drie diensten de SSiB-uitvoering ondergebracht bij de ODBN. Er is nu één Brabantbreed team met zeven boa's buitengebied. Hierdoor is er eenduidige aansturing en worden schaal- en andere efficiencyvoordelen gerealiseerd.
Verder is er een tweejarige impuls (2019-2020) voor extra toezicht in natuurgebieden, met middelen (€ 2,7 mln.) die beschikbaar zijn gesteld door Provinciale Staten.

4.4 Meldkamer
De klachtenmeldingen binnen kantoortijden zijn door de ODZOB, ODBN en de RUD Zeeland ondergebracht bij de OMWB. De samenwerking van deze diensten met het huidige callcenter voor meldingen buiten kantoortijden eindigt op 1 januari 2021. Met de DCMR worden gesprekken gevoerd over de samenwerking vanaf 2021voor de intake van klachten buiten kantoortijden. Daarnaast onderzoeken de diensten de mogelijkheden van een kwalitatieve impuls voor de afhandeling van klachten.

4.5 Samenwerking bestuursrecht en strafrecht
Het is van groot belang dat bij milieuovertredingen volgens de Landelijke Handhavingsstrategie wordt opgetreden. Bij ernstige overtredingen is samenwerking met OM en politie belangrijk. Landelijk is voor OM, politie en omgevingsdiensten een convenant gegevensuitwisseling opgesteld om de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen bestuurs- en strafrecht goed en rechtmatig te laten

verlopen. In themabijeenkomsten is dit in de Algemene Besturen van de omgevingsdiensten aan de orde gesteld. In de rondetafelconferentie van januari 2018 zijn over de samenwerking tussen de Brabantse Omgevingsdiensten, politie, OM, Provincie, Waterschappen en vertegenwoordigers van kringen van gemeentesecretarissen afspraken gemaakt, die in 2018-2019 verder worden uitgewerkt. In dit kader is een overlegstructuur ontwikkeld die in 2019 wordt geïmplementeerd.

Bijlage 6 Controleverklaring

Building a better working world

Openbaarmaking van controleverklaringen

1 Condities

De machtiging om de controleverklaring openbaar te maken wordt gegeven onder de volgende condities:

- Indien na het verlenen van deze machtiging feiten en omstandigheden bekend worden die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept, is nader overleg met de accountant noodzakelijk.
- De machtiging heeft betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het ten behoeve van de algemene vergadering uit te brengen verslag, waarin ook de opgemaakte jaarrekening wordt opgenomen.
- De machtiging heeft ook betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het bij het handelsregister te deponeren verslag, mits de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt.
- De voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening waarin op grond van artikel 2:397 BW vereenvoudigingen zijn aangebracht, dient te zijn ontleend aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening. Een concept van deze voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening dient aan ons ter inzage te worden gegeven.
- De controleverklaring kan ook worden toegevoegd indien de jaarrekening op elektronische wijze, bijvoorbeeld op internet, wordt openbaar gemaakt. Deze jaarrekening dient de volledige jaarrekening te zijn en deze dient goed te zijn afgescheiden van andere gelijktijdig elektronisch openbaar gemaakte informatie.
- Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is voor het opnemen van de controleverklaring daarbij opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2 Toelichting op de condities

2.1 Raad van commissarissen en raad van bestuur

De accountant zendt zijn controleverklaring doorgaans aan de raad van commissarissen en de raad van bestuur. Dit is in overeenstemming met Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) dat in artikel 393 onder meer zegt: "De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring". "De accountant brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de raad van commissarissen en aan het bestuur."

2.2 Algemene vergadering

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan na uitdrukkelijke toestemming van de accountant. In dit kader wordt onder openbaarmaking verstaan het beschikbaar stellen voor het publiek, dan wel aan een zodanige kring van personen dat deze met het publiek gelijk is te stellen. Verspreiding onder aandeelhouders c.q. leden valt ook onder dit begrip openbaar maken, zodat voor het opnemen van de controleverklaring in het verslag dat aan de algemene vergadering wordt uitgebracht machtiging van de accountant nodig is.

2.3 Controleverklaring plus verantwoording

De machtiging heeft betrekking op publicatie in het verslag waarin tevens is opgenomen de jaarrekening waarop de controleverklaring betrekking heeft. Deze conditie stoelt op de beroepsregels die zeggen dat het de accountant verboden is toestemming te geven tot openbaarmaking van zijn verklaring anders dan tezamen met de verantwoording waarop die verklaring betrekking heeft. De accountant zal ook altijd de overige inhoud van het verslag willen zien, omdat het hem niet toegestaan is toestemming tot openbaarmaking van zijn verklaring te verlenen indien door de inhoud van de gezamenlijk openbaar gemaakte stukken een onjuiste indruk omtrent de betekenis van de jaarrekening wordt gewekt.

2.4 Gebeurtenissen tussen datum controleverklaring en algemene vergadering

Aandacht dient geschonken te worden aan het feit dat zich tussen de datum van de controleverklaring en de datum van de algemene vergadering waarin omtrent de vaststelling van de jaarrekening wordt beslist, feiten of omstandigheden kunnen voordoen die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept. De accountant dient namelijk op grond van COS 560 controlewerkzaamheden te verrichten die er op gericht zijn toereikende controle-informatie te verkrijgen dat alle gebeurtenissen voor de datum van de controleverklaring die aanpassing van of vermelding in de jaarrekening vereisen, zijn gesignaleerd.

Indien de accountant gebeurtenissen ter kennis komen, die van materiële betekenis kunnen zijn voor de jaarrekening, dient de accountant te overwegen of die gebeurtenissen juist zijn verwerkt en toereikend zijn vermeld in de toelichting bij de jaarrekening. Als de accountant tussen de datum van de controleverklaring en de datum dat de jaarrekening openbaar wordt gemaakt, kennis neemt van een feit dat de jaarrekening materieel zou kunnen beïnvloeden, dient de accountant te beoordelen of de jaarrekening moet worden gewijzigd, de kwestie te bespreken met de leiding en te handelen zoals op grond van de omstandigheden noodzakelijk is.

2.5 Handelsregister

De jaarrekening wordt (bij onder titel 9 BW2 vallende rechtspersonen samen met het jaarverslag en de overige gegevens) overgelegd aan de algemene vergadering. De algemene vergadering beslist over de vaststelling van de jaarrekening. Pas na de vaststelling van de jaarrekening door de algemene vergadering is sprake van een vennootschappelijke jaarrekening. Deze jaarrekening zal in de regel in ongewijzigde vorm worden vastgesteld. Aan de vennootschappelijke jaarrekening moet als onderdeel van de overige gegevens de controleverklaring worden toegevoegd. De tekst hiervan is normaal gesproken identiek aan de eerder afgelegde controleverklaring. Het is de vennootschappelijke jaarrekening die samen met het jaarverslag en de overige gegevens bij het handelsregister wordt openbaar gemaakt. Onder de overige gegevens behoort dan te zijn opgenomen de controleverklaring die behoort bij de volledige jaarrekening. Indien de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt, kan de controleverklaring worden toegevoegd aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening en bij tijdige deponering van het verslag ten kantore van het handelsregister als onderdeel van dit verslag worden openbaar gemaakt.

2.6 Openbaarmaking op andere wijze

De jaarrekening kan ook worden openbaar gemaakt op andere wijze dan door deponering bij het handelsregister. De controleverklaring kan ook dan worden toegevoegd, mits het gaat om openbaarmaking van de volledige jaarrekening. Indien een deel van een jaarrekening dan wel een verkorte jaarrekening openbaar wordt gemaakt, is het niet toegestaan dat daarbij enigerlei door de accountant gegeven mededeling wordt openbaar gemaakt, tenzij:

a. hij tot het oordeel is gekomen dat in de gegeven omstandigheden het desbetreffende stuk toereikend is; of
b. op grond van wettelijke voorschriften met openbaarmaking van het desbetreffende stuk kan worden volstaan.

Indien niet de volledige jaarrekening wordt openbaar gemaakt, is nader overleg met de accountant noodzakelijk. Bij het opnemen van de jaarrekening en de controleverklaring op internet dient gewaarborgd te worden dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de internetsite. De scheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat.

2.7 Opnemen in een ander stuk

Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is sprake van een nieuwe openbaarmaking en is opnieuw toestemming van de accountant nodig. Een voorbeeld van deze situatie is de publicatie van een emissieprospectus met daarin opgenomen de jaarrekening, nadat dezelfde jaarrekening tezamen met de andere jaarstukken is gedeponeerd bij het handelsregister. Voor elke nieuwe openbaarmaking is dus opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2.8 Gebeurtenissen na de algemene vergadering

Indien na de vaststelling van de jaarrekening feiten en omstandigheden bekend zijn geworden waardoor de jaarrekening niet langer het wettelijk vereiste inzicht geeft, moet niettemin de bij de vastgestelde jaarrekening afgegeven controleverklaring worden gehandhaafd, evenals de bij het handelsregister neergelegde controleverklaring. In dat geval dient de rechtspersoon over deze feiten en omstandigheden een mededeling bij het handelsregister te deponeren, voorzien van een controleverklaring. Ook in deze situatie is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Uitkomsten controle en overige informatie 2018

Rapportage aan het algemeen bestuur

Building a better working world

Ernst & Young Accountants LLP
Prof.Dr.Dorgelolaan 12
5613 AM Eindhoven, Netherlands
Postbus 455
5600 AL Eindhoven, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 48 00
ey.com

Het algemeen bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Postbus 8035
5601 KA EINDHOVEN

Eindhoven, 9 april 2019

REQ3275394/kvs

Uitkomsten controle en overige informatie 2018

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening 2018 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. In het hoofdstuk Kernpunten uit onze rapportage vindt u een samenvatting van de belangrijkste uitkomsten van onze controle.

In de paragraaf Onze analyse van het resultaat 2018 van het hoofdstuk Uitkomsten jaarrekeningcontrole geven wij onze mening over de kwaliteit van het resultaat en significante transacties en/of ongebruikelijke mutaties op de balans of resultaatrekening.

De paragraaf Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle van het hoofdstuk Uitkomsten jaarrekeningcontrole biedt informatie over de gesignaleerde kernpunten van de controle en overige punten.

De bijlagen bevatten informatie over onze werkwijze, de reikwijdte van de accountantscontrole en de eventuele inzet van deskundigen, de kwaliteit van de interne beheersorganisatie en de controleverschillen.

De huidige veranderingen in het accountantsberoep, mede geïnitieerd door onze beroepsgroep NBA, de politiek en de Autoriteit Financiële Markten (AFM), gericht op verbetering van de kwaliteit en versterking van de onafhankelijkheid, ondersteunen wij volledig. In dit verband onderstrepen wij het belang van het voeren van een open en eerlijke dialoog met u als lid van het algemeen bestuur. Dit vormt een essentieel onderdeel van het controleproces en van de corporate governance als geheel.

Het concept van dit verslag is d.d. 18 maart jl. besproken met de directeur, de portefeuillehouder Financiën en met de controller.

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te 6 More London Place, London, SE1 2DA, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 258, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Building a better working world

Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

Dit verslag is uitsluitend bestemd voor gebruik door het algemeen en dagelijks bestuur en mag niet door anderen worden gebruikt.

Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of eventuele vragen omtrent deze of andere met de controle verband houdende zaken te beantwoorden.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. H.E. Oostdijck RA
Externe accountant

Inhoudsopgave

Kernpunten uit onze rapportage 4

Uitkomsten jaarrekeningcontrole 5
- Onze analyse van het resultaat 2018
- Onze analyse van de financiële positie 2018
- Onze analyse van de gehanteerde grondslagen
- Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Kwaliteit beheersorganisatie 13
- Overwegingen met betrekking tot fraude en het risico op management override
- Bevindingen interne beheersing en automatisering

Rechtmatigheidsbeheer 15

Bijlagen 18
- Controleaanpak
- Jaarverslag
- Onafhankelijkheid
- Verklaring van verantwoordelijkheden
- Controleverschillen

Totaal aantal pagina's in dit rapport: 27

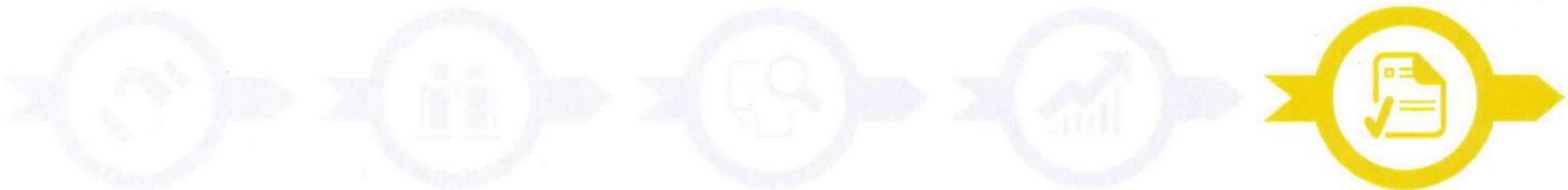

Kernpunten uit onze rapportage

Kernpunt	Uitkomst
Goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid	Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (hierna: ODZOB) een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva per 31 december 2018, in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Goedkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid	Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.
Geen bevindingen ten aanzien van de WNT-verantwoording	Wij hebben de WNT-verantwoording van ODZOB gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT. Wij kunnen concluderen dat de opgenomen toelichting in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
Ongecorrigeerde controleverschillen	In totaal resteren in de jaarrekening 2018 geen ongecorrigeerde controleverschillen, welke de rapporteringstolerantie overschrijden.
Jaarverslag is opgesteld in overeenstemming met het BBV en bevat geen materiële inconsistenties met de jaarrekening	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en het jaarverslag in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de gemeenschappelijk regeling en haar omgeving geen materiële onjuistheden bevat.
Belangrijke voorwaarde: ongewijzigde vaststelling	Wij zijn er bij ons oordeel van uitgegaan dat het algemeen bestuur de nu overlegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van het resultaat 2018

Uw resultaat nader besproken

Het gerealiseerd resultaat over het jaar 2018 bedraagt vóór tariefscorrectie € 489.000 voordelig, ten opzichte van een begroot saldo van € 0. Na tariefscorrectie bedraagt het gerealiseerd resultaat over 2018 € 0.

Het resultaat over 2018 ten opzichte van de gewijzigde begroting kan als volgt worden weergegeven.

Resultaat 2018 ten opzichte van de gewijzigde begroting			
Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting 2018	Realisatie 2018	Afwijking ten opzichte van de gewijzigde begroting
Totale lasten Totale baten (voor tariefscorrectie)	17.787 17.787	19.531 20.036	1.744 2.249
Totaal saldo van baten en lasten	0	505	505
Vennootschaps-belasting	–	(16)	(16)
Tariefscorrectie	–	(489)	(489)
Mutaties in reserve	–	–	–
Gerealiseerd resultaat	0	0	(0)

Uw begrotingsbeheer

In de jaarrekening is in de paragraaf Overzicht van baten en lasten (pagina 43 tot en met 49) een analyse opgenomen van het gerealiseerde resultaat ten opzichte van de gewijzigde begroting. De lasten met de belangrijkste en meest opvallende afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting kunnen als volgt worden weergegeven.

Omschrijving afwijking	Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000		
1. Inhuur personeel		1.018
2. Kapitaallasten	216	
2. Automatisering/licenties		98
3. Programmakosten		605
4. Programmakosten collectieve taken		183
4. Onvoorzien	75	
5. Overige		131
Totaal	291	2.035
Saldo afwijking ten opzichte van gewijzigde begroting		1.744

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van het resultaat 2018

Begrotingsbeheer

Zoals het overzicht op de voorgaande pagina laat zien, zijn er op onderdelen relatief grote verschillen tussen de begrote lasten (na begrotingswijzigingen) en de gerealiseerde lasten. Uit de toelichting in de jaarrekening blijkt dat dit grotendeels het gevolg is van het feit dat ODZOB meer taken heeft uitgevoerd dan vooraf begroot. Deze toename is voornamelijk gelegen in de verzoektaken, in mindere mate in de wettelijke basistaken. Het hoger dan begrote activiteitenniveau vertaalt zich voornamelijk in hogere (directe) personeelslasten. Deze laat derhalve de grootste afwijking (stijging) ten opzichte van de gewijzigde begroting zien.

De overheadskosten zijn nagenoeg in lijn met de gewijzigde begroting, ondanks het hoger dan begrote activiteitenniveau. Het resultaat vóór tariefscorrectie ad € 505.000 betreft derhalve hoofdzakelijk de overdekking van de overheadkosten als gevolg van een groter opdrachtvolume.

Daarnaast is er voor € 605.000 aan externe programmakosten gerealiseerd voor verschillende projecten welke als onderdeel van de begroting – zoals in de begroting ook toegelicht – niet betrouwbaar zijn in te schatten en derhalve niet zijn begroot. Tegenover deze kosten staan dezelfde projectopbrengsten, waardoor deze activiteiten budgetneutraal zijn.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie 2018

Analyse van de financiële positie

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per jaareinde 2018 volgens de jaarrekening € 1,5 miljoen en heeft zich vanaf 2016 als volgt ontwikkeld.

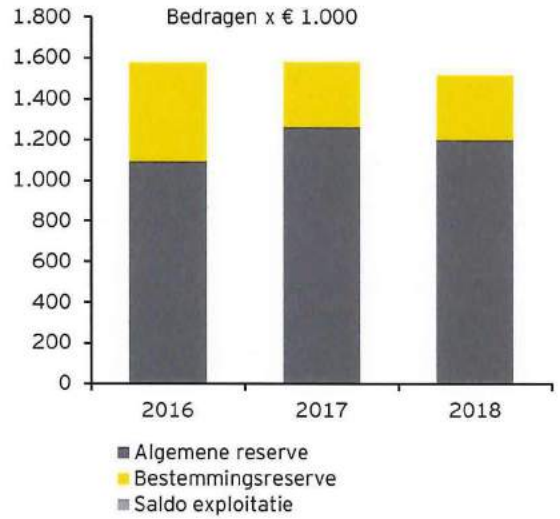

Eind 2016 heeft het algemeen bestuur de financiële verordening aangepast. Hierbij is besloten om in geval van een positief resultaat, vóór het vaststellen van het rekeningresultaat, tariefegalisatie toe te passen indien de algemene reserve het gewenste niveau heeft bereikt. Op grond van de vastgestelde uitgangspunten dient de algemene reserve ultimo 2018 € 1.200.000 te bedragen.

Doordat de algemene reserve ultimo 2018 reeds op het gewenst niveau is, is het volledige resultaat over boekjaar 2018 (€ 489.000) via de tariefegalisatie verrekend met de deelnemers, waardoor het gerealiseerde resultaat over 2018 € 0 bedraagt. De tariefegalisatie vindt plaats op basis van de in 2018 door de deelnemers werkelijk afgenomen uren.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie 2018

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Om adequaat en effectief te kunnen anticiperen op financiële risico's, zonder iedere keer een beroep te moeten doen op de deelnemers, houdt ODZOB een algemene reserve aan. In 2017 is door het algemeen bestuur de "Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement ODZOB 2018" vastgesteld, welke vanaf 1 januari 2018 van toepassing is. Deze nota voorziet in een nieuwe rekenregel voor het bepalen van de gewenste hoogte van de algemene reserve met ingang van 2018.

Onder de nieuwe methodiek wordt de streefwaarde van de algemene reserve gebaseerd op het totaal van de baten in de begroting (door middel van een staffelregeling). In het verleden was deze streefwaarde gekoppeld aan de geïdentificeerde risico's. Er is gekozen voor deze nieuwe methodiek omdat deze eenvoudiger en objectiever te berekenen is en minder afhankelijk is van schommelingen (baten zijn relatief stabiel).

Het blijft onder de nieuwe systematiek echter belangrijk om de omvang van de algemene reserve af te zetten tegen de (ontwikkelingen in) de geïdentificeerde risico's. Het dagelijks bestuur heeft deze analyse opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Daaruit komt naar voren dat de totale verwachtingswaarde van de geïdentificeerde risico's ultimo 2018 (€ 1.958.000) hoger uitkomt dan de omvang van de algemene reserve (€ 1.200.000). Het dagelijks bestuur adviseert de deelnemers derhalve, ieder voor hun deel, in hun eigen risicoparagraaf rekening te houden met een onafgedekt risico van € 758.000. Hierbij wordt opgemerkt dat de deelnemers een deel van het risico (circa € 0,6 miljoen) in eigen hand hebben, voornamelijk in het al dan niet doorleggen van bezuinigingen richting de ODZOB, welke kunnen resulteren in een aanpassing van de werkorganisatie en bijbehorende frictiekosten.

Wij merken volledigheidshalve op dat de bepaling en inschatting van de risico's zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing de verantwoordelijkheid is van het dagelijks bestuur. We benadrukken dat deze paragraaf niet aan accountantscontrole onderhevig is. Het vaststellen van het risicoprofiel en het daarbij behorende weerstandsvermogen is dan ook een samenspel tussen dagelijks en algemeen bestuur.

ODZOB heeft per 31 december 2018 een solvabiliteit van 26,3% (2017: 23,8%).

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de financiële positie 2018

Financiering

ODZOB heeft ultimo 2018 geen externe financiering meer. In 2017 is de laatste tranche van de langlopende leningen afgelost.

Zoals blijkt uit de paragraaf Financiering is in 2018 de kasgeldlimiet niet overschreden. Er is daarnaast geen sprake van een overschrijding van de renterisiconorm.

Vanaf de invoering van de wet verplicht schatkistbankieren zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2018 heeft ODZOB een bedrag van € 1.535.000 (2017: € 2.618.000) uitgezet in de schatkist. De daling van het bedrag wat is aangehouden in de schatkist is met name het gevolg van de uitbetaling in 2018 van de tariefscorrectie over 2017 (€ 1.074.000).

ODZOB heeft in de toelichting bij de jaarrekening adequaat gerapporteerd over het schatkistbankieren. Hierbij blijkt dat het drempelbedrag in het tweede en derde kwartaal is overschreden. De relatief kleine overschrijdingen zijn veroorzaakt doordat er na de dagelijkse afstorting van de overtollige middelen nog een aantal bedragen zijn binnengekomen die een te hoog eigen banksaldo veroorzaakten. Hoewel hiermee formeel gezien sprake is van een rechtmatigheidsfout zijn er geen financiële consequenties en is er geen sprake van een financiële onrechtmatigheid. Om deze reden hebben wij deze onrechtmatigheid niet opgenomen in ons overzicht met controleverschillen. Wij hebben vastgesteld dat hierover adequaat is gerapporteerd in de jaarrekening.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Onze analyse van de gehanteerde grondslagen

Aanvaardbaarheid van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling	Naar onze mening zijn de door het dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.
Kwaliteit jaarverslag	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig de wet is opgesteld en verenigbaar is met de jaarrekening. Verder hebben wij vastgesteld dat de verplichte paragrafen zijn toegevoegd.
Significante schattingsposten	Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van het algemeen bestuur beoordelen wij deze door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen. Wij kunnen ons met deze schattingen verenigen.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Naleving Europese aanbestedingsregels	Wet normering topinkomens (WNT)
Geen onrechtmatigheden geconstateerd ten aanzien van de naleving van de Europese aanbestedingsregels	Over 2018 voldaan aan de WNT; toelichting op de WNT in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen
Als onderdeel van de controle op de rechtmatigheid van handelen vragen wij uw organisatie om jaarlijks een inkoopanalyse uit te voeren. Hierin wordt nagegaan of bij de inkopen voldaan is aan de aanbestedingsregels. ODZOB heeft de interne aanbestedingsregels niet opgenomen in het normenkader, zodat onze controle primair toeziet op naleving van de Europese aanbestedingsregels. Het dagelijks bestuur heeft in 2018 een inkoopanalyse opgesteld, in nauwe samenwerking met Bizob. Hierbij is voor de gehele inkoopmassa over 2018 getoetst of voldaan is aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen. Op grond van onze controlewerkzaamheden zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd. Dit betekent dat in materiële zin de Europese aanbestedingsregels juist zijn gevolgd.	Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd. Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden. In het kader van de jaarrekening 2018 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie. Tevens heeft u vastgesteld of er functionarissen zijn die een hogere bezoldiging dan de gestelde maxima kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd en hebben vastgesteld dat de toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Wel merken wij op dat er in 2018 foutherstel heeft plaatsgevonden op de WNT-verantwoording 2017. Dit fouthersel is - conform artikel 5d van de Uitvoeringsregeling WNT - verwerkt en toegelicht in de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening 2018.

Aandachtsgebieden en bevindingen in de controle

Wet normering topinkomens - Anticumulatiebepaling	Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. Dit hebben wij in onze controleverklaring ook kenbaar gemaakt. Met betrekking tot deze gegevens is het de verantwoordelijkheid van de instelling om navraag te doen bij de - op grond van de WNT regelgeving, binnen de organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking - in hoeverre deze leidinggevende topfunctionaris tevens een dienstbetrekking heeft bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris. Indien dit het geval is dient de leidinggevende topfunctionaris bij iedere WNT-instelling waarbij hij een dienstbetrekking heeft te informeren over de overige WNT-instellingen waar bij hij een dienstbetrekking heeft, zodat dit door de WNT-instellingen openbaar kan worden gemaakt. Deze meldplicht geldt alleen voor de topfunctionaris als hij minstens een van deze dienstbetrekkingen is aangegaan op of na 1 januari 2018.

Kwaliteit beheersorganisatie

Overwegingen met betrekking tot fraude en het risico op management override

Fraude en de naleving van wet- en regelgeving

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust zowel bij het algemeen bestuur als bij het dagelijks bestuur. Het is van belang dat het dagelijks bestuur, onder toezicht van het algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Onze werkzaamheden zijn niet primair gericht op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. Indien onze werkzaamheden aanwijzingen opleveren voor opgetreden fraudes of onregelmatigheden, dan rapporteren wij u daar direct over. Dit is in 2018 niet aan de orde geweest.

Naleving wet- en regelgeving en overige

Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving of statuten, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin het algemeen bestuur in staat is haar taken te vervullen.

Kwaliteit beheersorganisatie

Bevindingen interne beheersing en automatisering

Interne beheersing

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2018 van uw gemeenschappelijke regeling hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet en het bestaan van de interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

De belangrijkste financiële processen die wij binnen uw organisatie onderkennen zijn:

- inkoop en aanbesteding, inclusief betalingsverkeer
- projectbeheersing (inclusief facturatie)
- personeel
- automatisering/ICT

Wij merken volledigheidshalve op dat wij de werking van de interne beheersmaatregelen niet hebben getest. Wij hebben onze controleaanpak voor de jaarrekeningcontrole 2018 op een gegevensgerichte manier ingestoken. Onderdeel van deze controleaanpak is het uitvoeren gegevensgerichte detailtesten, waarbij wij de getrouwheid en rechtmatigheid van transacties binnen de reguliere processen door ons wordt vastgesteld. Onze volledig gegevensgerichte controleaanpak is onder meer ingegeven door de meer stringente eisen welke aan interne beheersmaatregelen worden gesteld. Hierdoor is een meer gegevensgerichte controleaanpak voor ons op dit moment efficiënter.

Op basis van onze tussentijdse controle is gebleken dat de processen binnen ODZOB in de basis op orde zijn. Wij hebben geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Automatisering

Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. De jaarrekeningcontrole heeft echter geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Rechtmatigheidsbeheer

Bevindingen rechtmatigheidsbeheer

Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid

Bij onze controle op de rechtmatigheid hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

- de begrotingsrechtmatigheid
- de kredietrechtmatigheid
- het misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium
- de niet-financiële beheershandelingen

Het controleprotocol voor de jaarrekeningcontrole 2018 is op 27 september 2018 door het algemeen bestuur vastgesteld. Het normenkader is intern bij uw organisatie niet vertaald in interne controleprotocollen, de geïdentificeerde risico's en de getroffen beheersmaatregelen zijn dan ook niet zichtbaar in kaart gebracht. Gezien de beperkte omvang van de organisatie is er geen sprake van een verbijzonderde interne controle.

Begrotingscriterium

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van het algemeen bestuur is gerespecteerd. Wij beoordelen bij onze controle de overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten per programma. Dit betreffen enkel de lasten omdat hierop een beoordeling en rapportering van de accountant wordt gevraagd vanuit de Kadernota Rechtmatigheid.

Het algemeen bestuur autoriseert de begroting (en begrotingswijzigingen) en geeft daarmee toestemming voor de uitvoering van het beleid en de daarvoor benodigde middelen. Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om begrotingsafwijkingen tijdig te signaleren en te rapporteren aan het algemeen bestuur. Door een goede inrichting van de planning-en-controlcyclus zorgt het dagelijks bestuur ervoor dat de begroting en budgetten worden bewaakt en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen.

Rechtmatigheidsbeheer

Bevindingen rechtmatigheidsbeheer

Indien desondanks budgetten worden overschreden en niet meer gedurende het jaar kunnen worden voorgelegd aan het algemeen bestuur, is strikt genomen sprake van een onrechtmatigheid.

Deze overschrijdingen hoeven echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Voor een juiste oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het algemeen bestuur geformuleerde beleid, deze wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten of kostenoverschrijdingen bij openeinderegelingen. Deze overschrijdingen dienen te worden weergegeven in de jaarrekening en kunnen door het vaststellen van de jaarrekening alsnog door het algemeen bestuur worden geautoriseerd.

Wij zijn nagegaan of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door het algemeen bestuur geautoriseerde begroting. Wij constateren dat op totaal lastenniveau de totale lasten ter hoogte van € 19.531.000 de gewijzigde begroting ter hoogte € 17.787.000 overschrijden. De totale overschrijding van de lasten bedraagt € 1.744.000. Tegenover deze overschrijding staan echter ook hogere baten, doordat ODZOB meer taken heeft uitgevoerd dan vooraf begroot. Aangezien tegenover deze hogere lasten ook hogere baten staan, telt deze begrotingsoverschrijding niet mee in het kader van de rechtmatigheid. Het overzicht van baten en lasten toon bovendien dat de overheadskosten nagenoeg in lijn met de gewijzigde begroting zijn gebleven, ondanks het hoger dan begrote activiteitenniveau.

De afwijkingen van de baten en lasten op subcategorieniveau zijn in de jaarrekening op pagina 43 tot en met 49 inzichtelijk en toereikend toegelicht. Daar de afwijkingen toereikend zijn toegelicht en de kostenoverschrijding wordt gecompenseerd door kostendekkende omzet hebben de afwijkingen geen impact op ons rechtmatigheidsoordeel.

Rechtmatigheidsbeheer

Bevindingen rechtmatigheidsbeheer

Kredieten

Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door het algemeen bestuur geautoriseerde kredieten. Wij stellen vast dat er geen sprake is van kredietoverschrijdingen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Er zijn geen bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Niet-financiële beheershandelingen vallen buiten de scope van rechtmatigheidscontrole

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Daarnaast hebben wij gericht geïnformeerd naar de lopende procedures waarbij ODZOB betrokken is, teneinde indicaties te verkrijgen over de eventuele risico's op dit vlak. Op grond hiervan beschikken wij niet over aanwijzingen die een nader onderzoek naar de (financiële) gevolgen noodzakelijk maakt.

Bijlagen

Controleaanpak	19
Jaarverslag	21
Onafhankelijkheid	22
Verklaring van verantwoordelijkheden	24
Controleverschillen	26

Bijlage - Controleaanpak

Controleaanpak en -uitvoering

Controleaanpak en -uitvoering

Wij hanteren een volledig gegevensgerichte controleaanpak. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2018 onderkend.

Aan de volgende punten werd extra aandacht besteed in het kader van onze controleaanpak:

- De toepassing van de tariefegalisatie
- Schattingen en toelichtingen in de jaarrekening
- Overlopende posten in de jaarrekening
- (Aanbestedings)rechtmatigheid
- Wet normering topinkomens

Bijlage - Controleaanpak

Goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporteringstoleranties

Het algemeen bestuur stelt de goedkeuringstolerantie vast, die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. De goedkeuringstolerantie is vastgesteld door het dagelijks bestuur en vervolgens ter besluitvorming gebracht van het algemeen bestuur.

Op grond van de jaarrekening 2018 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 195.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 585.000 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door het algemeen bestuur in het controleprotocol 2018 bepaald op € 50.000.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1 < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3 < 10%	≥ 10%	-

Bijlage - Jaarverslag

Inleiding

In het kader van onze controle van de jaarrekening is het onze taak om na te gaan of het jaarverslag voldoet aan de voorschriften van het BBV en of het verenigbaar is met de jaarrekening, en ook om na te gaan of het jaarverslag, in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de gemeenschappelijke regeling en haar omgeving, geen materiële onjuistheden bevat.

Vereisten jaarverslag

Uw jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording, de paragrafen en overige gegevens. Het BBV bepaalt nadere voorschriften voor het jaarverslag.

In overeenstemming met de omvang en complexiteit van de gemeenschappelijke regeling bevat het jaarverslag een evenwichtige en uitvoerige analyse van de financiële situatie op de verslagdatum, ontwikkelingen tijdens het boekjaar en inkomsten, alsmede een beschrijving van de risico's en onzekerheden. Daarnaast dient in het jaarverslag de verwachte gang van zaken te worden opgenomen.

Bijlage - Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Vanaf 1 januari 2014 is op alle assurance-opdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van toepassing. Een aantal belangrijke punten uit de ViO, die wij hieronder hebben opgenomen betreffen:

1. Langdurige betrokkenheid
2. Samenloop van dienstverlening
3. Geschenken en giften

Een strikte scheiding tussen controle- en adviesdiensten was al van kracht voor OOB's (organisaties van openbaar belang) vanaf 1 januari 2014 en kantoorroulatie is verplicht voor financiële jaren van OOB's vanaf 2016. Daarnaast kent de Europese verordening vanaf controlejaar 2016 striktere onafhankelijkheidseisen, maar ook nadere bevestigingen over onafhankelijkheid ter communicatie aan interne toezichthouders.

Op 17 juni 2016 werd een gewijzigde ViO van kracht vanwege de implementatie van Verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Langdurige betrokkenheid

Om alle schijn van afhankelijkheid te vermijden, kunnen de externe accountant en (senior) managers in het team maximaal zeven achtereenvolgende jaren in het team actief zijn. Daarna zullen zij intern roteren.

Onze betrokkenheid in jaren laat het volgende beeld zien:

- drs. H.E. Oostdijck RA, Externe accountant, betrokken sinds boekjaar 2018;
- M.J.F. van de Rijt MSc RA, Manager, betrokken sinds boekjaar 2017.

Dit betekent dat de komende jaren nog geen sprake is van verplichte rotatie.

Wij brengen u tijdig op de hoogte van belangrijke teamwisselingen. Intern beschikken wij over overdrachtsprocedures, zodat u geen hinder ondervindt van een teamwisseling.

Samenloop van dienstverlening

Ten aanzien van OOB's is de combinatie van wettelijke controles en overige dienstverlening volledig verboden, met uitzondering van met name genoemde overige assurance-diensten. Voor niet-OOB's, zoals Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, is bepaald dat samenloop is geoorloofd als de non-assurance-dienst niet van materiële invloed is op het assurance-object. Als er wel materiële invloed is geldt in beginsel een verbod, behalve wanneer de non-assurance-dienst niet:

- subjectief of niet-routinematig is of;
- een verwerkingswijze in het assurance-object ten gevolge heeft waarvan het assurance-team twijfelt of deze verwerkingswijze passend is of;
- leidt tot een bedreiging uit hoofde van belangenbehartiging.

Geschenken en giften

Zoals met u is overeengekomen, informeren wij u hierbij over de door ons ontvangen respectievelijk verstrekte geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid boven € 100. Deze zijn er niet geweest.

Bijlage - Verklaring van verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheid

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2018 van ODZOB gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het BBV. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Fraude en naleving wet- en regelgeving

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude en het naleven van wet- en regelgeving (hierna: onregelmatigheden) berust zowel bij het algemeen bestuur als bij dagelijks bestuur. Het is van belang dat het dagelijks bestuur, onder toezicht van het algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude en onregelmatigheden, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude en onregelmatigheden kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude en onregelmatigheden te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Onze controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang als gevolg van fouten of fraude bevat. Door de beperkingen die inherent zijn aan een controle, bestaat er een onvermijdbaar risico dat sommige afwijkingen in de financiële overzichten niet zullen worden ontdekt, zelfs wanneer de controle naar behoren is gepland en uitgevoerd overeenkomstig de Standaarden.

Onze controlewerkzaamheden omvatten mede de volgens Standaard 240 en 250 vereiste werkzaamheden, zoals brainstorming, het verzamelen van informatie met het oog op het vaststellen van en reageren op het risico van fraude en het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management, met inbegrip van inzage in journaalboekingen, beoordeling van schattingen en evaluatie van zakelijke redenen voor significante ongebruikelijke transacties. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar het hoofdstuk Kwaliteit beheersorganisatie.

Letter of representation

Wij vragen de directie op datum van afgifte controleverklaring om een letter of representation. Afhankelijk van de specifieke situatie van de gemeenschappelijke regeling kunnen aan onze standaard letter of representation aanvullende paragrafen worden toegevoegd.

Bijlage - Controleverschillen

Overzicht van gecorrigeerde controleverschillen

Gecorrigeerde controleverschillen

Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen enerzijds bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van jaarrekeningposten die de gemeenschappelijke regeling heeft opgenomen of gerapporteerd en anderzijds bedragen, classificaties, presentatie of toelichting zoals die naar onze mening in overeenstemming met het BBV dienen te worden opgenomen of gerapporteerd.

Geen van de door ons geconstateerde verschillen overtreft de overeengekomen rapporteringstolerantie.

Bijlage - Controleverschillen

Overzicht van ongecorrigeerde controleverschillen

Ongecorrigeerde controleverschillen

Het hieronder opgenomen overzicht met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het dagelijks bestuur en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het dagelijks bestuur besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het dagelijks bestuur moeten worden gecorrigeerd. Echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het dagelijks bestuur om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. De geconstateerde fouten (totaal getrouwheid en rechtmatigheid) ad € 0 en onzekerheden ter hoogte van € 0 zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van respectievelijk € 195.000 en € 585.000.

De kwalitatieve factoren die hierbij in overweging zijn genomen, zijn:

- het effect op het resultaat voor en na bestemming;
- het effect op de balansposten, inclusief het eigen vermogen;
- het effect op significante toelichtingen, individuele items, subtotaal of totaal in de jaarrekening.

Wij lichten de ongecorrigeerde verschillen nader toe.

Ongecorrigeerde verschillen		
Post/omschrijving van de toelichting	Bedrag in €/ verwijzing naar regelgeving	Referentie in dit verslag
-		
Totaal getrouwheidsfouten:	-	
-	-	
Totaal rechtmatigheidsfouten:	-	

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Verslag Auditcommissie Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

9 april 2019, 16.00 - 17.00 uur

aanwezig P. van der Stek (DB)
S. Luijten (AB)
A. C.W.A.M. van Holstein (AB)
M. van de Rijt (EY)
E. Oostdijck (EY)
M. Tolsma (ODZOB)
E. Minnen (ODZOB)

Conform artikel 4 van de Controleverordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2018 dient een vertegenwoordiging van het AB en de portefeuillehouder Financiën van het DB periodiek overleg te voeren met de accountant. Deze vertegenwoordiging van het AB, verder te noemen de Auditcommissie, is bijeengekomen en heeft met de portefeuillehouder Financiën uit het DB, de accountant, de controller en directie van gedachten gewisseld over de jaarstukken 2018. Hierna treft u de belangrijkste opmerkingen van de Auditcommissie aan.

De accountant geeft een toelichting op zijn controlerapport.
Op grond van de jaarrekeningcontrole concludeert de accountant dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en samenstelling van baten en lasten over 2018 alsook van de activa en passiva per 31 december 2018. Tevens concludeert de accountant dat de jaarrekening rechtmatig is. Er is dan ook voor beide aspecten een goedkeurende verklaring afgegeven. Dit onder de belangrijke voorwaarde dat het Algemeen Bestuur de jaarstukken ongewijzigd vaststelt.

Met betrekking tot het gevolgde controleproces merkt de accountant op dat de samenwerking in goede sfeer is verlopen. Verder wordt aangegeven dat bij de controle is gewerkt met een gegevensgerichte aanpak. De strenge eisen die gesteld worden aan een controle die gebaseerd is op de beoordeling van de interne beheersmaatregelen van de ODZOB maakt dat een gegevensgerichte aanpak naar de mening van EY een efficiëntere aanpak is. Daarom is voor deze laatste variant gekozen bij de uitvoering van de controle. De accountant geeft aan dat dit niet wil zeggen dat de processen van de ODZOB niet in orde zijn. Uit de tussentijdse controle is gebleken dat de processen binnen de ODZOB in de basis op orde zijn en dat geen tekortkomingen zijn geconstateerd in de interne beheersing.

Evenals voorgaande jaren meldt de accountant ten aanzien van het rechtmatigheidsbeheer een formele tekortkoming welke verder geen consequenties heeft. Het betreft hier de wet schatkistbankieren, volgens welke de ODZOB overtollige liquide middelen in de schatkist dient aan te houden. In een enkel geval heeft de ODZOB teveel liquide middelen in eigen kas gehad. Duidelijk is dat dit buiten de

invloedsfeer van de ODZOB ligt: het kan voorkomen dat een betaling op een zeer laat tijdstip binnenkomt en dat de automatische afroming van het banksaldo naar de schatkist al heeft plaatsgevonden.
Ook m.b.t. de WNT verantwoording concludeert EY dat de opgenomen toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen. De accountant licht verder toe dat er geen onrechtmatigheden t.a.v. de naleving van de Europese aanbestedingsregels zijn geconstateerd.
M.b.t. het begrotingsbeheer heeft EY geconstateerd dat de ODZOB weliswaar meer kosten gemaakt heeft dan begroot, maar dat deze kosten gedekt worden door de baten uit de extra opdrachten die aan deze kostenstijging ten grondslag liggen. Daarmee is de kostenoverschrijding rechtmatig. Opgemerkt wordt dat de overheadkosten niet gestegen zijn, waardoor het extra volume tot overdekking geleid heeft.

De leden van de Auditcommissie stellen tijdens de toelichting enkele verduidelijkende vragen naar aanleiding van het accountantsverslag en concluderen vervolgens dat de Auditcommissie met waardering heeft kennis genomen van de jaarstukken 2018 en de bijbehorende bevindingen van de accountant. De commissie besluit de bijeenkomst met een kort maar krachtig: “goed gedaan”.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019

Agendapunt : 5.b

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Begroting 2020

Beslispunten :

1. Kennisnemen van de door het DB opgestelde reactienota n.a.v. ingediende zienswijzen bij ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.
2. Vaststellen van de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 Omgevingsdienst Zuidoost Brabant.

Aanleiding

In artikel 12 van de GR ODZOB is vastgelegd dat het Algemeen Bestuur de begroting uiterlijk 15 juli voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar dient vast te stellen. Conform de daartoe overeengekomen regels heeft het Dagelijks Bestuur op 25 februari de ontwerpbegroting voor 2020 aan de raden en staten van de deelnemers toegezonden met het verzoek om eventuele zienswijzen vóór 20 mei 2019 in te dienen. Dit om bespreking van de ingediende zienswijzen en de reactie van het Dagelijks Bestuur hierop in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 27 juni mogelijk te maken.

Toelichting

Op initiatief van de gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten heeft overleg plaatsgevonden tussen de verbonden partijen MRE, VRZOB, GGD en ODZOB om onder andere de problematiek rond het tijdig halen van de termijnen voor zienswijzen aan te pakken. Dit overleg heeft geleid tot afspraken betreffende de gezamenlijk te hanteren uiterlijke aanlevertijdstippen voor de begrotingen en de (daarop eventueel in te dienen) zienswijzen. Steeds meer deelnemers slagen er in om op tijd een reactie in te dienen. Op 20 mei waren 15 reacties binnen, waarvan 6 in concept. Strikt formeel zijn het de raden en staten die zienswijzen op de begroting kunnen indienen. Dat is nu niet altijd het geval: de concept zienswijzen zijn immers college-standpunten. Desondanks hebben wij gemeend er goed aan te doen om ook de concept-zienswijzen in de reactienota te verwerken. Op maandag 27 mei, 12.00 uur waren van alle deelnemers reacties ontvangen, waarvan een aantal in concept. Een overzicht treft u aan als bijlage. Mochten in de komende dagen besluiten beschikbaar komen die wijzigingen inhouden t.o.v. de concept versies, dan zullen deze als aparte bijlage toegevoegd worden aan deze nota. Deze zullen echter niet meer in de reactienota verwerkt worden. De zienswijzen hebben, zoals te lezen is in de reactienota, geleid tot een tweetal aanpassingen in de begroting. Eén tekstuele aanpassing en één cijfermatige aanpassing.

Beoogd effect
Beoogd wordt om tot een door het Algemeen Bestuur vastgestelde begroting te komen waarbij de zienswijzen welke door de raden en staten van de deelnemers werden ingediend adequaat zijn meegewogen.

Argumenten en onderbouwing
Zie bijgevoegde reactienota

Kanttekeningen en onderbouwing

Financiën / Personeel
Zie begroting

Vervolg / Communicatie
Zoals beschreven in de GR ODZOB zal het DB, na vaststelling door het AB, de begroting:

- terstond aan de deelnemers verzenden;
- vóór 1 augustus naar de toezichthouder (minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) verzenden;

Bijlagen

- Reactienota van het DB n.a.v. ingediende zienswijzen bij begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023
- Begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 Omgevingsdienst Zuidoost- Brabant.
- Overzicht ontvangen reacties deelnemers (datum/concept/definitief) + na opstelling reactienota ingekomen reacties
- Kopie reacties

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

BESLUIT

1. Kennis te nemen van de door het DB opgestelde reactienota n.a.v. ingediende zienswijzen bij ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.
2. Vast te stellen de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 27 juni 2019.

M.J. van Schuppen
voorzitter

J.M.L. Tolsma
secretaris

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Reactienota bij ontwerpbegroting 2020 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Inleiding

Algemeen

Aan de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is op 25 februari jl. de ontwerpbegroting voor 2020 toegestuurd met het verzoek om eventuele zienswijzen voor 20 mei 2019 in te dienen. In deze reactienota wordt aangegeven hoe het Dagelijks Bestuur met de diverse zienswijzen is omgegaan. In principe kan dit variëren van een aanpassing t.o.v. de ontwerpbegroting tot een extra toelichting of aanvullende toezegging.
Het Dagelijks bestuur heeft met belangstelling kennisgenomen van de ingebrachte (concept-) zienswijzen en waardeert de betrokkenheid die daaruit spreekt.

Ontvangen zienswijzen

Op de overeengekomen aanleverdatum (20 mei) waren 15 reacties binnen, waarvan 6 in concept.
Ook na die datum heeft de ODZOB nog zienswijzen ontvangen. Uiteindelijk waren op de op 27 mei reacties beschikbaar van alle deelnemers. Hiervan waren er 7 In concept.
Strikt formeel zijn het de raden en staten die zienswijzen op de begroting kunnen indienen. Dat is nu niet altijd het geval: de concept zienswijzen zijn immers college-standpunten. Desondanks hebben wij gemeend er goed aan te doen om ook de concept-zienswijzen in de reactienota te verwerken. Een overzicht van alle in deze reactienota verwerkte zienswijzen treft u aan als separate bijlage bij het AB voorstel. Mochten in de komende dagen nog nieuwe zienswijzen of besluiten beschikbaar komen dan zullen ook deze als aparte bijlage toegevoegd worden aan deze nota. Deze zullen echter niet meer in de reactienota verwerkt worden.

Zienswijzen met reactie

Om de leesbaarheid te vergroten zijn de ingebrachte zienswijzen en de reactie daarop zoveel mogelijk gerubriceerd naar de hoofdstukken of paragrafen van de begroting waar ze betrekking op hebben.
Een aantal zienswijzen is algemener van aard. Deze zijn in de eerste paragraaf opgenomen.

Zienswijzen, opmerkingen en aanbevelingen van algemene aard.

Dertien gemeenten geven aan geen aanleiding te zien om zienswijzen in te dienen. Het betreft hier de gemeenten **Bergeijk, Best, Deurne, Eersel, Geldrop-Mierlo, Gemert Bakel, Heeze-Leende, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel-De Mierden, Son en Breugel, Waalre.**

Reactie:
Het Dagelijks Bestuur bedankt deze deelnemers voor het gestelde vertrouwen en zal zich er voor inzetten om de realisatie binnen de kaders van de begroting te realiseren.

De gemeente **Someren** geeft het signaal af dat extra taken binnen de begroting moeten worden opgevangen.

Reactie:
De ODZOB werkt op basis van opdrachten. Per deelnemer worden de gemaakte kosten die behoren bij de opdracht van die deelnemer in rekening gebracht. Voor zover de extra taken leiden tot extra opdrachten van een deelnemer zullen deze ook leiden tot extra kosten. Natuurlijk zal steeds in overleg met de deelnemers bekeken worden of en hoe extra taken zo efficiënt mogelijk kunnen worden opgepakt

De gemeenteraad van **Bladel** wil met de zienswijze zijn zorg uitspreken over de stijgende begroting. In de begroting en de meerjarenraming wordt een kostenstijging geconstateerd. De gemeenteraad vraagt de ODZOB alert te zijn op zowel de meerkosten al op een kostenstijging en deze te beperken.

Reactie:
De ODZOB is alert op zowel meerkosten als kostenstijging. Als gevolg daarvan is de tariefstijging beperkt gebleven tot 2%, hetgeen laag te noemen is gezien de te verwachten stijgingen van lonen en prijzen.
Dat de toename van de omvang van de begroting desondanks aanmerkelijk groter is, wordt voornamelijk veroorzaakt door de extra opdrachtverlening die de ODZOB verwacht. De geraamde omvang van basis en verzoektaken is gebaseerd op de meest recente werkprogramma's, te weten de werkprogramma's 2019 van de deelnemers. Deze werkprogramma's 2019 laten een aanzienlijke stijging zien t.o.v. de raming die de ODZOB heeft opgenomen in begroting 2019. Dit leidt logischerwijs tot een hoger begrotingstotaal voor 2020 voor de ODZOB. Zo is de opdrachtverlening van Bladel in de vorm van werkprogramma 2019 ongeveer 11% hoger dan voorzien in begroting 2019 van de ODZOB.

De gemeenteraad van **Eindhoven** doet een stevig beroep op de ODZOB om de organisatiekosten te beperken en heeft in lijn daarmee het college gevraagd om dit onderdeel continu in te brengen en te bewaken in de betreffende gremia binnen de GR'en.

Reactie:
De ODZOB werkt er steeds aan om de organisatiekosten te beperken. Zo zijn de overheadkosten in belangrijk mindere mate gestegen dan de totale begroting en zijn de tarieven ondanks opwaartse druk van het salariskostenniveau beperkt gestegen.
De deelnemers mogen er vanuit gaan dat de kostenontwikkeling van de organisatie de aandacht krijgt die het verdient van het AB en het DB.

De gemeenteraad van **Veldhoven** ziet binnen de 4 begrotingen van de regiobrede gemeenschappelijke regelingen dubbelingen als het gaat om activiteiten die samenhangen met de omgevingswet, transitie landelijke gebied, criminaliteit en energietransitie. De gemeenteraad waardeert een integrale aanpak en het opzoeken van elkaars krachten als het gaat om deze onderwerpen. Het mag niet zo zijn dat deze vergaande integratie ten koste gaat van de programmatische regie in afstemming met de deelnemende partijen. Belangrijk is dat overlap en dubbelingen worden voorkomen en dat de financiële bijdrage aan de regelingen zuiver blijft.
Door de gemeente **Cranendonck** wordt onder de aandacht gebracht dat alle deelnemende gemeenten geconfronteerd worden met toenemende kosten van een aantal GR-en (alwaar deelname geen vrije keuze is, omdat hier een wettelijke verplichting geldt) en kost het vervolgens gaandeweg steeds meer moeite om de eigen gemeentelijke begroting sluitend te krijgen. Aangegeven wordt dat het college er voorstander van is dat er bij de GR-en op wordt aangedrongen niet alleen de uitgaven per individuele GR kritisch tegen het licht te houden, maar vooral dat met elkaar een proces wordt gestart om te bezien waar mogelijkheden benut kunnen worden om meer zaken in gezamenlijkheid te doen.

Reactie:
De ODZOB onderkent het probleem dat deelnemers hebben met het sluitend krijgen van de begroting en zal als vanzelfsprekend pogen de opgedragen taken zo efficiënt en effectief mogelijk uit te voeren. Ook hecht de ODZOB eraan om zo efficiënt mogelijk met de andere GR-en samen te werken. Daar waar samenwerking met de andere GR-en toegevoegde waarde kan brengen zoeken de GR-en elkaar op. Verder onderschrijft de ODZOB de zienswijze van de gemeente Veldhoven dat de integrale aanpak niet

mag leiden tot dubbeling van activiteiten en niet ten koste mag gaan van de programmatische regie welke bij de deelnemende partijen berust. Tussen ODZOB en GGD, MRE en VRBZO vindt zowel op directie- als op uitvoerend niveau intensieve afstemming plaats op genoemde thema's (en meer).

De **Provincie Noord-Brabant** geeft aan dat de begroting van de ODZOB voldoet aan de eigen kaders en aan de provinciale kaders m.u.v. het provinciale budgettaire kader. Dit in verband met het feit dat de provinciale begroting voor 2020 nog niet is vastgesteld.

Reactie
De ODZOB begrijpt dat voor de provincie pas duidelijk is of e.e.a. past binnen het budgettaire kader van de provincie zodra de begroting van de provincie is vastgesteld. Naar de mening van de ODZOB is het voorstelbaar dat dit in ruimere zin voor de begrotingen van meer deelnemers in de GR geldt. Immers de begroting van de ODOB wordt eerder vastgesteld dan die van de deelnemers. Zodoende zal bij meer deelnemers pas later blijken of er een sluitende begroting (op het gebied van uitvoeringsprogramma VTH of ruimer) is en of e.e.a. past in het budgettaire kader.

Bovenstaande zienswijzen, opmerkingen en aanbevelingen van algemene aard hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting

<u>Zienswijzen betreffende paragraaf 2.2.1. Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid</u>

Van diverse deelnemers zijn zienswijzen over het Regionaal Operationeel Kader (ROK) ontvangen.
De gemeenten **Asten, Valkenswaard en Cranendonck** geven aan te verwachten dat een effectieve en efficiënte werkwijze vanuit het ROK zal leiden tot een efficiencyslag en verzoekt de ODZOB deze door te voeren, waarbij de gemeente **Asten** aangeeft te verwachten dat e.e.a. zowel tot verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving als tot besparingen leidt. Verder constateert deze gemeente dat besloten is om de kengetallen en frequenties te monitoren en na een periode van uiterlijk 2 jaar te evalueren en de bevindingen te verantwoorden aan het Algemeen Bestuur. De gemeente betreurt het dat niet gesproken wordt over monitoring van doelen die lokaal en als regio worden nagestreefd. Verzocht wordt om een strategie te bedenken hoe het inzichtelijk gemaakt kan worden dat met deze inzet de fysieke leefomgeving daadwerkelijk gezonder, duurzamer en veiliger wordt. Dat inzicht kan dan volgens de gemeente gebruikt worden voor het effectief en efficiënt inzetten van het toezicht. De gemeente **Bladel** stelt vraagtekens bij het in het ROK opgenomen ambitieniveau en vraagt zich af of de lat niet wat lager gelegd kan worden. Daarnaast vraagt de gemeenteraad van **Bladel** zich af of het inrichtingen bestand niet te groot wordt ingeschat, wat tot stijgende kosten leidt. Verzocht wordt om een vinger aan de pols te houden ten aanzien van het inrichtingen bestand.

Reactie

Samen zorgen voor balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving, die we duurzaam willen inrichten. Dat is de koers die de regio Zuidoost-Brabant is ingegaan en vraagt om een bewuste en professionele manier van toezichthouden. Het <u>doel</u> van het ROK milieutoezicht is dan ook om met de noodzakelijke middelen die we met elkaar hebben bepaald, zo risicogericht mogelijk aan de slag te gaan met een zo groot mogelijk positief effect op de leefomgeving.

De budgetten die nu gevraagd worden, zijn de investeringen die nodig zijn om de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaken op een adequaat niveau te brengen. Het ambitieniveau is door het AB regionaal vastgesteld op basis van transparante kengetallen en een risicoanalyse, en past goed in de ontwikkeling die landelijk gezien wordt bij de omgevingsdiensten. Het vastgestelde bedrag per

gemeente is een berekening van het noodzakelijke budget. De meeste gemeenten hebben ervoor gekozen om fasegewijs (25% per jaar) vanaf 2020 in een periode van 4 jaar naar dit vastgestelde bedrag te groeien. Overigens is de berekening van de benodigde budgetten ook gebaseerd op de door de gemeenten zelf vrijgegeven inrichtingenbestanden. De ODZOB deelt de zorg van Bladel en ziet het belang in van een correct en actueel inrichtingenbestand en heeft voorgesteld om de komende jaren aandacht te mogen schenken aan het verbeteren en onderhouden van deze bestanden.

Het is ook het streven en de verwachting van de ODZOB dat het ROK zal leiden tot een effectieve en efficiënte werkwijze. Dit betekent dat de ODZOB er naar streeft met zo min mogelijk inspanning en middelen zo veel mogelijk resultaat te behalen. Dit is ook de insteek van het ROK; de beperkte middelen daar in zetten waar de risico's het grootst zijn. Middels monitoring en rapportage zal de ODZOB hier scherp op toezien. Op basis van monitoring van de (regionaal) afgesproken doelen worden onze inspanningen en resultaten jaarlijks geëvalueerd. Of en in hoeverre het ROK naast efficiënter en effectiever toezicht ook tot besparingen gaat leiden in de toekomst is op dit moment nog niet aan te geven. De ODZOB gaat vanaf 2020 met de werkwijze volgens het ROK aan de slag en ziet dit, mede als gevolg van de gefaseerde opbouw van het budget als een groeimodel voor de komende 4 jaar. De kengetallen die bij dit ambitie niveau horen, zullen na 2 jaar geëvalueerd worden. Na de evaluatie over 2 jaar is het wellicht mogelijk om met elkaar andere keuzes te maken of mogelijk wijzigingen door te voeren. Ook een actualisatie van het inrichtingenbestand kan daar op van invloed zijn.

Hoewel de gemeente **Nuenen** geen formele zienswijze heeft ingediend, geeft men wel aan dat in de begroting is vermeld dat de consequenties van het Regionaal Operationeel kader niet in de begroting zijn opgenomen.

Reactie:
Inderdaad staat dit in betreffende paragraaf vermeld, maar dat is onterecht. Bedoeld is dat de financiële consequenties van het ROK op het gebied van vergunningverlening niet zijn opgenomen. De consequenties van het ROK op het gebied van toezicht en handhaving zijn wel opgenomen

Bovenstaande zienswijzen betreffende paragraaf 2.2.1. hebben geleid tot de volgende aanpassing van de begroting:

- Tekst op laatste regel van paragraaf 2.2.1. is aangepast en luidt nu:
  " Aangezien e.e.a. op dit moment wordt uitgewerkt zijn de financiële consequenties van het ROK op het gebied van vergunningverlening nog niet duidelijk en daarom nog niet verwerkt in deze begroting."

<u>Zienswijzen betreffende paragraaf 2.2.14 Strategische personeelsplanning</u>

De gemeenteraad van **Veldhoven** geeft aan het jammer te vinden dat niet duidelijk is weergegeven welk scenario (groeiscenario) in deze begroting is verwerkt.

Reactie
De scenario's zijn opgenomen in het kader van de strategische personeelsplanning, om op die manier een indruk te geven wat de diverse ontwikkelingen voor de ODZOB als organisatie kunnen betekenen. Wat het uiteindelijke scenario wordt, hangt in belangrijke mate af van de keuzes die de deelnemers maken ten aanzien van de geschetste ontwikkelingen. Aangezien de raming van de baten voor een belangrijk deel gebaseerd is op de werkprogramma's 2019 van de deelnemers, kan gesteld worden dat niet strikt voor één scenario is gekozen bij de opstelling van de begroting. Wel is het zo dat in de begroting een correctie op de werkprogramma's is doorgevoerd voor de invloed van het ROK. Als

gevolg hiervan kan geconcludeerd worden dat de begroting voor het grootste deel aansluit bij scenario 1 uit de begroting (uitbreiding i.v.m. het ROK Milieutoezicht).

Bovenstaande zienswijzen betreffende paragraaf 2.2.14 hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting:

Zienswijzen betreffende paragraaf 2.3.1. Programma Dienstverlening

De gemeenteraad van **Helmond** geeft aan dat naar zijn mening de ODZOB voor wat betreft de afhandeling van milieuklachten en –meldingen nog niet op het gewenste niveau is georganiseerd. De gemeente hecht er aan om op te merken positief te zijn over de ontwikkeling die de dienst de afgelopen jaren heeft doorgemaakt. maar geeft daarnaast aan dat er zorg is omtrent de geuroverlast in Brouwhuis en in mindere mate in Rijpelberg. De gemeente geeft aan alles op alles te willen zetten om in samenspraak met de provincie, ODZOB, omwonenden en bedrijven de stankoverlast maximaal te verminderen. De gemeente geeft aan dat men zich er van bewust is dat over de uitvoering van de werkzaamheden geen zienswijze ingediend kan worden, maar geeft wel aan zowel inhoudelijk als financieel een relatie te zien tussen de uitvoering van taken en de te bereiken doelstellingen.

Reactie
Zoals de gemeente Helmond terecht aangeeft is de uitvoering van werkzaamheden geen onderwerp van zienswijzen. De uitvoering en voortgang van werkzaamheden zal zoals te doen gebruikelijk door de ODZOB gemonitord worden en daar waar daar aanleiding toe is aan de gemeente gerapporteerd en met de gemeente afgestemd worden.

Bovenstaande zienswijzen betreffende paragraaf 2.3.1 hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.

Zienswijzen betreffende paragraaf 2.4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Door de gemeente **Veldhoven** wordt geconstateerd dat de ODZOB binnen de risico-inventarisatie een risico onderkent t.a.v. mogelijke bezuinigingen bij gemeenten en provincie welke tot omzetverlaging bij de ODZOB leiden. De gemeente had als beheersmaatregel voor dit risico krimp- en afschaalscenario's verwacht. Ook geeft de gemeenteraad aan dat, naar zijn mening, op grond van de elders in de begroting opgenomen groeiscenario's het aangegeven risico op omzetverlaging overbodig is. De gemeente **Helmond** geeft aan kennis te hebben genomen van het feit dat de risico's die in de begroting gekwantificeerd worden groter zijn dan de beschikbare algemene reserve. Daarom verzoekt de gemeente om de risico's te monitoren en periodiek onder de aandacht te brengen van het algemeen bestuur.

Reactie
De ODZOB sluit zich aan bij de gedachtegang van de gemeenteraad van Veldhoven dat gezien de verwachte groeiscenario's het aangeven van het risico op omzetverlaging wellicht overbodig is. Dat is ook de reden waarom de ODZOB voor de mogelijke omzetverlaging geen scenario heeft uitgewerkt. Echter gezien het feit dat een dergelijke omzetverlaging zich wel degelijk voor kan doen, is als beheersmaatregel bij de risico-inventarisatie aangegeven dat in een dergelijk geval de werkorganisatie aangepast dient te worden (bezuinigingen, ombuiging etc.). Om dit mogelijk te maken werkt, zoals bij de toelichting op de risico's in deze paragraaf is aangegeven, de ODZOB met een flexibele schil, waarvoor in de begroting een streefwaarde van 20% is opgenomen.

Zoals gebruikelijk zal het algemeen bestuur in de berap geïnformeerd worden over de ontwikkeling van de geïnventariseerde risico's. Mochten zich tussentijds andere relevante ontwikkelingen voordoen ten aanzien van de risico's dan zal hier uiteraard melding van gemaakt worden.

Bovenstaande zienswijzen betreffende paragraaf 2.4.2 hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.

<u>Zienswijzen betreffende paragraaf 3.1.2.1. Toelichting op algemene gronden waarop ramingen zijn gebaseerd.</u>

De gemeente **Eindhoven** verzoekt om in begroting 2020-2023 en de begrotingen in de jaren daarna alsook in de komende jaarrekeningen meer informatie op te nemen over de ontwikkeling van het uurtarief, inclusief toelichting en cijfermatige onderbouwing hierop.

Reactie:
De ODZOB is van mening dat de tarieven in de begroting afdoende zijn toegelicht. Elk jaar wordt in de begroting uiteengezet wat de mutatie van het tarief is. O.i. is de begroting geen instrument om een lange termijnanalyse te maken en te onderbouwen.
Om toch aan het verzoek om meer inzicht te voldoen wordt onderstaand de ontwikkeling van het gemiddelde tarief getoond:
Begroting 2017: € 91,32
Begroting 2018: € 93,50
Begroting 2019: € 95,84
Begroting 2020: € 97,75
De gemiddelde stijging over deze jaren bedraagt minder dan 2,3%. Dit is minder dan op basis van de normale loon en prijsontwikkeling verwacht zou mogen worden.

Gemeente **Someren** verzoekt af te zien van de voorgestelde indexering/prijscompensatie. Dit in verband met de financiële toekomstige situatie van de gemeente.

Reactie
De indexering/prijscompensatie is overeenkomstig hetgeen is overeengekomen met de 4 regionale GR-en en door de betreffende Algemene Besturen is geaccordeerd:

- *de collectieve taken werden geïndexeerd met een percentage gebaseerd op de gewogen indexen voor lonen en prijzen volgens MEV;*
- *de tarieven voor dienstverlening herrekend op basis van de meest recente gegevens betreffende de kostenontwikkelingen.*

De uurtarieven van de ODZOB worden in belangrijke mate beïnvloed door de loonontwikkelingen en zijn daardoor slechts in beperkte mate beïnvloedbaar. Wanneer de gemeente Someren in verband met zijn toekomstige financiële situatie de kosten gerelateerd aan de activiteiten in het kader van de fysieke leefomgeving wil verlagen kan de gemeente te allen tijden, in overleg met en binnen de grenzen van hetgeen is vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst, de opdrachtverlening aan de ODZOB naar beneden bijstellen door inhoudelijk prioriteiten te stellen.

Bovenstaande zienswijzen betreffende paragraaf 3.1.2.1 hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.

Zienswijzen bij paragraaf 3.1.2.2.Toelichting op programma's

De gemeente **Eindhoven** verzoekt om in begroting 2020-2023 en de begrotingen in de jaren daarna alsook in de komende jaarrekeningen meer informatie op te nemen over de ontwikkeling van de overhead inclusief toelichting en cijfermatige onderbouwing hierop.

Reactie
Sinds 2018 is de overhead conform wettelijk voorschrift opgenomen als apart programma. De ontwikkeling van de overhead kosten is terug te vinden in de paragraaf 2.3.4 Kosten van overhead, waar de kosten van realisatie 2018, begroting 2019 en begroting 2020 naast elkaar gepresenteerd worden. In aanvulling daarop zijn de overheadkosten van begroting 2020 in bijlage 2 op kostensoortniveau (23 kostensoorten) in detail weergegeven. Op pagina 46 en 47 van de begroting is toegelicht dat de kosten van overhead slechts met 5,5 % (inclusief loon- prijsstijgingen) zijn gestegen terwijl de overige kosten van de dienst (voornamelijk als gevolg van toegenomen opdrachtverlening) met 12,6% zijn gestegen. Naar onze mening wordt hiermee een zeer transparante toelichting op de cijfers gegeven.

> **Bovenstaande zienswijzen betreffende paragraaf 3.1.2.2 hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.**

Zienswijze bij paragraaf 3.4 Toelichting op exploitatielasten

De gemeente **Eindhoven** verzoekt om in begroting 2020-2023 en de begrotingen in de jaren daarna alsook in de komende jaarrekeningen meer informatie op te nemen over de ontwikkeling van de personeelskosten inclusief toelichting en cijfermatige onderbouwing hierop.

Reactie:
In paragraaf 3.4.2. wordt een toelichting gegeven op de personeelskosten. Daar is uiteengezet hoe de personeelskosten zijn verdeeld over de diverse programma's en uit welke kostensoorten de personeelskosten bestaan.
In bijlage 2 zijn de vergelijkende cijfers voor de verschillende kostensoorten (5 stuks) binnen de personeelskosten voor de jaren 2018, 2019 en 2020 naast elkaar gezet.
In paragraaf 3.4.2. wordt de ontwikkeling van de belangrijkste kostensoorten binnen de personeelskosten verder toegelicht. Voor 97% van de post personeelskosten ter grootte van € 19,064 mln. wordt de ontwikkeling t.o.v. 2019 toegelicht.
Zo wordt de ontwikkeling van de post salarissen (€ 14,29 mln.) in detail toegelicht als ook de post inhuur (€ 3,9). Ten slotte wordt aangegeven dat de post opleidingen begroot is op 2% van de salariskosten. Naar onze mening wordt hiermee een zeer transparante toelichting op de cijfers gegeven.

> **Bovenstaande zienswijzen betreffende paragraaf 3.4 hebben niet geleid tot aanpassing van de begroting.**

<u>Zienswijze betreffende Bijlage 1: Specifieke bijdrage per opdrachtgever</u>

De gemeente **Valkenswaard** geeft aan te constateren dat de begroting onvoldoende inzicht geeft in de opbouw van de gemeentelijke bijdrage, waardoor het niet mogelijk is om de stijging van de in 2020 gevraagde bijdrage financieel te verklaren.

Reactie
In genoemde bijlage is aangegeven hoe de begrote bijdrage van de diverse deelnemers is opgebouwd. Het totaal bedraagt voor de gemeente Valkenswaard € 205.512,- en is als volgt opgebouwd:

- *Landelijke basistaken: € 113.422,-*
- *Verzoektaken: € 65.064,-*
- *Collectieve taken € 27.026,-*

De geraamde bijdrage voor de posten voor Landelijke basistaken en Verzoektaken is in paragraaf 3.1.2.2. op pagina 45 toegelicht. Deze posten zijn gebaseerd op de door de deelnemers ingediende werkprogramma's voor 2019. Zoals is aangegeven zijn deze werkprogramma's voor begroting 2020 vervolgens aangepast voor de invloed van de extra activiteiten voor het ROK en de invloed van de tariefverandering. De invloed van de tariefverandering bedraagt zoals is aangegeven in paragraaf 3.1.2.1. twee procent.
De opbouw van de bijdrage voor collectieve taken is eveneens toegelicht in paragraaf 3.1.2.2. Daar is vermeld dat de bijdrage voor collectieve taken gebaseerd is op de oorspronkelijke begroting 2019 en vervolgens geïndexeerd is conform de afspraken zoals vastgelegd in de Beleidsnotitie Kaders P&C-documenten van de 4 regionale GR-en. Verder is vermeld dat de verdeelsleutel onveranderd is gebleven en dat elke deelnemer zijn aandeel behoudt in het totaal van de kosten van collectieve taken.

De gemeente **Cranendonck** meldt in zijn zienswijze dat men een fout geconstateerd heeft in de raming van de verzoektaken voor deze gemeente en verzoekt de ODZOB de begroting op dit punt aan te passen en de verzoektaken met € 16.456,- te verlagen.

Reactie:
Hoewel in de begroting de cijfers opgenomen zijn die eerder door de gemeente Cranendonck voor dit doel werden verstrekt, heeft de ODOZB begrip voor dat de gemeente Cranendonck zijn fout hersteld wil zien en daarom verzoekt tot aanpassing.

> **Bovenstaande zienswijzen betreffende bijlage 1 hebben geleid tot aanpassing van de begroting. De verzoektaken voor de gemeente Cranendonck zijn verlaagd met € 16.456,- en om praktische redenen gecompenseerd op de post "Raming deelnemers buiten werkprogramma". Verder werden de toelichtende teksten op diverse plaatsen overeenkomstig aangepast.**

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 6 juni 2019

Agendapunt : 5.b

Vertrouwelijk : Nee

Portefeuille : Financiën

Onderwerp : Reactienota inclusief zienswijzen op ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Auteur : Erik Minnen

Beslispunten :

1. Kennis nemen van de ontvangen (concept) zienswijzen;
2. Instemmen met de reactienota zoals opgenomen in het bijgevoegde AB-voorstel;
3. Instemmen met de aanpassing van de ontwerpbegroting en dienovereenkomstig de conceptbegroting vaststellen;
4. Instemmen met agendering van bijgevoegd AB-voorstel waarin de reactienota aan het AB wordt aangeboden en waarin het AB verzocht wordt de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 vast te stellen.

Besluit : Paraaf Secretaris

Geaccordeerd door portefeuillehouder van der Stek d.d. 27 mei 2019

Bijlagen

- Door deelnemers ingediende (concept-) zienswijzen
- Conceptbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023
- Overzicht van ontvangen reacties deelnemers (datum/concept/definitief) + na opstellen reactienota ingekomen reactie
- AB-voorstel vaststellen begroting 2020

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Onderwerp
Reactienota inclusief zienswijzen op ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Beslispunten
1. Kennis nemen van de ontvangen (concept) zienswijzen
2. Instemmen met de reactienota zoals opgenomen in het bijgevoegde AB-voorstel.
3. Instemmen met de aanpassing van de ontwerpbegroting en dienovereenkomstig de conceptbegroting vaststellen
4. Instemmen met agendering van bijgevoegd AB-voorstel waarin de reactienota aan het AB wordt aangeboden en waarin het AB verzocht wordt de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 vast te stellen.

Aanleiding
Op 25 februari heeft het Dagelijks Bestuur de ontwerpbegroting voor 2020 vastgesteld en vervolgens aan de raden en staten van de deelnemers verzonden om hen daarmee in de gelegenheid te stellen tot het indienen van zienswijzen. Het DB wordt geacht zijn reactie op deze zienswijzen in een reactienota op te nemen en te besluiten om op basis van deze zienswijzen de ontwerpbegroting al dan niet aan te passen en een conceptbegroting vast te stellen welke aan het AB aangeboden wordt. Het AB stelt vervolgens de definitieve begroting vast. Om de begroting tijdig aan de toezichthouder (de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) te kunnen toezenden dient de begroting in het AB van 27 juni vastgesteld te worden.

Toelichting
Het Dagelijks Bestuur heeft de raden en staten zoals eerder overeengekomen verzocht om vóór 20 mei de eventuele zienswijzen kenbaar te maken. Op 27 mei, 12.00 uur heeft de ODZOB de laatste van de 22 reacties ontvangen. De reactienota is daarmee gebaseerd op reacties van alle deelnemers. Zeven reacties waren nog in concept. Dertien van deze reacties (waarvan 3 in concept) betreft de mededeling dat geen gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. Aan de hand van deze ontvangen reacties is een reactienota opgesteld welke als bijlage in het AB-voorstel is opgenomen. Naar onze mening zijn de zienswijzen op een tweetal punten aanleiding tot aanpassing van de begroting. Eén tekstuele en één cijfermatige. De cijfermatige betreft de aanpassing van de raming van de bijdrage voor Cranendonck. In de begroting was de bijdrage geraamd conform opgave van Cranendonck, maar bij nader inzien wenste Cranendonck deze raming aan te passen.
De overige zienswijzen zijn afgedaan d.m.v. toelichtende tekst in de reactienota.

Beoogd effect
Beoogd wordt om een deugdelijke begroting in te dienen en deze zodanig, voorzien van zienswijzen en reactienota, te presenteren zodat het Algemeen Bestuur deze met de juiste afweging en zonder bezwaren kan vaststellen. Tevens wordt beoogd om een zodanige reactienota beschikbaar te hebben dat aan de hand hiervan eenduidig en correct terugkoppeling aan de diverse raden gegeven kan worden over de wijze waarop er met hun zienswijzen is omgegaan.

Argumenten en onderbouwing
n.v.t.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Kanttekening en onderbouwing
n.v.t.

Financiën/personeel
Zie begroting

Vervolg/communicatie
Zie AB-voorstel

BEGROTING 2020 EN MEERJARENRAMING 2021-2023

VERSIE 1.1

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

BEGROTING 2020 EN MEERJARENRAMING 2021-2023

VERSIE 1.0

In opdracht van	Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Opgesteld door	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Postbus 8035 5601 KA Eindhoven
Documentnummer	Z.135590/D.472176
Datum	27 mei 2019

Inhoudsopgave

Leeswijzer **8**

1 Visie, missie en actuele ontwikkelingen **9**

1.1 Inleiding, visie en missie 9

1.2 Landelijke, provinciale en regionale ontwikkelingen 9

2 Beleidsbegroting **16**

2.1 Inleiding 16

2.2 Aandachtsgebieden 16

2.2.1 Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid 16

2.2.2 Beleidsrijke uitvoeringsinformatie 16

2.2.3 Oren en ogen in het veld 17

2.2.4 Omgevingswet 17

2.2.5 Gezondheid 19

2.2.6 Klimaat en energie 19

2.2.7 Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid 20

2.2.8 Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeente 21

2.2.9 Transitie bodemtoezicht 21

2.2.10 Asbestdaken 21

2.2.11 Zeer zorgwekkende stoffen 21

2.2.12 Wet natuurbescherming 22

2.2.13 Informatievoorziening 22

2.2.14 Strategische Personeelsplanning 22

2.2.15 Invoering Wet Normalisering Rechtspositie ambtenaren 24

2.3 Programmaplan 24

2.3.1 Programma Dienstverlening 25

2.3.2 Collectief programma 26

2.3.3 Algemene dekkingsmiddelen 27

2.3.4 Kosten van de overhead 27

2.3.5 Heffing Vennootschapsbelasting 28

2.3.6 Onvoorzien 29

2.4 Paragrafen 29

2.4.1 Lokale heffingen 29

2.4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 29

2.4.3 Onderhoud kapitaalgoederen 34

2.4.4 Financiering 34
2.4.5 Bedrijfsvoering 37
2.4.6 Verbonden partijen 40
2.4.7 Grondbeleid 41
3 Financiële begroting 42
3.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting 42
3.1.1 Overzicht van baten en lasten 42
3.1.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 42
3.2 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten 47
3.3 Overzicht van beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 47
3.4 Toelichting op exploitatielasten 47
3.4.1 Gehanteerde uitgangspunten 47
3.4.2 Kostenoverzicht per kostensoort en programma 47
3.5 Uiteenzetting financiële positie en de toelichting 50
3.5.1 Raming begrotingsjaar 50
3.5.2 Geprognotiseerde begin- en eindbalans 51
3.5.3 EMU saldo 53
3.5.4 Jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume 53
3.5.5 Investeringen 53
3.5.6 Financiering 54
3.5.7 Verloop van reserves en voorzieningen 54
3.6 Meerjarenraming en de toelichting 54
3.6.1 Inleiding 54
3.6.2 Meerjarenraming van baten en lasten 55
3.6.3 Meerjarenraming incidentele baten en lasten 55
3.6.4 Meerjarenraming structurele toevoegingen en onttrekking aan reserves 55
Bijlage 1: Specifieke bijdrage per opdrachtgever 56
Bijlage 2: Overzicht baten en exploitatiekosten 57
Bijlage 3: Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB 58
Bijlage 4: Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld 59

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Leeswijzer

Voor u ligt de begroting 2020 en meerjarenraming 2021 – 2023 van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB). Deze begroting is opgesteld aan de hand van het door het Algemeen Bestuur (AB) van de ODZOB vastgestelde concernplan 2019-2022 en de kadernota 2020 en is gebaseerd op de rekening 2017, conceptrekening 2018, begroting 2019 en de dienstverleningsovereenkomst (DVO) 2019-2022. Tevens is rekening gehouden met de door de deelnemers gekozen variant van het Regionaal Uitvoeringskader.
Bij het opstellen van deze begroting zijn de financiële werkgroep en het Opdrachtgeversplatform van de ODZOB betrokken.

In de begroting zijn de volgende onderdelen opgenomen:

Actuele ontwikkelingen
In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op landelijke, provinciale en regionale ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering van de werkzaamheden op het gebied van de fysieke leefomgeving en waarop de ODZOB anticipeert. Inleidend hierop treft u de visie en de missie van de ODZOB aan.

Beleidsbegroting
De beleidsbegroting, in hoofdstuk 2, start met een inleiding waarin de ambities en aandachtspunten worden benoemd waar de ODZOB, mede naar aanleiding van de in het eerste hoofdstuk genoemde ontwikkelingen, op inzet. Deze ambities en aandachtspunten worden gerealiseerd binnen de basis- en verzoektaken, de collectieve taken en de reguliere overhead. In de programma's dientverlening, collectieve taken en overhead vindt u de uiteenzetting hiervan. In de beleidsbegroting zijn verder de volgens het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) verplichte paragrafen opgenomen.

Financiële begroting
In hoofdstuk 3 wordt nader aandacht besteed aan de financiële begroting. Deze bestaat onder andere uit het overzicht van baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie. Ook is in dit hoofdstuk de meerjarenraming opgenomen.

Bijlagen
In het laatste deel van de begroting zijn als bijlagen opgenomen de specifieke bijdragen per opdrachtgever, het overzicht van exploitatiekosten en het overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld.

1 Visie, missie en actuele ontwikkelingen

1.1 Inleiding, visie en missie

Volgens de wetgeving voor gemeenschappelijke regelingen dient de ODZOB vóór 1 augustus de begroting van het daaropvolgende jaar te verzenden aan de toezichthouder. Tevens dient het Dagelijks Bestuur (DB) vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten te zenden. Om tijdig over een vastgestelde begroting 2020 te beschikken zal het DB de ontwerpbegroting 2020 uiterlijk 15 maart 2019 aan de raden en staten toesturen. In de op 22 november 2018 door het AB vastgestelde kadernota 2020 zijn de uitgangspunten voor de begroting 2020 opgenomen. De begroting is tot stand gekomen in afstemming met de door de deelnemers samengestelde werkgroep van financieel deskundigen en het Opdrachtgeversplatform.

In het door het Algemeen Bestuur op 22 november 2018 vastgestelde concernplan 2019-2022 zijn de missie en visie opgenomen die richtinggevend zijn voor de organisatie van de ODZOB

Missie:
Samen meer waarde voor een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant. Voor en met gemeenten, provincie en netwerkpartners voeren we taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geven we advies op het gebied van omgevingsrecht. De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

Visie:
De ODZOB ontwikkelt zich als dé vanzelfsprekende partner in Zuidoost-Brabant die hoogwaardige, innovatieve en betaalbare diensten levert in het kader van de Omgevingswet. Wij zijn overtuigd van de kracht van de samenwerking met onze deelnemers. Samen zorgen we voor de balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving.

De inzet van de ODZOB ziet er in de kern als volgt uit:
De ODZOB werkt samen met andere organisaties die werkzaam zijn op het gebied van de fysieke leefomgeving. Samen met hen en de deelnemers aan de GR verbeteren we de kwaliteit van de fysieke leefomgeving: veiliger, gezonder en minder overlast. Dit alles onder het motto: **"Samen meer waarde"**. Om dit doel te bereiken voert de ODZOB VTH-taken uit voor de deelnemers. Ook activiteiten die verwant zijn aan deze VTH-taken (specialismen) voert de omgevingsdienst uit indien provincie of gemeenten daarom verzoeken. De ODZOB opereert daarbij als strategische partner en verlengstuk van de deelnemers. Als uitvoeringsorganisatie staat de ODZOB voor de uitvoering van de door de deelnemers verstrekte opdrachten in de vorm van basistaken, verzoektaken en het collectief programma op het gebied van de fysieke leefomgeving.

1.2 Landelijke, provinciale en regionale ontwikkelingen

Voor een goede taakuitvoering door de ODZOB is het belangrijk dat problemen en ambities in de fysieke leefomgeving in beeld zijn en dat rekening wordt gehouden met landelijke, provinciale en regionale omgevingsfactoren. De hierna beschreven ontwikkelingen zijn het meest relevant voor de taken die de ODZOB uitvoert voor de deelnemers.

1.2.1 Wet VTH en Algemene maatregel van bestuur VTH

Op 14 april 2016 is de Wet VTH in werking getreden. Het doel van deze wet is een veilige en gezonde leefomgeving, door het bevorderen van de kwaliteit en samenwerking bij de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht. De wet is een invulling van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en regelt de randvoorwaarden voor gemeenten en provincies om tot een hogere kwaliteit van handhaving te komen. Zo wordt het basistakenpakket van de omgevingsdiensten wettelijk verankerd en worden gemeenten en provincies verplicht een verordening kwaliteit VTH te hebben.
De VNG en het IPO hebben daarom een modelverordening kwaliteit VTH opgesteld. De gemeenteraad heeft met dit model een handvat bij het opstellen van een gemeentelijke verordening over de kwaliteit van de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De verordening gaat over alle Wabo-taken en bevat output- en outcomedoelen.
Met deze wet is ook de wettelijke basis van het nieuwe VTH-stelsel verankerd. Het nieuwe VTH-stelsel, dat vanaf 2010 samen door alle provincies en gemeenten is opgebouwd, bevat een landelijk dekkend stelsel van 29 omgevingsdiensten. In deze diensten vindt de uitvoering van in elk geval de basistaken plaats.

In opdracht van het ministerie van I en M heeft bureau Berenschot een evaluatie van de wet VTH uitgevoerd. De hoofdconclusie is dat het stelsel van Omgevingsdiensten staat en niet meer is weg te denken. De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- investeer in kwaliteit
- betrek de OD's bij de beleidscyclus
- zorg voor transparantie

Opvallend is dat bij de aanbeveling voor de verbetering van de kwaliteit expliciet wordt vermeld dat dit niet gezocht moet worden in aanscherping van de kwaliteitscriteria. Het bureau adviseert een systeem van collegiale toetsing of een commissie van experts die toeziet op de kwaliteit.
Er moet een balans ontstaan tussen standaardisatie en maatwerk, die bestaat naar onze mening uit standaardisatie voor alle reguliere VTH-taken en maatwerk voor bestuurlijke prioriteiten.
De Omgevingswet zal een grote impact hebben op de Omgevingsdiensten. Berenschot beveelt de Omgevingsdiensten aan om zich actief voor te bereiden op de Omgevingswet en hun meerwaarde te presenteren aan de deelnemers zodat er een actieve samenwerking ontstaat.

Naast voorgenoemde wet is sinds 1 juli 2017 het Besluit Omgevingsrecht (Bor) van kracht. In de AMvB is vastgelegd wat basistaken zijn. Ook worden daarin eisen gesteld aan de beleidscyclus, dienen bevoegde gezagen te komen tot een gezamenlijk uitvoeringsniveau van de basistaken en de uitkomst daarvan te monitoren.

De impact van de Bor is voor zowel ODZOB als de deelnemers aanzienlijk: de discussie over wat wel en niet basistaken zijn, is afgerond, en deelnemers zullen de komende periode om die reden extra taken overdragen aan de ODZOB. De formatie van de ODZOB zal daardoor groeien (aanvullend aan de jaarlijkse groei in verzoektaken). Ook zullen deelnemers in de ODZOB samen met de dienst op diverse terreinen regionaal uitvoeringsbeleid dienen vast te stellen; voorbereiding hiervan geschiedt in het Algemeen Bestuur (AB), en vervolgens zullen de bevoegde gezagen ieder afzonderlijk het regionale beleid dienen vast te stellen. Dat betekent dat de agenda's van de colleges van B&W en GS steeds vaker gevoed zullen worden met stukken die zijn voorbereid in het AB van de ODZOB.

1.2.2 Omgevingswet

De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De herziening heeft een grote impact op de manier van werken, de cultuur, het juridisch en technisch instrumentarium en heeft grote gevolgen voor de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het

gebruikersgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering. De datum van inwerkingtreding is bekend, 1 januari 2021.

De herziening vraagt om regionale afstemming en samenwerking. De ODZOB wil zich graag samen met de deelnemers in de GR en de andere betrokken partners, waar onder de Metropoolregio Eindhoven (MRE), GGD en VRBZO, voorbereiden op de komst van de wet.
De Omgevingswet beoogt een vergaande integratie tussen milieu, ruimtelijke ordening, gezondheid en veiligheid. Samen met de GGD en de Veiligheidsregio beschikt de Omgevingsdienst over informatie en kennis die van belang is bij het opstellen van omgevingsvisies en omgevingsplannen van de deelnemers. In samenwerking met de andere gemeenschappelijke regelingen staat deze informatie en kennis ten dienste van onze deelnemers.

De visie met betrekking tot de Omgevingswet is verwoord in het concernplan. De ODZOB zal op de Omgevingswet voorbereid zijn om ook in de toekomst het basistakenpakket en de verzoektaken goed uit te kunnen voeren en de deelnemers in de GR te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van de nieuwe wet. Daarvoor is het nodig dat de deskundigheid over de Omgevingswet de komende tijd wordt vergroot. Door kennis tijdig te bundelen wordt versnippering voorkomen en kunnen we gezamenlijk schaalvoordeel behalen en bouwen aan kwaliteit. De samenwerking vindt plaats op verschillende schaalniveaus, de regio, de drie Brabantse Omgevingsdiensten en landelijk via ODNL, de 29 Omgevingsdiensten. Zo kan de beschikbare inzet – in samenwerking – tot meer resultaat leiden. Daar waar deelnemers in de GR dat verzoeken, zal de ODZOB voorbereidingen treffen om (vooraf) invulling te geven aan de taken van de wet.

1.2.3 Gezondheid

Met de komst van de Omgevingswet gaat meer aandacht uit naar gezondheid. Aandacht is nodig voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties waarbij in ieder geval rekening moet worden gehouden met het belang van het beschermen van de gezondheid.
Diverse (milieu)thema's hebben een directe relatie met gezondheid. Een te slechte luchtkwaliteit, veel geluidoverlast, etc. hebben invloed op de gezondheid van de burgers. Bij het verlenen van vergunningen worden normen opgenomen voor bijvoorbeeld geluid om de hinder voor omwonenden te beperken waarmee indirect de gezondheid van omwonenden kan worden gegarandeerd.
Onder de Omgevingswet worden gemeenten verplicht om 'omgevingswaarden' te monitoren. Om aan deze verplichting inhoud te geven is de ODZOB samen met de gemeenten een regionaal meetnet luchtkwaliteit aan het opzetten. Niet alleen fijn stof wordt gemeten, maar ook andere parameters als ammoniak en endotoxinen. Daarnaast biedt het regionaal meetnet een plek voor ontwikkelaars van sensortechnieken om hun systemen te testen en te valideren.

1.2.4 Klimaat en energie

In april 2016 hebben 195 landen het Klimaatakkoord van Parijs getekend om daarmee de mondiale temperatuurstijging tot ruim onder 2 graden Celsius te beperken, en daarbij te streven naar een verdere beperking van de opwarming tot maximaal 1,5 graad Celsius. De Europese Unie heeft namens alle lidstaten harde toezeggingen gedaan om de uitstoot van broeikasgassen in 2030 met minstens 40 procent te verminderen ten opzichte van 1990. Uitwerking vindt in Nederland plaats in de nieuwe Klimaatwet en het Klimaatakkoord. De Klimaatwet stelt juridisch vast met hoeveel procent ons land de CO2-uitstoot terugdringt in 2030 (49% minder t.o.v. 1990) en 2050 (95% minder). In het Klimaatakkoord staan afspraken met de elektriciteitssector, de industrie, de gebouwde omgeving, de transsportsector en de landbouw.
Energiebesparing is verplicht vanuit de Wet Milieubeheer. Binnen het ROK (Regionaal Operationeel Kader) is energiebesparing prioritair gescoord. Dit betekent dat uitbreiding/verscherping van toezicht op energiebesparing zal plaatsvinden, bij te kiezen branches. Bij intensieve veehouderijen zal de aandacht voor broeikasgassen en energie nog verder toenemen. De toezichthouders kunnen een bedrijf van extra

informatie voorzien over energiebesparing en eventuele financieringsmogelijkheden om bedrijven te stimuleren verder te gaan met energiebesparing dan wettelijk vereist is. De ODZOB biedt gemeenten op deze wijze invulling en uitvoering om klimaatdoelstellingen te realiseren door middel van toezicht, vergunningverlening en handhaving.
De wetgeving rond energiebesparing bij bedrijven wijzigt: er komt een informatieplicht voor bedrijven over energiebesparing (erkende maatregelen), de verplichting voor het opstellen van een energie audit (in het kader van de EED) gaat veranderen en de Meerjarenafspraken energie-efficiëntie (MJA) lopen af in 2020.
De gemeentelijke, provinciale organisatie en de ODZOB zelf moeten voldoen aan de Kwaliteitscriteria voor energie (hierin zijn eisen gesteld aan medewerkers VTH en adviseurs voor wat betreft kennis en ervaring op het gebied van energie en klimaat).
De regio moet in het kader van het Klimaatakkoord een Regionale Energiestrategie (RES) opstellen. Van gemeenten wordt een regierol verwacht in het realiseren van CO2 reductiedoelstellingen in de Gebouwde Omgeving, onder meer door het maken van een plan om van het aardgas af te gaan. Klimaat en energie krijgen steeds meer aandacht bij gemeenten en provincie. De ODZOB kan, als verzoektaak, gemeenten en provincie ondersteunen met het opstellen van duurzaamheidsbeleid, een duurzaamheidsvisie, een plan om van het aardgas af te gaan, het opstellen van een uitvoeringsprogramma en de uitvoering daarvan.
Bij implementatie van de omgevingswet ondersteunt de ODZOB gemeenten bij de kansen die de invoering biedt voor een ambitie op energieneutraliteit. De provincie Noord-Brabant heeft aan regio Zuidoost-Brabant de uitdaging voorgelegd om als eerste regio van Nederland, dan wel voor Noord-Brabant energieneutraal te worden. De ODZOB heeft samen met gemeenten een pilot energietransitie gekoppeld aan de implementatie van de omgevingswet. Dit levert een roadmap op waarmee gemeenten aan de slag kunnen met het faciliteren van grootschalige duurzame energieopwekking waarbij gebruik wordt gemaakt van omgevingsmanagement. Door het implementeren van de omgevingswet krijgen belanghebbenden meer mogelijkheden om te participeren in de beleidsvorming.
Naast alle inspanningen die we doen om klimaatverandering zoveel mogelijk tegen te gaan, zullen we parallel daaraan maatregelen moeten nemen om met een veranderend klimaat om te gaan: klimaatadaptatie.
Circulaire economie krijgt de komende jaren steeds meer aandacht. Doel is om de Nederlandse economie in 2050 volledig te laten draaien op herbruikbare grondstoffen. Toezicht op de afvalketens kan hieraan bijdragen.

1.2.5 Toekomstbestendige veehouderij

Brabant wil tot de meest innovatieve, duurzame en slimme agrofoodregio's van Europa behoren. Daarbij ligt de focus op innovatie, sluiten van kringlopen, leveren van een toegevoegde waarde en hierdoor versterking van de economische positie van de agrofoodsector. Met respect voor de leefomgeving (natuur en milieu én voor gezondheid) en welzijn van dieren.

Het jaar 2020 is voor de veehouderij een cruciaal jaar. Veel veehouderijen oriënteren zich nu op de toekomst: stoppen, blijven, omschakelen, nevenactiviteiten ontwikkelen (zorg, multi-functioneel, natuurinclusief) of anders.

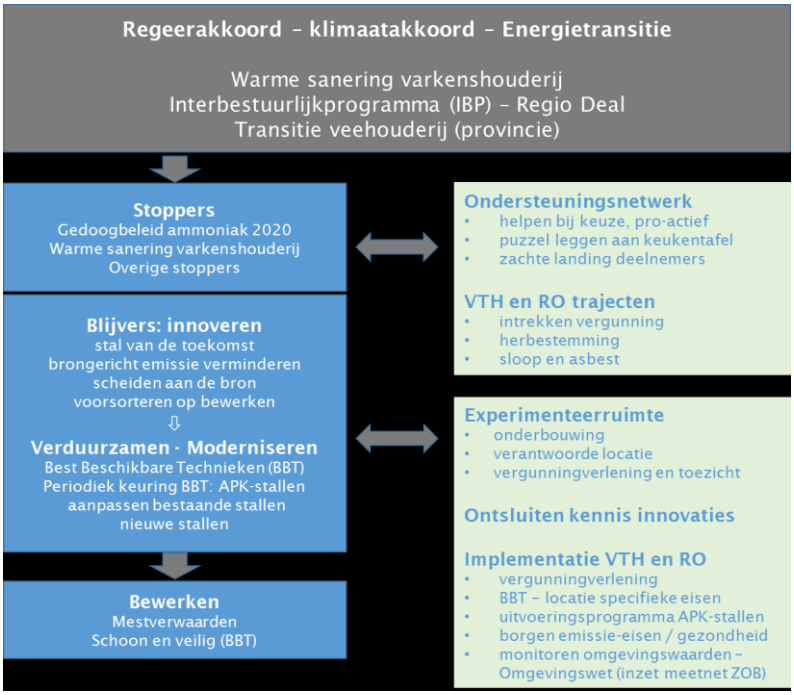

Een toekomstbestendige veehouderij zal moeten innoveren, moderniseren en verduurzamen. Mestbewerken (verwaarden) moet schoon en veilig. Dergelijke initiatieven verdienen ondersteuning.
Voor de gewenste innovaties is experimenteerruimte nodig in de vergunning. Hierover zullen afspraken worden gemaakt met het Rijk en de provincie (in navolging van hetgeen de FoodValley in de Gelderse Vallei heeft gedaan).
Na het testen volgt de navolging in de praktijk: het aanpassen van bestaande en nieuwe stallen. Kennis over de innovatieve systemen zal moeten worden ontsloten, samen met de aspecten die van belang zijn voor vergunningverlening (emissie, voorschriften en dergelijke). De veehouder kan zijn keuze maken voor het systeem dat bij zijn bedrijf past en daarvoor een adequate vergunningaanvraag indienen.

In Brabant wordt sinds vorig jaar een infrastructuur opgezet om de veehouders te ondersteunen bij het maken van een keuze: stoppen of blijven. De warme sanering varkenshouderij geeft daar een nieuwe dimensie aan. Het ondersteuningsnetwerk krijgt de taak om (pro)actief deelnemers voor te laten sorteren op deelname en zal de gewenste en noodzakelijke expertise bij elkaar brengen om het stoppen mogelijk te maken en een zachte landing in de maatschappij te verzorgen (wonen, werk, sociaal-maatschappelijke-, fiscale- en bancaire-ondersteuning). Gemeenten en ODZOB kunnen een bijdrage leveren aan het ondersteuningsnetwerk: de gemeente door te faciliteren, als schakel te fungeren en RO-trajecten tot een goed einde te brengen. De ODZOB ontfermt zich over het intrekken van vergunningen, brengt haar (milieu)deskundigheid in bij het herbestemmen van locaties en kan van waarde zijn bij de inrichting van het proces (procesbegeleiding, gespreksleider, partijen bij elkaar brengen, zoeken naar oplossingen).
Volksgezondheid is een belangrijk onderwerp bij besluiten over vergunningen en ruimtelijke plannen. Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten “Veehouderij en gezondheid omwonenden” en het endotoxine-onderzoek vinden momenteel vervolgstudies plaats. Deze zullen nieuwe inzichten opleveren die aanleiding kunnen zijn om het huidige endotoxine toetsingskader aan te passen en het geitenmoratorium te heroverwegen.
De tegenvallende geurverwijdering van combiluchtwassers betekent dat omwonenden aan meer geurstoffen worden blootgesteld dan we tot nu toe veronderstelden en is er (meer) geuroverlast. Verleende vergunningen zijn hierop niet aan te passen. Een landelijke commissie gaat adviseren over het repareren van de combiluchtwassers. Ze zal met deskundigen (o.a. van de ODZOB) een antwoord moeten vinden op de vraag hoe het gat tussen 40 en 80% geurverwijdering gedicht moet worden. Een deel van deze adviezen zal ook betrekking hebben op de uitvoering van VTH taken.
Binnen het BPO (Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht) speerpunt transitie zorgvuldige veehouderij is een ondersteuningsteam actief. Deze bestaat uit de 3 Brabantse Omgevingsdiensten, GGD, gemeente en

provincie. Het is de taak van het ondersteuningsteam om de uitkomsten van de geur- en gezondheidsonderzoeken te duiden en gemeenten te ondersteunen bij vraagstukken op dit gebied. Dit in afwachting van landelijk beleid en wetgeving op gebied van veehouderij en volksgezondheid.
Voor de ODZOB betekent dit een steeds verdere ondersteuning met kennis door de toenemende kennisbehoefte van deelnemers op het gebied van veehouderij, innovaties, emissiearme stalsystemen, mestbewerken, geur en volksgezondheid. Hiervoor wordt vooral het Agrofood-werkprogramma benut. Via het Agrofood werkprogramma wordt ook de visie, aanpak en de problematiek van onze regio uitgedragen op provinciale en landelijke schaal.

1.2.6 Overdracht bodemtaken: accentverschuivingen in de aanpak van provincie naar gemeente

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (verwacht op 1-1-2021) gaat een deel van de bevoegdheden die nu bij de provincie liggen over naar de gemeenten. De landelijke koers van het bodembeleid blijft op hoofdlijnen hetzelfde. Wel zijn er enkele accentverschuivingen in de aanpak. De ODZOB voert nu de opdracht van provincie Noord-Brabant uit in het gebied van zowel Noordoost- als Zuidoost-Brabant. In samenwerking met de provincie is een proces in gang gezet om te zorgen voor een ‘warme’ overdracht van de bodemtaken. De noodzakelijke bodemkennis is nu aanwezig bij de gemeenten Eindhoven en Helmond en bij de ODZOB. Het is bijzonder belangrijk dat deze specifieke bodemkennis voor de regio behouden blijft. Een juist schaalniveau voor de toekomstige bodemwerkzaamheden is daarbij van belang.
De ODZOB zal in 2020 de ontwikkelingen in de Omgevingswet, zoals de Aanvullingswet bodem, het overgangsrecht en het basistakenpakket, nauwgezet volgen, en samen met de deelnemers zorgen dat ze goed voorbereid is op de uitvoering van de bodemtaken onder de Omgevingswet.

1.2.7 Transitie bodemtoezicht

In de voorgaande jaren zijn er pilots uitgevoerd met ketentoezicht op grondstromen. Door het informatie gestuurd, risicogericht werken en met beschouwing van de (gehele) keten komen problemen c.q. knelpunten in beeld die met de huidige systematiek van toezicht houden en handhaven nog nooit eerder zijn opgevallen. Bij het huidige traditionele bodemtoezicht controleert de ODZOB een klein deel van de keten bij bedrijven die zich over het algemeen keurig aan de daarvoor geldende regels houden. De pilot ketentoezicht laat zien dat er substantieel criminaliteit aanwezig is. Door het traditionele bodemtoezicht steeds meer om te vormen naar informatiegestuurd en naar ketentoezicht, gericht op crimineel gedrag, krijgen we meer grip op de gehele grondstromenketen.

1.2.8 Verbod op asbestdaken 2024

Vanaf eind 2024 zijn asbestdaken die in contact staan met de buitenlucht verboden. Dit verbod geldt voor particulieren, bedrijven en (overheids)instellingen. Eigenaren van asbestdaken zijn verantwoordelijk voor de verwijdering van het asbest. Nadruk van het project “verwijdering van asbestdaken” ligt op stimulering van een spoedige en vrijwillige verwijdering. Gemeenten zijn er financieel bij gebaat dat er zoveel mogelijk vooraf gesaneerd gaat worden en zo min mogelijk achteraf gehandhaafd. We zien dat in onze regio de saneringsoperatie goed op gang is gekomen.
Om de doelstellingen voor eind 2024 te behalen blijft het noodzakelijk om vaak te communiceren en op vele manieren te stimuleren om de eigenaren te verleiden om te gaan saneren. Er wordt zoveel als mogelijk beoogd om illegale verwijdering en stortingen te verminderen. We komen dichter bij eind 2024 en krijgen steeds meer met eigenaren te maken die niet welwillend zijn of die geen of te weinig financiële armslag hebben om te kunnen saneren. In samenwerking met vele partijen trachten we passende oplossingen daarvoor te genereren.

1.2.9 Zeer zorgwekkende stoffen

Zeer Zorgwekkende Stoffen en regelgeving daaromtrent zijn relatief nieuwe onderwerpen waarover door de ODZOB kennis moet worden opgebouwd. Het betreft complexe materie zowel op het gebied van de herkenning en beoordeling van stoffen als wat betreft wet- en regelgeving. Ook moet aandacht besteed

worden aan het opnemen in registratiesystemen van dergelijke stoffen, zodat in de toekomst snel gegevens over het gebruik van deze stoffen kunnen worden gegenereerd. De toepassing van dergelijke stoffen kan zo tevens worden gemonitord. In de loop van de tijd kan worden gevolgd of toepassing ervan wordt beperkt.

1.2.10 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa, de bescherming van planten en dieren en van bossen en andere houtopstanden. De provincie is bevoegd gezag voor het verlenen van vergunningen, het toezicht en de handhaving (VTH-taken) van de Wet natuurbescherming. De Omgevingsdienst Brabant Noord verleent namens de provincie deze vergunningen. Toezicht en handhaving op de naleving van de Wet natuurbescherming wordt namens de provincie uitgevoerd door de drie omgevingsdiensten, voor zover het gaat om bedrijven binnen hun werkgebied en het provinciale takenpakket. Daarbuiten voert de Omgevingsdienst Brabant Noord deze taken uit.

Daar waar de Wet natuurbescherming aanhaakt aan de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hebben ook gemeenten een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming. Als mogelijk sprake is van activiteiten met negatieve effecten op wettelijk beschermde dier- en plantensoorten en/of een Natura 2000-gebied, dan dient een natuurtoets deel uit te maken van de procedure bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning. Als blijkt dat er inderdaad negatieve effecten op beschermde soorten optreden dan dient de gemeente een Verklaring van geen bedenkingen Wet natuurbescherming bij de provincie aan te vragen. De Wet natuurbescherming haakt dan aan bij de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Ingeval van aanhaking is de gemeente ook verantwoordelijk voor het toezicht en handhaving op de naleving van de Wet natuurbescherming. Verder biedt de Wet natuurbescherming de mogelijkheid van een Gebiedsgerichte Aanpak Natuur, waarbij voor delen van een gemeente een gebiedsontheffing kan worden verkregen, zodat niet voor elk initiatief een aparte procedure hoeft te worden doorlopen. Veel gemeenten zullen van zo'n gebiedsontheffing gebruik maken vanwege de voordelen voor gemeente, burger en bedrijf. Daar waar geen gebiedsontheffing van toepassing is, zal een gemeentelijk natuurtoetskader aan de orde zijn.

1.2.11 Specifieke provinciale, regionale en lokale ontwikkelingen

Bij het stellen van prioriteiten en het definiëren van ambities, is de ODZOB volgend op de ambities en prioriteiten van de deelnemers.
Voor de provincie Noord-Brabant wordt aangesloten bij het bestuursakkoord waarin de ambities zijn geformuleerd. In dit kader zijn de verkiezingen voor de provinciale staten van belang in 2019.
Ook de deelnemende gemeenten hebben ieder zo hun ambities die relevant zijn voor het werkpakket van de ODZOB: denk aan de ontwikkeling van omgevingsplannen c.q. omgevingsvisies en de ontwikkelingen in stedelijk gebied en het buitengebied in relatie tot gezondheid.
Daarnaast is de Bor van belang waarin wettelijk is vastgelegd welke taken basistaken zijn. De colleges die deelnemen in de gemeenschappelijke regeling, moeten hiervoor in gezamenlijkheid een uniform beleid voor de uitvoering en handhaving van tenminste de basistaken door de omgevingsdienst opstellen.

2 Beleidsbegroting

2.1 Inleiding

Zorgdragen voor een veilige en gezonde leefomgeving en rekening houdend met voornoemd scala aan ontwikkelingen kan alleen in nauwe samenwerking tussen de deelnemers onderling en met de ODZOB. Als strategisch partner en als uitvoeringsorganisatie willen we:

- onze deelnemers ontlasten;
- onze brede kennis en onafhankelijke positie centraal stellen;
- vanuit een dienstverlenende houding werken;
- alert zijn op politiek gevoelige dossiers en lokale verhoudingen;
- vanuit mogelijkheden denken en initiatieven helpen realiseren.

De begroting is gebaseerd op de koers van de ODZOB, zoals vastgelegd in het Concernplan 2019 tot 2022.

2.2 Aandachtsgebieden

Landelijke, provinciale en regionale ontwikkelingen, zoals geschetst in paragraaf 1.2 hebben ertoe geleid dat in de bestuurlijk/ambtelijke werkconferentie op 27 september 2018 instemming is verkregen om de volgende aandachtsgebieden voor 2020 te benoemen:

2.2.1 Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid

In 2017 zijn werkgroepen gestart om te komen tot regionaal uitvoeringsbeleid conform BOR. Een voorbeeld is het op 22 november 2018 door het AB vastgestelde Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht (ROK Milieutoezicht). Eind 2018 werd een nieuwe systematiek ter besluitvorming voorgelegd aan de colleges die de budgettering van de basis- en (overgedragen) plustaken voor elke deelnemer bepaalt op basis van een zo actueel mogelijk inrichtingenbestand. Hiermee is een belangrijke stap gezet op weg naar een meer innovatieve en oplossingsgerichte aanpak voor professioneel en risicogericht uitvoeren van toezicht en handhaving binnen het omgevingsrecht. Deze aanpak is gebaseerd op samenwerking, informatiedeling en de ontwikkeling en toepassing van slimme instrumenten. We verwachten dat in 2019 ook het regionaal uitvoeringsbeleid vergunningverlening bestuurlijk kan worden vastgesteld. Het doel voor 2019 is tevens dat de werkprocessen en werkinstructies worden aangepast en geïmplementeerd om conform het regionaal vastgestelde beleid te gaan werken.
Voor de taken van de ODZOB zullen we in het uitvoeringsprogramma 2019 risicogericht toezicht (verder) uitwerken in de werkwijze en keuzes voor branches en activiteiten. Ook zal worden gestart met het wettelijk verplichte toetsen en actualiseren voor een deel van de vergunningen. Voor de IPPC-veehouderijen zal in 2019 duidelijk worden welke programmatische en financiële consequenties dit heeft. Vanaf 2020 verwachten we te kunnen gaan werken met een integraal VTH-programma waarbij risicoprioritering voor toezicht en actualisatie van vergunningen elkaar versterken. Dit houdt in dat sommige deelnemers vanaf 2020 hun budget moeten verhogen en dat sommige deelnemers budget zullen overhouden. Aangezien e.e.a op dit moment wordt uitgewerkt zijn de financiële consequenties van het ROK op het gebied van vergunningverlening nog niet duidelijk en daarom nog niet verwerkt in deze begroting.

2.2.2 Beleidsrijke uitvoeringsinformatie

De ODZOB kan deelnemers beleidsrijke uitvoeringsinformatie verschaffen ten behoeve van de beleidscyclus (Big 8). Door blijvend investeren in datakwaliteit en toegankelijkheid van data, uitbouw van informatiegestuurde handhaving en kwalitatieve rapportages, aan de hand waarvan:

- strategische en tactische doelen en handhavingsprioriteiten kunnen worden opgesteld, die leiden tot een handhavingsstrategie en werkwijze die in de praktijk wordt gebracht en waarbij wordt aangesloten bij de uitgangspunten zoals die zijn vastgesteld in het Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht;
- informatie wordt verzameld, vastgelegd en uitgewisseld op basis waarvan onder andere de samenwerking met de handhavingspartners wordt bevorderd;

- door monitoring en analyse van de verzamelde informatie inzicht in het effect van de handhaving wordt verkregen en in hoeverre de gestelde doelen zijn bereikt;
- zo nodig doelen kunnen worden bijgesteld en nieuwe handhavingsprioriteiten en werkwijzen kunnen worden bepaald;
- op operationeel niveau de geanalyseerde informatie (de informatieproducten) direct kan bijdragen aan het efficiënt uitvoeren van het handhavingsproces.

2.2.3 Oren en ogen in het veld

In het kader van deregulering treedt de overheid meer terug ten aanzien van regels en toezicht. Toch zijn er veel misstanden die de overheid moet aanpakken. Er is bijvoorbeeld meer aandacht nodig voor ondermijnende criminaliteit. Grote problemen zijn o.a. drugsafvaldumpingen en criminaliteit in verloederde recreatieparken en leegstaande gebouwen.
Door de gebundelde kennis van onder meer Belastingdienst, Omgevingsdienst, Openbaar Ministerie, Regionaal Informatie- en Expertisecentrum en de Taskforce Brabant Zeeland is er nu bestuurlijke aandacht voor de ondermijnende criminaliteit. In dit kader zien gemeentelijke BOA's nu al veel in het buitengebied. Ze zijn onze ogen en oren. Hun kennis en ervaring kunnen we veel beter benutten, ook in samenwerking met andere partijen. De ODZOB wil de oor- en oogfunctie de komende jaren verder uitbouwen. De bewustwording en signaalfunctie bij alle medewerkers van de ODZOB of ambtenaren binnen de regio om goed op bepaalde zaken te letten, ook buiten werktijd, zou veel kunnen bijdragen misstanden eerder in beeld te krijgen. Dit vereist structureel een training in het signaleren en herkennen van verdachte situaties.

2.2.4 Omgevingswet

De Omgevingswet verbindt het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit met het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies. Het leidend principe van Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is hier van afgeleid, namelijk: *SAMEN zorgen voor een balans tussen ondernemen en een veilige & gezonde leefomgeving*, van goede omgevingskwaliteit. De kernwaarde in één woord is: *Omgevingskwaliteit*. Samenwerking bij de Omgevingswet is een sleutelwoord. ODZOB werkt niet alleen, maar in partnership met alle deelnemers en de collega gemeenschappelijke regelingen GGD, VRBZO en Metropoolregio, waarbij elke partner vanuit zijn eigen specifieke rol en deskundigheid bijdraagt aan een netwerkorganisatie ter invulling van taken die in het teken staan van het gemeenschappelijke doel van de Omgevingswet. En dat doel is: Het bereiken van een optimale omgevingskwaliteit, waarin duurzaamheid, veiligheid en gezondheid kernwaarden zijn en waarbij maatschappelijk functies kunnen worden vervuld op een wijze waarop de omgevingskwaliteit duurzaam geborgd is.

De voorbereiding wordt ter hand genomen met het projectprogramma Omgevingswet. In dit programma, met een voortschrijdend karakter tot en met de invoering van de Omgevingswet, wordt door middel van vier pijlers sturing gegeven aan het proces:

1. Verbinden, bestuur & samenwerking
2. Verrichten, product & dienstverlening
3. Verstevigen, proces & informatievoorziening
4. Veranderen, mens & organisatie

Hierdoor wordt respectievelijk gewerkt aan het verkrijgen commitment, de ontwikkeling van instrumenten, het bevorderen van goede informatievoorziening en efficiency en de benodigde competenties en motivatie, alles in het teken van het bereiken van een optimale Omgevingskwaliteit. Het programma, met de verschillende thema's en aspecten per pijler, is in de volgende afbeelding schematisch weergegeven.

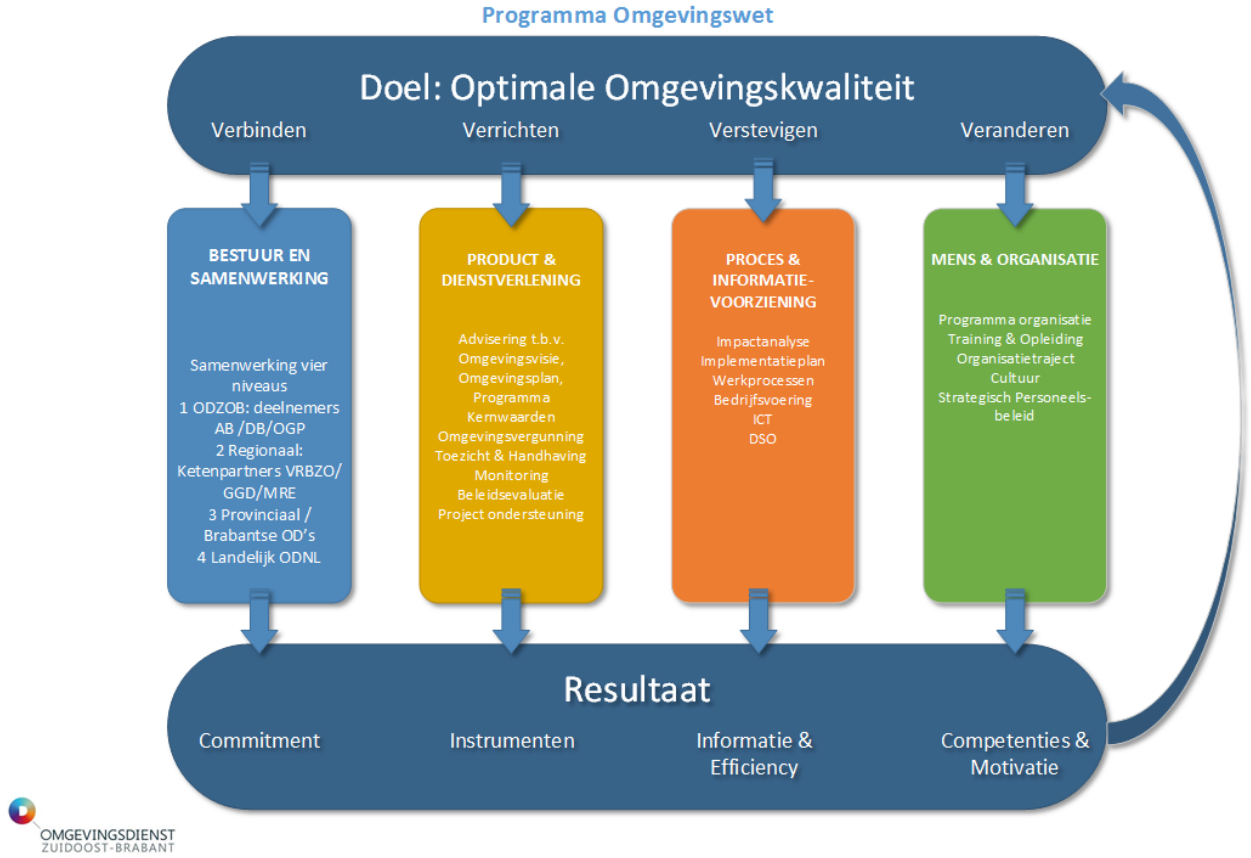

Bij de invoering van de Omgevingswet is de invoering van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO, voorheen genoemd de Laan van de Leefomgeving) van cruciaal belang. In de periode na invoering van de Omgevingswet dient alle relevante beschikbare informatie (wet- en regelgeving én actuele data) over de leefomgeving met één klik op de kaart beschikbaar te zijn via het Digitale stelsel. Omgevingsdiensten hebben een belangrijke rol voor het aanleveren van informatie die voortvloeit uit de uitvoering van het basistakenpakket. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet het digitale stelsel in elk geval het huidige dienstverleningsniveau hebben plus een eerste verbeterstap. Verder is afgesproken dat de overheden minimaal een half jaar de tijd hebben om zich in te werken in de nieuwe digitale werkwijzen. Dat betekent dat de ondersteuning voor de systemen uiterlijk een half jaar voor inwerkingtreding klaar moet zijn.

De benodigde inzet voor het projectprogramma Omgevingswet bedraagt in 2019 circa 1,9 fte. Deze inzet wordt gedekt uit het programma collectieve taken, opleidingsbudget, provinciale opdracht en intern budget. Na de invoering wordt een intensivering van de benodigde inzet voorzien zodat de totale inzet tussen de 2 en 3 fte zal bedragen in 2020.

Daarnaast worden investeringen voorzien voor de pijlers proces & informatievoorziening en mens & organisatie van het Programma Omgevingswet voor respectievelijk de benodigde ICT voorzieningen en voor training & opleiding.
Afgelopen jaren lag het accent bij de ODZOB op verdieping en het aangaan van samenwerking, alsmede van 'learning by doing' door het verder uitwerken en uitvoeren van leertrajecten en pilots. Een opgestelde impactanalyse geeft op strategisch niveau een kader voor de te maken keuzes en de uit te voeren acties. De impactanalyse zal in 2019 verder uitgediept zijn en vormt de basis voor het plan van

aanpak/implementatieplan, dat de concrete maatregelen aangeeft om de organisatie op 1 januari 2021 volledig voorbereid te hebben voor de uitvoering van de Omgevingswet. Onder andere de bedrijfsvoering en de werkprocessen worden onder de loep genomen om te bepalen wat nodig is. Daarnaast zorgen we voor een opleidings- en trainingstraject. Anderzijds zal de dienst voorsorteren op het Digitale stelsel en alle informatie over fysieke leefomgeving ontsluiten. Daartoe loopt momenteel een pilot met enkele gemeenten, en bij goed resultaat zal deze worden aangeboden aan alle deelnemers. Investeringen zijn nodig voor het aanpassen van de ICT, een upgrade van de huidige VTH-applicatie SquitXO, voor opleiding en training alsmede voor het verder aanpassen van de manier van werken, de bedrijfsvoering en de werkprocessen.
Ook zal er aandacht uitgaan aan het aanhaken op het ruimtelijke spoor. Vanuit een integrale benadering dienen de vakgebieden milieu en bouwen tijdig verbonden te worden aan de ruimtelijke processen. Zo kan aan de voorkant kaderstelling plaats vinden. Hier wordt wetgeving functioneel ingezet aan de voorzijde van het initiatief.

2.2.5 Gezondheid

De Omgevingswet introduceert een nieuw begrip: de omgevingswaarde. Gemeenten kunnen deze waarden zelf vaststellen in omgevingsplannen om zo de gewenste staat of kwaliteit van de fysieke leefomgeving te benoemen. Gezondheid kan een plaats krijgen in deze omgevingswaarde door waarden op te nemen die betrekking hebben op bijvoorbeeld de luchtkwaliteit.

- Met de komst van de Omgevingswet adviseert de ODZOB samen met de GGD de bevoegde gezagen over de fysieke leefomgeving. De GGD adviseert over gezondheid en hanteert daarbij gezondheidskundige advieswaarden die kunnen afwijken van de wet- en regelgeving. Om advies te kunnen geven heeft de GGD inzicht nodig in de aanwezige omgevingskwaliteit. Dit inzicht levert de ODZOB door milieubelastingen zoals geluid en lucht in beeld te brengen.
- Daarnaast adviseert de ODZOB over milieuthema's bij ruimtelijke ontwikkelingen. De dienst heeft en beheert diverse data namens de bevoegde gezagen zoals geluidszones en risicocontouren. Door deze data te delen met de GGD kunnen uitspraken gedaan worden over de gezondheid. Samen met de GGD adviseert de ODZOB gemeenten over de milieuthema's en de gezondheid bij vergunningverlening en ruimtelijke ontwikkelingen.
- De uitrol van een regionaal meetnetwerk vindt plaats die kennis en informatie oplevert over de kwaliteit van de leefomgeving. De gevalideerde betrouwbare gegevens worden via de omgevingsatlas van de ODZOB ontsloten waar de gemeente deze kan gebruiken voor: creëren van handelingsperspectief, burgerparticipatie, positief beïnvloeden van de gezondheid, monitoren omgevingswaarden in het kader van de Omgevingswet.

2.2.6 Klimaat en energie

Speerpunten op dit terrein zijn:

- Energiebesparing concretiseren in vergunningen en meenemen bij reguliere controles, indien noodzakelijk energiebesparing door middel van handhaving. Bij VTH gaat een informatieplicht voor energiebesparing gelden. De rol van de Omgevingsdiensten hierbij wordt uitgewerkt, evenals de financiële vertaling hiervan.
- Vergroten toezichtcapaciteit op het gebied van energie, klimaat en circulariteit. Voldoen aan kwaliteitseisen energie bij vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Ervaring opdoen met toezicht bij bedrijven op het gebied van circulaire economie.
- Op verzoek van gemeenten advisering bij het meenemen van duurzaamheid in Omgevingsvisie en Omgevingsplan, omgevingsmanagement inzetten bij grootschalige duurzame energie opwekking, het opstellen van duurzaamheidsbeleid, een duurzaamheidsvisie en uitvoeringsprogramma en uitvoering daarvan, het maken van een plan om van het aardgas af te gaan.
- Het organiseren van kennisdeling tussen de 21 gemeenten en provincie rondom bovenstaande items.

Deze speerpunten dragen bij aan het realiseren van reductie van broeikasgassen, de transitie naar een duurzame energievoorziening en de transitie naar een circulaire economie.

2.2.7 Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid

Speerpunten op dit terrein zijn:

- Het voorkomen van (toenemende) gezondheidseffecten rond veehouderijen. Op basis van (vervolg)onderzoeken Veehouderij en gezondheid Omwonenden (VGO) en endotoxinen wordt aandacht besteed aan:
  - Het aanpassen en actualiseren van het Endotoxine toetsingskader dat wordt gehanteerd voor de vergunningverlening en de doorwerking daarvan voor ruimtelijke plannen.
  - Bedrijfsgerichte maatregelen en technieken welke bijdragen aan het verminderen van de uitstoot van fijn stof, endotoxinen en/of andere stoffen uit stallen die van belang zijn voor de volksgezondheid. Het toepassen van de 'Best beschikbare technieken' bij de vergunningverlening is het uitgangspunt. Leidraad daarbij zijn de emissiereductie doelen die het Rijk in een brief van 1 juni 2017 aan de Tweede kamer heeft geformuleerd (Plan van aanpak emissievermindering). En de BBT conclusies die op 21 februari 2017 zijn gepubliceerd waarvan het bevoegd gezag binnen 4 jaar moet toetsen of de IPPC bedrijven voldoen aan deze nieuwe conclusies. De belangrijkste conclusies hebben betrekking op fijn stof en geur. Er is een plan van aanpak voor het ambtshalve actualiseren van de IPPC vergunningen. Daarnaast wordt er door het ministerie van IenW, samen met de VNG en het IPO, beleid gemaakt om stallen aan een APK-keuring te onderwerpen om te controleren of de stallen op het gebied van de fijn stof, ammoniak en geur emissies voldoen.
- Per 1 januari 2018 is gestart met de uitvoering van het provinciale project Intensivering toezicht veehouderij waarbij alle agrarische bedrijven binnen 3 jaar worden gecontroleerd, eind 2020 zal het project in de eindfase verkeren. Dit project moet bijdragen aan verbetering van het naleefgedrag en daarmee aan het herstel van vertrouwen tussen burgers – veehouders – overheid.
- Mestbeleid met de circulaire gedachte zonder emissies. Mestbewerken tot waardevol product door mestbewerking op de juiste plek om de gezondheidsrisico's te beperken. ODZOB draagt zorg voor Coördinatiepunt VTH mestbewerken waar kennis en kunde van kennisinstituten wordt gebundeld en er wordt samengewerkt met alle betrokken partijen. Doel is om tot gedragen ontvankelijke aanvragen te komen van mestbewerkingsinitiatieven.

2020 is een belangrijk jaar wat betreft het aflopen van wettelijke en beleidstermijnen waaraan een grote werkvoorraad aan VTH-taken en ruimtelijke werkzaamheden mee gemoeid is.

- Stoppersregeling uit het Actieplan ammoniak eindigt op 1 januari 2020. Op 1 januari 2020 moeten de ondernemers daadwerkelijk zijn gestopt met het houden van varkens of de stallen hebben aangepast aan het besluit huisvesting en bijlage 2 van de Verordening natuurbescherming. Dit betekent dat de vergunning van de ondernemer op 1 januari 2020 moet zijn ingetrokken of dat een nieuwe vergunning is verleend en de stallen zijn aangepast en voldoen. Extra capaciteit voor vergunningverlening is nodig.
- In de Verordening natuurbescherming is vastgelegd dat op 1 januari 2022 alle toegepaste huisvestingssysteem ouder dan 15 jaar of ouder dan 20 jaar bij rundvee moeten voldoen aan de verordening natuurbescherming moeten voldoen. Intern stalderen is niet meer toegestaan. Als het huisvestingssysteem uiterlijk op 1 januari 2022 moet zijn aangepast moet er voor 1 januari 2020 een ontvankelijk en vergunbare aanvraag voor de aanpassing zijn ingediend.
- Ondersteuningsnetwerk voor ondernemers die de keuze maken op de rotonde (wereldmarkt, EU kwaliteitsmarkt, nichemarkt of stoppen) die is opgenomen in het beleid Versnelling transitie veehouderij van de provincie Noord-Brabant.

- Warme sanering varkenshouderij bedoeld voor het (vrijwillig) saneren van varkensbedrijven in veedichte en (geur)belaste gebieden. En er wordt ingezet op de ontwikkeling en investering in nieuwe brongerichte emissie reducerende stalmaatregelen. Daarnaast is in het kader van fijnstof en de uitkomsten van onderzoeken 'Veehouderij Gezondheid Omwonenden' voor de pluimveehouderij en melkgeiten geld gereserveerd voor verduurzaming.

2.2.8 Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeente

In samenwerking met de provincie is een proces in gang gezet om de bevoegd gezag taken die nu onder de Wbb en de provincie vallen middels een 'warme' overdracht over te dragen van provincie naar gemeenten die vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor nog niet beschikte bodemverontreinigingen bevoegd gezag bodem worden. De noodzakelijke bodemkennis is nu aanwezig bij de grote gemeenten Eindhoven en Helmond en bij de ODZOB. Het is bijzonder belangrijk dat deze specifieke bodemkennis voor de regio behouden blijft door op het juiste schaalniveau de toekomstige bodemwerkzaamheden in te gaan richten.

2.2.9 Transitie bodemtoezicht

De ODZOB merkt in de praktijk dat creatieve manieren worden ontwikkeld om het bodemtoezicht te vermijden en daarmee activiteiten plaatsvinden die ontoelaatbaar zijn. In sommige gevallen leidt dit tot bodemverontreiniging, hetgeen kostbaar is om op te ruimen. Ook kunnen voor de gezondheid van mensen en dieren onacceptabele situaties ontstaan. De transitie van taakgericht naar probleem/outcome gericht handhaven met instrumenten als informatie gestuurd, risicogericht handhaven en ketentoezicht is effectiever dan het traditionele handhaven en zal tot meer resultaten leiden. Deze aanpak vergt van alle betrokken partijen een andere inzet. Er is een proces in gang gezet voor een integrale aanpak van het bodemtoezicht, hetgeen we noodzakelijk achten om de grote risico's die gemeenten en provincie lopen zo goed als mogelijk voor te zijn.

2.2.10 Asbestdaken

De risico's met betrekking tot het in bezit hebben van een asbestdak nemen zowel voor de eigenaar als voor de omgeving sterk toe. Verzekeraars hebben hun polisvoorwaarden dusdanig veranderd dat mensen en bedrijven over het algemeen onvoldoende verzekerd zijn. Ook zijn veel daken zo oud dat bij nog langer wachten risicovolle en kostenverhogende situaties ontstaan. Inzetten op stimuleren van spoedige verwijdering en anderzijds op preventief toezicht en daar waar noodzakelijk handhaving, zal de totale hoeveelheid kosten die gemeenten kwijt zijn aan het asbestdakenverbod sterk verminderen. De toezicht- en handhavingslast als gevolg van het verwijderen van de asbestdaken zal bij de ODZOB in 2020 toenemen.

2.2.11 Zeer zorgwekkende stoffen

Het betreft een onderwerp dat niet alleen speelt in Zuidoost-Brabant, maar dat aandacht behoeft bij de 3 Brabantse omgevingsdiensten. In de hoofdlijnen van de Impuls Omgevingsveiligheid 2019 - 2020 (concept 5-4-2018) wordt het onderwerp ook vermeld als (landelijk) themaproject. In dat kader wordt de gezamenlijke aanpak door de 3 Brabantse Omgevingsdiensten nagestreefd. Ook zal worden aangesloten bij het landelijk kennisnetwerk Zeer Zorgwekkende Stoffen.

De inspanning van de ODZOB zal gericht zijn op de opbouw van kennis over Zeer Zorgwekkende Stoffen en het binnen de organisatie toegankelijk maken van deze kennis. Er zal een inventarisatie worden gemaakt van bedrijven waar de toepassing van zeer zorgwekkende stoffen speelt of kan spelen. Bekeken zal worden op welke wijze bestaande registratiesystemen aangepast kunnen worden om directe selectie van bedrijven, waarbij gebruik van Zeer Zorgwekkende Stoffen aan de orde is, mogelijk te maken. Een gezamenlijke aanpak met de andere Brabantse Omgevingsdiensten wordt hierbij nagestreefd. Ook zal worden

aangesloten bij landelijke kennisnetwerken en worden meegewerkt aan de landelijke structuur om bij incidenten met deze stoffen effectief en gezamenlijk te kunnen optreden.

2.2.12 Wet natuurbescherming

De ODZOB ondersteunt gemeenten bij het uitvoeren van alle voorkomende werkzaamheden met betrekking tot de Wet natuurbescherming binnen Wabo-procedures, bij het verkrijgen van een gebiedsontheffing en bij het opstellen van een natuurtoetskader. Daarnaast zorgt de ODZOB bij gemeenten voor kennisontwikkeling rondom de Wet natuurbescherming (en andere natuurregelgeving). Zo ook over de natuurbescherming in de Omgevingswet waarin de Wet natuurbescherming in op zal gaan.

2.2.13 Informatievoorziening

Een goede informatievoorziening binnen de ODZOB en met de deelnemers is cruciaal om goede kwaliteit te kunnen leveren. Om deze reden is een traject gestart om met alle deelnemers een gezamenlijk VTH-systeem aan te besteden. Het nieuwe VTH-systeem moet direct Omgevingswet proof zijn. Dit is de basis om samen te werken in de keten. Het biedt ook de mogelijkheid om in de toekomst informatie met de samenwerkingspartners te delen.

De ODZOB werkt met de deelnemers aan goede basisregistraties, onderdeel hiervan is ook een actueel regionaal inrichtingenbestand. Daarvoor zijn binnen de ODZOB duidelijke afspraken gemaakt over te registreren data per inrichting. Het actueel houden van de relevante bedrijfsgegevens is een belangrijk aandachtspunt voor de ODZOB. Bij vergunningaanvragen en tijdens controles worden bedrijfsgegevens dan ook verzameld en vastgelegd. Doordat de frequentie van deze contactmomenten laag is zijn de gegevens niet altijd actueel. Nagedacht wordt over een werkwijze waarbij bedrijfsgegevens tussentijds geactualiseerd worden. Deze actuele bedrijfsgegevens zijn voor diverse overheidsinstanties van belang om snel inzicht te hebben in de situatie ter plaatse. Denk bijvoorbeeld aan de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen bij een brand.

Met de deelnemers worden afspraken gemaakt om te zorgen dat medewerkers van de ODZOB beschikking krijgen over volledige digitale dossiers. De opgebouwde informatievoorziening wordt in steeds grotere mate ingezet ten behoeve van risicogericht prioriteren en informatie gestuurde handhaving. Dit zorgt voor meer kwaliteit en diepgang in het reguliere VTH-werk.

2.2.14 Strategische Personeelsplanning

Vanaf de start van de ODZOB is er een sterke focus geweest om de interne bedrijfsvoering op orde te brengen, de werkprocessen in te richten en financiën op orde te krijgen. Na vijf jaar kunnen we concluderen dat de basis op orde is.
We zien ook dat er grote veranderingen op de ODZOB afkomen die we het hoofd zullen moeten bieden, o.a. de veranderende rol van de overheid in de relatie met de burgers en bedrijven. In ons geval komt dit vooral tot uitdrukking in de komst van de Omgevingswet. Dit vraagt van de ODZOB om anders te gaan kijken naar haar eigen rol in relatie tot haar opdrachtgevers, burgers en bedrijven.

Hoeveel medewerkers hebben we nodig en over welke kwaliteiten, kennis en vaardigheden dienen de medewerkers te beschikken om succesvol op de veranderingen te kunnen anticiperen? Om dit te kunnen bepalen is het van belang om dit op een systematische wijze in kaart te brengen. In 2018 is gestart met het vormgeven van een strategische personeelsplanning.
Er zijn twee geformuleerde HR speerpunten:

- Instroom – doorstroom – uitstroom: Hoe zorgen wij voor een kwalitatieve en kwantitatieve goede in-, door- en uitstroom van medewerkers zodat we ons potentieel optimaal kunnen benutten?
- Kenniscentrum: Hoe zorgen we dat onze deskundigheid integraal aansluit bij de maatschappelijke vraagstukken waar we voor staan?

Uit een kwantitatieve analyse is gebleken dat de verwachting is dat de komende jaren het totaal aantal fte zal gaan toenemen en er een verschuiving van taken zal gaan plaats vinden (van minder en anders vergunningverlening naar meer en anders handhaving).

We hebben de ontwikkeling uitgezet in een aantal (sub)scenario's. Bij elke scenario is de verwachting van de mogelijke uitbreiding van het aantal fte en de omzetgroei (baten) gegeven. Bij elk scenario is aangegeven welke uitgangspunten en randvoorwaarden zijn gehanteerd. Daarnaast is een doorrekening gemaakt voor de consequenties voor de overhead voor scenario 1 en 2.

Scenario 1: Minimale uitbreiding: ROK Milieutoezicht
Medio november 2018 heeft het AB ODZOB een positief besluit genomen over het ROK Milieutoezicht en de daarbij behorende keuzeopties en benodigde budgetten.
Het ROK zorgt vanaf 2020 voor een toename van het aantal fte op het gebied van het Wabo milieutoezicht *(incl. de aanpalende werkzaamheden op het juridische vlak en (strafrechtelijke) handhaving).*
Voor dit scenario gaan we voorlopig uit van 9 fte extra. In de loop van 2019 wordt de werkelijke impact van het ROK op het aantal fte duidelijk. De colleges van B&W nemen dan een definitief besluit en bepalen met welke optie ze de opdrachtverstrekking richting ODZOB zullen vormgeven. Mogelijke uitbreiding: circa 9 fte, extra omzet 2020 – 2023 ca. € 0,9 miljoen.

Scenario 2: Doorzetten trends/ontwikkelingen
De afgelopen jaren hebben we een uitbreiding gezien van de werkzaamheden op het gebied van diverse vakgebieden. Daarnaast zien we een aantal ontwikkelingen op ons afkomen en vragen onze deelnemers om ondersteuning bij hun taken. Al deze trends en ontwikkelingen kunnen impact hebben op de werkzaamheden die de gemeenten uitbesteden aan de ODZOB. Het gaat hierbij om trends en ontwikkelingen op het gebied van bouwen, geur/lucht/geluid, veehouderijen, juridisch werk, duurzaamheid/energie/klimaat/circulaire economie en asbest,
Scenario 2 totaal. Mogelijke uitbreiding: ca. 12 tot 24 fte, extra omzet 2021: € 1,5 tot € 3 miljoen

Opmerking: van een aantal vakgebieden is het gezien de onzekerheden die er zijn, niet mogelijk om een scenario voor de middellange termijn op te nemen. Hoogstwaarschijnlijk gaat het hier om een tijdelijke toename (op de korte termijn) van werk of zijn er ontwikkeling die zorgen voor mogelijke uitbreiding en ontwikkelingen die zorgen dat er minder personeel nodig is. Voor deze vakgebieden geldt dat hier de komende tijd de vinger aan de pols gehouden moet worden. Dit betreft de volgende vakgebieden: Vergunningen (zowel agrarisch als industrieel), grondwater, welstand/monumenten, bodem, saneringen, ontgrondingen en zwemwater.

Scenario 3: (lange termijn) Omgevingswet
De Omgevingswet brengt op de lange termijn veranderingen met zich mee, maar ook nog veel onzekerheden. Op termijn zorgt Omgevingswet voor nog meer integraliteit en uitbreiding van het RO-werk.
Voor het totale aantal fte's is het nog onduidelijk of dit consequenties heeft. De verwachting is wel dat dit veranderingen met zich meebrengt in de rol en competenties van de vergunningverleners (en specialisten).
Mogelijke uitbreiding aantal fte: onbekend, extra omzet 2021: onbekend
Overhead
Afhankelijk van de bovengenoemde ontwikkelingen: zal ook de overhead uitbreiding behoeven. Normaal gesproken zal de uitbreiding van de overhead circa 20% van de direct productieve bezetting bedragen.

2.2.15 Invoering Wet Normalisering Rechtspositie ambtenaren

Volgens de huidige planning gaat de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) 1 januari 2020 in werking. Voorlopig wordt het in werking gaan van de wet centraal voorbereid door de VNG. In de dagelijkse praktijk zal er relatief weinig veranderen als gevolg van de wet. De ODZOB sluit vanaf 2020 een tweezijdig arbeidscontract af met een medewerker in plaats van dat hij of zij een eenzijdig aanstellingsbesluit neemt. Bij arbeidsgeschillen vervalt de afwijkende rechtsgang van ambtenaren. Net als in de marktsector gaat de kantonrechter hier voortaan over. Ook het systeem rond ontslag verandert: de overheidswerkgever kan straks in de meeste gevallen pas tot ontslag overgaan na tussenkomst van het UWV of de kantonrechter. In 2019 zullen de noodzakelijke voorbereidingen getroffen worden om per 1 januari 2020 de WNRA te implementeren.

2.3 Programmaplan

Als uitvoeringsorganisatie staat de ODZOB voor de uitvoering van de door de deelnemers verstrekte opdrachten in de vorm van basistaken, verzoektaken en collectieve taken op het gebied van de fysieke leefomgeving. De in hoofdstuk 1 genoemde ontwikkelingen en de op basis hiervan benoemde aandachtspunten komen tot uitvoering binnen al deze taken en, voorzover mogelijk, binnen de activiteiten van het overheadpersoneel en interne projecten. Prioritering van inzet vindt plaats op basis van de uitgangspunten en inhoudelijke uitdagingen van het concernplan en de kadernota/begroting en is mede afhankelijk van de gezamenlijk met de deelnemers vast te stellen inhoud en omvang van het programma collectieve taken én de inhoud en omvang van door de deelnemers verstrekte opdrachten. Met andere woorden: de genoemde aandachtspunten kunnen alleen uitgevoerd worden indien daar voldoende middelen voor beschikbaar zijn.

In deze paragraaf wordt het programmaplan weergegeven en toegelicht. Voor een goed begrip van onderstaande tabel is het van belang in acht te nemen dat sinds 2018 de kosten van de overhead in een apart programma, en de kosten van de overige programma's exclusief overheadkosten, getoond dienen te worden. Aangezien de baten van de diverse programma's daarentegen wel o.b.v. integraal tarief (inclusief overhead) geraamd worden, ontstaat een saldo op de diverse programma's.
Onderstaand is het programmaplan dat opgesteld volgens bovengenoemde uitgangspunten weergegeven. Voor elk programma zijn de baten en lasten en het daaruit resulterende saldo weergegeven.

Programmaplan * bedragen x 1€

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo
Programma Dienstverlening	20.271.714	14.371.858	5.899.856
Programma Collectieve taken	1.222.145	969.210	252.935
Algemene dekkingsmiddelen	50.000	0	50.000
Overhead	0	6.112.792	-6.112.792
Heffing VPB	0	15.000	-15.000
Bedrag onvoorzien	0	75.000	-75.000
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	21.543.859	21.543.859	0
Toevoeging en ontrekking reserves			
Mutatie reserves	0	0	0
Totaal toevoeging en ontrekking aan reserves	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	**21.543.859**	**21.543.859**	**0**

Elk programma wordt in dit hoofdstuk verder toegelicht.

2.3.1 Programma Dienstverlening

Het programma Dienstverlening betreft de werkzaamheden die de ODZOB verricht in het kader van verkregen opdrachten van deelnemers en niet-deelnemers. Het betreft hier opdrachten die in het kader van werkprogramma's uitgevoerd worden, dan wel in het kader van separaat verstrekte extra opdrachten en betreft zowel basis- als verzoektaken.

Wat willen we bereiken?

De ODZOB draagt bij aan een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant.
Dit doen we door voor de aangesloten gemeenten en provincie en de netwerkpartners taken uit te voeren op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en het geven van advies op het gebied van omgevingsrecht. De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

Wat gaan we daar voor doen?

De ODZOB voert werkzaamheden uit op het gebied van:

- toezicht en handhaving (fysieke controles, administratief en informatiegestuurd (keten)toezicht en bestuurs- en strafrechtelijke handhaving);
- milieuvergunningverlening;
- bodem en ontgrondingen, water, archeologie;
- welstand/ruimtelijke kwaliteit;
- geluid, lucht, geur en externe veiligheid;
- duurzaamheid;
- asbesttaken;
- bouwen;
- RO en
- ecologie.

Wat mag het kosten?

De baten voor het programma Dienstverlening (basis- en verzoektaken) bestaan uit de bij de afnemers voor opdrachten in rekening te brengen bedragen. De specificatie (naar werkprogramma's en losse opdrachten, maar ook naar de verschillende deelnemers en de niet-deelnemers) van deze bedragen is weergegeven in bijlage 1.

De baten en lasten voor het programma Dienstverlening zijn in de volgende tabel weergegeven.

Raming van baten en lasten; Programma Dienstverlening * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Begroting 2019	Begroting 2020
Baten[1)]			
Basistaken	5.373.847	5.807.296	6.582.468
Verzoektaken	12.304.797	12.080.256	13.689.246
Totaal baten	17.678.643	17.887.552	20.271.714
Lasten			
Basistaken	3.741.043	4.023.206	4.666.714
Verzoektaken	8.718.034	8.369.016	9.705.144
Totaal lasten	12.459.077	12.392.221	14.371.858
Saldo programma Dienstverlening	**5.219.567**	**5.495.331**	**5.899.856**

[1)] De gerealiseerde baten 2018 zijn weergegeven excl. in rekening gebrachte externe programmakosten zijnde € 605.959, -.

Voor toelichting op de baten en lasten van dit programma zie paragraaf 3.1.2.2

2.3.2 Collectief programma

Wat willen we bereiken
Vanuit het collectieve programma gaan we samen voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. De taken worden in samenspraak met de deelnemers voor het collectief opgesteld en uitgevoerd. Het betreft taken waarvan de resultaten bijdragen aan een gezonde en veilige leefomgeving en waar een duidelijk voordeel ligt in of noodzaak is voor een gezamenlijke aanpak (schaalvoordelen, gemeentegrens overschrijdend, bundeling van expertise e.d.). Hiermee wordt standaardisatie en daarmee efficiency verkregen. Jaarlijks wordt er een werkplan met doelen en acties opgesteld. In de vergadering van het AB van 23 november 2017 is besloten om m.i.v. begrotingsjaaar 2018 de activiteiten in het kader van SsiB, het voormalige intensiveringsbudget en Agrofood deel uit te laten maken van het programma collectieve taken.

Wat gaan we ervoor doen
- Elkaar ontmoeten en weten te verbinden, op regionale, provinciale (BPO) of landelijke schaal. Samen met de GGD, veiligheidsregio of nieuwe partijen meer kennis en ervaring opbouwen op thema's als ketenhandhaving, gezondheid en veiligheid.

- De basis ondersteunen op het gebied van kwaliteit door monitoring, rapportage, het ontsluiten van geografische informatie systemen en innovatie. Onder dit principe wordt gewerkt aan een efficiënte en kwalitatieve uitvoering van de basistaken die bijdragen aan de growing concern doelstelling. De projecten zijn innovatief en kennen snelle doorlooptijden.

- Nieuwe ontwikkelingen volgen en van daaruit koers bepalen. Thema's in ontwikkeling zoals de veehouderij (Agrofood), gezonde leefomgeving, ruimtelijke plannen en de Omgevingswet laten landen in een organisatie die omgevingsbewust handelt.

- De handen uit de mouwen steken in het alledaagse werk. Hiermee wordt invulling gegeven aan de meer structurele taken, zoals met een 24 uur per dag bereikbare meldkamer voor de intake en de consignatiedienst voor de afhandeling van de meldingen. Tevens valt Samen sterk in Brabant onder deze lijn, voor een veilige, schone en duurzaam buitengebied.

Wat mag het kosten
De raming voor de lasten en baten voor de collectieve taken is in onderstaande tabel weergegeven.

Raming van baten en lasten; Programma Collectieve taken * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Begroting 2019	Begroting 2020
Baten			
Inzet uren	878.290	1.049.644	869.078
Inzet middelen	319.267	136.030	353.067
Totaal baten	1.197.557	1.185.674	1.222.145
Lasten			
Lasten	971.727	863.207	969.210
Totaal lasten	971.727	863.207	969.210
Saldo programma Collectieve taken	**225.830**	**322.467**	**252.935**

Voor toelichting op de baten en lasten voor Programma Collectieve taken zie paragraaf 3.1.2.2. Voor het overzicht van de bijdragen van de diverse deelnemers aan de collectieve taken, zie bijlage 1.

2.3.3 Algemene dekkingsmiddelen

Onderstaand het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Voor toelichting op deze cijfers zie paragraaf 3.1.2.2.

Algemene dekkingsmiddelen * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Begroting 2019	Begroting 2020
Baten	65.940	50.000	50.000
Lasten	nvt	nvt	nvt
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	**65.940**	**50.000**	**50.000**

Deze post betreft de opbrengsten uit doorbelaste garantiesalarissen.

2.3.4 Kosten van de overhead

Zoals eerder aangegeven worden sinds begrotingsjaar 2018 conform voorschrift de overheadkosten afzonderlijk begroot. Zij maken aan de lastenkant geen deel meer uit van de beleidsprogramma's. Zo wordt meer inzicht gegeven in de totale kosten van overhead voor de gehele organisatie.

Om te kunnen vaststellen welke kosten tot de overhead kunnen worden gerekend, is in het BBV een definitie van de overhead geïntroduceerd. Deze definitie luidt: *"alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces"*. Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde beleidsprogramma's / taakvelden.

De volgende kosten dienen tot de overheadkosten te worden gerekend:

- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch);
- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- P&O / HRM;
- Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- Interne en externe communicatie (m.u.v. klantcommunicatie);
- Juridische zaken (bedrijfsvoering, of bedrijfsvoeringstaak op afdeling);
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- Informatievoorziening en automatisering (ICT) (voor zover niet direct toe te rekenen);
- Facilitaire zaken en huisvesting;
- DIV;
- Managementondersteuning primair proces;

Door de overheadkosten separaat weer te geven en de dekking van deze kosten toe te rekenen aan de beleidsvelden die in de overige programma's zijn weergegeven ontstaat op de post overhead een negatief saldo.

- *Wat mag het kosten?*

Overhead * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Begroting 2019	Begroting 2020
Baten	0	0	0
Lasten	5.494.725	5.792.798	6.112.792
Saldo Overhead	**-5.494.725**	**-5.792.798**	**-6.112.792**

In paragraaf 3.1.2.2 wordt een verdere toelichting gegeven op de ontwikkeling van de overheadkosten. Zie bijlage 2 voor een gedetailleerd overzicht m.b.t. kosten van de overhead.

2.3.5 Heffing Vennootschapsbelasting

Op basis van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen geldt per 1 januari 2016 belastingplicht voor overheidsondernemingen. Dit betekent dat vanaf dat moment overheden mogelijk over de winst van (een deel van) hun activiteiten vennootschapsbelasting (Vpb) dienen af te dragen. Het gaat daarbij om (geclusterde) activiteiten die voor de Vpb kwalificeren als onderneming en waarop geen objectvrijstellingen van toepassing zijn.

Deze wetgeving is ook van toepassing op de ODZOB. In 2016 heeft de ODZOB in samenwerking met een extern adviseur haar activiteiten geïnventariseerd. Inmiddels is op basis hiervan een kwalitatieve inventarisatie gemaakt en is e.e.a. verder uitgewerkt en aan de fiscus voorgelegd. In eerste instantie was het de verwachting dat, voorzover de activiteiten van de ODZOB als onderneming zouden classificeren, deze voor vrijstelling in aanmerking zouden komen. Nadere afstemming leert dat dit niet het geval is en dat voor een klein deel van de activiteiten de ODZOB toch voor heffing van vennootschapsbelasting in aanmerking komt. Het betreft hier nagenoeg uitsluitend de werkzaamheden die de ODZOB uitvoert in opdracht van derden. In de realisatiecijfers is de raming opgenomen van de af te dragen belasting over 2016, 2017 en 2018.

- *Wat mag het kosten?*

Heffing VPB * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Begroting 2019	Begroting 2020
Baten	0	nvt	nvt
Lasten	16.612	pm	15.000
Saldo VPB	**-16.612**	**pm**	**-15.000**

2.3.6 Onvoorzien

De ODZOB heeft een post onvoorzien ad € 75.000,- in de begroting opgenomen.

Onvoorzien * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Begroting 2019	Begroting 2020
Baten	0	0	0
Lasten	0	75.000	75.000
Saldo Onvoorzien	**0**	**-75.000**	**-75.000**

Conform voorschrift wordt deze post apart in het programmaplan getoond.

2.4 Paragrafen

In het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten is opgenomen dat in de Beleidsbegroting ten minste de volgende paragrafen opgenomen dienen te worden:

- Lokale heffingen;
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid.

2.4.1 Lokale heffingen

De ODZOB is door enkele deelnemers gemandateerd om de leges te heffen. De inning vindt plaats door het bevoegd gezag, dit is de deelnemer zelf. Evenals vorig jaar is uitgangspunt voor begroting 2020 dat het innen van leges steeds belegd is bij de verantwoordelijke opdrachtgever. In de begroting 2020 is geen rekening gehouden met het eventueel onderbrengen van deze taken bij de ODZOB.

2.4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.4.2.1 Inleiding

In de Financiële Verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is geregeld dat de kaders voor het financieel risicomanagement, het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen en de gewenste weerstandscapaciteit dienen te worden vastgelegd in een nota "weerstandsvermogen en risicomanagement". De herziene versie van deze nota is vastgesteld in de vergadering van het AB van 5 oktober 2017.

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten laat gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen vrij in het inkleuren van de begrippen risico, weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen. Deze organisaties, waaronder ook de ODZOB, dienen zelf risico's en de weerstandscapaciteit in beeld te brengen. In deze paragraaf wordt e.e.a. uiteen gezet.

2.4.2.2 Weerstandsvermogen

Bufferfunctie/egalisatiefunctie

In artikel 36 lid 4 van de GR is ten aanzien van een negatief resultaat het volgende bepaald:

"Het AB kan besluiten de blijkens de jaarrekening behaalde negatieve resultaten geheel of ten dele:
a. Af te boeken van reserves, voor zover aanwezig;
b. Ten laste te brengen van de deelnemers naar rato van ieders afname (=omzet) in het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft."

Dit betekent dat elke deelnemer naar proportie van zijn omzet deelneemt in bovengenoemde risico's.
In beginsel hoeft de ODZOB niet zelf te beschikken over een buffer om financiële risico's op te vangen. Er kan immers een beroep gedaan worden op de deelnemers. Dit is evenwel vanuit praktisch oogpunt niet gewenst. Een negatief exploitatieresultaat zou steeds bij de deelnemers tot begrotingsoverschrijding dan wel begrotingswijziging met alle vertraging en verstoring van dien leiden.
Om adequaat en effectief te kunnen reageren op de financiële risico's zal de ODZOB moeten beschikken over een financiële buffer die dienst doet als een "egalisatiereserve". Hierdoor is de ODZOB in staat om risico's (binnen de door de deelnemers vooraf gestelde kaders) zelf op te vangen zonder dat dit leidt tot verstoring bij de deelnemers.

Weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit wordt gedefinieerd als de middelen en mogelijkheden waarover de ODZOB kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Het is een buffer om er voor te zorgen dat de organisatiedoelstellingen niet in gevaar komen, als risico's werkelijkheid worden.
Conform de uitgangspunten van de nota "weerstandsvermogen en risico management", rekent de ODZOB alleen de algemene reserve tot de weerstandscapaciteit. Overigens is in de begroting al een kleine post opgenomen om niet specifiek begrote kosten te dekken: de post onvoorzien ten bedrage van € 0,075 mln.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's (benodigde weerstandscapaciteit) die de ODZOB loopt. Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in zowel de omvang en de achtergronden van de mogelijke risico's als ook in de beschikbare weerstandscapaciteit.

De ratio tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit (op basis van geïnventariseerde risico's) bepaalt het weerstandsvermogen van de ODZOB.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Als deze ratio kleiner is dan 1, betekent dit dat de impact van de geïnventariseerde risico's groter is dan de beschikbare weerstandscapaciteit. Het niet afgedekte deel van de risico's zou door de deelnemers naar verhouding van hun deelname in het risico (= naar rato van ieders afname, zie bovenstaand onder het kopje "bufferfunctie/egalisatiefunctie") meegenomen moeten worden in hun eigen risicoparagraaf.

Algemene reserve
Zoals eerder in deze paragraaf werd toegelicht zal de ODZOB, om adequaat en effectief te kunnen reageren op de financiële risico's, moeten beschikken over een financiële buffer in de vorm van een algemene reserve. Hierdoor is de ODZOB in staat om risico's (binnen de door de deelnemers vooraf gestelde kaders) zelf op te vangen zonder dat dit leidt tot verstoring bij de deelnemers.
Het nadeel van een algemene reserve bij een gemeenschappelijke regeling is dat de deelnemers niet zelf over deze middelen kunnen beschikken. Naarmate deelnemers participeren in meerdere gemeenschappelijke regelingen weegt dit nadeel zwaarder voor de deelnemers. Daarom is het van belang de algemene reserves van de diverse GR-en beperkt te houden en aan vaste richtlijnen te koppelen. In

samenwerking met de 4 regionale GR-en is een algemene regel ontwikkeld voor het bepalen van de gewenste hoogte van de algemene reserve. Deze regel is opgenomen in de eerder genoemde en door het AB vastgestelde “Nota Weerstandvermogen en Risicomanagement ODZOB 2018”. Bij deze methodiek wordt de streefwaarde van de algemene reserve gebaseerd op het totaal van de baten in de begroting van de GR, zodat de hoogte eenvoudig te herkennen is voor de deelnemers. Het totaal van de baten wordt gehanteerd omdat het totaal van de baten een relatief stabiel beeld geeft in de meerjarenbegroting. Er wordt gewerkt met een staffel zodat de hoogte van de totale baten in de begroting niet voortdurend invloed heeft op de hoogte van de aan te houden algemene reserve. De volgende staffel is vastgesteld:

Bepalen streefwaarde Algemene reserve * bedragen x 1€

Totaal baten		Streefwaarde Algemene reserve	
Van	**Tot**	**Minimum**	**Maximum**
0	4.999.999	150.000	300.000
5.000.000	9.999.999	300.000	600.000
10.000.000	19.999.999	600.000	1.200.000
20.000.000	29.999.999	1.200.000	1.500.000
30.000.000	39.999.999	1.500.000	2.000.000
40.000.000	59.999.999	2.000.000	2.400.000
60.000.000	79.999.999	2.400.000	3.200.000
80.000.000	99.999.999	3.200.000	4.000.000

Op basis van deze staffel en de begrote baten in deze begroting, bedraagt het minimaal na te streven niveau van de algemene reserve voor de ODZOB €1,2 mln. en het maximum € 1,5 mln.
In deze paragraaf wordt uiteengezet hoe de algemene reserve zich ontwikkelt t.o.v. deze streefwaarde. De algemene reserve bedraagt ultimo 2018 € 1,2 mln. Daarmee is de algemene reserve in 2019 en 2020 in lijn met de richtlijn.
De voorlopige cijfers van 2018 tonen (na hercalculatie van de tarieven) een nihil resultaat, waardoor er verder geen toevoeging of onttrekking aan de algemene reserve plaats zal vinden.

2.4.2.3 Risicomanagement

Risicomanagement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen.

Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:

- Welke risico's gedragen kunnen worden?
- Welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- Welke middelen moeten, ter afdekking van risico's, gereserveerd worden?

De wijze waarop met risico's wordt omgegaan kent de volgende alternatieven:

- Vermijden (bijvoorbeeld: stoppen met bepaalde activiteiten)
- Beheersen (bijvoorbeeld: maatregelen treffen door processen, procedures of organisatiecultuur aan te passen)
- Overdragen (bijvoorbeeld: verzekering afsluiten of activiteit uitbesteden)
- Accepteren

Verzekerde risico's

De ODZOB heeft een aantal risico's overgedragen door de volgende verzekeringen af te sluiten:

- Aansprakelijkheid bedrijven (Dekking voor Personen- en zaakschade voor een bedrag van maximaal € 5 mln. per aanspraak, gelimiteerd tot € 10 mln. per verzekeringsjaar. Dekking vermogensschade maximaal € 5 mln. per aanspraak, gelimiteerd tot € 10 mln. per verzekeringsjaar;
- Goed werkgeverschap (Dekking € 2,5 mln. per aanspraak);
- Rechtsbijstandstand;
- Computer- en elektronicaverzekering;
- Inboedelverzekering (inclusief huurdersbelang);
- Reconstructie administratie;
- Zakenreisverzekering;
- Autoverzekering.

Risico's

Het management van de ODZOB inventariseert jaarlijks de risico's waaraan de ODZOB is blootgesteld. Ook in het kader van de opstelling van jaarrekening 2018 en begroting 2020 is deze inventarisatie uitgevoerd. Een tabel met de uitkomsten van de inventarisatie is opgenomen in bijlage 3. In deze tabel zijn alle risico's opgenomen die niet binnen de normale bedrijfsvoering opgelost kunnen worden. Dit zijn in de gehanteerde methodiek alle risico's met een score gelijk aan of hoger dan 6 (de geïnventariseerde risico's met een score < 6 hebben een totale verwachtingswaarde van circa € 340.000,-).
Opgemerkt dient te worden dat de tabel inzicht geeft in de verwachtingswaarde van de risico's. Wanneer een risico zich daadwerkelijk voordoet zal het effect groter zijn dan de verwachtingswaarde.

Voor een goede interpretatie van de risico's dient in ogenschouw genomen te worden dat de een belangrijk risico bestaat uit de mogelijkheid dat deelnemers gaan bezuinigen en dat dit leidt tot minder opbrengsten bij de ODZOB, en dat dit risico dus door de deelnemers zelf sterk beïnvloedbaar is. Dit betreft risiconummer 1.1 uit de tabel en heeft een verwachtingswaarde van € 665.000,-. Dit risico wordt overigens voor een deel afgedekt door het feit dat de ODZOB werkt met een flexibele schil, waardoor de kosten gedeeltelijk aangepast kunnen worden wanneer de vraag afneemt. De totale verwachtingswaarde van de risico's betreft € 1.958.000,-. Na correctie voor risiconummer 1.1 resteert een risico van € 1.293.000,-.
Hier tegenover staat ultimo 2018 een algemene reserve van de dienst van € 1.200.000,-
De deelnemers dienen elk voor hun deel in hun risicoparagraaf rekening te houden met het onafgedekte risico van € 758.000,-. Bij de waardering van dit risico kan rekening gehouden worden met het feit dat dit risico door de deelnemers zelf beïnvloed kan worden door elkaar aan te spreken op een ieders verantwoordelijkheid én met het feit dat de ODZOB dit risico mogelijk af kan wenden door in te krimpen met de flexibele schil.

Voordeel van een dergelijke benadering is dat de ODZOB op termijn beschikt over een beperkte weerstandscapaciteit om risico's op te kunnen vangen terwijl de deelnemers zich er van bewust blijven dat ook zij een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben om werk bij de ODZOB te blijven neerleggen.

2.4.2.4 Kengetallen

Volgens het besluit van 15 mei 2015 tot wijziging van het BBV dient de ODZOB in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing kengetallen op te nemen. Dit teneinde de transparantie van de begroting te vergroten. Om deze kengetallen te kunnen bepalen is een geprognotiseerde balans opgesteld. Deze is opgenomen onder paragraaf 3.5.2 "Geprognotiseerde begin- en eindbalans". De kengetallen en bijbehorende beoordeling volgen onderstaand.

Kengetallen

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Mjr 2021	Mjr 2022	Mjr 2023
Netto schuldquote	-2,9%	-2,6%	-1,8%	-2,0%	-2,3%	-2,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-2,9%	-2,6%	-1,8%	-2,0%	-2,3%	-2,6%
Solvabiliteitsratio	26,3%	29,5%	30,4%	31,4%	32,4%	33,4%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote

Netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de ODZOB ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een negatief percentage geeft aan dat er per saldo geen sprake is van een netto schuld maar een positief saldo.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Aangezien de ODZOB geen verstrekte leningen heeft, is dit kengetal gelijk aan de ongecorrigeerde versie.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de ODZOB in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van de ODZOB bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Met de keuze van het AB om de algemene reserve te maximeren, en ook de bestemmingsreserves te reguleren, is indirect ook gekozen om niet te sturen op de solvabiliteitsratio.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de ODZOB heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Het percentage is gedaald naar 0% aangezien er in deze begroting geen sprake meer is van incidentele baten door het wegvallen van de incidentele baten uit garantiesalarissen.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten.

Bij de ODZOB is geen sprake van grondexploitatie en daarmee is dit kengetal niet van toepassing.

Belasting capaciteit
De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid.
De ODZOB heeft geen mogelijkheid tot het heffen van opcenten of OZB. Het kengetal voor belasting capaciteit is daarmee niet van toepassing voor de ODZOB dan wel is gelijk aan nul

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.
De kengetallen van de ODZOB zijn in lijn met de positie van de ODZOB als gemeenschappelijke regeling. De organisatie heeft in de eerste jaren van haar bestaan een beperkt eigen vermogen opgebouwd en is gedeeltelijk gefinancierd met vreemd vermogen. Dit komt tot uiting in de solvabiliteitsratio. Voor de toekomst wordt de uitkomst van de solvabiliteitsratio voor een belangrijk deel bepaald door het beleid ten aanzien van de opbouw van de algemene reserve. Door de algemene reserve te maximeren en de bestemmingsreserves te reguleren is indirect besloten om niet te sturen op de solvabiliteit.
Vorig jaar is gemeld dat de structurele exploitatieruimte is een ratio die voor de ODZOB slechts beperkte informatiewaarde heeft. Dit was vanwege het feit dat het moeilijk te beoordelen was of de structurele baten zich ook daadwerkelijk als structureel zouden gedragen omdat de deelnemers grote vrijheid kenden om opdrachten al dan niet bij de ODZOB te plaatsen. Met de vaststelling van de nieuwe DVO (dienstverleningsovereenkomst) zijn de mogelijkheden voor deelnemers om hun verzoektaken plotseling substantieel te verlagen wat ingeperkt. Hiermee is de iinformatiewaarde van het genoemde kengetal (structurele exploitatieruimte) in betekenis toegenomen.

2.4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De activa bestaan voornamelijk uit kantoorinvesteringen zoals inventaris, computers, software e.d. Onderhoud van software en hardware is opgenomen in de normale exploitatiebegroting. De omvang en samenstelling van de activa is van dien aard dat verder geen invulling aan deze paragraaf wordt gegeven.

2.4.4 Financiering

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen en uitgangspunten gepresenteerd met betrekking tot kasgeldlimiet, rente, geldleningen en beleid ten aanzien van treasury.

2.4.4.1 Rentevisie

Gezien de geringe invloed van de rente-ontwikkeling op de begroting van de ODZOB is geen lange termijn rentevisie opgenomen.

2.4.4.2 Rentetoerekening

In het BBV is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en de jaarstukken inzicht moet geven in:
- de rentelasten;
- het renteresultaat;
- de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Om dit inzicht te verschaffen is onderstaand schema hier opgenomen.

Renteschema * bedragen x 1€

a	De externe rentelast over de korte en lange financiering		5.000
b	De externe baten (idem)		0
	Saldo rentelasten en rentebaten		5.000
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
			0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		5.000
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over vreemd vermogen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		5.000
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-5.000
f	Renteresultaat op taakveld Treasury		0

In dit schema is conform de aanbeveling in de BBV-notitie rente 2017 de aan de taakvelden toegerekende rente in mindering gebracht op de externe rentelasten die drukken op het taakveld Treasury.
Aangezien er geen rentebaten voorzien worden, resulteert dit in een renteresultaat van nul.
De aan taakvelden toe te rekenen rente wordt geheel aan het taakveld overhead toegerekend. Dit als gevolg van het feit dat vrijwel alle activa van de ODZOB volgens de definitie van het BBV gerelateerd zijn aan het taakveld overhead.

2.4.4.3 Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico op de netto-vlottende schuld (schulden met een looptijd van minder dan één jaar) heeft de wetgever de kasgeldlimiet vastgesteld. Zo wordt voorkomen dat fluctuaties van de korte rente direct een relatief grote impact hebben op de rentelasten tijdens een boekjaar.
Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt de kasgeldlimiet 8,2% van het begrotingstotaal.
Het saldo van vlottende schulden en vlottende middelen wordt afgezet tegen het begrotingstotaal.
Dit betekent voor de ODZOB dat het saldo in 2020 maximaal € 1,77 mln. mag bedragen. Uit onderstaande tabel blijkt dat de ODZOB binnen deze norm blijft.

Kasgeldlimiet * bedragen x 1 €

Omschrijving	ultimo 2018	ultimo 2019	ultimo 2020
1 Vlottende schuld			
- opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-
- schuld in rekening-courant	-	-	-
- door derden gestorte gelden < 1 jaar	-	-	-
- overige schulden / overlopende passiva	850.989	850.989	850.989
- overlopende passiva	3.403.320	2.764.675	2.614.675
Totaal	4.254.309	3.615.664	3.465.664
2 Vlottende middelen			
- contante gelden in kas	-	-	-
- tegoeden rekening courant	1.658.029	950.438	705.870
- overige uitstaande tegoeden < 1 jaar	1.687.829	1.687.829	1.687.829
- overlopende activa	1.470.238	1.470.238	1.470.238
Totaal	4.816.096	4.108.505	3.863.937
3 Toets kasgeldlimiet			
3.1 Totaal netto vlottende schuld (1 -/- 2)	-561.787	-492.840	-398.273
3.2 Toegestane kasgeldlimiet	1.458.580	1.568.105	1.766.596
Ruimte (3.2 -/- 3.1)	2.020.367	2.060.945	2.164.869
Berekening toegestane kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal	17.787.556	19.123.226	21.543.859
Normpercentage	8,20%	8,20%	8,20%
Norm	1.458.580	1.568.105	1.766.596

2.4.4.4 Renterisiconorm

Ter beperking van het renterisico op vaste schuld heeft de wetgever de renterisiconorm vastgesteld. De renterisiconorm schrijft voor welk deel van de lange termijn leningen (> 1 jaar) maximaal vernieuwd mag worden in een begrotingsjaar. Voor gemeenschappelijke regelingen, waaronder de ODZOB is dit vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal.
Het renterisico op de vaste schuld in een jaar wordt als volgt berekend: de som van
het bedrag aan herfinanciering en het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld. Bij de ODZOB is in 2020 geen sprake van herfinanciering.
Zoals uit onderstaande tabel blijkt, blijft de ODZOB ruimschoots binnen deze norm.

Renterisiconorm * bedragen x 1 €

Variabelen		2020	2021	2020	2023
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	0	0	0	0
3	Renterisico (1+2)	0	0	0	0
4	Renterisiconorm	4.308.772	4.371.631	4.434.491	4.497.350
5a	Ruimte onder risiconorm (4 > 3)	4.308.772	4.371.631	4.434.491	4.497.350
5b	Overschrijding risiconorm (3 > 4)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Berekening renterisiconorm (4)					
	Begrotingstotaal	21.543.859	21.858.157	22.172.454	22.486.752
	Percentage 20%	4.308.772	4.371.631	4.434.491	4.497.350
	Minimumbedrag conform regeling	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

2.4.4.5 Leningen en kredietfaciliteiten

De ODZOB financiert haar activiteiten voor een belangrijk deel door de werkzaamheden op voorschotbasis te factureren. De ODZOB stuurt voorschotnota's (3 maal per jaar) op basis van het werkprogramma per opdrachtgever. De collectieve taken worden eenmaal per jaar vooraf gefactureerd. Voor verzoektaken buiten het werkprogramma geldt dat deze in de regel maandelijks achteraf worden gefactureerd. Hiervoor dient de ODZOB dus zelf financiering te regelen. De ODZOB heeft daartoe een kredietfaciliteit tot maximaal € 1,8 mln. met een contractduur van één jaar, welke steeds stilzwijgend wordt verlengd. De rente is gebaseerd op de 1-maands euribor, vermeerderd met een spread.
Hoe de financieringsbehoefte van de ODZOB zich ontwikkelt is enerzijds sterk afhankelijk van de mate waarin de deelnemers hun in opdracht te geven werkzaamheden vooraf in werkprogramma's opgeven. Anderzijds is ook de betaaldiscipline van de deelnemers van invloed op de financieringsbehoefte. Tot op heden heeft de ODZOB nog geen gebruik hoeven maken van de boven genoemde kredietfaciliteit.

2.4.5 Bedrijfsvoering

Personeel
Kwaliteit is het bestaansrecht van de ODZOB. De deelnemers in de GR ODZOB hebben in verordeningen kwaliteit VTH vastgelegd aan welke eisen (m.b.t. kritische massa en opleidings- en werkervaringseisen) medewerkers die Wabo-taken uitvoeren moeten voldoen. Primair staat daarom het investeren in kennis, kunde en competenties van ODZOB-medewerkers voorop. Er is veel aandacht voor persoonlijke ontwikkeling, opleiding en scholing. Met behulp van Strategische personeelsplanning (SPP) zijn de strategische HR thema's voor de komende jaren bepaald. Uiteindelijk willen we er continu voor zorgen dat de juiste medewerker op het juiste moment op de juiste plek zit. SPP is daarom ook een cyclisch proces.

Onze omgevingsdienst is in beweging. Er is veel bereikt maar ook nog veel te doen. Er is vanaf de start een focus geweest op de bedrijfsvoering, de processen werkbaar maken en de financiën op orde. We zijn inmiddels 'aangekomen' op één moderne kantooromgeving en mooie ontmoetingsplek, in hartje Eindhoven. Gedurende de reis zijn we één club geworden. Er is een enorme betrokkenheid, deskundigheid en passie voor het vak. In veel opzichten heeft de omgevingsdienst dus een uitstekende startpositie verworven om de - noodzakelijke - volgende stap te maken. Het management heeft deze volgende stap aangekondigd in een visie op de organisatieontwikkeling.
We willen functioneren als één organisatie. Samenwerken en elkaar helpen. Eén duidelijke richting: Te handelen vanuit het leidend principe:

“Samen zorgen voor een balans tussen ondernemen en een gezonde en veilige leefomgeving”

Het doel is een organisatie te creëren die kwaliteit voorop stelt en werkt vanuit het principe ‘ontwikkelingen mogelijk maken/ondernemen in balans met een veilige en gezonde leefomgeving.’ We willen de verbindingen tussen medewerkers en tussen teams verstevigen en daarbij mensen op hun kwaliteiten en competenties inzetten. Om de doelen te bereiken richten we ons in de organisatieontwikkeling op de volgende speerpunten, ofwel ontwikkelthema’s:

1. Samenwerken door van elkaar te leren en elkaar te helpen.
2. Werkplezier en talent benutten om zo het beste in iedereen boven te halen.
3. Omgevingsbewust te zijn door te weten wat er speelt.
4. Betrokkenheid, verantwoordelijkheid en eigenaarschap.

De veranderende rol van de overheid komt binnen ons werkterrein met name in de omgevingswet tot uitdrukking. Dit betekent nog meer omgevingsbewustzijn, ontwikkelingsgericht werken, loslaten, faciliteren, maatwerk leveren, initiëren, experimenteren, enthousiasmeren en verbinden.

De (inhoudelijke) samenwerking, voorbereiden op de toekomst en ontwikkeling/innovatie wordt binnen en tussen teams ondersteund. De positie van de omgevingsdienst als kenniscentrum wordt verder uitgebouwd.

De in de begroting geraamde workload is ondanks alle aandacht die eraan geschonken is, toch nog onzeker qua aard en omvang. Immers het is niet bekend welke werkzaamheden de deelnemers en niet-deelnemers bij de ODZOB zullen uitbesteden. Aan de hand van de geraamde workload wordt bepaald hoeveel FTE’s er nodig zijn om het geraamde werk uit te voeren. Gezien de onzekerheid van zowel de omvang als de samenstelling van het te verrichten werk, is het beleid van de ODZOB om een deel van die benodigde bezetting in de vorm van inhuur/flex-contracten te voorzien. Streefwaarde van de flexibele schil is 20% van het totale personeelsbestand, waarbij per vakgebied het percentage anders kan zijn. Het personeelsbestand is als volgt begroot:

Gemiddelde bezetting * aantal in fte's

POST	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Dienstverband	153,4	154,9	162,4
Inhuur / payroll	43,6	33,0	39,3
Totaal	197,0	187,8	201,7

In 2020 zal ingezet worden op duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Het overheidsbeleid is erop gericht om medewerkers langer door te laten werken o.a. door het verhogen van de AOW-leeftijd. Daarnaast heeft de overheid en ook de ODZOB te maken met een vergrijzing van het personeelsbestand. Het is een uitdaging voor de ODZOB om de medewerker duurzaam inzetbaar te houden. Verder zal in 2020 zal de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) van kracht zal zijn. Vanaf dat moment zullen de medewerkers van de ODZOB onder andere op basis van een tweezijdige arbeidsovereenkomst werkzaam zijn bij de ODZOB in plaats van een eenzijdige ambtelijke aanstelling. De voorbereidingen hiervoor zullen in 2019 plaatsvinden.

Kwaliteit
Kwaliteit is het bestaansrecht van de ODZOB. Primair betekent dat permanent investeren in de kennis, kunde en competenties van onze medewerkers. Er is veel kennis aanwezig bij ODZOB-medewerkers. Het blijven voldoen aan de kwaliteitscriteria heeft continu aandacht nodig. Kennis, kunde en competenties

houdt de ODZOB op peil, onder andere door jaarlijks voldoende opleidingsbudget te reserveren voor de medewerkers.

Daarnaast is samenwerking erg belangrijk. We gaan vanuit teams werken om de kwaliteit van de ODZOB verder te verbeteren. In de teams zit de kennis om de juiste verbeterstappen in te zetten. Daarnaast zijn we van mening dat medewerkers meer betrokken zijn bij het resultaat als zij meer verantwoordelijkheid krijgen. Elk team wordt zelf verantwoordelijk voor het leveren van goede en eenduidige producten. Daarnaast worden zij verantwoordelijk om de producten tijdig en conform afspraken te leveren.

Voor het monitoren van kwaliteit is een dashboard gemaakt waardoor de teams zelf kunnen monitoren op hun werkprocessen en data en daarmee verbeteracties in kunnen zetten.

Behalve procesinformatie wordt ook geïnvesteerd in kwaliteit van data over objecten. Er worden afspraken gemaakt over het vastleggen van informatie om standaarden af te spreken en koppelen wij zoveel mogelijk aan landelijke basisadministraties zoals BAG. We gaan constante kwaliteit garanderen van het inrichtingenbestand door een zuivere intake te organiseren en door het inrichten van een permanente (data)wasstraat. GIS (data en kaartlagen) zal een plek krijgen in het VTH-proces. Kwalitatief goede informatie kan dan gebruikt worden door onze medewerkers bij de uitvoering van hun taken en voor analyses ten behoeve van informatie gestuurde handhaving en omgevingsanalyses.

De ODZOB zal jaarlijks een inhoudelijke rapportage afgeven over de VTH-taken. Deze jaarrapportages zullen toereikend zijn om IBT te voorzien in hun informatiebehoefte. Een ander belangrijk aspect m.b.t. kwaliteit is het deelnemerstevredenheidsonderzoek, dat de ODZOB periodiek uitvoert en waarbij invulling wordt gegeven aan een follow-up.

Huisvesting/facilitair
Omdat de ODZOB in 2020 al weer 5 jaar in dit kantoorpand gehuisvest is, zal er een aantal onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd worden. Verder zal samen met de verhuurder en FIOD zoveel mogelijk ingezet worden op verduurzaming van het gebouw.
Omdat het personeelbestand naar verwachting in 2020 verder zal toenemen, zal hiervoor een kleine uitbreiding van het wagenpark noodzakelijk zijn.
Veel contracten zijn eind 2015 aangegaan, er zullen begin 2020 diverse nieuwe inkoopprocedures opgestart dienen te worden.
Verder zal de ODZOB zich in 2020 nog meer inzetten voor een betere afvalscheiding. Dit spaart het milieu, maar ook de kosten voor de verwerking van het dure restafval. Ook de kosten voor uitgaande post zullen verder terug worden gedrongen, door voortgang in het digitaliseringsproces.

ICT
In afstemming met de deelnemers is in 2018 een marktverkenning gezamenlijke aanbesteding VTH-systeem gestart. Alle 21 bij ODZOB aangesloten gemeenten hebben aangegeven interesse te hebben in een gezamenlijke verkenning. De problemen bij de gemeente Eindhoven met hun huidige VTH-systeem waren echter zo groot, dat ze niet op het gezamenlijk traject konden wachten. Ook de GGD, de Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost en de Politie hebben aangegeven interesse te hebben in meedenken over de aanschaf van een gezamenlijk VTH-systeem. In 2019 zal het traject tot een gezamenlijke aanbesteding verder worden uitgewerkt. De implementatie staat gepland in 2020.
Mede gezien deze ontwikkelingen is de keuze voor een nieuw Document Management Systeem (DMS) uitgesteld en wordt getracht de aanbesteding DMS mee te nemen in de aanbesteding VTH-systeem.

Digitalisering staat hoog op de agenda binnen de ODZOB. Dit betekent dat processen anders moeten worden ingericht en dat nagedacht moet worden over specifieke ICT-oplossingen. We gaan de automatische intake van Activiteitenbesluit Internet Module bewerkstellingen en het gebruik van e-

formulieren uitbreiden. Daarnaast gaan we inzetten op automatisch publiceren van besluiten en willen we (toezichts) brieven digitaal gaan ondertekenen en versturen.

De ODZOB wil de informatiebeveiliging op orde hebben en daarnaast voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Om deze reden wordt een informatie-risicoanalyse en -beveiligingsplan opgesteld. Naar aanleiding van dit plan worden in 2019 en 2020 acties ingezet.

We werken verder aan een transitie van vaste naar mobiele werkplekken. Ook de uitrol van office 365 hoort bij deze transitie. Office 365 zal ook een rol gaan vervullen in de documentuitwisseling tussen de ODZOB en onze partners.

Daarnaast gaan we ons voorbereiden op de komst van de omgevingswet en Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Dat betekent dat we gestructureerd (machine-readable) informatie gaan vastleggen waarbij er zoveel mogelijk een geo-component wordt gebruikt. We zullen gebruik maken van de nieuwe voorzieningen die rond het DSO ontwikkeld worden, gebaseerd op de nieuwe standaarden (bijvoorbeeld STOP/TPOD, STAM/IMAM en STTR).
Gezien de omvang en complexiteit van deze materie sluiten we op dit vlak aan bij de in OD.nl verband opgestelde architectuurvisie en de nog op te leveren checklist informatievoorziening voor Omgevingsdiensten.

2.4.6 Verbonden partijen

Visie op en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen
Het begrip verbonden partij is in artikel 1, eerste lid, onderdeel b van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) als volgt gedefinieerd: “Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.”
De ODZOB neemt vanaf 1 januari 2018 deel in de Stichting Bizob. Aangezien de ODZOB zowel een bestuurlijk belang (niet via deelname in het bestuur, maar via vertegenwoordiging in de Vergadering van Aangeslotenen) als een financieel belang heeft, is Bizob als verbonden partij opgenomen.
De ODZOB heeft op dit moment geen voornemens om deel te gaan nemen in andere partijen.

Informatie betreffende verbonden partij Bizob:

a) Wijze waarop de ODZOB een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt.
   De ODZOB heeft een bestuurlijk belang in Bizob door vertegenwoordiging in het overleg van aangeslotenen.
   Het financiele belang van de ODZOB bestaat niet uit een niet terugvorderbare inleg, maar bestaat uit een afnameverplichting van een aantal dagdelen waarvoor de ODZOB een financiële vergoeding dient te verstrekken. Deze afname kan jaarlijks maximaal met 15% verlaagd worden. Als het bestuur van Bizob voorziet dat niet aan de opeisbare verplichtingen voldaan kan worden, zal het bestuur een plan opstellen en presenteren aan de vergadering van aangeslotenen. Bij een tekort (niet zijnde de situatie zoals voorgaand beschreven) kan het bestuur besluiten de dagvergoeding met terugwerkende kracht te verhogen.
b) Het belang dat de ODZOB in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar.
   De ODZOB heeft zich gecommiteerd aan een afnameverplichting van 1 dag per week gedurende 42 weken. Gebaseerd op de tarieven uit de meerjarenraming van Bizob betekent dit een bijdrage van de ODZOB van circa € 26.000,-. Eens per twee kalenderjaren kan een verzoek tot wijziging van het

aantal af te nemen dagen worden ingediend. Er zijn op het moment van opstellen van deze begroting geen voornemens of aanleidingen om de afnameverplichting aan te passen.

c) De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar.
Deze gegevens waren niet beschikbaar bij het opstellen van deze begroting.

d) De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar bedraagt volgens de meerjarenraming uit begroting 2019 voor het jaar 2020 € 4.803,-.

e) De eventuele risico's als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de verbonden partij voor de financiële positie van de ODZOB hebben betrekking op de mogelijke aanpassing van de tarieven zoals onder a) beschreven. Indien sprake is van een tekort, moet het Bestuur van Bizob een plan van aanpak presenteren aan de Vergadering van Aangeslotenen. Het tekort kom zo veel als mogelijk voor rekening van de reserve. Daarnaast kan het Bestuur de Aangeslotenen verzoeken om de dagvergoeding met terugwerkende kracht te verhogen (maar niet verplichten o.g.v. regelgeving omtrent stichtingen. Bij blijvend tekort zal dit leiden tot het faillissement van Bizob).

2.4.7 Grondbeleid

De paragraaf grondbeleid is niet van toepassing op de ODZOB.

3 Financiële begroting

3.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

3.1.1 Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

	Realisatie 2018 na tariefscorrectie			Begroting 2019			Begroting 2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma									
Programma Dienstverlening	18.284.602	13.065.036	5.219.567	17.887.552	12.392.221	5.495.331	20.271.714	14.371.858	5.899.856
- Basistaken [1)]	*5.401.971*	*3.769.167*	*1.632.804*	*5.807.296*	*4.023.206*	*1.784.091*	*6.582.468*	*4.666.714*	*1.915.754*
- Verzoektaken [2)]	*12.882.631*	*9.295.868*	*3.586.763*	*12.080.256*	*8.369.016*	*3.711.240*	*13.689.246*	*9.705.144*	*3.984.102*
Programma Collectieve taken	1.197.557	971.727	225.830	1.185.674	863.207	322.467	1.222.145	969.210	252.935
Totaal Programma's	19.482.159	14.036.763	5.445.397	19.073.226	13.255.429	5.817.798	21.493.859	15.341.068	6.152.791
Algemene dekkingsmiddelen	65.940	0	65.940	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000
Overhead	0	5.494.725	-5.494.725	0	5.792.798	-5.792.798	0	6.112.792	-6.112.792
Heffing VPB	0	16.612	-16.612	0	0	0	0	15.000	-15.000
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	75.000	-75.000	0	75.000	-75.000
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	19.548.099	19.548.099	0	19.123.226	19.123.226	0	21.543.859	21.543.859	0
Toevoeging en ontrekking reserves									
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en ontrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	19.548.099	19.548.099	0	19.123.226	19.123.226	0	21.543.859	21.543.859	0

[1)] De gerealiseerde baten 2018 zijn incl. € 28.124, - aan in rekening gebrachte externe projectkosten.

[2)] De gerealiseerde baten 2018 zijn incl. € 577.834, - aan in rekening gebrachte externe projectkosten.

3.1.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

In het overzicht van baten en lasten zijn de baten en lasten per programma weergegeven. Ook de algemene dekkingsmiddelen, overhead, heffing Vpb en onvoorzien zijn conform BBV in dit overzicht opgenomen. Het overzicht resulteert in een saldo van baten en lasten vóór bestemming en na onttrekking c.q. toevoeging reserves, een saldo na bestemming. Beiden worden geraamd op nul.

Onderstaand worden als eerste de algemene gronden toegelicht waarop de ramingen zijn gebaseerd. Vervolgens wordt per programma een toelichting gegeven. Indien zich aanmerkelijke verschillen voordoen tussen de verschillende boek- en begrotingsjaren, dan zullen de oorzaken hiervan nader worden toegelicht. Programma Dienstverlening wordt nader toegelicht aan de hand van de onderliggende programmadelen.

3.1.2.1 Toelichting op algemene gronden waarop ramingen zijn gebaseerd

Algemeen

Baten bestaan uit de vergoeding die opdrachtgevers betalen voor de activiteiten die de ODZOB voor hen uitvoert. Deze activiteiten worden in de vorm van producten en diensten in opdracht gegeven aan de ODZOB. De baten worden geraamd door het geraamde aantal te realiseren uren te calculeren tegen de geldende product-uurtarieven.
In de begroting worden de lasten op dezelfde wijze bepaald. Echter sinds 2018 worden de lasten berekend exclusief de component voor overheadkosten in het tarief. Dit verklaart de saldi tussen baten en lasten die ontstaat in de diverse (deel)programma's.

Uitgangspunten volgens Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4 regionale GR-en
De 4 regionale GR-en hebben een beleidsnotitie kaders P&C documenten opgesteld welke door de besturen van de 4 GR-en is onderschreven. In deze notitie staan een aantal uitgangspunten t.a.v. raming van baten en lasten. Voor de ODZOB betekent dit het volgende:

- De collectieve budgetten worden t.o.v. begroting 2019 geïndexeerd, op basis van de index voor "Loonvoet sector overheid" en de "Prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc)" welke in de macro economische verkenningen zijn gepubliceerd voor het jaar 2019. Hierbij wordt conform afspraak de volgende weging toegepast:

Indexering programma Collectieve taken

	index	gewicht	gewogen
Lonen	3,4	82%	2,8
Prijzen	1,6	18%	0,3
Totaal		100%	3,1

- De overige opdrachten worden per uur afgerekend op basis van het uurtarief dat mede bepaald wordt door de ontwikkeling van de lasten en de omvang van de taken.
- De lastenkant van de begroting wordt aangepast aan de reële ramingen.

Deze uitgangspunten zijn, zoals uit onderstaande blijkt, in deze begroting toegepast.

Productencatalogus en productprijzen
In een productencatalogus zijn de door de ODZOB te leveren producten en diensten omschreven. Voor elk van deze producten en diensten is bepaald welke mix van input van deskundigheid vereist is voor de realisatie hiervan. Op basis van deze mix en de bijbehorende tarieven van de medewerkers die deze deskundigheid bezitten is per product of dienst een uurtarief vastgesteld. De uurtarieven zijn all-in (personeel, personele overhead en overige exploitatiekosten). In de begroting wordt het gemiddelde van de in rekening te brengen uurtarieven bepaald. De tarieven t.b.v. de catalogus worden hiervan afgeleid.
In de realisatie wordt gemonitord of het werkelijk gerealiseerde gemiddelde overeenstemd met het geprognotiseerde gemiddelde.

Werkprogramma's als basis
In het werkprogramma bepalen de opdrachtgevers de aan de ODZOB op basis van facturering toekomende middelen. In het werkprogramma geeft een opdrachtgever aan welke producten en diensten worden afgenomen van de ODZOB. Daarnaast wordt de geplande urenafname per product of productcategorie geraamd. De raming in deze begroting is gebaseerd op de werkprogramma's van 2019, gecorrigeerd voor de tariefswijziging zoals onderstaand toegelicht. Tevens is in overleg met de deelnemers een correctie doorgevoerd in verband met de invloed van het Regionaal Operationeel Kader (ROK). De verwachte baten gerelateerd aan opdrachten van deelnemers buiten de werkprogramma's om zijn gebaseerd op de realisatie in voorgaande jaren en de verwachte invloed van de geconstateerde ontwikkelingen waar de ODZOB en de deelnemers in de komende jaren mee geconfronteerd worden. Daarmee lijkt de raming van baten voor begroting 2020 realistisch en haalbaar.

Vaststellen tarieven
Uit de exploitatiebegroting zijn gemiddelde kosten per fte en gemiddelde uurtarieven af te leiden. Deze zijn hieronder weergegeven.

Berekening gemiddelde uurtarieven * bedragen x 1€

	Direct	Overhead	Totaal
Lasten exclusief onvoorzien	15.341.068	6.112.792	21.453.859
Onvoorzien	0	75.000	75.000
Vennootschapsbelasting	15.000	0	15.000
Totaal lasten	*15.356.068*	*6.187.792*	*21.543.859*
-/- Waarvan gedekt uit externe programmakosten	353.067	0	353.067
-/- Algemene dekkingsmiddelen	50.000	0	50.000
Kosten 2020 na dekking uit programmakosten en algemene dekkingsmiddelen	*14.953.001*	*6.187.792*	*21.140.792*
Aantal declarabele uren	216.265	216.265	216.265
Gemiddeld uurtarief	69,1	28,6	97,75

De ontwikkeling van het tarief t.o.v. 2019 is in grote lijnen als volgt te verklaren:

-	Verkooptarief begroting 2019	€	95,84
-	Stijging van loon- en inhuurkosten per declarabel uur 2,4%	€	1,97
-	Daling overige kosten per declarabel uur 0,4%	-/-€	0,06
	Totaal	*€*	*97,75*

De tariefstijging t.o.v. 2019 bedraagt daarmee 2 %.

3.1.2.2 Toelichting op programma's

Programma Dienstverlening

De baten en lasten van het Programma Dienstverlening bedragen in 2020 € 20,27 mln. resp. € 14,37 mln. Het verschil tussen baten en lasten wordt vrijwel geheel veroorzaakt doordat de baten tegen integraal tarief worden berekend (het tarief waartegen de opdrachten worden verrekend met de opdrachtgevers) en de lasten bepaald worden exlusief de kosten van overhead.

Het programma dienstverlening bestaat uit basis- en verzoektaken die de ODZOB, al dan niet op basis van werkprogramma's, uitvoert voor deelnemers en niet deelnemers.

Het totaal van baten van het programma dienstverlening is gebaseerd op een integraal tarief en is voor 2020 geraamd op € 20,27 mln. en is daarmee € 2,38 mln. hoger voorzien werd in begroting 2019 voor dit programma.
Deze afwijking wordt veroorzaakt door een verwachte grotere opdrachtverstrekking binnen de werkprogramma's en door de tariefstijging:

- toename basistaken € 0,775 mln. (excl. tariefstijging: € 0,66 mln.);
  Voor een belangrijk deel wordt deze stijging veroorzaakt door de invloed van het ROK.
  Daarnaast is onder meer een stijging waar te nemen op het gebied van bouwen, asbest en ITV
- toename verzoektaken binnen werkprogramma's € 1,60 mln. (excl. tariefstijging € 1,42 mln.)
- De raming voor verzoektaken buiten de werkprogramma's (deelnemers en niet deelnemers) is in totaal nagenoeg gelijk gehouden aan die van begroting 2019.

De lasten van het programma dienstverlening zijn conform de BBV-richtlijn geraamd exclusief de overheadkosten, welke in een apart programma zijn opgenomen.
Het saldo tussen baten en lasten wordt veroorzaakt doordat conform BBV-richtlijn de kosten van programma's exclusief overheadkosten getoond worden, terwijl de baten tegen integraal tarief getoond worden.
Onderstaand volgt een toelichting op de afzonderlijke delen basistaken en verzoektaken.

Basistaken
De raming voor de basistaken voor 2020 is gebaseerd op hetgeen de deelnemers in hun werkprogramma's voor 2019 opgenomen hebben. Aan die basis is in overleg met de deelnemers de invloed van ROK toegevoegd. In totaal bedragen de basistaken in begroting 2020 € 6,58 mln. en zijn daarmee € 0,775 mln. hoger dan begroot in 2019. Deze stijging heeft volledig betrekking op de deelnemende gemeenten en niet op de Provincie. Voor een deel is deze stijging het gevolg van het ROK. Echter ook de verwerking van de gevolgen van de AMvB m.b.t. het Besluit Omgevingsrecht ligt ten grondslag aan deze stijging. In begroting 2019 waren de gevolgen van de Bor nog niet voor alle deelnemers bekend en verwerkt. Aangenomen kan worden dat de consequenties inmiddels voor het grootste deel verwerkt zijn.
Aangezien veel deelnemers besloten hebben tot gefaseerde invoer, zal het ROK ook de komende jaren nog invloed hebben op de omvang van de werkzaamheden.
In de raming voor basistaken 2020 is naast bovengenoemde inhoudelijke aanpassingen ook rekening gehouden met de consequenties van de ontwikkeling van de tarieven zoals in voorgaande paragraaf beschreven (e.e.a. conform kadernota).

De baten uit basistaken bedragen in 2020 € 6,58 mln.
De lasten zijn op dezelfde wijze berekend als de baten, echter hier zijn conform de nieuwe richtlijn van het BBV tarieven exclusief overheadkosten gehanteerd. Hiermee is ook het saldo tussen baten en lasten verklaard.

Verzoektaken
De middelen ter bekostiging van de uit te voeren verzoektaken die voortvloeien uit de werkprogramma's zijn voor 2020 geraamd op € 9,37 mln. Deze raming is tot stand gekomen door de opgave voor de werkprogramma's 2019 te nemen en deze aan te passen voor tariefontwikkeling zoals beschreven in voorgaande paragraaf (e.e.a. conform kadernota) en de invloed van het ROK. De raming voor verzoektaken binnen werkprogramma's is daarmee € 1,59 mln. hoger dan voorzien in begroting 2019. Voor een bedrag van bijna € 1 mln. komt deze stijging voor rekening van de Provincie. De overige deelnemers tonen een stijging van € 0,6 mln. Voor € 0,13 mln. betreft dit stijgingen als gevolg van het ROK en voor € 0,07 mln. betreft dit tariefstijging. Verder valt bij de verzoektaken binnen werkprogramma's een stijging van de activiteiten op het gebied van bouwen (+ € 0,255 mln.) en ITV (+ € 0,1 mln.) op.
Naast de verzoektaken binnen de werkprogramma's is ook een post geraamd voor de verzoektaken die de deelnemers buiten de werkprogramma's bij de ODZOB in opdracht geven. Deze post betreft het totaal van de deelnemers en is niet per deelnemer uitgewerkt. Ook in voorgaande jaren hebben de deelnemers opdrachten buiten de werkprogramma's om bij de ODZOB belegd. De post verzoektaken deelnemers buiten werkprogramma's is gelijk gehouden aan de raming voor 2019 en geraamd op € 3 mln. Jaarlijks krijgt de ODZOB ondanks groeiende werkprogramma's steeds aanzienlijke opdrachten buiten de werkprogramma's om. Voor 2020 wordt dat wederom verwacht aangezien een aantal ontwikkelingen gesignaleerd worden waarvan de invloed nog niet in de werkprogramma's is opgenomen. Hierbij kan o.a. gedacht worden aan de ontwikkelingen op het gebied van veehouderijen. Zo zullen voor stoppende veehouderijen de vergunningen en meldingen moeten worden ingetrokken en agrarische bouwblokken worden herbestemd. Voor blijvers zullen vergunningen verleend moeten worden voor de gewenste innovatie en verduurzaming en om te voldoen aan de RIE voor IPPC bedrijven (o.a. Best beschikbare

techniek). Ook worden nog extra opdrachten verwacht voor het beheren van het inrichtingen bestand waarvoor nog geen middelen voorzien zijn in het ROK.
De post opdrachten van overige klanten is gelijk gehouden aan het niveau van begroting 2019 en geraamd op € 1,3 mln.
Voorgaande ontwikkelingen en uitgangspunten brengen het totaal aan baten uit verzoektaken voor 2020 op een bedrag van € 13,69 mln. welke daarmee circa € 1,61 mln. hoger geraamd zijn dan voorzien in begroting 2019. De lasten worden i.v.m. de nieuwe BBV-regelgeving berekend aan de hand van tarieven exclusief de kosten van overhead. Hiermee is ook het saldo tussen baten en lasten verklaard.

Programma Collectieve taken
De baten van het programma Collectieve Taken bedragen € 1,22 mln, de lasten € 0,97 mln.
Zoals aangegeven in de kadernota, is de raming voor de Collectieve Taken gebaseerd op de (oorspronkelijke) begroting 2019 en vervolgens geïndexeerd. De indexering met 3,1% is conform de afspraken zoals vastgelegd in de Beleidsnotitie Kaders P&C-documenten van de 4 regionale GR-en.
E.e.a. resulteert in de volgende opstelling:

- Collectieve taken; € 1,186 mln.
- Indexering 3,1%; € 0,036 mln.
- Totaal na indexering € 1,222 mln.

De baten zijn berekend op basis van integrale tarieven (tarief waartegen de activiteiten bij de deelnemers in rekening worden gebracht), terwijl de lasten conform de nieuwe BBV regels exclusief de kosten van overhead zijn berekend. Dit verklaart het saldo tussen baten en lasten op dit programma in 2020.
Voor de inhoudelijke toelichting en de overeengekomen procedures t.a.v. vaststelling van de inhoud wordt verwezen naar paragraaf 2.3.2.

Zoals bekend betreft het huidige Programma Collectieve Taken een samenvoeging van eerder losstaande delen zoals collectieve taken, intensiveringsbudget, SSiB enz. De verdeelsleutel die op dit gecombineerde budget is toegepast om de kosten toe te rekenen is conform het voorstel “Kaders collectieve taken 2018-2021”. Dit betekent dat de verdeelsleutel is afgeleid van de in de begroting 2018 opgenomen bedragen en dat elke deelnemer zijn percentage in het geheel blijft bijdragen. Een overzicht van de bijdragen per deelnemer is opgenomen in bijlage 1.
Aangezien er al langere tijd om meerdere redenen behoefte is aan het herijken van de toegepaste verdeelsleutel en de ODZOB inmiddels beter zicht heeft op het inrichtingenbestand, is onlangs in samenwerking met het OGP een werkgroep gestart voor het herzien van de verdeelsleutel. Zodra voorstellen voor een nieuwe methodiek zijn uitgewerkt zullen deze voor toepassing voorgelegd worden.

Algemene dekkingsmiddelen
De algemene dekkingsmiddelen bestaan bij de ODZOB uit doorbelaste kosten. De baten betreft de doorbelasting van garantielonen aan de latende partijen. Voor 2020 betreft dat uitsluitend de doorbelasting aan de deelnemers (Deurne, Eindhoven, Laarbeek en Provincie Noord-Brabant).

Overhead
Volgens de BBV richtlijnen dienen de kosten van overhead niet in de primaire programma’s verantwoord te worden, maar als apart programma gepresenteerd te worden.
In paragraaf 2.3.4. is weergegegeven welke kosten/activiteiten onder de definitie overhead vallen.

In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de totale exploitatie kosten. Daarbij is op basis van de in paragraaf 2.3.4 aangegeven richtlijnen een onderscheid gemaakt naar kosten die toegerekend worden aan de overhead en naar kosten die toegerekend worden aan de overige programma’s. De kosten van overhead stijgen, zoals uit de tabel op in paragraaf 3.1.1. is af te leiden, met 5,5%. Dit terwijl de totale lasten van

dienst met 12,6 % stijgen. Dat de overheadkosten minder hard stijgen is m.n. te danken aan het feit dat de personele bezetting die toegerekend wordt aan de overhead nagenoeg gelijk is gebleven. De stijging van 5,5% wordt veroorzaakt door het gestegen niveau van salariskosten en inhuurkosten per fte en door extra kosten die voorzien zijn voor werving en selectie van personeel en overige organisatiekosten.

Heffing Vpb
Voor toelichting op de regel Heffing Vpb, zie paragraaf 2.3.5. De ODZOB heeft een gering bedrag geraamd voor te betalen vennootschapsbelasting over activiteiten die als ondernemer kwalificeren en niet voor vrijstelling in aanmerking komen. Het betreft hier nagenoeg uitsluitend de activiteiten die de ODZOB voor derden uitvoert.

Bedrag onvoorzien
In begroting 2020 is een post onvoorzien opgenomen ter hoogte van € 75.000, -.

Mutaties reserves
In begroting 2020 wordt geen mutatie in de reserves verwacht.

3.2 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten
n.v.t. in begroting 2020

3.3 Overzicht van beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves
n.v.t. bij de ODZOB

3.4 Toelichting op exploitatielasten
In paragraaf 3.1 zijn de lasten per programma opgenomen en toegelicht. Voor een beter inzicht in de kosten van de ODZOB zijn in deze paragraaf de kosten per kostensoort toegelicht.

3.4.1 Gehanteerde uitgangspunten
In het onderstaande overzicht zijn de exploitatiekosten opgenomen. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- Alle bedragen zijn exclusief btw.
- De bedragen zijn gebaseerd op prijspeil 2020. Conform de uitgangspunten van de kadernota zijn de kostenramingen gebaseerd op de meest recente inzichten omtrent de kostenontwikkeling. Daarbij zijn de realisatiecijfers van 2018 als basis gebruikt.

Conform BBV-voorschriften zijn de exploitatielasten gesplitst in overheadkosten en kosten die toegerekend worden aan de overige programma's.

3.4.2 Kostenoverzicht per kostensoort en programma
In onderstaand overzicht zijn de diverse kosten naar kostensoort en programma weergegeven:

Lasten naar kostensoort en programma * bedragen x 1€

POST	Programma Dienstverlening	Programma Collectieve Taken	Overhead	Totaal
Personeel	14.175.285	607.715	4.281.000	19.064.000
Uitbesteding	0	0	123.000	123.000
Kapitaallasten	0	0	371.000	371.000
Organisatiekosten	196.573	8.427	1.337.792	1.542.792
TOTAAL LASTEN (vóór programmakosten)	14.371.858	616.143	6.112.792	21.100.792
Externe programmakosten	0	353.067	0	353.067
TOTAAL LASTEN	14.371.858	969.210	6.112.792	21.453.859

Personeel

De post personeel bestaat uit vijf onderdelen: Salarissen, opleidingen, reis- en verblijf, overige personeelskosten en ten slotte inhuur. Voor een belangrijk deel wordt deze post bepaald door de formatie. Daarom wordt deze onderstaand kort toegelicht.

Formatie

De formatie van de ODZOB is gebaseerd op de bezetting die benodigd is voor de realisatie van de geraamde omzet. Aan de hand van deze baten is het benodigde aantal uren vastgesteld. Deze uren zijn op basis van de norm van 1.340 declarabele uren per fte omgerekend naar de benodigde fte's in het primaire proces. Bij de berekening van de declarabele uren is (conform voorgaande jaren) gerekend met een ziektepercentage van 4,5%. Daarnaast is de bezetting gebaseerd op de benodigde fte's voor overhead, inclusief extra bezetting i.v.m. het generatiepact (medewerkers werken voor 50% en worden voor 70% betaald, hetgeen resulteert in 0,4 fte extra bezettting). Op basis van de BBV-regelgeving is deze bezetting gesplitst in bezetting voor primair proces en overhead, zoals opgenomen in bijlage 2.

De overhead functies hebben betrekking op:

- Management
- Coördinatie
- Management ondersteuning (secretariaat, accountmanagement)
- Ondersteunende diensten (o.a. ICT, P&O, Financiën)

Deze formatie van 201,7 fte is in de begroting als volgt voorzien:

Gemiddelde bezetting * aantal in fte's

POST	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Dienstverband	153,4	154,9	162,4
Inhuur / payroll	43,6	33,0	39,3
Totaal	197,0	187,8	201,7

Volgens deze raming bedraagt de flexibele schil van de ODZOB circa 20% van de totale bezetting. Dit is ook steeds de streefwaarde geweest voor de ODZOB. Het actuele (ultimo 2018) aandeel flexibele krachten is hoger dan de streefwaarde.

De toename van de opdrachtverlening en daarmee van de baten resulteert vanzelfsprekend ook in een stijging van het aantal begrote fte's. Als gevolg van de hiervan zijn de personeelskosten ook gestegen. Onderstaand volgt een beknopte toelichting op deze samenstellende delen.

Salarissen
De post salarissen bedraagt € 14,29 mln. en is € 1,18 mln. hoger dan begroot in 2019 (=9%). De toename van het aantal fte's (+ 7,5) met een dienstverband en de salariskostenstijging als gevolg van toegekende periodieken, cao en aanpassing van pensioenpremies zorgen voor een stijging. Deels wordt deze gecompenseerd door het feit dat een aantal duurdere medewerkers met pensioen is:

- Toename FTE's 4,8 %
- Sociale lasten incl pensioenpremie 2,5 %
- Index 2020 volgens MEV 3,4 %
- Daling gemiddelde salariskosten a.g.v. veranderde mix medewerkers (gepensioneerde medewerkers vervangen door goedkopere krachten en aanvullende jonge bezetting gemiddeld goedkoper -/-1,7 %

Met deze raming van de salariskosten is impliciet de door de andere regionale GR-en gesignaleerde problematiek van de ontwikkeling van salariskosten/pensioenpremies verwerkt.

Opleidingen
Voor de post opleidingskosten is circa 2% van de loonsom aangehouden.

Reis- en verblijfkosten
Reiskosten bestaan uit kosten woon-werkverkeer en dienstreizen. Voor deze kosten is een raming opgesteld op basis van de ervaringscijfers over 2017 en 2018. Het is de verwachting dat deze kosten een stabiel beeld vertonen.

Overige personeelskosten
Onder overige personeelskosten zijn onder andere de volgende posten opgenomen: arbo, consumpties, collectieve ongevallenverzekering, personeelsbijeenkomsten en flexibel belonen. Op basis van de realisatiecijfers van 2018 en de geschatte ontwikkeling van de fte-aantallen is de raming voor 2020 gemaakt. De raming voor 2020 is hoger dan die voor 2019. Dit wordt mede veroorzaakt door een hogere formatie. Verder zijn extra kosten opgenomen voor werving en selectie i.v.m. voorziene personeelswervingsacties en kosten als gevolg van organisatie-ontwikkeling.

Inhuur
Onder de post inhuur van € 3,9 mln. zijn de kosten opgenomen voor de geraamde inhuur van 39,3 fte. De stijging van deze post wordt veroorzaakt door de stijging van het aantal in te huren medewerkers en de voorziene stijging van de inhuurtarieven.

Uitbesteding
Deze post heeft betrekking op extern onderzoek en advies op het gebied van personele en juridische aangelegenheden, inkoop, communicatie en het uitvoeren van kwaliteitsonderzoek. Tevens zijn de kosten van de accountant hier voorzien. Voor 2020 wordt als gevolg van een nieuw contract met de accountant en meer af te nemen activiteiten bij Bizob een geringe verhoging t.o.v. 2019 geraamd.

Kapitaallasten
Deze post bestaat uit twee componenten: afschrijvingen en rente. Beide compontenten worden voor 2020 op het zelfde niveau geraamd als voor 2019.
Hoewel de ODZOB geen leningen meer heeft, zijn er toch in zeer beperkte mate rentekosten geraamd voor 2020. Dit in verband met een mogelijk beroep dat de ODZOB voor het opvangen van pieken in de financieringsbehoefte moet doen op het rekening courant krediet dat de ODZOB heeft bij de BNG.

Organisatiekosten
Deze kosten hebben betrekking op de volgende onderwerpen:

- telefonie;
- kopiëren/printen;
- ICT helpdesk;
- automatisering/licenties/onderhoud;
- kantoorbenodigdheden/porto/drukwerk;
- verzekeringen;
- leaseauto's;
- catering/restauratieve voorzieningen;
- huur gebouw;
- servicekosten gebouw: schoonmaak/beveiliging/onderhoud;
- uitbesteding salarisadministratie.

De totale post is geraamd op basis van de realisatiecijfers 2018, rekening houdend met de laatste inzichten voor een aantal kostensoorten. Ook is rekening gehouden met de extra kosten als gevolg van groei van personeel t.o.v. begroting 2019. Op totaal niveau laten de organisatiekosten een geringe stijging zien van circa € 0,09 mln. ten opzichte van de begroting 2019.

Onvoorzien
De post onvoorzien is conform begroting 2018 en 2019 vastgesteld op € 0,075 mln. Echter het gehele bedrag is als gevolg van de nieuwe BBV regelgeving buiten de programma's opgenomen en als aparte post voorzien in het programmaplan.

Externe project en programmakosten
De in de begroting opgenomen externe kosten voor de programmadelen betreffen uitsluitend de externe kosten opgenomen voor het deelprogramma Collectieve taken. Hiervoor is een post opgenomen van € 0,35,-, waarvan € 0,25,- voor de SSiB activiteiten die door de ODBN bij de ODZOB in rekening worden gebracht.
De overige externe programmakosten die in de realisatie op deze post verantwoord zullen worden, betreffen kosten die één op één doorbelast worden aan de opdrachtgevers en daarmee voor de ODZOB budget-neutraal zijn. Daarom worden deze kosten niet in de begroting opgenomen, maar zullen ze in werkelijkheid wel voorkomen. Dit verklaart tevens het grote verschil tussen de realisatiecijfers over 2018 en de begrote cijfers voor 2019 en 2020 voor deze post.

3.5 Uiteenzetting financiële positie en de toelichting

Volgens artikel 20 van het BBV provincies en gemeenten dient in de begroting een uiteenzetting van de financiële positie voorzien van toelichting opgenomen te worden. Deze is in de onderhavige paragraaf uiteengezet.

3.5.1 Raming begrotingsjaar

Volgens het in de vorige paragraaf aangehaalde artikel dient de uiteenzetting van de financiële positie o.a. een raming van de financiële gevolgen van het bestaande en nieuwe beleid dat in de programmas is opgenomen te bevatten. De financiële gevolgen voor de baten en lasten zijn weergegeven in paragraaf 3.1. De gevolgen voor de balans zijn weergegeven in paragraaf 3.5.2.

3.5.2 Geprognotiseerde begin- en eindbalans

Onderstaand is de geprognostiseerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar als de meerjarenraming.

(Geprognosticeerde) balans per 31-12 * bedragen x 1 €

ACTIVA	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Materiële vaste activa	**952.754**	**1.021.701**	**1.116.268**	**1.081.756**	**999.248**	**929.956**
Investeringen met een economisch nut	*952.754*	*1.021.701*	*1.116.268*	*1.081.756*	*999.248*	*929.956*
Financiële vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal vaste activa	952.754	1.021.701	1.116.268	**1.081.756**	**999.248**	**929.956**
Vlottende activa						
Voorraden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onderhanden werk	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	**3.223.318**	**2.515.727**	**2.271.159**	**2.155.671**	**2.088.179**	**2.007.471**
Vorderingen op openbare lichamen	*1.659.016*	*1.659.016*	*1.659.016*	*1.659.016*	*1.659.016*	*1.659.016*
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;	*1.535.489*	*827.898*	*583.330*	*467.842*	*400.350*	*319.642*
Overige vorderingen	*28.813*	*28.813*	*28.813*	*28.813*	*28.813*	*28.813*
Liquide middelen	**122.540**	**122.540**	**122.540**	**122.540**	**122.540**	**122.540**
Banksaldi	*122.540*	*122.540*	*122.540*	*122.540*	*122.540*	*122.540*
Overlopende activa	**1.470.238**	**1.470.238**	**1.470.238**	**1.470.238**	**1.470.238**	**1.470.238**
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:						
- Europese overheidslichamen	*0*					
- het Rijk	*0*					
- overige Nederlandse overheidslichamen	*0*					
Overige nog te ontvangen bedragen	*1.178.532*					
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	*291.706*					
Totaal vlottende activa	4.816.096	4.108.505	3.863.937	3.748.449	3.680.957	3.600.249
TOTAAL ACTIVA	**5.768.850**	**5.130.205**	**4.980.205**	**4.830.205**	**4.680.205**	**4.530.205**

(Geprognosticeerde) balans per 31-12 * bedragen x 1 €

PASSIVA	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Vaste passiva						
Eigen vermogen	**1.514.541**	**1.514.541**	**1.514.541**	**1.514.541**	**1.514.541**	**1.514.541**
Algemene reserve	*1.200.000*	*1.200.000*	*1.200.000*	*1.200.000*	*1.200.000*	*1.200.000*
Bestemmingsreserve	*314.541*	*314.541*	*314.541*	*314.541*	*314.541*	*314.541*
Resultaat boekjaar voor bestemming	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Voorzieningen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Voorziening voor personeelskosten	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Vaste schulden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Binnenlandse banken en overige financiele instellingen	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal vaste financieringsmiddelen	1.514.541	1.514.541	1.514.541	1.514.541	1.514.541	1.514.541
Vlottende passiva						
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	**850.989**	**850.989**	**850.989**	**850.989**	**850.989**	**850.989**
Overige schulden	*850.989*	*850.989*	*850.989*	*850.989*	*850.989*	*850.989*
Overlopende passiva	**3.403.320**	**2.764.675**	**2.614.675**	**2.464.675**	**2.314.675**	**2.164.675**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van	*516.202*					
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	*2.887.118*					
Totaal vlottende passiva	4.254.309	3.615.664	3.465.664	3.315.664	3.165.664	3.015.664
TOTAAL PASSIVA	**5.768.850**	**5.130.205**	**4.980.205**	**4.830.205**	**4.680.205**	**4.530.205**

3.5.3 EMU saldo

In onderstaand overzicht is conform voorschrift het EMU-saldo weergegeven voor jaarrekening 2018, het vorige begrotingsjaar (2019), het begrotingsjaar 2020 alsmede de jaren m.b.t. de meerjarenraming.

EMU-saldo * bedragen x 1 €

		Realisatie 2018	2019	2020	2021	2022	2023
+	1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	0	0	0	0	0	0
+	2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	236.117	341.555	365.433	334.512	382.508	369.292
+	3. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0	0
-	4. Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	450.165	410.502	460.000	300.000	300.000	300.000
+	5. Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0	0
+	6a. Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	0	0	0	0	0	0
-	6b. Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
-	7. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0	0
+	8a. Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	0	0	0	0	0	0
-	8b. Boekwinst op grondverkopen	0	0	0	0	0	0
-	9. Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0	0
-	10. Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0
-	Boekwinst bij verkoop effecten	0	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	-214.048	-68.947	-94.567	34.512	82.508	69.292

3.5.4 Jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

De ODZOB kent arbeidskosten gerelateerde verplichtingen in de vorm van de verplichting verlofdagen. Voor een deel (de basis) heeft deze verplichting het karakter van een jaarlijks terugkerende verplichting van vergelijkbaar volume (ca € 382.000,-). Het overige deel is meer wisselend van karakter en wordt beschouwd als bovenmatig verlofsaldo. Het eerste deel mag niet als verplichting op de balans getoond worden. Daarom heeft de ODZOB voor een deel van deze verplichting een bestemmingsreserve gevormd. Voor het tweede deel, het deel dat als bovenmatig beschouwd wordt, heeft de ODZOB conform BBV-richtlijn een verplichting op de balans opgenomen.

3.5.5 Investeringen

Investeringen met een economisch nut

Deze investeringsruimte is niet alleen nodig voor de eventuele vervanging van een deel van de activa die in de loop van 2019 geheel afgeschreven zijn, maar ook voor de investeringen die voortvloeien uit ontwikkelingen op het gebied van ICT.

Onderstaande tabel geeft een inzicht in de besteding van de diverse investeringskredieten.
De besteding van het budget dat beschikbaar is gesteld in 2018 ijlt na waardoor ze in 2019 tot daadwerkelijke betaling en gedeeltelijk ook bestelling leiden.
Voor begroting 2020 is een geringe investeringspost van € 0,28 mln. opgenomen. Als gevolg van deze investeringsbedragen zullen de kapitaallasten voor 2020 gelijk zijn aan die van 2019.

De afschrijvingstermijn van hardware wordt mede bepaald door de externe ontwikkelingen. Momenteel gaan die ontwikkelingen m.n. op ICT-gebied zo snel dat hierdoor de huidige afschrijvingstermijn onder druk kan komen te staan. Bij de periodieke herziening van de nota investeren en afschrijven zal daarom ook kritisch bekeken worden of de gehanteerde afschrijftermijnen nog realistisch zijn.
De benodigde investering hangt af van de keuzes die gemaakt worden op het gebied van systemen, mogelijke samenwerking met andere overheden en doorlooptijd.

Investeringen met een economische nut * bedragen x 1€

Begrotingsjaar kredietaanvraag	Besteding						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
2017 (niet besteed krediet)	450.165	200.502					650.667
2018 (niet besteed krediet)		210.000	70.000				280.000
2019			110.000				110.000
2020			280.000				280.000
2021				300.000			300.000
2022					300.000		300.000
2023						300.000	300.000
Totaal	**450.165**	**410.502**	**460.000**	**300.000**	**300.000**	**300.000**	**2.220.667**

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut
Bij de ODZOB is geen sprake van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

3.5.6 Financiering
Volgens artikel 20 van het BBV dient bij de uiteenzetting van de financiële positie ook aandacht geschonken te worden aan de financiering. Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 2.4.4.

3.5.7 Verloop van reserves en voorzieningen

Reserves

Stand en verloop van de reserves * bedragen x 1€

	Realisatie 2018	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve						
Saldo per 1-1	1.262.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
bij: Resultaat voorgaand boekjaar	0	0	0	0	0	0
af: Terugbetaling overtollig saldo	62.000	0	0	0	0	0
Saldo per 31-12	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Egalisatiereserve verlofkosten						
Saldo per 1-1	314.541	314.541	314.541	314.541	314.541	314.541
bij:	0	0	0	0	0	0
af:	0	0	0	0	0	0
Saldo per 31-12	314.541	314.541	314.541	314.541	314.541	314.541
TOTAAL VAN DE RESERVES	**1.514.541**	**1.514.541**	**1.514.541**	**1.514.541**	**1.514.541**	**1.514.541**

Voorzieningen

De ODZOB heeft geen voorzieningen.

3.6 Meerjarenraming en de toelichting

3.6.1 Inleiding
Volgens artikel 22 en 23 van het BBV bevat de meerjarenraming voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde begin- en eindbalans en een raming van de financiële gevolgen, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen. De geprognosticeerde begin- en eindbalans zijn opgenomen in paragaraaf 3.5.2. De geprognosticeerde lasten en baten zijn opgenomen in de volgende paragraaf 3.6.2.

Daarnaast dient volgens artikel 20 lid 1 in het kader van de meerjarenraming aandacht besteed te worden aan een aantal andere zaken. Onderstaand is aangegeven welke onderwerpen dit betreft en waar deze in deze begroting aan de orde komen:

- De jaarlijks terugkerende arbeidskosten (paragraaf 3.5.4)
- De investeringen (paragraaf 3.5.5)
- De financiering (paragraaf 3.5.6)
- De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves (paragraaf 3.5.7).
- De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen (paragraaf 3.5.7).

3.6.2 Meerjarenraming van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

* bedragen x 1€

	Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma												
Programma Dienstverlening	20.271.714	14.371.858	5.899.856	20.586.012	14.592.367	5.993.645	20.900.309	14.812.875	6.087.434	21.214.607	15.033.384	6.181.223
Programma Collectieve taken	1.222.145	969.210	252.935	1.222.145	969.210	252.935	1.222.145	969.210	252.935	1.222.145	969.210	252.935
Totaal Programma's	21.493.859	15.341.068	6.152.791	21.808.157	15.561.576	6.246.580	22.122.454	15.782.085	6.340.370	22.436.752	16.002.593	6.434.159
Algemene dekkingsmiddelen	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000
Overhead	0	6.112.792	-6.112.792	0	6.206.581	-6.206.581	0	6.300.370	-6.300.370	0	6.394.159	-6.394.159
Heffing VPB	0	15.000	-15.000	0	15.000	-15.000	0	15.000	-15.000	0	15.000	-15.000
Bedrag onvoorzien	0	75.000	-75.000	0	75.000	-75.000	0	75.000	-75.000	0	75.000	-75.000
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	21.543.859	21.543.859	0	21.858.157	21.858.157	0	22.172.454	22.172.455	0	22.486.752	22.486.753	0
Toevoeging en ontrekking reserves												
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en ontrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	21.543.859	21.543.859	0	21.858.157	21.858.157	0	22.172.454	22.172.455	0	22.486.752	22.486.753	0

De meerjarenraming is opgesteld in euro's 2020, m.a.w. er is geen indexering toegepast.
Hoewel de in hoofdstuk 1 geschetste actuele ontwikkelingen zeker invloed zullen hebben op de taken en de taakuitvoering van de ODZOB, is op dit moment niet exact helder wat de uiteindelijke invloed zal zijn. Dit zal de komende tijd in afstemming met de deelnemers in kaart gebracht moeten worden. Wel is het de verwachting dat de komende jaren de werkzaamheden voor de ODZOB nog zullen uitbreiden. In dit overzicht is uitsluitend rekening gehouden met de invloed van het ROK voor Toezicht en Handhaving.

3.6.3 Meerjarenraming incidentele baten en lasten

Zie ook paragraaf 3.2. Dit is niet van toepassing.

3.6.4 Meerjarenraming structurele toevoegingen en onttrekking aan reserves

Zie paragraaf 3.3. Dit is niet van toepassing bij de ODZOB.

Bijlage 1: Specifieke bijdrage per opdrachtgever

De financiële bijdrage per opdrachtgever is enerzijds gebaseerd op de verwachte opdrachtverlening voor basistaken en verzoektaken (uitgaande van een afgestemde urenafname en uurtarieven) en anderzijds op een bijdrage voor het programma collectieve taken. Overeenkomstig artikel 31 lid 1 van de GR is onderstaand overzicht opgesteld.

De verdeling van bijdragen aan Collectieve taken gebaseerd op de werkwijze zoals vastgesteld door het AB.

Baten per deelnemer

* bedragen x 1€

Deelnemer	Begroting 2020					Begroting 2019		Realisatie 2018 na tariefscorrectie
	Programma Dienstverlening			Programma Collectieve taken[1)]	Totaal taken	Totaal taken	Waarvan basis	Totaal[3)] taken
	Landelijke basistaken	Verzoektaken	Totaal basis- en verzoektaken					
Gemeente Asten	285.339	146.923	432.262	35.805	468.067	318.830	213.262	441.559
Gemeente Bergeijk	167.227	63.012	230.238	33.787	264.025	246.081	151.038	269.336
Gemeente Best	199.699	265.176	464.874	29.711	494.585	386.891	197.719	714.454
Gemeente Bladel	175.726	25.345	201.071	43.811	244.882	220.629	152.611	281.763
Gemeente Cranendonk	143.010	122.370	265.381	44.275	309.655	237.890	138.082	535.822
Gemeente Deurne	462.852	398.856	861.707	57.722	919.430	710.006	273.222	934.783
Gemeente Eersel	167.892	20.149	188.041	55.080	243.121	190.838	109.236	258.213
Gemeente Eindhoven	581.890	693.534	1.275.423	124.669	1.400.092	1.319.363	453.262	1.318.995
Gemeente Geldrop-Mierlo	59.590	145.255	204.846	40.818	245.664	245.502	68.368	328.397
Gemeente Gemert-Bakel	427.169	199.133	626.301	67.260	693.562	679.274	418.793	990.843
Gemeente Heeze-Leende	141.234	46.525	187.760	27.835	215.595	184.342	111.725	272.620
Gemeente Helmond	379.185	383.786	762.971	76.252	839.223	821.987	352.889	829.621
Gemeente Laarbeek	287.799	641.461	929.260	46.088	975.348	634.588	213.492	972.883
Gemeente Nuenen	96.951	108.167	205.118	22.186	227.304	201.278	81.083	393.805
Gemeente Oirschot	127.286	27.263	154.548	42.646	197.195	193.098	126.664	299.021
Gemeente Reusel-de Mierden	139.628	6.359	145.986	26.273	172.260	128.635	92.261	200.878
Gemeente Someren	223.015	331.183	554.198	41.071	595.269	583.176	218.642	666.191
Gemeente Son en Breugel	148.459	137.324	285.783	33.697	319.480	247.271	132.290	324.229
Gemeente Valkenswaard	113.422	65.064	178.486	27.026	205.512	160.374	99.236	280.061
Gemeente Veldhoven	88.283	186.080	274.363	45.851	320.213	287.829	113.874	398.268
Gemeente Waalre	55.006	28.798	83.803	17.109	100.912	78.020	35.744	150.703
Provincie Noord-Brabant	2.111.808	5.331.030	7.442.838	283.173	7.726.011	6.701.847	2.053.803	7.000.551
Raming deelnemers buiten werkprogramma	0	3.016.457	3.016.457	0	3.016.457	3.039.668	0	Inclusief[2)]
Overige klanten	0	1.300.000	1.300.000	0	1.300.000	1.255.809	0	1.013.203
Totaal baten uit opdrachten	6.582.468	13.689.246	20.271.714	1.222.145	21.493.859	19.073.226	5.807.296	18.876.201

[1)] Programma Collectieve taken begroting 2020 is inclusief € 353.067,- externe kosten;

[2)] Inclusief € 2.478.758,- opdrachten buiten werkprogramma's deelnemers;

[3)] Exclusief € 605.959,- in rekening gebrachte externe programmakosten.

Bijlage 2: Overzicht baten en exploitatiekosten

* bedragen x 1€

Baten		Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Begroting 2019	Begroting 2020		
		Totaal	Totaal	Totaal		
	PROGRAMMA					
	Programma Dienstverlening	18.284.602	17.887.552	20.271.714		
	Programma Collectieve taken	1.197.557	1.185.674	1.222.145		
	Totaal baten programma's	19.482.159	19.073.226	21.493.859		
	Algemene dekkingsmiddelen	65.940	50.000	50.000		
	Totaal Baten	**19.548.099**	**19.123.226**	**21.543.859**		

Lasten		Realisatie 2018 na tariefscorrectie	Begroting 2019	Begroting 2020		
		Totaal	Totaal	Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's
1	**PERSONEEL**					
1.0	*Fte*	*197,0*	*187,8*	*201,7*	*40,3*	*161,4*
1.1	Salariskosten	12.566.278	13.112.578	14.288.000	3.562.000	10.726.000
1.2	Opleidingskosten	160.722	260.000	284.000	284.000	0
1.4	Reis- en verblijfskosten	318.169	324.000	335.000	62.000	273.000
1.5	Overige personeelskosten	254.865	170.167	257.000	227.000	30.000
1.6	Inhuur	3.523.253	3.118.549	3.900.000	146.000	3.754.000
	TOTAAL personeel	16.823.286	16.985.294	19.064.000	4.281.000	14.783.001
2	**UITBESTEDING**					
2.1	Onderzoeken, advies	168.501	105.000	123.000	123.000	0
	TOTAAL uitbesteding	168.501	105.000	123.000	123.000	0
3	**KAPITAALLASTEN**					
3.1	Afschrijving gebouwen	52.053	54.459	60.000	60.000	0
3.2	Afschrijving vervoermiddelen	2.587	0	0	0	0
3.3	Afschrijving machines, apparaten en installaties	107.451	179.868	223.000	223.000	0
3.4	Afschrijving overige materiële vaste activa	74.026	131.704	83.000	83.000	0
3.6	Rente wegens externe financiering	660	5.000	5.000	5.000	0
	TOTAAL kapitaallasten	236.778	371.031	371.000	371.000	0
4	**ORGANISATIE KOSTEN**					
4.1	Telefonie (vast / mobiel)	66.364	38.000	60.000	60.000	0
4.2	Printen / kopieren	30.587	44.000	40.000	40.000	0
4.3	ICT helpdesk / externe support	117.777	130.000	175.000	175.000	0
4.4	Automatisering / licenties / onderhoud	513.451	564.871	573.000	368.000	205.000
4.5	Kantoor / drukwerk / porto	48.382	53.000	55.000	55.000	0
4.6	Abonnementen / lidmaatschappen	51.910	69.000	66.000	66.000	0
4.7	Verzekeringen	33.110	32.000	36.000	36.000	0
4.8	Leaseauto's	26.864	33.000	39.000	39.000	0
4.9	Catering	0	0	0	0	0
4.10	Huur gebouw	270.855	274.000	283.000	283.000	0
4.11	Servicekosten pandgebonden (beheer)	170.532	158.000	166.000	166.000	0
4.13	Uitbesteding salaris administratie	44.829	42.000	47.000	47.000	0
4.14	Overige kosten	3.035	13.000	2.792	2.792	0
	TOTAAL organisatie kosten	1.377.696	1.450.871	1.542.792	1.337.792	205.000
TOTAAL LASTEN (vóór directe programmakosten)		**18.606.262**	**18.912.196**	**21.100.792**	**6.112.792**	**14.988.001**
7	**DIRECTE PROGRAMMAKOSTEN**					
7.1	Externe kosten t.b.v. Programma Collectieve taken	319.267	136.030	353.067	0	353.067
7.2	Externe kosten t.b.v. opdrachten	605.959	PM	PM	0	PM
	TOTAAL programma kosten	925.226	136.030	**353.067**	**0**	**353.067**
TOTAAL PROGRAMMALASTEN		**19.531.487**	**19.048.226**	**21.453.859**	**6.112.792**	**15.341.068**
	Overige lasten					
8.1	Heffing VPB	16.612	0	15.000		
8.2	Bedrag onvoorzien	0	75.000	75.000		
	TOTAAL overige lasten	16.612	75.000	90.000		
TOTAAL LASTEN		**19.548.099**	**19.123.226**	**21.543.859**		
Gerealiseerd resultaat		**0**	**0**	**0**		

Bijlage 3: Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB

Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB

		Beheersmaatregel	Classificering			4) verwachtings-waarde in €
			1) kans	2) effect in €	3) score	
a. Strategische risico's						
1.1	Bezuinigingen gemeentes en provincie welke leiden tot een omzet verlaging	In algemene zin zal dit risico moeten worden opgevangen door een aanpassing in de werkorganisatie (bezuiniging, ombuiging, nieuwe omzet) voor de daarop volgende begrotingsperiode. Korte termijn frictiekosten zouden opgevangen moeten kunnen worden vanuit het weerstandsvermogen.	40%	1.662.500	12	665.000
1.3	Mutatie in werk, bijvoorbeeld taken Wbb / deregulering / lokaal beleid; t.z.t Omgevingswet	Deelnemers d.m.v. goede communicatie overtuigen van de consequenties van dergelijke situaties, en zorgen dat capaciteit aangepast kan worden door te werken met flexibele schil.	60%	425.000	8	255.000
1.6	Verlies takenpakket aan kleine samenwerkingsverbanden en andere concurrenten	In algemene zin zal dit risico moeten worden opgevangen door een aanpassing in de werkorganisatie (bezuiniging, ombuiging, nieuwe omzet) voor de daarop volgende begrotingsperiode. Korte termijn frictiekosten zouden opgevangen moeten kunnen worden vanuit het weerstandsvermogen.	40%	400.000	6	160.000
2	Niet realiseren van doelstellingen efficiency, standaardisatie, uitvoeringsbeleid, uniformiteit	Helder communiceren van de behoeften en voorwaarden voor succes, en de deelnemers d.m.v. goede communicatie overtuigen van de consequenties van dergelijke situaties.	15%	800.000	6	120.000
b. Informatie risico's						
3.1	Ongewenst informatielek	De ODZOB zal zeer zorgvuldig moeten zijn in de informatie die zij verstrekt en beheert. De procesbeschrijvingen en de uitvoering van het proces moeten hierin voorzien.	60%	200.000	8	120.000
3.3	Uitval systemen	Betaalbare maatregelen treffen om uitval zo veel als mogelijk te voorkomen	60%	100.000	8	60.000
c. Imago/politieke risico's						
4	Onvoldoende kwaliteit geleverde producten / adviezen	De ODZOB werkt aan een kwaliteitssysteem om te voldoen aan de kwaliteitsnormen 2.1	40%	100.000	6	40.000
d. Materiële risico's						
e. Procedure risico's						
f. Aansprakelijkheidsrisico's						
8.2	Optreden personeel leidt tot aansprakelijkstelling ODZOB	Belangrijk is met name de zorg voor het kapitaal van de ODZOB dat bestaat uit deskundige medewerkers. Strategische personeelsplanning, individuele begeleiding personeel en voldoende aandacht voor met name opleidingen. Ook met betrekking tot communicatie en integriteit.	40%	100.000	6	40.000
8.3	Procedure leidt tot duur juridisch advies en claims uit rechtsgedingen	Kwaliteitssysteem, dat zorgvuldig werken bevordert (waaronder een goede dossieropbouw) en waardoor fouten geminimaliseerd worden.	40%	100.000	6	40.000
g. Financiële risico's						
9.1	Kosten ontwikkeling ICT voorzieningen	Strategische ICT planning maken voor komende 5 jaar, elk jaar actualiseren en actieplan voor komend jaar opstellen. Aansluiten bij regionale aanbestedingen.	40%	350.000	6	140.000
h. Letsel en veiligheidsrisico's/Arbo en arbeidsrisico's						
i. Personeelsrisico's						
12.2	Mis-match personeel versus werk (mede als gevolg van organisatie ontwikkeling)	Goede monitoring ontwikkelingen, verwerken in strategisch personeelsplan en tijdig anticiperen door juiste opleidingen en personeelsmaatregelen.	40%	220.000	6	88.000
12.4	Hoge kosten t.b.v. in stand houden personeelsbestand (opleiding en werving)	Middels strategische personeelsplanning zoveel mogelijk vooruitkijken naar natuurlijke uitstroom en opvolgers klaarstomen via persoonlijk ontwikkelplan. Hierdoor verminderen kennis uitstroom. Bij jonge medewerkers is dit moeilijker te voorzien. Middels goed personeelsbeleid mensen binden aan de organisatie.	60%	150.000	8	90.000
12.5	Te lage productiviteit (mede als gevolg van organisatie ontwikkeling)	Maandelijks op afdelingsniveau sturen. Medewerkers aanspreken. Relateren aan ziekteverzuim, mis-match, etc.	40%	200.000	6	80.000
12.6	Inhuur op overhead door bv ziekte	Door te zorgen voor goede arbeidsomstandigheden en goed werkklimaat trachten langdurig ziekteverzuim te voorkomen.	60%	100.000	8	60.000
Totaal risico's categorie 6 t/m 12				**4.907.500**		**1.958.000**

Toelichting bij de kolommen:

1. Voor elk van de risico's is een kans bepaald. Hiervoor zijn een 4-tal categorieën vastgesteld (5, 15, 40 en 60%). Aan deze kansen zijn respectievelijk de volgende wegingsfactoren toegekend: 1, 2, 3, 4. Situaties die zich zeker voordoen zijn niet als risico benoemd;
2. Voor elk van de risico's is ingeschat wat het effect in euro's is wanneer het fenomeen zich daadwerkelijk voordoet. Aan de hand van de omvang van het effect is ook hier een wegingsfactor toegekend:
   - < € 100.000: wegingsfactor 1
   - € 100.000 - € 500.000: wegingsfactor 2
   - € 500.000 - € 1.000.000: wegingsfactor 3
   - > € 1.000.000: wegingsfactor 4
3. Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging van de wegingsfactor uit 1) en 2) een totaalscore bepaald. Deze totaalscore is een indicatie voor de ernst van het risico.
4. Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging kans en effect de verwachtingswaarde bepaald.

Toelichting bij de rijen:

Elke rij bevat een categorie geïdentificeerde risico's. Wanneer de totaalscore van de betreffende categorie < 6 is, is het risico verder niet opgenomen. De regel is dan verder blanco. De totale verwachtingswaarde van de risico's met score < 6 bedraagt circa € 340.000,-

Bijlage 4: Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld * bedragen x 1€

		Baten	Lasten
0.	**Bestuur en ondersteuning**		
0.4	Overhead	0	6.112.792
0.5	Treasury	0	0
0.8	Overige baten en lasten	50.000	75.000
0.9	Vennootschapsbelasting	0	15.000
0.10	Mutaties reserves	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0
7.	**Volksgezondheid en milieu**		
7.4	Milieubeheer	19.852.163	14.177.169
8.3	Bouwen en wonen	1.641.696	1.163.899
Saldo van baten en lasten op taakvelden		21.543.859	21.543.859

Deelnemer	Brief/mail d.d.	Ontvangen op	Behandeling raden/Staten	Status
Gemeente Asten	18 april 2019	18 april 2019 (via mail	21 mei 2019	concept zienswijze
Gemeente Bergeijk	16 mei 2019	17 mei 2019	18 april 2019	geen zienswijze
Gemeente Best		16 mei 2019		geen zienswijze
Gemeente Bladel	16 mei 2019	16 mei 2019	9 mei 2019	definitieve zienswijze
Gemeente Cranendonck	14 mei 2019	17 mei 2019	28 mei 2019	concept zienswijze (per mail 17-5, per post 20-5)
Gemeente Deurne		23 mei 2019		geen zienswijze
Gemeente Eersel	16 mei 2019	17 mei 2019	28 mei 2019	concept zienswijze
Gemeente Eindhoven		24 mei 2019	6 april 2019	definitieve zienswijze
Gemeente Geldrop-Mierlo		16 mei 2019	13 mei 2019	geen zienswijze
Gemeente Gemert-Bakel	17 mei 2019	21 mei 2019	4 juli 2019	geen zienswijze
Gemeente Heeze-Leende	mondeling			geen zienswijze
Gemeente Helmond	21 mei 2019	21 mei 2019	21 mei 2019	concept
Gemeente Laarbeek	17 mei 2019	27 mei 2019		geen zienswijze, wel zorg
Gemeente Nuenen c.a.	25 april 2019			geen zienswijze, wel zorg
Gemeente Oirschot	15 mei 2019	20 mei 2019	28 mei 2019	geen zienswijze (vergadering moet nog plaatsvinden maar er wordt niet gesporken over een conceptzienswijze)
Gemeente Reusel-De Mierden	16 mei 2019	17 mei 2019	28 mei 2019	geen zienswijze
Gemeente Someren	16 mei 2019	21 mei 2019	9 mei 2019	definitieve zienswijze
Gemeente Son en Breugel	29 april 2019	29 april 2019	?	geen zienswijze (vergadering moet nog plaatsvinden maar er wordt niet gesporken over een conceptzienswijze)
Gemeente Valkenswaard	19 april 2019	3 mei 2019	18 april 2019	definitieve zienswijze
Gemeente Veldhoven	14 mei 2019	15 mei 2019		definitieve zienswijze, per mail 14-5, per post 20-5)
Gemeente Waalre	8 mei 2019	10 mei 2019		geen zienswijze
Provincie Noord-Brabant		17 mei 2019	24 mei 2019	concept zienswijze

definitieve zienswijze
concept zienswijze
geen zienswijze

Z.135590/D.472177

Gemeente Asten

RAADSBESLUIT

Onderwerp:	Dagtekening:	Agendanummer:
Ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 ODZOB	21 mei 2019	19.05.07

De raad van de gemeente Asten;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 2 april 2019 met zaaknummer 2019019752;

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 7 mei 2019;

besluit:

in te stemmen met de zienswijze die het college gegeven heeft tegen de Ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Asten van 21 mei 2019.

De raad voornoemd,
griffier,
mr. M.B.W. van Erp-Sonnemans

voorzitter,
mr. H.G. Vos

Gemeente Asten

RAADSVOORSTEL
BIJ ZAAKNUMMER: 2019019752

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering van:	Agenda-nummer:	p.h.:
Ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 ODZOB	-7-	21 mei 2019	19.05.07	ThM

de raad
van de gemeente
Asten

Samenvatting
Volgens de per 1 januari 2015 van kracht geworden wetgeving voor gemeenschappelijke regelingen (GR), dient de ODZOB voor 1 augustus de begroting van het daaropvolgende jaar te verzenden. Het Dagelijks Bestuur (DB) van een GR moet voor 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarop de begroting van toepassing is, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten te zenden. Om tijdig over een vastgestelde begroting 2020 te beschikking heeft het DB de ontwerpbegroting 2020 voor 16 maart 2019 aan de raden en staten toegestuurd.

Voor u ligt de Ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023. Het belangrijkste uitgangspunt voor de begroting is dat deze sluitend is en voorziet in maatregelen die ook op de langere termijn een sluitende begroting waarborgen.

Op één punt wordt u specifiek geattendeerd. Dit betreft het regionaal en uniform uitvoeringsbeleid. Op 22 november 2018 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de ODZOB het Regionaal Operationeel Kader (ROK) milieutoezicht vastgesteld, dat daar onderdeel van uitmaakt.

Het college heeft namens u een reactie gegeven op de Kadernota 2020. Op 12 maart 2019 heeft de directeur van de ODZOB hierover aan u gereageerd. Zij geeft aan dat het Algemeen Bestuur een positief besluit genomen heeft over het ROK milieutoezicht en dat daarmee is ingestemd met een groeiscenario ten aanzien van het beschikbaar stellen van het noodzakelijke budget. Dat budget is verwerkt in de ontwerpbegroting en meerjarenraming. Ze geeft in haar reactie ook aan dat er besloten is om de frequenties en kengetallen die nu onderdeel uitmaken van het ROK na 2 jaar te evalueren en waar mogelijk bij te stellen.

Om nogmaals te benadrukken dat dit gezamenlijk doel niet uit het zicht verloren mag worden, wordt u voorgesteld een zienswijze in te dienen tegen ontwerpbegroting en meerjarenraming. Daarmee wordt ook een oproep aan de andere deelnemers uit de regio gedaan om hier samen alert op te blijven.

Beslispunten
De raad besluit:
in te stemmen met de zienswijze die het college gegeven heeft tegen de Ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023.

Inleiding
Volgens de per 1 januari 2015 van kracht geworden wetgeving voor gemeenschappelijke regelingen (GR), dient de ODZOB voor 1 augustus de begroting van het daaropvolgende jaar te verzenden. Het Dagelijks Bestuur (DB) van een GR moet voor 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarop de begroting van toepassing is, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten te zenden. Om tijdig over een vastgestelde begroting 2020 te beschikking heeft het DB de ontwerpbegroting 2020 voor 16 maart 2019 aan de raden en staten toegestuurd.

Voor u ligt de Ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023. Het belangrijkste uitgangspunt voor de begroting is dat deze sluitend is en voorziet in maatregelen die ook op de langere termijn een sluitende begroting waarborgen.

Wat willen we bereiken
We willen ook in 2020 samen met de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) als samenwerkingspartner streven naar een gezonde, duurzame en veilige fysieke leefomgeving. Voor deze gemeenschappelijke regeling moeten daarom middelen beschikbaar gesteld worden door alle deelnemers. De ODZOB is de uitvoerende dienst voor voornamelijk milieu gerelateerde VTH-taken, maar heeft ook een adviserende rol in allerlei thema's op het gebied van de fysieke leefomgeving. Gerelateerd aan de toekomstagenda van Asten 2030 voert de ODZOB voornamelijk taken uit met betrekking tot de transformatie buitengebied en een klimaatbestendig en energieneutraal Asten.

Wat gaan we daarvoor doen
We stellen als regio middelen ter beschikking van de gemeenschappelijke regeling ODZOB voor 2020. De aandachtsgebieden voor de ODZOB in 2020 zijn onderstaand puntsgewijs opgenomen (tevens aangekondigd in de Kadernota 2020):
- Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid
- Beleidsrijke uitvoeringsinformatie
- Ogen en oren in het veld
- Omgevingswet
- Gezondheid
- Klimaat en energie
- Zorgvuldige veehouderij en volksgezondheid
- Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeente
- Transitie bodemtoezicht
- Asbestdaken
- Zeer zorgwekkende stoffen
- Wet natuurbescherming (relatie Wabo en Omgevingswet)
- Informatievoorziening
- Strategische personeelsplanning

Een toelichting per punt staat in de ontwerpbegroting beschreven. Volledigheidshalve en ter informatie is ook het Concernplan ODZOB 2019-2022 als bijlage bij deze zaak opgenomen, inclusief infographic.

Mogelijke alternatieven
N.V.T.

Risico's
Op één punt wordt u specifiek geattendeerd. Dit betreft het regionaal en uniform uitvoeringsbeleid. Op 22 november 2018 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de ODZOB het Regionaal Operationeel Kader (ROK) milieutoezicht vastgesteld, dat daar onderdeel van uitmaakt.

Namens Asten is tegen het ROK gestemd, mede vanwege de forse middelen die hier structureel mee gepaard lijken te gaan. Middelen die alleen beschikbaar gesteld moeten worden als deze aantoonbaar bijdragen aan de doelen die we lokaal en regionaal gesteld hebben. Deze middelen

zijn u bekend via onze begroting 2019. Logischerwijs zou efficiënter en effectiever milieutoezicht inzetten (gericht op die doelen) moeten leiden tot een kostenbesparing.

Het college heeft, namens de raad, een reactie gegeven op de Kadernota 2020. Op 12 maart 2019 heeft de directeur van de ODZOB hierover aan u gereageerd. Zij geeft aan dat het Algemeen Bestuur een positief besluit genomen heeft over het ROK milieutoezicht en dat daarmee is ingestemd met een groeiscenario ten aanzien van het beschikbaar stellen van het noodzakelijke budget. Dat budget is verwerkt in de ontwerpbegroting en meerjarenraming. Ze geeft in haar reactie ook aan dat er besloten is om de frequenties en kengetallen die nu onderdeel uitmaken van het ROK na 2 jaar te evalueren en waar mogelijk bij te stellen.

De directeur is in brief niet ingegaan op de opmerking van de raad dat middelen slechts ter beschikking gesteld moeten worden als (incidentele) investering:
- om structureel kosten efficiency en besparingen te realiseren;
- en als het milieutoezicht aantoonbaar leidt tot een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving van onze inwoners en die van de andere deelnemers in de regio.

Het is voorstelbaar dat de andere deelnemers hier ook zo over denken. Om nogmaals te benadrukken dat dit gezamenlijk doel niet uit het zicht verloren mag worden, wordt u voorgesteld een reactie te geven op de ontwerpbegroting en meerjarenraming. Daarmee wordt ook een oproep aan de andere deelnemers uit de regio gedaan om hier samen alert op te blijven.

Communicatie
Aan de gemeenten is gevraagd om uiterlijk 20 mei 2019 te reageren op de Ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023, zodat deze reacties kunnen worden verwerkt bij de vaststelling van de definitieve stukken.
De commissievergadering van algemene zaken en control is op 9 mei 2019 en de raad is pas op 21 mei 2019. Derhalve is het niet mogelijk voor 20 mei 2019 de stukken in de raad te behandelen.

Het college heeft daarom om onder voorbehoud van instemming van de raad een voorlopige reactie gegeven op de Ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023.

Wat mag het kosten
- Opmerkingen over het financieel inhoudelijke deel:
- De begroting voor 2020 is sluitend (resultaat is € 0,-).
- De begroting is in overeenstemming met de Kadernota 2020.
- In hoofdstuk 1 worden actuele ontwikkelingen die van invloed hebben op de taakuitvoering van de ODZOB beschreven. Op dit moment is niet helder wat de uiteindelijke invloed zal zijn op de taakuitvoering van de ODZOB. Dit zal de komende tijd in afstemming met de deelnemers in kaart gebracht moeten worden. Wel is het de verwachting dat de komende jaren de werkzaamheden voor de ODZOB nog zullen uitbreiden. Daarbij kan gedacht worden aan de invloed van het Besluit omgevingsrecht, de invloed van de Omgevingswet, maar ook ontwikkelingen als gevolg van intensivering toezicht veehouderij (ITV) en het verbod op asbestdaken. In de meerjarenraming is echter alleen nog rekening gehouden met de invloed van de invoering van het ROK milieutoezicht.
- De bijdrage van Asten voor 2020 is berekend op €468.067,- (zie bijlage I op pagina 56 van ontwerpbegroting 2020 ODZOB). In 2019 was dit € 318.830,-. De meerjarenbegroting is gebaseerd op verwachte werkprogramma's omdat er nog geen werkprogramma's 2020 beschikbaar zijn. Het werkprogramma voor Asten bedraagt in 2019 totaal €403.786,-.

Bijdrage gemeente Asten in begroting ODZOB	Begroting 2020	Begroting 2019	Begroting 2018
Landelijke basistaken*	285.339	213.262	148.288
Verzoektaken	146.923	70.832	49.232
Collectieve taken	35.805	34.736	21.353
Intensiveringsbudget**	-	-	6.690
Totaal	**468.067**	**318.830**	**225.563**

* vanaf 2018 is het milieutoezicht als basistaak verwerkt in het werkprogramma ODZOB. De begroting wordt gebaseerd op het werkprogramma van het jaar voorafgaand. Vanaf 2019 is milieutoezicht dus voor het eerst begroot als basistaak. Dit verklaart de stijging ten opzichte van 2017 en 2018
** vanaf 2019 verwerkt in collectieve taken

- De begroting van de ODZOB voor 2020 moet afgestemd worden met de beschikbare budgetten in Asten. In onderstaande tabel is terug te vinden welke bedragen gereserveerd zijn.

Begroting Asten	Begroting 2020
Raming gemeente Asten	394.030
ROK milieutoezicht	25.000
ITV (incidenteel)	44.600
Totaal	**463.630**

De budgetten komen nagenoeg overeen. Het werkprogramma voor 2020 wordt op basis van de Astense begroting ingevuld.

Wanneer extra budget nodig is in 2020 zal dit bij de voorjaarsnota 2019 aangegeven moeten worden. Geadviseerd wordt dan ook om in te stemmen met de ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023.

Bijlage(n)/ter inzage (incl. AST-nr)
1. Aanbieding begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 (2019013150)
2. Begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 (201913151)
3. Reactie brief Kadernota ODZOB 2020 (2019019902)
4. Concernplan ODZOB 2019-2022 (2019019911)
5. Infographic Concernplan ODZOB 2019-2022 (2019019910)
6. Reactie Ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 (2019019877)

l.vanbeek@asten.nl

GEMEENTE Cranendonck

VERZONDEN
- 6 JUNI 2019

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT
ingekomen
07 JUNI 2019
nr.

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
t.a.v. Dagelijks bestuur
Postbus 8035
5601 KA Eindhoven

Zaaknummer
1009550/1030136

Bezoekadres
Capucijnerplein 1
6021 CA Budel

Postadres
Postbus 2090
6020 AB Budel
www.cranendonck.nl

Contactpersoon
Merel Meusen
E m.meusen@cranendonck.nl

Bijlage(n)

Datum: 3 juni 2019
Betreft: Definitieve zienswijze gemeente Cranendonck
Uw kenmerk: Z.115481/D436259/EM/JIP

Geachte heer/mevrouw,

Op 17 mei 2019 hebben wij onze concept zienswijze onder voorbehoud van definitieve besluitvorming toegestuurd. In de raadsvergadering van 28 mei 2019 is de begroting van uw organisatie door de gemeenteraad behandeld. De eerder ingediende conceptzienswijze is door de gemeenteraad aangescherpt. Middels deze brief informeren wij u over deze definitieve zienswijze.

Wij hebben de verwachting dat er met betrekking tot het Regionaal Operationeel Kader (ROK) milieutoezicht in de jaren 2022 en 2023 een efficiëntieslag gemaakt kan worden. Zodoende verzoeken wij u voor deze jaren een efficiëntieslag door te voeren.

De afgelopen jaren worden alle deelnemende gemeenten geconfronteerd met toenemende kosten aan een aantal GR-en (alwaar deelname geen vrije keuze is, omdat hier een wettelijke verplichting geldt). In de meerjarenbegroting wordt de gemeenteraad van Cranendonck geconfronteerd met een stijging van de gemeentelijke bijdrage die (aanzienlijk) uitgaat boven het niveau van inflatiecorrectie. De gemeenteraad wil deze stijging incidenteel voor een jaar toestaan. Tevens roept de gemeenteraad het Algemeen Bestuur op om het Dagelijks bestuur de opdracht te geven tot een kritisch onderzoek waar besparingen op de kosten mogelijk zijn. Dat zou kunnen door verdere verbetering van de eigen efficiency, door verdergaande vormen van samenwerking of door een versobering van het dienstverleningsniveau. De uitkomsten van het onderzoek zouden betrokken moeten worden bij de besluitvorming over de meerjarenbegroting 2021 e.v.

In de begroting van de ODZOB is voor de Cranendonckse bijdrage een fout geconstateerd. De verzoektaken zijn € 16.456 te hoog geraamd. Dit is besproken met de ODZOB. De begroting dient op dit punt te worden aangepast.

Wij vertrouwen erop dat de realisatie 2020 in de pas zal lopen met deze begroting

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN CRANENDONCK,
De secretaris, De burgemeester

ir. J.A.G.M. van Aaken F.A.P. van Kessel

Bijlage 1

Amendement zienswijze Omgevingsdienst - incidenteel

De raad van de gemeente Cranendonck in vergadering bijeen d.d. 28 mei 2019, overwegende dat:

- De bijdrage van de gemeente Cranendonck aan de drie gemeenschappelijke regelingen per saldo met bijna 100.000 euro structureel lijken te gaan stijgen met ingang van 2020;
- De financiële situatie van de gemeente Cranendonck ons ertoe noopt om elke uitgave kritisch te bekijken;
- Het college een zienswijze heeft opgesteld maar dat die zienswijze wel heel erg vriendelijk en zacht is geformuleerd;
- Er maximale druk moet worden gelegd op de gemeenschappelijke regelingen om ook bij te dragen aan de verbetering van de financiële situatie van de deelnemende gemeenten want de nood is niet alleen in Cranendonck hoog.

Besluit:

In der zienswijze gericht aan Omgevingsdienst de volgende zin te schrappen:

De gemeenteraad van Cranendonck.....te doen.

En deze te vervangen door:

In de meerjarenbegroting wordt de gemeenteraad van Cranendonck geconfronteerd met een stijging van de gemeentelijke bijdrage die (aanzienlijk) uitgaat boven het niveau van inflatiecorrectie. De gemeenteraad wil deze stijging incidenteel voor een jaar toestaan. Tevens roept de gemeenteraad het Algemeen Bestuur op om het Dagelijks Bestuur de opdracht te geven tot een kritisch onderzoek waar besparingen op de kosten mogelijk zijn. Dat zou kunnen door verdere verbetering van de eigen efficiency, door verdergaande vormen van samenwerking of door een versobering van het dienstverleningsniveau. De uitkomsten van dit onderzoek zouden betrokken moeten worden bij de besluitvorming over de meerjarenbegroting 2021 e.v.

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie Cranendonck Actief!,	Namens de fractie CDA Cranendonck,	Namens de fractie Pro6	Namens de fractie VVD Cranendonck,
Karel Boonen	**Carina Gimblett - Van Weert**	**Wim Aarts**	**Willem Swinkels**

AMENDEMENT

DATUM RAADSVERGADERING: 28 mei 2019

AANGENOMEN / ~~INGETROKKEN~~ / ~~VERWORPEN~~

VOOR: 19 TEGEN: 0

CDA	~~CDA~~
Pro6	~~Pro6~~
ELAN	~~ELAN~~
Cranendonck Actief!	~~Cranendonck Actief!~~
VVD	~~VVD~~

Gemeente Asten

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
T.a.v. mevrouw J.M.L. Tolsma
Postbus 8035
5601 KA EINDHOVEN

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT
ingekomen
19 APR. 2019
nr.

Behandeld door:	Lyke van Beek
Telefoonnummer:	(0493) 671 212
Uw brief:	
Uw kenmerk:	
Zaaknummer:	2019013152
Bijlage(n):	
Verzenddatum:	18 APR. 2019

Onderwerp: Ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

Beste mevrouw Tolsma,

Op 25 februari 2019 ontvingen wij van het bestuur van uw Gemeenschappelijke Regeling de ontwerpbegroting.

De stukken zijn in onze collegevergadering van 2 april 2019 behandeld.

Zienswijze
Onder voorbehoud van instemming van de raad op 21 mei 2019 treft u hierbij onze zienswijze aan.

Allereerst verwijzen wij naar de reactie van onze raad op de Kadernota 2020, die wij op 8 februari 2019 aan u kenbaar gemaakt hebben.

Als er meer middelen nodig zijn voor toezicht conform het ROK zijn wij van mening dat deze slechts ter beschikking gesteld moeten worden:
- Als (incidentele) investering om structureel kostenefficiency en besparingen te realiseren;
- Als het milieutoezicht aantoonbaar leidt tot een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving van onze inwoners en die van de andere deelnemers in de regio.

Als efficiënter en effectiever toezicht gehouden wordt en de kwaliteit van de leefomgeving verbetert, kan logischerwijs ook op langere termijn een kostenbesparing worden verwachten. Wij hebben u verzocht dit voordeel te berekenen en terug te laten komen in de meerjarenbegroting.

In uw reactie, d.d. 12 maart 2019 op onze brief geeft u aan dat het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met het ROK en het groeiscenario voor wat betreft het beschikbaar stellen van het noodzakelijk budget.

Daarnaast wijst u er op dat er ook besloten is de kengetallen en frequenties te monitoren en na een periode van uiterlijk 2 jaar te evalueren en de bevindingen te verantwoorden naar het Algemeen Bestuur. Met de bevindingen wordt rekening gehouden in de kadernota en begroting van 2023 en verder.

Wij betreuren dat u hierin niet spreekt over monitoring van de doelen die wij lokaal en als regio nastreven. We willen u verzoeken in de eerste twee jaar dat de ODZOB gaat werken conform het ROK milieutoezicht een strategie te bedenken over hoe we inzichtelijk kunnen krijgen dat met deze inzet de fysieke leefomgeving daadwerkelijk gezonder, duurzamer en veiliger wordt. De evaluatie moet dáár op gericht zijn en moet rekening houden met de aard en omvang van overtredingen. Als dat inzicht er is, kunnen we het toezicht effectief en efficiënt inzetten en zijn wij er van overtuigd dat dit ook voor wat betreft de kosten iets oplevert.

We willen met deze zienswijze de andere deelnemers uit de regio vragen er samen voor te zorgen dat we de doelen niet uit het oog te verliezen bij de evaluatie van het ROK milieutoezicht.

Informatie
Mede namens de raad vragen wij het Algemeen Bestuur om ons actief op de hoogte te houden van uw reactie en verdere ontwikkelingen.

Neem gerust contact op
Als u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, dan kunt u contact opnemen met mevrouw L.H. van Beek via telefoonnummer (0493) 671 212 of per e-mail l.vanbeek@asten.nl.

Wij verzoeken u bij eventuele vervolgcorrespondentie of contact met de gemeente bovenstaand zaaknummer te vermelden.

Met vriendelijke groet,
college van burgemeester en wethouders van Asten

mr. W.M.A. Verberkt
secretaris

mr. H.G. Vos
burgemeester

BERGEIJK 'T HOF
'T LOO
DE WEEBOSCH
LUYKSGESTEL
RIETHOVEN
WESTERHOVEN

19UT000741

BErgeijkLEEF
Bourgondisch, bruisend en groen

Gemeente Bergeijk

VERZONDEN 16 MEI 2019

Algemeen Bestuur Omgevingsdienst
Zuidoost-Brabant
Postbus 8035
5601 KA EINDHOVEN

Ons kenmerk :
Datum : 16 mei 2019
Behandeld door : dhr. F.A.H.M. van Gestel
Afdeling : Beheer Ruimte

Onderwerp : Geen zienswijze tegen ontwerpbegroting 2020 ODZOB en meerjarenraming 2021-2023

Geachte Algemeen Bestuur,

Op 25 februari 2019 heeft u van het Dagelijks Bestuur van de ODZOB de ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 ontvangen. Op beide documenten kunnen zienswijze worden ingediend bij het Algemeen Bestuur van de ODZOB. Eventuele zienswijze moeten voor 20 mei 2019 zijn ontvangen door het Algemeen Bestuur van de ODZOB.

In onze vergadering van 18 april 2019 hebben we besloten om geen zienswijze in te dienen tegen de ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

Een kopie van het Raadsbesluit treft u bijgaand aan.

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen en/of opmerkingen, dan kunt u contact opnemen met dhr. F. van Gestel via ons algemene telefoonnummer: 0497-551455.

Met vriendelijke groet,

Frans van Gestel
Coordinator Vergunningen
Afdeling Beheer Ruimte
Gemeente Bergeijk

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT
ingekomen:
17 MEI 2019
nr.

Raadsbesluit

Gemeente Bergeijk

18RAAD0222

Raadsvergadering	:	18 april 2019
Agendanr.	:	6d
Onderwerp	:	Ontwerp begroting 2020 Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

De raad der gemeente Bergeijk;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 19 maart 2019;
gezien het advies van de commissie GZ d.d. 02 april 2019.

Overwegende :
Kennis te hebben genomen van de ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 van de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, ODZOB

Besluit :
Geen zienswijze in te dienen

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Bergeijk van 18 april 2019.

De gemeenteraad,

J.M. van Dongen-Hermans
Griffier

A. Callewaert – de Groot
Voorzitter

Afdeling Uitvoering
Vergunningen

Dorpsplein 2
Postbus 50
5680 AB Best

Tel.: 14 0499
Fax: 0499 - 360232
info@gemeentebest.nl
www.gemeentebest.nl
IBAN: NL 08 BNGH 028.50.01.051
Btw nr:NL001902623.B02
KvK nr: 17273055

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Dagelijks Bestuur
Postbus 8035
5601 KA Eindhoven

Uw Brief van		**Ons kenmerk**	PU19-01687//
Uw kenmerk		**Categorie**	
Datum	13-03-2019	**Behandeld door**	Roelof Wolf
Verzonden	15-05-2019	**Telefoonnummer**	14 0499
Onderwerp	Zienswijze ontwerpbegroting 2020 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant		

Beste leden van het Dagelijks Bestuur,

Met uw brief van 25 februari 2019 biedt u de ontwerpbegroting 2020 van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant aan met het verzoek om vóór 20 mei 2019 een zienswijze kenbaar te maken.
Namens de gemeenteraad van Best delen wij u mee dat de gemeenteraad in kan stemmen met de aangeboden ontwerpbegroting 2020.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Best,

v.d.

Hans Ubachs
Burgemeester

Ceciel Noordman
secretaris

Bijlage(n):

Kempengemeenten

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT
ingekomen:
17 MEI 2019
nr.

VTH de Kempen
Postbus 220, 5520 AE Eersel
Tel. (0497) 531 300
www.kempengemeenten.nl

Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst
Zuidoost-Brabant
Postbus 8035
5601 KA EINDHOVEN

Verzonden
16 MEI 2019

Verzenddatum :	16 mei 2019	Onze referentie :	-
Uw brief/kenmerk :	Z.115481/D.436259/EM/JIP	Document :	19.S005343
Bijlage(n) :	-	Betreft :	Zienswijze ontwerpbegroting 2020

Geachte bestuur,

Op 25 februari 2019 heeft u de ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 toegezonden. U heeft onze gemeenteraad daarbij de mogelijkheid gegeven om vóór 20 mei 2019 hierop een zienswijze bij u in te dienen. De gemeenteraad maakt gebruik van deze mogelijkheid. Via deze brief deel ik u de zienswijzen van de gemeenteraad mee.

Zienswijzen
Op 9 mei 2019 heeft de gemeenteraad besloten een zienswijze in te dienen. De gemeenteraad wil met de zienswijze hun zorg uitspreken over de stijgende begroting. In de begroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 is sprake van meerkosten c.q. een kostenstijging. De gemeenteraad vraagt u alert te zijn op zowel de meerkosten als op een kostenstijging en deze te beperken.

De gemeenteraad ondersteunt de systematiek van het Regionaal Operationeel Kader. Er worden echter vraagtekens gezet bij het daarin opgenomen ambitieniveau. Kan de lat niet wat lager worden gelegd en dus het ambitieniveau naar beneden worden bijgesteld? Daarnaast vraagt de gemeenteraad zich af of het inrichtingenbestand niet te groot wordt ingeschat, wat ook tot stijgende kosten leidt. Bij de implementatie van het Regionaal Operationeel Kader moet een vinger aan de pols worden gehouden ten aanzien van het inrichtingenbestand.

Wij verzoeken u voor de komende jaren rekening te houden met deze zienswijzen.

Vragen
Heeft u nog vragen? Dan kunt u contact opnemen met mevrouw Nikky Ansems. U bereikt haar op maandag en donderdag tot 15.00 uur en dinsdag via telefoonnummer 0497-531483 of via e-mail n.ansems@kempengemeenten.nl.

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders van Bladel,

Richard van Kroonenburg
Samenwerking Kempengemeenten,
Afdeling VTH, team Beleid en Juridisch.

Kempengemeenten is een samenwerking van de gemeenten:
Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden.

GEMEENTE Cranendonck

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
t.a.v. Dagelijks bestuur
Postbus 8035
5601 KA Eindhoven

Zaaknummer
1009550/1009691

Bezoekadres
Capucijnerplein 1
6021 CA Budel

Postadres
Postbus 2090
6020 AB Budel
www.cranendonck.nl

Contactpersoon
Merel Meusen
E m.meusen@cranendonck.nl

Bijlage(n)

Datum: 14 mei 2019
Betreft: Zienswijze gemeente Cranendonck
Uw kenmerk: Z.115481/D436259/EM/JIP

Geachte heer/mevrouw,

In de raadsvergadering van 28 mei 2019 wordt de begroting van uw organisatie door de gemeenteraad behandeld. Dit is echter na afloop van de termijn voor het indienen van de zienswijze. Wij sturen u daarom onze concept zienswijze onder voorbehoud van de definitieve besluitvorming van 28 mei 2019.

Wij hebben de verwachting dat er met betrekking tot het Regionaal Operationeel Kader (ROK) milieutoezicht in de jaren 2022 en 2023 een efficiëntieslag gemaakt kan worden. Zodoende verzoeken wij u voor deze jaren een efficiëntieslag door te voeren.

De afgelopen jaren worden alle deelnemende gemeenten geconfronteerd met toenemende kosten aan een aantal GR-en (alwaar deelname geen vrije keuze is, omdat hier een wettelijke verplichting geldt) en kost het vervolgens gaandeweg steeds meer moeite om de eigen gemeentelijke begroting sluitend te krijgen. Het college van Burgemeester en Wethouders is voorstander dat bij de GR-en op wordt aangedrongen niet alleen de uitgaven per individuele GR kritisch tegen het licht te houden, maar vooral dat met elkaar een proces wordt gestart, om te bezien waar mogelijkheden benut kunnen worden om meer zaken in gezamenlijkheid te doen.

In de begroting van de ODZOB is voor de Cranendonckse bijdrage een fout geconstateerd. De verzoektaken zijn € 16.456 te hoog geraamd. Dit is besproken met de ODZOB. De gemeente Cranendonck verzoekt de ODZOB de begroting op dit punt aan te passen.

Wij vertrouwen erop dat de realisatie 2020 in de pas zal lopen met deze begroting

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN CRANENDONCK,

De secretaris, De burgemeester

ir. J.A.G.M. van Aaken F.A.P. van Kessel

Gemeente Deurne

Nr. 30a

DE RAAD DER GEMEENTE DEURNE

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 april 2019, nr. 30;

overwegende dat de gemeenteraad de gelegenheid krijgt om te reageren op de conceptbegrotingen en begrotingswijzigingen van gemeenschappelijke regelingen waarin Deurne actief is;

gelet op het bepaalde in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeentewet;

BESLUIT

1. Kennis te nemen van de begroting 2020 Metropoolregio Eindhoven en geen zienswijze af te geven;
2. kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2020 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en geen zienswijze af te geven;
3. kennis te nemen van de programmabegroting 2020 GGD Brabant-Zuidoost en geen zienswijze af te geven;
4. kennis te nemen van de tweede begrotingswijziging 2019 GGD Brabant-Zuidoost en geen zienswijze af te geven;
5. kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2020 GR Peelgemeenten en geen zienswijze af te geven;
6. kennis te nemen van de tweede begrotingswijziging 2019 GR Peelgemeenten en geen zienswijze af te geven;
7. kennis te nemen van de 'Blink begroting 2019 separaat 2020 Deurne' en geen zienswijze af te geven;
8. kennis te nemen van de begroting 2020 Belastingsamenwerking Oost-Brabant en geen zienswijze af te geven;
9. kennis te nemen van de eerste begrotingswijziging 2019 Belastingsamenwerking Oost-Brabant en geen zienswijze af te geven;
10. kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2020 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant en geen zienswijze af te geven.
11. kennis te nemen van het conceptondernemingsplan 2020 en bijbehorende aanbiedingsbrief van Senzer en een zienswijze af te geven.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 14 mei 2019.

De griffier, De voorzitter,

(R.J.C.M. Rutten) (H.J. Mak)

VTH de Kempen
Postbus 220, 5520 AE Eersel
Tel. (0497) 531 300
www.kempengemeenten.nl

Kempengemeenten

Dagelijks Bestuur van Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
POSTBUS 8035
5601 KA EINDHOVEN

Verzenddatum :	16 mei 2019	Onze referentie :	
Uw brief/kenmerk :	Z.115481/D.436259/EM/JIP	Document :	19.08208
Bijlage(n) :	-	Betreft :	Conceptreactie ontwerpbegroting 2020

Geacht bestuur,

Op 25 februari 2019 heeft u de ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 toegezonden. U heeft onze gemeenteraad daarbij de mogelijkheid gegeven om vóór 20 mei 2019 hierop een zienswijze bij u in te dienen. Voor beide documenten maakt de gemeenteraad waarschijnlijk geen gebruik van deze mogelijkheid. Via deze brief deel ik u conceptreactie van de gemeenteraad mee.

Concept reactie
Het al dan niet indienen van een zienswijze is besproken door een raadscommissie van onze gemeente. Naar aanleiding van de beraadslaging in de raadscommissie wordt nu vast meegedeeld dat waarschijnlijk geen zienswijze wordt ingediend. Besluitvorming door de gemeenteraad over de zienswijze kan niet plaatsvinden vóór 20 mei 2019. In de raadsvergadering van 28 mei 2018 vindt de besluitvorming alsnog plaats. Na besluitvorming informeren wij u over het definitieve besluit over het al dan niet indienen van een zienswijze.

Vragen
Heeft u nog vragen? Dan kunt u contact met me opnemen. U bereikt me op maandag en donderdag tot 15.00 uur en donderdag via telefoonnummer 0497-531483 of via e-mail n.ansems@kempengemeenten.nl.

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders van Eersel,

Ansems

Mevrouw Nikky Ansems
Samenwerking Kempengemeenten,
Afdeling VTH, team Beleid en Juridisch.

Kempengemeenten is een samenwerking van de gemeenten:
Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden.

Retouradres Postbus 90150, 5600 RB Eindhoven

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
T.a.v. Dagelijks Bestuur
5601 KA EINDHOVEN

gemeente Eindhoven
Ruimtelijke Expertise, Verkeer en Milieu
Behandeld door Maartje Essens
Telefoon (040) 238 67 48
Uw brief van 25 februari 2019
Uw kenmerk
Ons kenmerk
13 maart 2019

Archiefexemplaar

Betreft: Zienswijze begroting Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2020

Geachte heer, mevrouw,

In de raadsvergadering van 6 april 2019 is de begroting van uw organisatie besproken. Hierbij is deze zienswijze aangenomen.

De raad heeft geconstateerd dat de begroting 2020 voldoet aan de kaders die ons college in 2018 heeft meegegeven aan de vier GR regelingen in de regio, zoals opgenomen in Beleidsnotitie Kaders P&C-documenten 4 Gemeenschappelijke Regelingen. Daarnaast is gehoor gegeven aan de oproep van de raad tot ombuiging middelen.
Wij verzoeken u in de Begroting Odzob 2020-2023 en begrotingen in de jaren daarna, alsook in komende jaarrekeningen, meer informatie op te nemen over ontwikkeling van het uurtarief, van de overhead en van de personeelskosten, inclusief toelichting en cijfermatige onderbouwing hierop.

Tevens vragen wij alle Gemeenschappelijke Regelingen waaraan wij deelnemen een efficiencyslag te maken. Met deze zienswijze doen wij dus ook op u een stevig beroep uw organisatiekosten te beperken. Wij hebben in lijn met dit standpunt - bij de behandeling van deze zienswijze in onze raad - ons college gevraagd dit onderdeel van de zienswijze continu actief in te brengen en te bewaken in de betreffende gremia binnen de GR-en.

In november 2018 is het Concernplan 2019-2022 door het AB ODZOB vastgesteld. Met het concernplan zijn de kaders gegeven voor de focus die ODZOB legt in de doorontwikkeling. De kern van activiteiten is en blijft gericht op VTH (vergunning, toezicht, handhaving) taken en een solide kwaliteitsorganisatie. Met het concernplan wordt ruimte gemaakt om te kunnen werken aan de Omgevingswet, advisering van Grote inhoudelijke thema's (waaronder gezondheid) en uitbreiding met partners.
Uw begroting is procesmatig en qua budgetten in lijn met de GR regelingen en afgesproken taken en kaders. Er zijn geen grote schoksgewijze wijzigingen voor 2020 aangekondigd. De begroting is 2,4 mln. hoger dan de vorige begroting vanwege de verwachte grotere opdrachtverstrekking binnen de programma's en een tariefstijging.

Bezoekadres Nachtegaallaan 15
5613 CM Eindhoven
www.eindhoven.nl

Postadres Postbus 90150
5600 RB Eindhoven
gemeente@eindhoven.nl
Telefoon 14 040

Tot 2018 lag de focus van de besteding van collectieve taken vooral op verbinden, ontmoeten, beleidsontwikkeling en maar beperkt op uitvoering/handen uit de mouwen. Het collectieve budget bedraagt € 1,2 mio per jaar.
ODZOB heeft met het in november 2018 vastgestelde Concernplan 2019-2022 voor de komende periode kaders vastgelegd waarmee het beter mogelijk wordt bij te dragen aan grote inhoudelijke regionale thema's/opgaven in de regio met gebundelde samenwerking met partners en kennisinstellingen. In 2019 wordt daarmee een start gemaakt (bijdrage aan een regiobreed meetnet Lucht- en Geluid, incl. gezondheidsonderzoek, meetcampagne bij veehouderijen en burgerparticipatie). Dit jaar wordt nader verkend wat nog meer nodig dan wel wenselijk is.

Samenvattend kunnen wij goedkeuring geven aan de begroting 2020 en kijken met vertrouwen uit naar het vervolg.

Hoogachtend,

Jeanke Verbruggen
Griffier

Geldrop-Mierlo

Raadsbesluit

GM2019-014241

Ontwerpbegrotingen 2020 Metropoolregio Eindhoven, GGD-Brabant Zuidoost, Veiligheidsregio Brabant Zuidoost en Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (4GR) en Dienst Dommelvallei

De raad van de gemeente Geldrop-Mierlo;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders (RV GM2019-014241) d.d. 2 april 2019;

Gehoord de Commissie Jeugd en Duurzaamheid op 24 april, de Commissie Samenleving op 23 april en de Commissie Algemene Zaken op 30 april 2019;

Besluit:

1. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2020 van de Metropoolregio Eindhoven en een zienswijze in te dienen;
2. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2020 van de GGD-Brabant Zuidoost en de bijgaande zienswijze in te dienen;
3. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2020 van Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant en geen zienswijze in te dienen;
4. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2020 van de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost en geen zienswijze in te dienen;
5. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2020 en de 1e begrotingswijziging2019 van de Dienst Dommelvallei en geen zienswijze in te dienen;
6. De financiële gevolgen van de hiervoor genoemde ontwerp begrotingen mee te nemen in de meerjarenprogrammabegroting 2020-2023 van de gemeente Geldrop-Mierlo.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Geldrop-Mierlo d.d. 13 mei 2019,

De raad voornoemd,

G.A.A. van Luijn
griffier

D.H. Schmalschläger
voorzitter

gemeente Gemert-Bakel

Onderwerp:
begroting 2020
Uw brief, ontvangen op:
1 maart 2019
Uw kenmerk:
Z.115481/D.436259/EM/JIP
Ons kenmerk:
VT/MKe/4182-2019
Bijlage(n):

Gemert : 17 mei 2019
Verzonden: 17 mei 2019

Dagelijks Bestuur ODZOB
Postbus 8035
5601KA EINDHOVEN

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT
ingekomen:
21 MEI 2019
nr.

Geachte heer, mevrouw,,

Op 1 maart 2019 heeft onze griffie uw aanbiedingsbrief en bijlagen inzake de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant ontvangen. Op 10 april 2019 hebben we uw aanbiedingsbrief en bijlagen inzake de jaarrekening 2018 ontvangen. Wij hebben deze stukken in procedure gebracht voor behandeling in de gemeenteraad. Met deze brief stellen wij u vooruitlopend op het definitieve raadsbesluit in kennis zoals ons college deze stukken aan de gemeenteraad aangeboden heeft voor behandeling in de raadsvergadering van 4 juli 2019.

Geen zienswijze
De gemeente Gemert-Bakel kan instemmen met de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 GR ODZOB onder voorbehoud van de definitieve besluitvorming in de gemeenteraad. Het college zal aan de gemeenteraad adviseren om geen zienswijzen in te dienen.

Aanlevertermijn zienswijze niet haalbaar
De deadline van 20 mei 2019 voor het aanleveren van zienswijzen kan niet gehaald worden. De eerst volgende raadsvergadering is op 4 juli 2019, welke voorafgegaan wordt door een commissievergadering Financiën en Bestuur op 18 juni 2019.
Het college heeft daarom besloten om het DB van de GR ODZOB met deze brief alvast kennis te laten nemen van ons advies.

Meer informatie
Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met de heer Marc Kerkhof. Mail naar gemeente@gemert-bakel.nl onder vermelding van ons kenmerk van deze brief of bel naar ons algemene nummer (0492) 378 500.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

A.J.L.G. van Oudheusden ing. M.S. van Veen

Postadres
Postbus 10.000
5420 DA Gemert

Gemeentehuis
Ridderplein 1
5421 CV Gemert

Telefoon
(0492) 378 500

E-mailadres
gemeente@gemert-bakel.nl

Internet
www.gemert-bakel.nl

Twitter
@gemGemertBakel

Bankrekening
NL83 BNGH
0285 0027 08

BIC
BNGH NL2G

Kvk-nummer
50371746

BTW-nummer
8055.16.712B.03

Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Postbus 8035
5601 KA EINDHOVEN

Raadsgriffie

Helmond, XX mei 2019	Ons kenmerk:	Doorkiesnr.:
Onderwerp: zienswijze ontwerpbegroting 2020	Uw kenmerk: Z.115481	Uw brief d.d.: 25-02-2019

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

Op 25 februari 2019 ontving de gemeenteraad uw brief, kenmerk Z.115481/D.436259/EM/JIP, met als bijlage daarbij de ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021 - 2023 van uw omgevingsdienst. In uw brief wordt de raad in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 20 mei 2019 een zienswijze in te dienen ten aanzien van de ontwerpbegroting 2020.

De ontwerpbegroting die is voorgelegd is sluitend, maar er zitten wel een aantal risico's in waarop sturing nodig is om deze te beperken. In de zienswijze van voorgaand jaar is zowel het vertrouwen in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant uitgesproken, alsook de zorg om de exploitatie. Ook dit jaar is er vertrouwen in de wijze waarop de financiële effecten in de begroting zijn weergegeven. Wel zien wij ontwikkelingen die we graag nader toegelicht willen zien.

Risico's en weerstandsvermogen

Wij hebben kennis genomen van de risico's, die hoger worden gekwantificeerd dan de per 1 januari 2020 verwachte hoogte van de algemene reserves. Het onafgedekte risico bedraagt € 758.000,-. Wij verzoeken u daarom de risico's te monitoren en periodiek onder de aandacht te brengen van het algemeen bestuur.

Uitvoering werkzaamheden

De ODZOB zal een belangrijke bijdrage moeten leveren aan het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen vastgelegd in het coalitieakkoord. Wij zijn van mening dat de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant voor wat betreft de afhandeling van milieuklachten en –meldingen nog niet op het gewenste niveau is georganiseerd. Wij hechten eraan op te merken dat wij positief zijn over de ontwikkeling die de dienst de afgelopen jaren heeft doorgemaakt. Onze zorg is echter dat wij tot op heden nog onvoldoende resultaat zien rond de geuroverlast in Brouwhuis en in mindere mate Rijpelberg. In het coalitieakkoord 'Helmond. Stad in beweging' is de stankoverlast door grote bedrijven zoals momenteel het geval is in de wijken Brouwhuis en

CONCEPT

Weg op den Heuvel 35, 5701 NV Helmond
Postbus 950, 5700 AZ HELMOND
telefoon algemeen: (14) 0492
website: www.helmond.nl
e-mail: gemeente@helmond.nl

Rijpelberg als onacceptabel gekwalificeerd. Het college wil alles op alles zetten om in samenspraak met de provincie, Omgevingsdienst, omwonenden en bedrijven de stankoverlast maximaal te verminderen. Wij zijn ons bewust dat wij over de uitvoering van de werkzaamheden geen zienswijze kunnen indienen. Maar er ligt natuurlijk een relatie tussen de uitvoering van taken en de te bereiken doelstellingen, zowel inhoudelijk als financieel. Wij verzoeken u daarom de voortgang van de werkzaamheden goed te monitoren en ons daarover tijdig, proactief en transparant te informeren.

Hoogachtend,

De gemeenteraad van Helmond
de voorzitter de griffier
mevrouw P.J.M.G. Blanksma – van den Heuvel mr. J.P.T.M. Jaspers

CONCEPT

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Postbus 8035
5601 KA EINDHOVEN

datum:	17 mei 2019	**uw brief:**		**kenmerk:**	2398-2019:240687
verzonden op:		**zaaknummer:**	2398-2019	**bijlage(n):**	
onderwerp:	Zienswijze conceptbegroting 2020 Omgevingsdienst	**behandeld door:**	P.J.A.M. Schouw	**afschrift:**	

Geacht bestuur,

Op 25 februari 2019 hebben wij van u de concept begroting 2020 ontvangen met het verzoek hierover als raad een zienswijze in te dienen.
Wij hebben de concept begroting 2020 op 7 mei 2019 besproken in de commissie Algemene Zaken en hebben in onze raadsvergadering van 16 mei 2019 deze zienswijze vastgesteld.
Wij verzoeken u onze zienswijze conform artikel 35 lid 3 Wet Gemeenschappelijke regelingen aan de concept begroting toe te voegen voordat u deze aan het Algemeen Bestuur aanbiedt.

Als raad vinden wij dat:

de conceptbegroting 2020 geen directe aanleiding geeft tot het indienen van een zienswijze. De tariefstijgingen passen binnen de eerder gemaakte afspraken over indexering. De toename van de kosten ten behoeve van het Regionaal Operationeel Kader zijn eveneens conform afspraak. We maken ons echter wel zorgen om de betaalbaarheid van de taakuitoefening in algemene zin. Omgevingsdienst en gemeenten worden geconfronteerd met een toename van taken en een toenemende complexiteit van deze taken. Hoe houden we die kosten beheersbaar? Hier ligt voor de Omgevingsdienst als uitvoerend orgaan een belangrijke uitdaging voor de komende periode.

Meer informatie
Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met de heer P.J.A.M. Schouw, mail naar pieter.schouw@laarbeek.nl onder vermelding van ons kenmerk van deze brief of bel naar ons algemene nummer (0492) 469 700.

Hoogachtend,

de raad van de gemeente Laarbeek,

de griffier, de voorzitter,

M.L.M. van Heijnsbergen F.L.J. van der Meijden

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT
ingekomen:
30 APR. 2019
nr.

Gemeente Nuenen

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant
T.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 8035
5601 KA Eindhoven

Jan van Schijnveltlaan 2
Postbus 10.000, 5670 GA Nuenen
T (040) 2631 631

www.nuenen.nl

Behandeld door	:	ing. G.J. Koops	Uw brief van	:	
Doorkiesnummer	:	040-2631646	Uw kenmerk	:	
E-mailadres	:	g.koops@nuenen.nl	Ons kenmerk	:	2019.05121
Onderwerp	:		Bijlage(n)	:	
Datum	:	25 april 2019			

Geacht bestuur,

Naar aanleiding van de door u ingediende begroting 2020 en meerjarenraming 2021 – 2023 delen wij u mee dat wij geen gebruik maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Ons inziens ziet de begroting er opnieuw solide uit.

Evenals vorig jaar maken wij wel nadrukkelijk van de mogelijkheid gebruik om onze zorg uit te spreken over de jaarlijks stijgende kosten van o.a. het "Regionaal Operationeel Kader". Ondanks het feit dat dit ROK nu niet is verwerkt in de begroting lijkt het er op dat de Odzob er van uit gaat dat er in de toekomst aanzienlijk meer tijd en geld besteed gaat worden aan het toezicht en vergunningen bij bedrijven. Wij verwachten van de Odzob voldoende inventiviteit om de kosten zoveel mogelijk te beteugelen.

Voor Nuenen geldt dat wij scherp blijven toezien op de effectiviteit en efficiency van de werkzaamheden die worden uitbesteed aan de Odzob.

Als u nog vragen heeft kunt u contact opnemen met de heer ing. G.J. Koops, via 040-2631646.

de griffier,

M.C.P. Laurenssen Msc

de voorzitter,

M.J. Houben MBA

19.U001060

Gemeente Oirschot

Postbus 11
5688 ZG Oirschot

Bezoekadres
Deken Frankenstraat 3
5688 AK Oirschot

T (0499) 58 33 33
E info@oirschot.nl
I www.oirschot.nl

facebook.com/oirschot
twitter@gem_oirschot
Whatsapp 06 - 23 20 98 13

IBAN nr. NL90BNGH0285076108
BTW-nr. NL0011.72.724.B03
KvK nr. 17285344

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Postbus 8035
5601 KA EINDHOVEN

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT
ingekomen:
20 MEI 2019
nr.

Ons kenmerk	: AGEN01 / 19.U001060
Uw kenmerk/brief	:
Bijlagen	:
Onderwerp	: Ontwerpbegroting 2020 ODZOB
Contactpersoon	: Armando van Gent
Datum	: 15 mei 2019

VERZONDEN 15 MEI 2019

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

We hebben de concept programmabegroting 2020 van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant afgelopen februari in goede orde ontvangen en voorgelegd aan ons gemeentelijk bestuur.

Tijdens de raadsinformatieavond van 2 april is de ontwerpbegroting 2020 van de ODZOB besproken en is het advies van het college om geen zienswijze toegelicht.

Met deze brief willen we het bestuur van de ODZOB in kennis stellen van het feit dat de gemeenteraad van Oirschot met het besluit van 28 mei vaststelt, geen zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2020 van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

Vragen
Als u nog vragen heeft dan kunt u contact met mij opnemen. Ik ben bereikbaar via telefoonnummer (0499) 58 33 33.

Met vriendelijke groet,
namens de burgemeester van Oirschot,

Armando van Gent
Bestuursadviseur verbonden partijen

VTH de Kempen
Postbus 220, 5520 AE Eersel
Tel. (0497) 531 300
www.kempengemeenten.nl

Kempengemeenten

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT
ingekomen:
17 MEI 2019
nr.

Dagelijks Bestuur van Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
POSTBUS 8035
5601 KA EINDHOVEN

Verzenddatum :	16 mei 2019	Onze referentie :	-
Uw brief/kenmerk :	Z.115481/D.436259/EM/JIP	Document :	19.07887
Bijlage(n) :	-	Betreft :	Concept reactie ontwerpbegroting 2020

Geacht bestuur,

Op 25 februari 2019 heeft u de ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 toegezonden. U heeft onze gemeenteraad daarbij de mogelijkheid gegeven om vóór 20 mei 2019 hierop een zienswijze bij u in te dienen. Voor beide documenten maakt de gemeenteraad waarschijnlijk geen gebruik van deze mogelijkheid. Via deze brief deel ik u conceptreactie van de gemeenteraad mee.

Concept reactie
Het al dan niet indienen van een zienswijze is besproken door een raadscommissie van onze gemeente. Naar aanleiding van de beraadslaging in de raadscommissie wordt nu vast meegedeeld dat waarschijnlijk geen zienswijze wordt ingediend. Besluitvorming door de gemeenteraad over de zienswijze kan niet plaatsvinden vóór 20 mei 2019. In de raadsvergadering van 28 mei 2018 vindt de besluitvorming alsnog plaats. Na besluitvorming informeren wij u over het definitieve besluit over het al dan niet indienen van een zienswijze.

Vragen
Heeft u nog vragen? Dan kunt u contact met me opnemen. U bereikt me op maandag en donderdag tot 15.00 uur en donderdag via telefoonnummer 0497-531483 of via e-mail n.ansems@kempengemeenten.nl.

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders van Reusel-De Mierden,

Ansems

Mevrouw Nikky Ansems
Samenwerking Kempengemeenten,
Afdeling VTH, team Beleid en Juridisch.

Kempengemeenten is een samenwerking van de gemeenten:
Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden.

GEMEENTE Someren

NATUURLIJK
DUURZAAM

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
T.a.v. Mevrouw J.M.L. Tolsma
Postbus 8035
5601KA EINDHOVEN

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT
ingekomen:
21 MEI 2019
nr.

Uw brief	25 februari 2019
Uw kenmerk	Z.115481/D.436259/EM/JIP
Zaaknummer	0847200006565
Behandelaar	PMH van Mil
Bijlage(n)	--
Verzenddatum	16 MEI 2019
Onderwerp	Indienen zienswijze op ontwerpbegroting 2020

Geachte mevrouw Tolsma,

Op 25 februari 2019 hebben wij van u de ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 ontvangen. Conform artikel 35 van de wet Gemeenschappelijke Regelingen hebben wij tot 20 mei 2019 de mogelijkheid om zienswijze in te dienen.

Op 9 mei 2019 heeft de gemeenteraad van de gemeente Someren besloten tot het indienen van de navolgende zienswijzen op de ontwerpbegroting 2020:

- wij verzoeken af te zien van de voorgestelde indexering / prijs compensatie. Dit in verband met onze financiële toekomstige situatie waarvoor bij deze maatregelen gemeente breed zullen implementeren;
- wij het signaal afgegeven dat extra taken binnen de begroting moeten worden opgevangen.

Wij zien graag een reactie van u op de ingebrachte zienswijze en hopen natuurlijk dat dit leidt tot een gewijzigde vaststelling van de begroting 2020. Mocht u vragen hebben over de zienswijze dan kunt u hiervoor contact opnemen met mevrouw P. van Mil.

Postadres
Postbus 290
5710 AG Someren

Bezoekadres
Wilhelminaplein 1
5711 EK Someren

Telefoon
0493 - 494 888

Telefax
0493 - 494 850

E-mail
gemeente@someren.nl

Website
www.someren.nl

IBAN rek.nr.
NL56BNGH028.50.07.947

BIC-code
BNGHNL2G

Hebt u nog vragen over deze brief? Neem dan contact op met ons Klant Contact Centrum, telefoonnummer 0493-494888. Met het zaaknummer 0847200006565 bij de hand kunnen wij u beter van dienst zijn.

Hoogachtend,

gemeenteraad van Someren,
namens dezen,
burgemeester en wethouders van Someren,

de secretaris,	de burgemeester,
T.M.G. van Leeuwen	D. Blok

Van: Jan van den Braak <j.vandenbraak@sonenbreugel.nl>
Datum: 29 april 2019 om 11:20:44 CEST
Aan: 'Monique Reuvers' <M.Reuvers@odzob.nl>
Onderwerp: Ontwerpbegroting ODZOB 2020

Hoi Monique,

Het college heeft vorige week dinsdag besloten de raad voor te stellen om kennis te nemen van de ontwerpbegroting.
Er wordt geen zienswijze ingediend.

Met vriendelijke groet,
Jan van den Braak
Beleidsmedewerker milieu en duurzaamheid

Aanwezig op
Ma. t/m do.: 09.00u - 17.30u
Vr.: 09.00u – 13.00u

GEMEENTE SON EN BREUGEL
Raadhuisplein 1 I Postbus 8, 5690 AA Son en Breugel
(+31) 0499 491 491
Mobiel: 06 40 03 56 15
j.vandenbraak@sonenbreugel.nl I www.sonenbreugel.nl

Denk aan ons milieu voordat u besluit om deze mail te printen en doe het dan dubbelzijdig!

GEMEENTE
VALKENSWAARD

de Hofnar 15
Postbus 10100
5550 GA Valkenswaard
T (040) 208 34 44
F (040) 204 58 90
gemeente@valkenswaard.nl
www.valkenswaard.nl

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
t.a.v. leden Dagelijks Bestuur
Postbus 8035
5601KA Eindhoven

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT
03 MEI 2019
nr.

Uw kenmerk
Kenmerk 979188/980925
Onderwerp Zienswijze begroting Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2020
Behandeld door G. van Schijndel
Bijlage(n)
Datum 19 april 2019

Geachte heer/mevrouw,

In de raadsvergadering van 18 april 2019 is de begroting van uw organisatie door de gemeenteraad behandeld.

Wij constateren dat de begroting onvoldoende inzicht geeft in de opbouw van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor is het niet mogelijk om de stijging van de in 2020 gevraagde bijdrage financieel te verklaren.

Wij hebben de verwachting dat er met betrekking tot de het Regionaal Operationeel Kader (ROK) Milieutoezicht in de jaren 2022 en 2023 een efficiëntieslag gemaakt kan worden. Zodoende verzoeken wij u voor deze jaren een efficiëntieslag door te voeren.

Verder geeft de begroting inhoudelijk geen verdere aanleiding om een nadere zienswijze in te dienen.

Wij vertrouwen er op dat de realisatie 2020 in de pas zal lopen met deze begroting.

Gemeenteraad van Valkenswaard,

raadsgriffier,
Drs. C. Miedema

burgemeester,
Drs. A.B.A.M. Ederveen

00.10

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT
ingekomen
20 MEI 2019
nr.

Veldhoven

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
T.a.v M van Schuppen
Postbus 8035
5601 KA EINDHOVEN

VERZONDEN 16 MEI 2019

Meiveld 1
5501 KA Veldhoven
postbus 10101
5500 GA Veldhoven

E gemeente@veldhoven.nl
T 14 040

www.veldhoven.nl

datum	: 14 mei 2019	ons kenmerk	: 19UIT03768
uw brief van	: 25 februari 2019	uw kenmerk	: Z.115481/D.436259/EM/JIP
bijlage	: -	IBAN	: NL08BNGH 0285 0087 14
onderwerp	: Zienswijze ontwerpbegroting 2020		

Beste heer Van Schuppen,

U hebt de raad van Veldhoven uitgenodigd een zienswijze uit te brengen over de concept technische begroting 2020.

Algemeen
Binnen de 4 begrotingen 2020 van de regiobrede gemeenschappelijke regelingen zien wij dubbelingen als het gaat om activiteiten die samenhangen met de omgevingswet, transitie landelijk gebied, criminaliteit en energietransitie. Wij waarderen een integrale aanpak en het opzoeken van elkaars krachten als het gaat om deze onderwerpen. Het mag niet zo zijn dat deze verdergaande integratie ten koste gaat van de programmatische regie in afstemming met de deelnemende partijen. Belangrijk is dat overlap en dubbeling wordt voorkomen en dat de financiële bijdrage aan de regelingen zuiver blijft.

Financieel
Binnen de risico-inventarisatie is een risico opgenomen voor bezuinigingen bij gemeenten en provincie die leiden tot een omzetverlaging. Als beheersmaatregel voor dit risico zouden krimp- en afschaalscenario's worden verwacht. Echter binnen de Strategische personeelsplanning zijn alleen groeiscenario's opgenomen. Met deze groeiscenario's is het aangegeven risico op omzetverlaging overbodig. Daarnaast is het jammer dat niet duidelijk is weergegeven welk scenario (groeiscenario) in deze begroting is verwerkt.

Heeft u vragen of opmerkingen over deze brief? Neem dan contact op met Marcel van der Straten van het cluster Financien en Control. Stuur daarvoor een e-mail naar gemeente@veldhoven.nl of bel het algemene telefoonnummer 14 040.

Met vriendelijke groet,
namens de raad van gemeente Veldhoven,

Godfried Wasser
Griffier

Veldhoven werkt op afspraak
Voor alle producten en diensten waarvoor u aan de balie moet zijn, maakt u een afspraak via www.veldhoven.nl of bel 14 040. Via de site kunt u ook producten en diensten vanuit thuis regelen.

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT
ingekomen
10 MEI 2019
nr.

GEMEENTE WAALRE

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 8035
5601 KA Eindhoven

Uw brief van	**Uw kenmerk**	**Afdeling/Ambtenaar**
25 februari 2019	Z.115481/D.436259/EM/JIP	Dienstverlening

Onderwerp	**Ons kenmerk**	**Datum**
Ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021 - 2023	19482	VERZONDEN - 8 MEI 2019

Geacht bestuur,

Middels uw schrijven van 25 februari 2019 heeft u onze raad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 van uw Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

Wij hebben de begroting en de meerjarenraming bestudeerd en willen u bedanken voor de wijze waarop deze is opgesteld. Wij zien geen aanleiding om inhoudelijke kanttekeningen te plaatsen en wensen u verder succes met uw werkzaamheden.

Hoogachtend,

De raad van de gemeente Waalre,

de griffier,	de voorzitter,
W.A. Ernes	drs. J.W. Brenninkmeijer

Provincie Noord-Brabant

Statenvoorstel 21/19 A

Voorgestelde behandeling		
Procedurevergadering	:	13-5-2019
PS-vergadering	:	24-5-2019

Datum
16 april 2019
Documentnummer
4489658

Onderwerp
Zienswijzen op ontwerpbegrotingen 2020 & meerjarenraming 2021-2023 van gemeenschappelijke regelingen Omgevingsdiensten Zuidoost (ODZOB), Midden- en West (OMWB) en Noordoost (ODBN).

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

De drie Brabantse omgevingsdiensten (ODZOB, OMWB en ODBN) vragen de Provinciale Staten (PS) om via een zienswijze de reactie op de ontwerpbegrotingen 2020 te geven. PS maken hierbij gebruik van de wettelijke bevoegdheid om dit te doen.
In 2016 stelde Gedeputeerde Staten (GS) de toetsingskaders voor de begrotingen van de omgevingsdiensten vast. De ontwerpbegrotingen 2020 zijn hierop getoetst[1]. Alle drie begrotingen voldoen aan deze kaders. Alleen het provinciale budgettaire kader is ontoereikend. Er is € 330.000 voor taken aan de ODBN vanaf 2020 door PS niet goedgekeurd. Deze is in afwachting van de verbetering van de bedrijfsvoering bij de ODBN en de nieuwe bestuursperiode.
Daarnaast is nog onduidelijk in hoeverre de provinciale begroting 2020 wordt geindexeerd voor deze budgetten.
In de zienswijze aan de ODBN is bovendien opgenomen het DB te verzoeken om de Provinciale Staten te informeren over de concrete resultaten van het Meerjaren Ontwikkelplan gedurende 2019 en 2020. Dit plan omvat de verbetering van de bedrijfsvoering.

Het staat PS vrij als mede-eigenaar de zienswijze aan te vullen of te wijzigen.

[1] Het betreft bestuurlijke kaders, kwaliteitsborging, collectieve taken, inverdieneffecten, weerstandsvermogen, verplichte kentallen en budgettair kader

Het voorstel

1. De volgende zienswijze op de ontwerpbegroting 2020 aan het dagelijks bestuur van de ODZOB kenbaar te maken:
   a) PS stemmen in met de ontwerpbegroting 2020 van de ODZOB;
   b) De ontwerpbegroting 2020 sluit niet volledig aan bij het provinciale budget.
2. De volgende zienswijze op de ontwerpbegroting 2020 aan het dagelijks bestuur van de OMWB kenbaar te maken:
   a) PS stemmen in met de ontwerpbegroting 2020 van de OMWB.
   b) De ontwerpbegroting 2020 sluit niet volledig aan bij het provinciale budget.
3. De volgende zienswijze op de ontwerpbegroting 2020 aan het dagelijks bestuur van de ODBN kenbaar te maken:
   a) PS stemmen in met de ontwerpbegroting 2020 van de ODBN;
   b) De ontwerpbegroting 2020 sluit niet volledig aan bij het provinciale budget;
   c) PS verzoekt het Dagelijks Bestuur om PS te informeren over de concrete resultaten van het Meerjaren Ontwikkelplan in 2019 en 2020.

Aanleiding

Gemeenten en provincie hebben wettelijke taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving belegd bij omgevingsdiensten. Gemeenten en provincie vormen samen de eigenaren van de omgevingsdiensten. De drie Brabantse omgevingsdiensten hebben hun ontwerpbegrotingen 2020 inclusief meerjarenraming 2021-2023 aan hun deelnemers verstuurd.

Bevoegdheid

De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt dat de bevoegdheid tot het inbrengen van zienswijzen op de ontwerpbegroting bij gemeenteraden respectievelijk Provinciale Staten ligt[2].

In 2016 stelde GS de toetsingskaders voor de begrotingen van de omgevingsdiensten vast. De ontwerpbegrotingen 2020 zijn hierop getoetst.
Het staat PS vrij als mede-eigenaar de zienswijze op de begrotingen aan te vullen of te wijzigen. Op 11 januari 2019 heeft de griffie een memo verstrekt aan het presidium over de rol van PS bij omgevingsdiensten. Deze is toegevoegd als bijlage aan het statenvoorstel.

De provincie is vertegenwoordigd in regionale planning & control panels van de omgevingsdiensten om in een vroegtijdig stadium te adviseren om te komen tot adequate begrotingen van de 3 omgevingsdiensten.

Doel

- Provinciale Staten in positie brengen als één van de deelnemers van Brabantse omgevingsdiensten om te reageren naar hun Dagelijkse Besturen over de ontwerpbegrotingen 2020.
  Dit gebeurt vanuit de eigenaarsrol die de provincie heeft in de diensten.
- Bijdragen aan de kwaliteit en robuustheid van onderliggende begrotingen.

[2] Artikel 59 Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR)

Argumenten

1.1a / 2.1a / 3.1a De conceptbegrotingen 2020 van de ODZOB, OMWB en ODZOB voldoen aan hun eigen kaders.
In de Statenmededeling over de kadernota's 2020 staan de inhoudelijke speerpunten en uitgangspunten voor de begroting. De ontwerpbegrotingen 2020 van de omgevingsdiensten sluit aan op deze kadernota's. Alle begrotingen zijn structureel in evenwicht. Er wordt jaarlijks dus niet meer geld uitgegeven dan er binnenkomt.

1.1b / 2.1b / 3.1b Het provinciale budget 2020 is nog niet op het noodzakelijke niveau.
Dit heeft 2 oorzaken. PS heeft nog niet het structurele benodigde budget geaccordeerd; via een aangenomen amendement is € 330.000 voor natuurtaken nog niet toegekend. Deze is in afwachting van de verbetering van de bedrijfsvoering bij de ODBN op basis van het verbeterplan en de nieuwe bestuursperiode.
De andere oorzaak is dat op dit moment onduidelijk is in hoeverre de provinciale begroting wordt geïndexeerd voor loon- en prijsstijging vanaf 2020 en met welke index de provincie gewerkt op de betreffende budgetten. Terwijl de omgevingsdiensten wél indexeren in hun voorgelegde begrotingen 2020 en deze doorrekenen aan de provincie. Voor 2020 gaan zij uit van een gewogen index van circa 3%.

1.2 De conceptbegroting 2020 van de ODZOB voldoet aan overige provinciale kaders
De door GS-vastgestelde provinciale kaders omvatten inhoudelijke en financiële kaders[3]. Bijlage 1 toont hiervan achtergrondinformatie.
Belangrijk om te weten:
- Er is sprake is van een gezond en beheersbaar financieel beeld, dat in lijn ligt met de voorafgaande jaren;
- Het uurtarief stijgt met 2% naar € 97,75. De stijging is lager dan de 3,1% index uit de kadernota van de ODZOB. Dit komt door een hoger verwacht omzetvolume ten opzichte van 2019.
- De omzet stijgt van € 19,1 miljoen naar € 21,5 miljoen.
- Het aantal begrote productieve uren stijgt van 198.000 uren in 2019 naar 216.000 in 2020.
- Het provinciale aandeel in de begroting 2020 komt uit op 48%.

2.2 De conceptbegroting 2020 van de OMWB voldoet aan overige provinciale kaders
De door GS-vastgestelde provinciale kaders omvatten inhoudelijke en financiële kaders. Bijlage 1 toont hiervan achtergrondinformatie.
Belangrijk om te weten:
- Er is sprake van een gezond en beheersbaar financieel beeld;
- Het uurtarief stijgt met 3% naar € 92,20.
- De productieve uren stijgen van 327.000 (begroting 2019) naar 340.000.
- De begrote omzet stijgt van € 29,6 miljoen (2019) naar € 32,7 miljoen (2020).
- Het begrote provinciale aandeel is 41%.

[3] Dit betreft bestuurlijke kaders, kwaliteitsborging, collectieve taken, inverdieneffecten, weerstandsvermogen, verplichte kentallen en budgettair kader (zie 1.1b.)

Bijzonderheden:

- In de aanbiedingsbrief van de ontwerpbegroting 2020 is opgenomen dat het Dagelijks Bestuur op 3 juli 2019 een voorstel doet aan het Algemeen Bestuur om het weerstandsvermogen anders te berekenen. Het weerstandsvermogen is voor de omgevingsdienst en deelnemers belangrijk; dit is de buffer voor risico's. Het bedrag boven deze norm wordt in principe uitgekeerd aan de deelnemers. In de nieuwe situatie zou het weerstandsvermogen worden berekend via een percentage van de omzet. In de ontwerpbegroting 2020 wordt het weerstandsvermogen bepaald via een risico-inventarisatie met ingeschatte risicobedragen en kansen. Voor de begroting 2020 heeft dit geen gevolgen.

3.2 De conceptbegroting 2020 van de ODBN voldoet aan de overige provinciale kaders

De door GS-vastgestelde provinciale kaders omvatten inhoudelijke en financiële kaders. Bijlage 1 toont hiervan achtergrondinformatie.

Belangrijk om te weten:

- Op basis van de begroting is er sprake van een gezonde financiële positie, waarbij nog moet blijken of de evenwichtige begroting ook in de praktijk ook robuust genoeg én de bedrijfsvoering 'in control' is;
- Het uurtarief stijgt met 3% naar € 97,37
- De productieve uren blijven in lijn met 2019 op 272.000.
- De begrote omzet stijgt van € 25,2 miljoen[4] (2019) naar € 26,8 miljoen (2020).
- Het begrote provinciale aandeel is 39%.

Bijzonderheden:

- De bestuurscommissie Afvalinzameling land van Cuijk (BCA) heeft vanaf 2020 een eigen gemeenschappelijke regeling en dus een eigen begroting. T/m 2019 werd de begroting van de ODBN opgedeeld tussen een "ODBN" en een "BCA"-deel.
- Naar verwachting zal de ODBN zich in 2020 geheel vestigen in Den Bosch. De leidt tot eenmalige extra kosten. Die worden nog in kaart gebracht. Er volgt een voorstel aan het Algemeen Bestuur om hiervoor een bestemmingsreserve op te richten.
- Het Meerjaren Ontwikkelprogramma (MJOP) om de bedrijfsvoering te verbeteren verloopt volgens de ODBN grotendeels volgens planning. 2020 zal het laatste jaar zijn dat ze hiervoor budget vragen in hun begroting. In 2020 betreft dit € 299.500. Vanaf 2020 Neemt ODBN structureel € 100.000 op voor organisatieontwikkeling.

[4] Exclusief de Bestuurscommissie Afvalinzameling land van Cuijk

3.3 Er zijn redenen om de ontwikkelingen bij de ODBN nauwlettend te monitoren.
Na het verlies in 2017 van € 1 miljoen (zie jaarstukken 2017) is een review uitgevoerd naar oorzaken van de financiële problemen. Via een statenmededeling is PS daarover geïnformeerd. Dit leidde tot een herziene begroting 2018 en een vertraagde begroting 2019 met kostendekkende, hogere uurtarieven. Via de zienswijze heeft PS zich hierover kunnen uitspreken. Om de bedrijfsvoering te verbeteren werkt de ODBN aan een meerjarig ontwikkelingsprogramma (MJOP)[5].

Zodra de jaarstukken 2018 van de drie omgevingsdiensten met accountantsverklaring worden vrijgegeven door het algemeen bestuur van de omgevingsdiensten volgt een statenmededeling. De jaarstukken van de ODBN krijgen hier uiteraard ook een plek in.

1.4/2.4/3.4 Uitgangspunten in de begrotingen van de omgevingsdiensten groeien naar elkaar toe.
Uitgangspunten in de begrotingen van de omgevingsdiensten groeien naar elkaar toe of naderen elkaar zelfs. Voorbeelden daarvan zijn gemiddelde arbeidsproductiviteit per persoon (1.340 - 1.350 uren), ziekteverzuim (tussen 4,5% en 5,5%) en gemiddelde uurtarieven (tussen € 92,20 en € 97,75). Dit past in de ontwikkeling naar deskundige en ervaringsgerichte organisaties.

Kanttekeningen

1.1 / 2.1 / 3.1 Alle omgevingsdiensten hebben eenzelfde personele uitdaging
De belangrijkste uitdaging is het zorgen voor voldoende kwalitatief personeel om de begrote productie te kunnen realiseren. Alle diensten plegen hiertoe ook inspanningen en maken hierover ook gezamenlijk afspraken.

Financiën

Provinciaal deel in begroting 2020 omgevingsdiensten

begroting 2020 x € 1.000	Totaal ODZOB	Totaal OMWB	Totaal ODBN	Totaal
Basistaken	€ 2.112	€ 7.454	€ 2.288	€ 11.854
Verzoektaken	€ 5.331	€ 4.371	€ 6.125	€ 15.827
Collectieve taken	€ 283	€ 589	€ 780	€ 1.651
Totaal	**€ 7.726**	**€ 12.413**	**€ 9.193**	**€ 29.332**
Aandeel PNB	*45%*	*41%*	*39%*	

* Collectieve taken omvatten ook Samen Sterk in Brabant (structureel) en organisatieontwikkeling ODBN.

[5] Dit omvat: ICT-systemen onderling op elkaar aansluiten; Informatiebeleidsplan, Centraal Planningsbureau, Werving & selectie, actueel Inrichtingenbestand, Organisatie- en managementontwikkeling, begroting 2018+2019, nieuwe Gemeenschappelijke Regeling, doorontwikkelen Planning & Control cyclus, Uniformeren werkafspraken met deelnemers.

De in de bovenstaande tabel genoemde bedragen nemen de omgevingsdiensten in hun conceptbegroting 2020 op. Deze zijn gebaseerd op werkprogramma's van 2019. De feitelijke opdrachten voor 2020 moeten nog gemaakt worden waarin alle deelnemers via de opdracht hun eigen accenten kunnen leggen.

Europese en internationale zaken
Niet van toepassing.

Planning

	Begin zienswijze termijn	Einde zienswijze termijn	AB-vergadering
ODZOB	22-02-2019	20-05-2019	27-06-2019
OMWB	14-03-2019	29-05-2019	03-07-2019
ODBN	01-04-2019	07-06-2019	10-07-2019

Het provinciale besluitvormingsproces om deze zienswijzen vast te stellen sluit bij de ODZOB niet helemaal aan op de bestuurlijke planning van de ODZOB. Het is niet mogelijk voor PS om deze zienswijzen vast te stellen vóór 20 mei. Het besluit is echter wel op tijd voor het DB van de ODZOB op 6 juni 2019.

Bijlagen
1. Toets begrotingen 2020 omgevingsdiensten aan provinciale kaders
2. Memo Griffie: Rol PS bij omgevingsdiensten
3. Aanbiedingsbrief Dagelijks Bestuur ODZOB over de Ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023.
4. De Ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 ODZOB.
5. Aanbiedingsbrief Dagelijks Bestuur OMWB over de Ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023.
6. De Ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 OMWB.
7. Aanbiedingsbrief Dagelijks Bestuur ODBN over de Ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023.
8. De Ontwerpbegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 ODBN.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter, de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Opdrachtgever: mevrouw M.J. van den Dries, (073) 680 83 33, mvddries@brabant.nl, programma Omgevingsrecht (ORO/VTH/EV).

Opdrachtnemer: de heer E.J.G. Broere, (073) 680 85 02, ebroere@brabant.nl, programma Omgevingsrecht (ORO/VTH/EV).